imburgs agblad

Zalig Nieuwjaar

nderdag 31 december 1987. 69e jaargang nr. 307.

eversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,35

OUDEJAARSBIJLAGE

Maria Gommers

Elf pagina's 'extra' bij de jaarwisseling 87/88.

- De troostende stem van Lies Hogenhuis
- 571 grenspalen markeren grenzen van Limburg
- Hilbert van der Duim, gladjes over de drempel
- Wel eens aangeklopt bij een relatiebureau?
- Een kernkop ontploft in centrum van Brunssum
- De traditionele LD-Oudejaarsquiz: test uw kennis
- Onze boeren gaan door een diep dal
- Irene den Ouden, dominee zonder masker
- Gouverneur Kremers en deputé Pleumeekers
- Maria Gommers na twintig jaar uit anonimiteit

VANAF PAGINA 21

● Dr J. Kremers

Limburgs Dagblad Sportrevue 1987!

De jaarlijkse verkiezing van de beste sportman, sportvrouw en sportploeg van Limburg.

PAGINA 33

SHOW/RTV

- Oud en Nieuw: veel amusement op scherm
- Willy Schobben, 65 jaar trompettist
- Pussycat-zangeres begint eigen band

VANAF PAGINA 38

● Willy Schobben

Politie: belangrijk begin, maar ontknoping nog niet in zicht

Eerste arrestatie in zaak-Heijn

ARLEM – De politie weerspreekt dat met de arrestatie van n 31-jarige man een 'gouden slag' is geslagen in de ontvoeigszaak van Ahold-topman Gerrit Jan Heijn. Hoewel de verchte tot nu toe ontkent, zegt de politie over sterke aanwijzinn te beschikken dat hij betrokken is geweest bij het treffen n voorbereidingen voor de kidnapping. Politiewoordvoerr Ab Folgerts verklaarde gisteren dat een ontknoping in de tvoeringszaak nog niet in zicht is. „We hebben een belangk begin gemaakt. Maar het onomstotelijk bewijs van de beokkenheid van de man is nog niet geleverd."

De zwaargewonde Maastrichtenaar wordt per brancard afvoerd.

De aangehouden man, van wie alleen de leeftijd bekend is gemaakt, zit momenteel vast in het politiebureau in Haarlem. Hij wordt beschuldigd van medeplichtigheid aan en uitlokking van vrijheidsberoving. De verdachte is inmiddels voorgeleid aan de officier van justitie en vandaag beslist de rechter-commissaris over zijn voorlopige hechtenis.

De man werd, na aanwijzingen van tipgevers, al enkele weken door de politie in de gaten gehouden. Omdat het leven van Gerrit Jan Heijn toen nog de hoogste prioriteit had, durfde de politie niet tot arrestatie over te gaan. De recherche heeft in de woning van de verdachte huiszoeking verricht, maar Folgerts wilde niet zeggen of daar belastend materiaal is aangetroffen.

De aangehouden man zou niet behoren tot de zogenaamde dadersgroep die de ontvoering daadwerkelijk heeft uitgevoerd. Folgerts liet weten dat rechercheurs al enige tijd meerdere personen schaduwen. Hij weigerde daarover verdere bijzonderheden te geven. Inmiddels heeft de politie aan de hand van tips die na de persconferentie van maandag zijn binnengekomen 'enkele tientallen' lokaties door heel Nederland onderzocht. Dat heeft geen concreet resultaat opgeleverd, aldus de politiewoordvoerder.

Tips

Het recherchebijstandsteam, dat zich met de zaak-Heijn bezig houdt, beschikt momenteel over meer dan 2500 nieuwe tips. Daarvan zijn er inmiddels een duizendtal ter zijde gelegd, die als minder ter zake doende worden beschouwd. Door het combineren van de overige tips, is de politie uitgekomen op 500 serieuze aanwijzingen die nagetrokken zullen worden. Het team heeft nog niet het gevoel een uitzonderlijk goede combinatie in handen te hebben.

Honderd mensen hebben de politie verteld de ontvoerder te kennen die met de receptionist van het Amsterdamse Okura-hotel heeft gesproken. Dit gesprekje is op de band opgenomen en de afgeleden dagen via radio en televisie uitgezonden. Twee keer hebben twee tipgevers onafhankelijk van elkaar dezelfde naam genoemd.

Recherche-commissaris Sietsma zegt in een interview met NRC Handelsblad dat hij er terdege rekening mee houdt dat sommige journalisten tegen betaling informatie van rechercheurs hebben gekregen over de ontvoeringszaak. Hij sluit evenwel ook niet uit dat externe mensen, die bij het politiewerk werden betrokken, hebben 'gelekt'.

● Mario Heibrink met moeder Irene in het kraambed.

Record Brunssums ziekenhuis

Mario de 700ste baby

BRUNSSUM – Mario Heibrink is de zevenhonderdste baby die dit jaar in het ziekenhuis van Brunssum werd geboren. Hiermee vestigde het ziekenhuis gistermorgen rond tien uur een record. Mario weegt weliswaar 2170 gram – eventjes nog de couveuse in dus –, maar verder is alles goed. Moeder Irene nam met stralende ogen een bos bloemen in ontvangst. Mario is haar eerste kind. Het boeket werd aangeboden door de directie van het ziekenhuis.

Het aantal geboortes in het ziekenhuis van Brunssum is de laatste jaren fors gestegen. In 1980 werden er nog maar 202 baby's geboren en in 1986 waren er dat 562. De stijging is volgens het hoofd van de kraamafdeling Hub Verhalle te danken aan het feit dat vroedvrouwen sinds enkele jaren van de faciliteiten in de twee verloskamers van het ziekenhuis gebruik kunnen maken.

Na vertrek uit Nederland

Samet Aslan: zelfmoord in Turkse cel

ISTANBUL/VENLO – De 27-jarige Samet Aslan, een Turkse 'Grijze Wolf', die twee jaar geleden in Nederland werd opgepakt in verband met het bezoek van de paus, heeft zich gisteren met een beddesprei in de gevangenis van Agri (in het oosten van Turkije) opgehangen.

Tegen Aslan liep een proces wegens drievoudige moord die hij in 1978 zou hebben gepleegd. Hij werd in verband gebracht met Mehmet Ali Agca, een Turk die een levenslange gevangenisstraf in Italië uitzit omdat hij in 1981 op het St.-Pietersplein in Rome de paus had geprobeerd te vermoorden.

Aslan werd in mei 1985 tijdens het bezoek van de paus aan Nederland in Venlo opgepakt. Hij bleek in het bezit te zijn van een geladen pistool van hetzelfde type als waarmee Agca de paus in Rome had willen doodschieten. Aslan zat drie maanden van vast wegens verboden wapenbezit. Gerechtelijke onderzoekers uit Rome zochten hem in de Nederlandse gevangenis op om hem te verhoren over zijn mogelijke betrokkenheid bij de moordaanslag op de paus door Agca. Zij konden die echter niet vaststellen en Aslan kwam weer op vrije voeten.

Turkije had Nederland gevraagd Aslan uit te leveren. Ankara wilde hem berechten voor de moord op drie mannen in 1978. Aslan was datzelfde jaar zijn land uitgevlucht. Nederland weigerde op het Turkse verzoek in te gaan omdat Aslan kans liep in zijn land de doodstraf te krijgen. Afgelopen juli echter ging de Turk uit eigener beweging terug nadat in Turkije een wet van kracht was geworden die voorziet in strafvermindering in ruil voor informatie.

Leger pleegt staatsgreep in Transkei

JOHANNESBURG – Voor de tweede keer in drie maanden heeft het leger van het Zuidafrikaanse thuisland Transkei een staatsgreep gepleegd, zo meldde het Zuidafrikaanse persbureau SAPA gisteren. De bevelhebber van het leger van Transkei, generaal Bantu Holomisa, bevestigde in een telefoongesprek met het persbureau UPI dat het leger de macht heeft overgenomen.

Drie maanden geleden zette het leger de regering van premier Kaiser Matanzima af en droeg vervolgens de macht over aan een nieuwe regering onder aanvoering van een vrouwelijke premier, Stella Sigcau. Transkei is het oudste 'onafhankelijke' thuisland in Zuidafrika, maar die onafhankelijkheid wordt alleen door Pretoria erkend. Volgens generaal Holomisa is de coup zonder bloedvergieten verlopen. "Er is geen schot gevallen en we hebben niemand gearresteerd." Hij kondigde de noodtoestand af, schortte de grondwet op en vaardigde een verbod uit op elke vorm van politieke activiteit.

Extraaje

GRONINGEN – Tachtig medewerkers van de centrale directie studiefinanciering in Groningen zijn met een gratificatie van f 1.500 beloond. Het gaat om de afdelingen die direct te maken hebben met de uitvoering van de wet. Aldus Abvakabo-bestuurder J. de Hond, die zei dat het gaat om 'een kleine tegemoetkoming voor mensen die van een vrijwel onuitvoerbare wet toch nog iets proberen te maken'.

Toestand slachtoffer zorgwekkend

Man (38) op 'hasjboot' neergeschoten

MAASTRICHT – Op een woonboot, op de Maas gemeerd aan de Wilhelminakade in Maastricht, is gistermorgen een man met een flobertgeweer met afgezaagde loop neergeschoten. De kogel drong bij het slachtoffer, de 38-jarige G.B. uit Maastricht, door tot in long, lever en maag. Zijn toestand was gisteravond nog zeer zorgwekkend. De boot staat in Maastricht ook wel te boek als "hasjboot". De dader, die in gezelschap was van een andere man, wist te ontkomen. Het motief is nog geheel onduidelijk.

De twee indringers stapten omsteeks elf uur op de boot, die aan de loskade even noordelijk van de Wilhelminabrug gemeerd ligt naast de scheepssupermarkt. De twee bewoners van de boot en G.B., die er regelmatig vertoeft, bevonden zich op dat moment in de kajuit. Het drietal was volkomen verrast toen de twee bizar uitgedoste indringers, van wie een met het vuurwapen in de aanslag, boven aan de smalle kajuittrap verschenen. De twee waren gehuld in een kakelbont, hypermodern skipak en onherkenbaar door een soort pantomimegrimmage met witte gezichten en lange groene (kunst)haren.

Zonder dat ook maar één woord over hun lippen kwam, daalden beide "clowns" het trapje af, waarbij een van hen met het gekortwiekte flobertgeweer G.B. doelgericht in het vizier hield. Deze laatste, de realiteit van de situatie kennelijk terdege inschattend, trachtte met zijn linkerhand het vuurwapen weg te slaan. Op dat moment viel het schot. De kogel trof het slachtoffer in de oksel drong via long en maag door tot in de maag.

● Zie verder pag. 15

Het weer

erst veel bewolking met nu n dan een bui. Later op de ag enkele opklaringen. Midagtemperatuur ongeveer 10 raden. Matige wind uit het uidwesten.

rijdag t/m maandag: u en dan regen met van tijd t tijd veel wind. Middagemperaturen omstreeks 10 raden.

ANDAAG:
on op: 08.49 onder: 16.36
aan op: 13.25 onder: 05.41
ORGEN:
on op: 08.48 onder: 16.39
aan op: 13.55 onder: 06.58

Telefoonterreur neemt toe

Mam, die harloper weer!

Bomexplosie in Polen eist vier levens

WARSCHAU – In het noordelijke district Zoliborz van Warschau heeft zich gistermiddag in een appartement een explosie voorgedaan. Daarbij zijn vier mannen om het leven gekomen.

Volgens de politie is de ontploffing veroorzaakt door een explosieve lading die de vier mannen mee naar de kelder van het appartementengebouw hadden genomen. Aan het gebouw werd zware schade aangericht.

Naar de oorzaak van de ontploffing zal nog een nader onderzoek worden ingesteld. Af en toe verschijnen er in de Poolse pers berichten over vondsten van blindgangers uit de Tweede Wereldoorlog.

muziek
film
beeldende kunst
theater
literatuur
met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

Globe speelt 'De Meeuw' van Tsjechov

EINDHOVEN – Het toneelgezelschap Globe uit Eindhoven komt in januari met een nieuwe produktie, 'De Meeuw' van Anton Tsjechov.

De premiere is zaterdag 9 januari in de Stadsschouwburg in Breda, zo heeft het gezelschap meegedeeld. De regie is in handen van Stephan Kimmig, het decor werd ontworpen door Stefan Mayer en Stephanie Geiger tekende de kostuums. Medewerkenden zijn onder andere Rose Thesing, Hans Ligtvoet, Arthur Boni, Yvonne van den Hurk en Guus Dam. Na de première is 'De Meeuw' in januari nog te zien in Venray, Breda, Venlo, Eindhoven, Bussum, Arnhem, Kerkrade, Utrecht, Sittard en Tilburg. Daarna wordt het stuk nog gespeeld in tal van andere plaatsen.

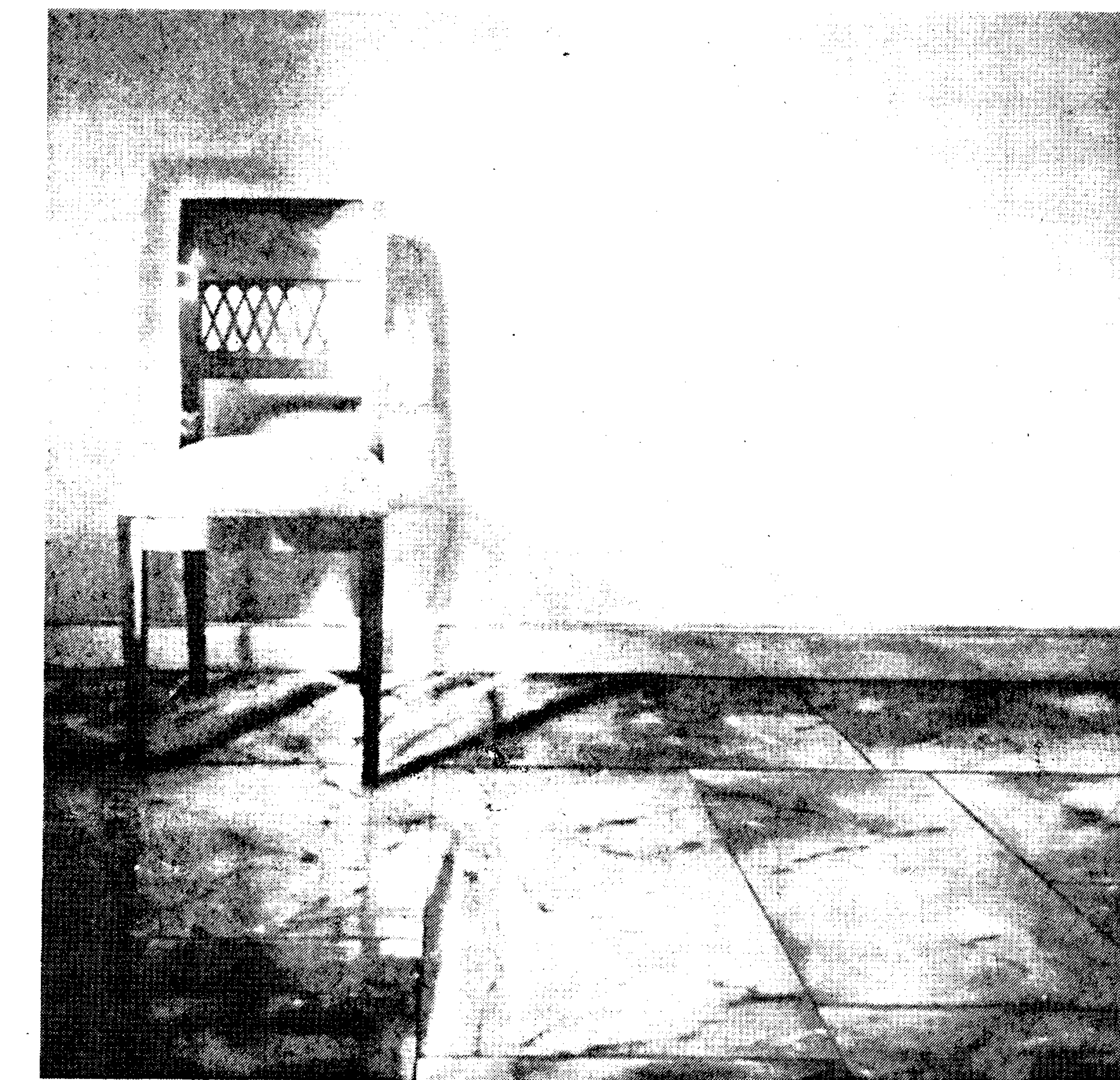
Exposities Max Kreijn in Sittard en Grubbenvorst

De sobere binnenwereld van een fijnschilder

SITTARD – Max Kreijn is terug van tien jaar weggeweest uit Sittard. In 1977 had de toen dertigjarige schilder in het Kritzraedthuis aldaar een tentoonstelling van olieverfschilderijen – en men was er toen al trots op dat hij in Sittard geboren was. Men zal hem vandaaruit sindsdien wel gevolgd hebben op zijn tochten over de zeven zeeën.

Wijzelf hebben hem niet gemist. Omdat wij niet de tentoonstelling bezochten in 1977. En dat maakt ons enigszins verlegen – zeker nu wij kennis konden nemen van een boek van Van Spijk, dat bij dit tweede lustrum is verschenen door toedoen van de kunstenaar en de galerie Pedjeshof in Grubbenvorst, die het recente werk toont; een boek naar het ontwerp van Jonathan Turner, Rome. De teksten zijn in het Italiaans, Duits en Engels, met het oog op de bereisdheid van Max Kreijn en op – wellicht – de toekomstige verspreiding van zijn oeuvre. De lijst met 'one-man-exhibitions' maakt onze verlegenheid nog groter: er staan vermeldingen van presentaties in de tussentijd bij Fodor en galerie Siau in Amsterdam en het Kruithuis in Den Bosch. Zoveel Nederlands was er bij en wij hadden beter kunnen weten.
Niettemin, de tien jaar waar het om gaat zijn niet binnen ons blikveld doorgebracht. De eerdere ook niet, want de jonge Max Kreijn was Nederland al snel benauwd. Tweeëntwintig was Max toen hij ontsnapte naar Engeland, waar hij – in Londen – zich jarenlang bezighield met het schilderen van muren en theaterdecors. In 1974 zocht hij het mediterrane klimaat op. „Ik kan zeggen dat ik schilder werd op een magnifieke avond in de tuin van Sandy Pratt op Ibiza". Na een aantal jaren op dit eiland te hebben gewoond en gewerkt vertrok hij naar Italië: de namen van alle beroemde steden van dit land verschijnen in de talrijke titels van zijn schilderijen, tegelijk met zulke merkwaardige als 'Halfverbrande jongen in de schaduw' voor een schilderij van de voet van een zuil, 'Toast met boter als ontbijt' voor een deur en een tegelvloer en 'Tien minuten' bij vier gekleurde potloodtekeningen van vier gekleurde potloodtekeningen in lijst.

Licht is het meest opvallend fenomeen in de werken van Kreijn – licht en gebouwen. En daarbij moet men bedenken dat architectuur zijn eerste liefde was. Hij studeerde een jaar architectuur in Eindhoven en een jaar schilderen aan de Rietveld Academie in Amsterdam. Een opleiding kan men dat niet noemen: Kreijn is een autodidact en daar is niets op tegen, zeker niet indien de perfectionering van de creatieve vaardigheid met zoveel kennelijke toewijding of koppigheid wordt nagestreefd als bij Max Kreijn. Er is veel gespeculeerd over de vermoedelijke achtergronden van zijn verbeeldingen, die men in eerste instantie bij het fotografisch realisme zou thuisbrengen, over hun symboliek, het onvermijdelijke 'verwijzen naar', hun mogelijke dubbele bodems. Er zijn inderdaad werken, die meer schijnen weer te geven dan erop staat: er staat niet wat er staat. Maar gevaar voor 'hineininterpretieren' is niet denkbeeldig: Kreijns voornaamste bekommernis – lijkt ons – is te schilderen wat er staat, en dat met zo groot mogelijke perfectie. Wat er staat zijn meestal details van zuidelijke architectuur.

● *'Umberto's Empire', olieverf op doek uit 1986 van Max Kreijn*

Grijze tonen

Verweerde muren, deuren en portalen, vaak van vergane grandeur, en het spel daarmee van het felle licht.

De kleuren in zijn oeuvre, zoals zich dat op de presentatie in het Kritzraedthuis aan de bezoeker voordoet, zijn allerminst fleurig.

Veelal overheersen de grijze tonen van oude fotografie – en als er kleur is, is ze sober, meer tonaliteit in de relatie tussen licht en donker. Daarmee beantwoordt ze tenslotte aan de patina van de vervallen paleizen waarin het tot voor kort zijn domicilie had in Rome of Florence. De voorstellingen zijn meest bewegingsloos. Mensen zijn er niet op zichtbaar en eerder dan veronderstellen dat de enscenering beoogt hun nabijheid in ruimte en tijd te suggereren, moet ik denken aan een ander kunstenaar, die er de voorkeur aan gaf een boom te schilderen in plaats van zijn schilderachtige vrouw om geen andere reden dan dat de boom stilstond. Latere werken laten beweging toe. Er zijn spiegelingen in het water van een Venetiaanse gracht en gordijnen opbollend, bewogen door de sirocco. Voor een fijnschilder is die beweging niet anders te registreren dan de verandering van het licht en de schaduw met het vorderen van het uur van de dag: met het fototoestel. En daar is niets op tegen. Als de naam fotografisch realisme dan niet van toepassing is, dan ligt dat in de toevoeging of weglating die het vertalen van foto's in aquarellen, doeken of potloodtekeningen toelaat en die ook hier valt te signaleren.

Maar men onderschat de fotografie als men ze niet in staat acht om datgene te doen wat de schilderijen van Kreijn doen: de geur van geroosterd brood suggereren in een gang die geen perspectief biedt op het gebeuren buiten – en het geroep in de straat bij het beeld van een ingang die geen perspectief biedt op binnen. Misschien is de werkelijkheid niet anders geweest: de portalen stil en de kamers afgesloten – het lawaai en de hitte buiten. Bij alle belangstelling voor de bebouwde wereld die Kreijn bezit is zijn eigen wereld een binnenwereld. Een die beantwoordt aan zijn dilemma, zoals dat langzaam voor ons oprijst: dat van een kunstenaar die belangstelling heeft voor alles onder de zon en met veertig jaar de wereld heeft gezien tot aan de andere zijde toe, maar die zijn thuis en zijn zekerheid met zich meedraagt in de discipline van zijn preciese en intensieve schilderkunstige bezigheid.

'Hij voelt zich het allerminst alleen op de wereld', noteerde de Franse critica Stephane Rey in 1983 'maar hij werkt alsof hij het was'. Een schilderkunst die anders is – en ons vanuit Rome, Bangkok en Sydney opwekt te vermoeden dat niet overal ter wereld geschilderd wordt volgens de laatste regels van Documenta. Kritzraedthuis tot 17 januari, galerie de Pedjeshof Grubbenvorst tot 24 januari.

PIETER DEFESCHE

in gesprek

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar verantwoor lijkheid graag ingezonden brieven van lezers op. De brie dienen betrekking te hebben op publikaties in onze krant kort en zakelijk te zijn. Brieven die te lang zijn worden in kort of geretourneerd.

● Roda JC (8)

Als fanatieke Roda-supporter erger ik me dood aan al het negatieve geschrijf tegen Roda. Ik lees dat Hendriks weg moet. Nou, wat denk je dat er gebeurt als Philips bij PSV weggaat? Al het negatieve in de richting van de nieuwe aankopen moet ook afgelopen zijn. Men staat te schreeuwen dat Hennie Meyer terug moet komen. Het eerste jaar werd hij net zo uitgefloten als Boerebach nu wordt uitgefloten. Net als John Eriksen die ook in z'n eerste jaar werd gezien als een miskoop. Iedereen weet dat het slecht gaat met Roda op het moment, maar dan zou Roda juist steun moeten krijgen. Men zou eens moeten stoppen om bij het eerste balverlies van een Roda-speler te fluiten. Bij FC Utrecht is het publiek de twaalfde man, bij Roda de tiende. Eén ding hoop ik echter wel: als Roda straks Europees voetbal speelt, hoop ik een kaartje te bemachtigen, voordat al die negatievelingen ze hebben.

LANDGRAAF R. Krastman

● Roda JC (9)

Hiermee wil ik graag reageren op de enorme kritiek, die de laatste tijd over Roda JC is losgebarsten. Kritiek is er altijd al geweest, vanzelfsprekend is deze het hevigst als het slecht gaat. Vorig seizoen ging het in het begin ook niet al te best met Roda JC; desondanks bereikte Roda JC toch de na-competitie (zelfs met de toen veel te smalle selectie). Dit seizoen is er behoorlijk gekocht; dat kan niemand ontkennen, zie de resultaten van de oefencampagne (DSM-CUP). De ellende begon echter al eind vorig seizoen: HOEKMAN, VAN GEEL enz. geblesseerd. HENNY MEIJER, eindelijk in topvorm, naar Ajax. BRANDTS, WILDSCHUT EN HANSSEN speelden op karakter verder, maar waren (en zijn) nog steeds behoorlijk geblesseerd, (lees geopereerd). Als klap op de vuurpijl kwam daar SUVRIJN nog bij. Welke Nederlandse club kan zich zo'n aderlating permitteren? Als je wilt voetballen moet je eerst in het bezit van de bal komen en spelers hebben die dit kunnen; juist deze spelers ontbreken, vaak door blessures, bij RODA JC. BRANDTS, WILDSCHUT, SUVRIJN, HOEKMAN, DE JONG, BLäTTLER en CALDERWOOD: ga er maar aan staan!!!!. Kortom, de pechduivel achtervolgt ons al twee seizoenen. Hopelijk is na de winterstop leed geleden, en kan trainer JACOBS eens met de voltallige selectie aantreden. Aan het eind van het seizoen kunnen we dan de balans opmaken en bezien of al de kritiek wel of niet terecht was. we met ons allen de schouders der zetten: spelers, technische staf, bestuur en wij, de supporters niet ondanks alle tegenslagen een in paniek raken.

KERKRADE A.J.H. H

● Studiefinanciering

In Uw dagblad (en op tv) is de tie studie-financiering aan de van de dag. Ik heb drie jaar had op een RK Mulo, van 19 1930. Mijn ouders hadden toe tijd een inkomen van ƒ 13,– maand. Toen was er geen ki geld. Dat was in de tijd van C toen zat de schatkist vol. Op dag moesten wij examengeld brengen. Dat konden mijn ou me van die ƒ 13,– niet meeg Dus ik kon als enige van de kla meedoen. Dat was in mei 19 toen zijn alle leerlingen gesl Zou ik dan niet geslaagd zijn? ik was heus niet de domste v klas. En dan nog de manier w mij dit niet-meedoen werd bracht: op een dag moest ik b hoofd van de school komen e zei tegen mij 'Ik vind het bete jij niet mee op examen gaat, ik bang dat jij toch niet slaagt!' To wat ouder werd ging ik dit b pen. Het was niet om mijn k (want ik kon goed en gemakk leren) maar om dat stinkende wat mijn ouders niet hadden ben ik 73 jaar maar ik vergee niet......

BRUNSSUM Mevr.T. Radem

Oplossing van gisteren

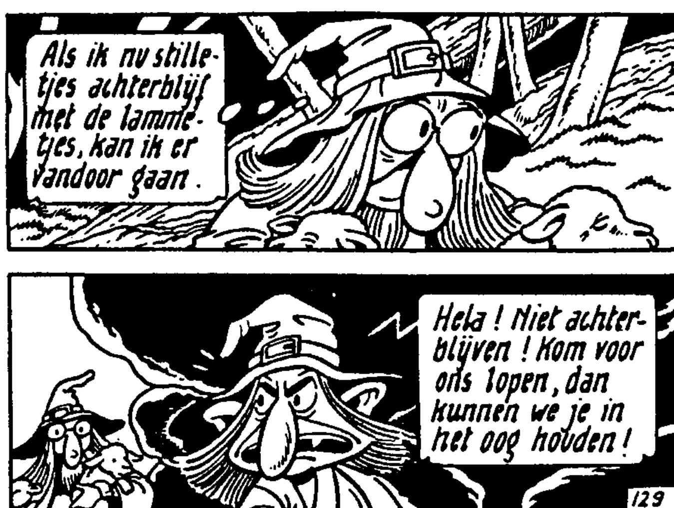
-	d	-	a	l	- a
-	r	e	g	a	t t
-	ü	l	e	v	e l
-	i	a	-	e	r a
a	l	t	-	r	a s
l	o	i	r	e	- -
-	o	e	-	n	o g
a	r	t	s	-	r e

puzzel van de dag

adeldom · gewoon · gewicht · verlangen · land in Azië · ongerief · Ind. eiland · spoedig · devies · roodachtig · kledingstuk · pl. in Friesland · maatstaf · rekenkundige opgave · riv. in Duitsland · vogel · vuur

de edele elfen

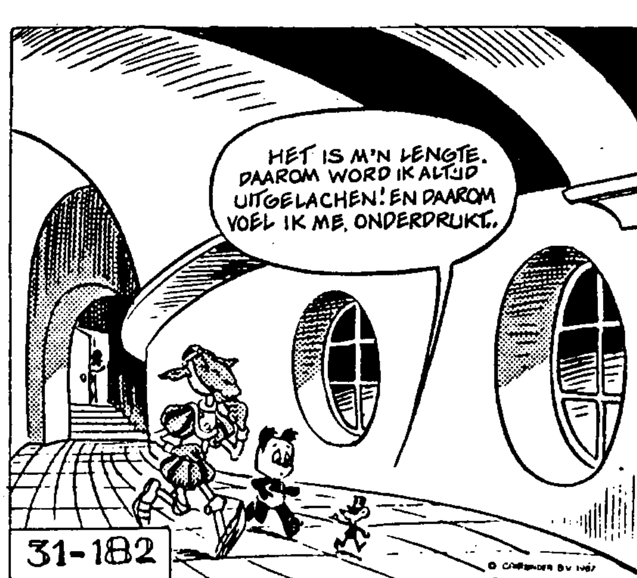

panda en het rijk van het kwaad

recept

h. meijer

Nieuwjaarssalade

Stap met deze fijne salade het nieuwe jaar binnen.
Benodigdheden voor 6 tot 8 personen: 500 g magere kalfslappen, 100 g gekookte ham, 100 g salami en 100 g belegen Goudse kaas, 2 uitjes of sjalotjes, ½ laurierblad, peterselie, wat zout, 6 peperkorrels, 3 augurken, 2 appelen, 1½ el kruidenazijn, 3 tot 4 el olie.

Zet de kalfslappen op met zoveel water dat ze ruim onder staan. Voeg toe een grof gesnipperd uitje of sjalotje, het verkruimeld laurierblad en enkele takjes peterselie, wat zout en de gekneusde peperkorrels. Laat het vlees in 30 minuten zachtjes gaar worden.
Maak een krop ijsbergsla schoon en snij de bladeren in smalle reepjes. Snijd de ham, salami en kaas in blokjes en het vlees in iets grotere blokjes. Rasp de augurken en appelen op een grove rasp. Snipper de ui of sjalot ragfijn en schep in een kom het vlees, de ham, salami, kaas, augurk en appel luchtig door elkaar.
Maak een dressing van de kruidenazijn, zout en peper. Blijven roeren tot het zout is opgelost en klop er daarna de olie door. Schenk de dressing vlak voor het opdienen over de salade en schep alles luchtig om. Verdeel de sla over de borjes en schep daarop een deel van de salade. Garneer met partjes ontvelde tomaat, hardgekookte ei en strooi er wat fijngesneden bieslook over.

TIP: Geef er lichtgeroosterd wittebrood en zet een schaal met boterballetjes op tafel.

Uitgeversmaatschappij *Limburgs Dagblad*
Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Bijkantoren:
Brunssum 045-256
Geleen 04494-46
Hoensbroek 045-218
Kerkrade 045-452932 455
Maastricht 043-254
Schaesberg 045-311
Roermond 04750-18
Sittard 04490-15
Valkenburg 04406-15
Telex:
redactie 56
overige afdelingen 56
Abonnementsprijzen
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 6
per maand ƒ 2

In 1988 dreigen 1.200 diersoorten uit te sterven

[L]ONDEN – Het Wereld[na]tuurfonds schat dat [in] 1988 ongeveer 1.200 [die]rsoorten in de we[reld] kans lopen op uit[ste]rven. Het fonds, dat [zij]n hoofdzetel in Zwit[ser]land heeft, publi[ce]ert vandaag een com[m]uniqué waarin staat [da]t in Afrika 35 zoog[di]er- en 72 vogelsoor[te]n, in het gebied van de [In]dische Oceaan 49 [zo]ogdier- en 36 vogel[so]orten en in Zuidoost-[A]zië 60 zoogdier- en 21 [v]ogelsoorten dreigen te [v]erdwijnen. In het ge[bi]ed van de Stille Oce[aa]n worden drie soorten zoogdieren, 62 vogelsoorten, 13 libellesoorten en 60 bijensoorten met verdwijnen in 1988 bedreigd. Onder de diersoorten die in Afrika gevaar lopen zijn de mandril, de gorilla, de luipaard, de olifant en de Nijlkrokodil, in Zuidoost-Azië de orang-oetan, in Maleisië de tapir en op Java het nijlpaard. „Dit is zeker geen volledige opsomming, maar zij verschaft aanwijzingen omtrent bekende soorten die kwetsbaar zijn of in gevaar verkeren," aldus een woordvoerder van het WNF, Cris Rose. Het fonds, waarvan de hertog van Edinburgh voorzitter is, wijst er op dat in één boom wel 160 soorten insekten kunnen huizen. Het Wereldnatuurfonds acht de ontbossing een van de grootste bedreigingen voor bepaalde soorten bijen, de sprinkhaan en de kikvors in tropische gebieden. Op het belang wijzende van het in stand houden van het biologisch evenwicht, kondigt het WNF voor dit doel een geldinzamelingsactie in de herfst van 1988 aan.

Uitspraken over dood Gerrit Jan 'voorbarig'

Familie Heijn kwaad op Korthals Altes

ZAANSTAD – De familie Heijn en de raad van bestuur bij Ahold zijn woedend op minister Korthals Altes van Justitie, die in een brief aan de Tweede Kamer heeft geschreven dat Gerrit Jan Heijn vrijwel zeker dood is. De bewindsman spreekt zelfs zijn medeleven uit met de familie.

De woordvoerder van Ahold de heer R. Zwartendijk neemt geen blad voor de mond als hem om een reactie op de uitspraken van de minister wordt gevraagd. „U mag rustig in de krant zetten dat ik daar uiterst verbolgen over ben. Ik vind zo'n uitspraak uitermate ongepast en voorbarig. Onnodig ook. Het ging maandag om de zaak zelf. Natuurlijk weet iedereen dat er rationeel weinig kansen zijn op terugkeer van Gerrit Jan. Maar voor ons leeft hij nog, tot het tegendeel is bewezen."

Ook bij de familie Heijn en met name bij mevrouw Hank Heijn, de echtgenote van Gerrit Jan, is de uitspraak van de bewindsman slecht gevallen. „De familie moet maar voor zichzelf spreken, maar ik weet wel dat mevrouw Hank uitermate terneergeslagen en verbolgen is over de manier waarop Korthals Altes meende zijn medeleven te moeten betuigen. Iedereen kan denken wat je wil, maar om dat nou publiekelijk uit te gaan spreken, is volstrekt onnodig. Je hebt er helemaal niks aan. Je maakt er alleen maar mensen ongelukkig mee."

Afghaanse tragedie

Acht jaar oorlog voeren is een lange tijd, vooral als de strijd op vreemde bodem geleverd wordt. De Sovjetrussische legers in Afghanistan ervaren dit op gruwelijke wijze aan den lijve. Sinds zij op 27 december 1979 dat land binnenvielen en het door hun invasie mogelijk maakten dat zich een nieuw, communistisch regime onder leiding van Babrak Karmal kon installeren, is het voor de Russen één en al ellende wat de klok slaat.

Massaal en goed georganiseerd islamitisch verzet, waarin zich diepgewortelde haat jegens de indringers uit het noorden weerspiegelt, hebben de Sovjet-strijdkrachten en de reguliere Afghaanse troepen van meet af aan in een lastig parket gemanoeuvreerd. En welhaast zeker is dat de onzalige krijg geen duidelijke winnaar zal opleveren. Aan Sovjetrussische zijde zijn tot dusver – ruw geschat – zo'n 140.000 doden te betreuren en men kan er gevoeglijk vanuit gaan dat de verliezen onder alle andere bij de oorlog betrokken partijen ook niet gering zijn. De economische toestand ter plekke is navenant. De strijd die het regime in Kaboel tegen het verzet levert, slokt zo'n zestig procent van de staatsbegroting op.

Sovjet-partijleider Michail Gorbatsjov heeft herhaaldelijk de principiële bereidheid van het Kremlin uitgesproken, de Russische troepen uit Afghanistan terug te trekken, maar tot dusver is het bij intentieverklaringen gebleven. Moskou zit dermate met het probleem in zijn maag, dat de 'Man van 1987' niet schroomde de Afghaanse kwestie op de recente topconferentie in Washington ter sprake te brengen, zulks blijkbaar met het oogmerk ter zake Amerikaanse garanties los te peuteren.

Natuurlijk willen de Russen weg uit het Afghaanse wespennest, maar dan zonder al te veel gezichtsverlies. Het Kremlin staat erop dat Washington zijn hulp aan het Afghaanse verzet stopzet, zodra de Sovjets het land verlaten. De Amerikanen denken daar (voorals-nog) niet aan. Hun argument voor die weigering ligt voor de hand. Per slot van rekening zijn het de Russen die zich in de heilloze Afghaanse oorlog gestort hebben, en dus de grote stap terug zullen moeten doen, als hun wil tot herstel van de vrede oprecht is.

Ondertussen gaat het lijden van de Afghaanse bevolking wel in volle hevigheid door.

F.S.

Israël onder zware druk van VS en Egypte

Besluit over deportatie Palestijnen uitgesteld

[TEL] AVIV – Het Israëlische [bi]nnenkabinet heeft gisteren [het] besluit over het al of niet [dep]orteren van Palestijnse [onru]stverstoorders' uitgesteld. [Dit] onder andere onder zware [dru]k van de Verenigde Staten [en] van Egypte dat al enkele [dag]en ernstig heeft geprotes[tee]rd tegen de wijze waarop [het] Israëlische leger de recen[te o]nlusten in de bezette ge[bie]den onderdrukt.

[De] Egyptische minister van Buiten[land]se Zaken Abdel Meguid ver[kla]arde gisteren dat de Israëlische [dep]ortatiepolitiek een schending is [van] het internationale recht en nieu[we] obstakels creëert voor het vre[des]proces in het Midden-Oosten.

[Vol]gens Arabische bronnen in Is[rael] staat de Egyptische president [Mu]barak onder zeer zware druk de [dip]lomatieke betrekkingen met Is[raë]l te verbreken. In de afgelopen [wee]k moest de Egyptische politie [en]kele malen optreden tegen mas[sal]e anti-Israëlische demonstraties [in] de Egyptische hoofdstad. Vol[gen]s deze bronnen zou president [Mu]barak zich in de komende dagen [tra]chten te verzekeren van financië[le] hulp van de zijde van de Arabi[sch]e Golfstaten voor het geval Was[hin]gton zal reageren met het intrek[ken] van haar ongeveer 2,5 miljard [dol]lar tellende economische en mi[lita]ire hulpverlening aan Egypte, [wa]nneer Cairo haar betrekkingen [me]t Jeruzalem bevriest.

[V]redesoverleg

[D]e Israëlische vice-premier en mi[nis]ter van Buitenlandse Zaken Sji[mo]n Peres, die in de afgelopen da[ge]n enkele malen met de Egypti[sc]he ambassadeur in Tel Aviv Mo[ha]mmed Bassiouny overleg pleeg[de], verklaarde gisteren in het parle[me]nt over informatie te beschikken [da]t de PLO bereid is tot directe vre[de]sonderhandelingen met Israël, [o]nder het bijeenroepen van een in[ter]nationale vredesconferentie voor [he]t Midden-Oosten. „Ze zijn bereid, [v]orgenochtend," zo zei Peres.

[Inm]iddels is door het overlijden van [ee]n 17-jarige Palestijn, die gewond [r]aakte tijdens betogingen tegen Is[ra]ël in de bezette gebieden, het aan[ta]l dodelijke slachtoffers van de [b]loedige onlusten op de Gaza[st]rook en de westelijke Jordaanoe[ve]r op 23 gekomen.

[Om]dat op 1 januari de eerste mili[ta]ire actie van de Palestijnse Fa[ta]h-organisatie, van 1965, wordt [h]erdacht en de Israëlische autori[te]iten daarom bang zijn voor nieu[w]e onlusten in de bezette gebie[de]n, is de politie in de Gazastrook [e]n op de westelijke Jordaanoever [in] staat van paraatheid gebracht. [A]lle verloven zijn ingetrokken.

● *Gewestvoorzitter Arie Kuiper tijdens de herdenkingstoespraak in de Redoute.*

Enorme belangstelling bij herdenking Den Uyl

AMSTERDAM – Onder overweldigende belangstelling is gistermiddag ex-PvdA-leider Joop den Uyl herdacht. In de Nieuwe Kerk in de hoofdstad waren 2500 genodigden uit de Nederlandse en buitenlandse politiek bijeen om te luisteren naar toespraken van Wim Kok, Marjanne Sint, Willy Brandt, mr De Gaay Fortman en Den Uyls dochter Saskia.

De belangstelling voor de herdenkingsbijeenkomst was zó groot dat buiten de kerk luidsprekers waren opgehangen, zodat de toespraken ook voor de vele honderden mensen die op De Dam waren verzameld te volgen waren. De Vara zond de herdenkingsbijeenkomst rechtstreeks via radio en televisie uit.

De voorzitter van de Socialistische Internationale, de Westduitser Willy Brandt, herdacht Den Uyl, namens 'de buitenlandse collega's en vrienden'. „Joop, velen blijven je dankbaar, ook in het buitenland. Velen hebben hun voordeel kunnen doen met je hulp en je adviezen."

PvdA-leider Wim Kok zei dat Den Uyl zal blijven voortleven in anderen, vooral in de PvdA. „Hij is een man van het volk geworden. Dat is zijn grootste verdienste," aldus Kok.

Met een stemmige bijeenkomst in de Redoute van de Maastrichtse stadsschouwburg, belegd door de PvdA Limburg, is gistermiddag ook het overlijden van Joop den Uyl in Limburg herdacht. In een korte herdenkingstoespraak schetste PvdA-gewestvoorzitter Arie Kuiper in sobere bewoordingen de bijzondere plaats die Limburg in het leven van Den Uyl als premier, minister, politicus en als mens heeft ingenomen.

„Limburg, waarmee hij een bijzondere binding had, is Joop Den Uyl dank verschuldigd," aldus Arie Kuiper, memorerend dat het Den Uyl is geweest die de mijnsluitingen en het regionaal perspectievenbeleid heeft aangezwengeld, maar deze mede door kabinetswisselingen niet naar zijn inzicht en politieke doelstelling heeft kunnen afronden.

● *Willy Brandt, Wim Kok en Jan Pronk tijdens de herdenkingsbijeenkomst in de Nieuwe Kerk in Amsterdam.*

Kaboel: konvooi bereikt door verzet belegerde stad Khost

ISLAMABAD/MOSKOU – Het eerste konvooi uit Gardez heeft gistermiddag drie uur plaatselijke tijd Khost bereikt, zo werd gemeld door radio Kaboel. Het bestond uit 155 voertuigen met 1.200 ton voedsel en hulpgoederen. Een tweede konvooi van 150 voertuigen met 1.600 ton goederen is op weg. Volgens de radio dansten de inwoners van de stad in de straten en werd het konvooi ontvangen met bloemen. Er is ook weer normaal verkeer tussen Gardez en Khost, zo werd gezegd.

Het garnizoen Khost is acht jaar belegerd door het Afghaanse verzet. Drie maanden geleden slaagde het er ook in een einde te maken aan de aanvoer door de lucht. Het Sovjetpersbureau TASS meldde woensdag eerder dat de 125 kilometer lange weg van Gardez naar Khost dinsdag was vrijgemaakt en dat het eerste konvooi op weg was.

Een woordvoerder van het verzet, Hamid Gilani, leider van het Nationaal Islamitisch Front, gaf toe dat door het Sovjetleger gesteunde Afghaanse troepen bepaalde strategische punten in de vallei Satu Kandao op 20 kilometer van Gardez hebben ingenomen, maar zei dat de posities van het verzet rond de luchthaven van Khost en verder rond de stad intact waren gebleven. TASS zei dat er bij de gevechten 2.000 verzetsstrijders werden gedood, maar Gilani noemde dit aantal overdreven. In elk geval vielen er meer doden aan de zijde van de regeringstroepen, zei hij.

Sovjets

Het Sovjetpersbureau erkende anderzijds – voor het eerst – dat Sovjettroepen deelnamen aan de gevechten. „Door een geslaagde militaire operatie hebben Afghaanse troepen met hulp van internationalistische Sovjetsoldaten de strategisch belangrijke weg Gardez-Khost op 29 december volledig vrijgemaakt van contra-revolutionaire bendes," aldus het bureau.

Gorbatsjov hoopt op betere banden met BRD

MOSKOU – De Sovjetrussische partijleider Michail Gorbatsjov hoopt dat in 1988 de 'constructieve politieke dialoog' tussen Moskou en Bonn zal worden geïntensiveerd. Dat blijkt uit een artikel dat gisteren op pagina een van het partijblad Pravda verschenen artikel over het bezoek van de Beierse premier Frans Josef Strauss.

Volgens waarnemers is de kans groot dat Gorbatsjov volgend jaar een officieel bezoek zal brengen aan de Duitse Bondsrepubliek. Half januari komt de Sovjetrussische minister van Buitenlandse Zaken Edoeard Sjevardnadze naar Bonn. Mogelijk zal met hem een datum vastgesteld kunnen worden voor het bezoek van Gorbatsjov. Ook de televisie in de Sovjetunie heeft uitgebreid over het bezoek van Strauss bericht. De Beierse premier en voorzitter van de christendemocratische CDU – coalitiegenoot in de regering van bondskanselier Helmut Kohl – is in de Sovjetunie vaak afgeschilderd als een representant van het klassieke koude-oorlogsdenken. Tijdens het bezoek van de Westduitse politicus is over hem evenwel geen onvertogen woord gevallen. Vandaag vliegt Strauss terug naar huis.

PUNT UIT

Vangstverbod

● Met ingang van 1 januari (1988) heeft minister Braks de mogelijkheid gecreëerd om de visserij op bepaalde soorten te verbieden, nog voordat de quota – de toegestane hoeveelheden te vangen vis – zijn opgehaald. Tot nu toe kon de minister de vangst op een vissoort alleen sluiten als het quotum daadwerkelijk was 'volgevist'. Dit blijkt uit gisteren bekendgemaakte visserijmaatregelen voor 1988. Braks heeft deze maatregel ingesteld om te kunnen voorkomen dat vissers die op meer dan één soort tegelijk varen, meer ophalen dan is toegestaan.

Wapens

● *De Iraanse premier, Mir Hossein Moussavi, heeft gisteren tegengesproken dat Iran over chemische wapens beschikt. In een toelichting op de begroting, die door Radio-Teheran werd uitgezonden, zei de premier dat Iran wel in staat is strijdgassen te vervaardigen, maar dit uit religieuze overwegingen niet doet.*

Zon

● **In 1988 zijn er twee zonsverduisteringen, maar deze zullen in Europa niet zichtbaar zijn. De eerste, op 18 maart, is een totale verduistering, die in Indonesië goed waar te nemen zal zijn. Volgens de Sterrewacht 'De Koepel' in Utrecht belooft 1988 op sterrenkundig gebied een interessant jaar te worden. Twee planeten, Venus en Mars, zullen bijzonder de aandacht trekken. Vooral Mars, die het hele jaar door te zien is, komt dichter bij de aarde dan de laatste zeventien jaar het geval is geweest. Daarnaast zullen ook Jupiter, Saturnus en Mercurius regelmatig te zien zijn.**

Beloning

● Een grote Franse champagnefirma heeft een aan het jaargetijde aangepaste beloning uitgeloofd aan degene die een gestolen transportauto terugvindt. Wie de firma op het spoor zet van de wagen met 900 flessen, wordt zelf met champagne overladen. De lading van de voor een ziekenhuis in Parijs gestolen vrachtauto is 150.000 frank waard.

Partijtop

● *De gehele plaatselijke top van de communistische partij in de Joegoslavische stad Velika Kladusa is de laan uitgevlogen in verband met het financiële schandaal rond het landbouwbedrijf Agrokomerc, gevestigd in Velika Kladusa. Het schandaal waarbij Agrokomerc ongedekte promessen uitgaf ter waarde van een miljard dollar wordt beschouwd als de grootste klap voor de economie van Joegoslavië sinds de Tweede Wereldoorlog. De affaire had al tot het aftreden geleid van vice-president Hamadija Pozderac.*

[M]inister Ruding [t]egen aanpassen regeerakkoord

[D]EN HAAG – Minister Ruding (Fi[n]anciën) voelt er niets voor het re[g]eerakkoord aan te passen naar [a]anleiding van de tegenvallende [e]conomische ontwikkeling. De mi[n]ister vindt dat de hoofddoelstel[l]ingen van het regeerakkoord on[v]erkort gehandhaafd moeten blij[v]en, ook de doelstelling van het te[r]ugdringen van de werkloosheid.

[P]remier Lubbers en minister De Koning van Sociale Zaken hebben [e]erder laten weten dat het regeerakkoord aangepast moet worden aan [d]e gewijzigde omstandigheden. [L]ubbers verweet Ruding vorige [w]eek in een interview dat hij meer [m]et het hoofd dan met het hart re[g]eert. Ruding: „Ik kan de opmer[k]ingen van Lubbers niet plaatsen. [D]e minister-president geeft zichzelf [e]en hoog cijfer en anderen lagere [c]ijfers. Ik weet niet of dat nu de [m]eest verstandige aanpak is." Ru[d]ing vindt het onbegrijpelijk dat nu [g]eruzied wordt over een half pro[c]entje meer of minder inkomen.

Ook in 1988 weer tot uw dienst

Gebr. Swinkels

Schroot en Nonferro Metalen CONTAINERVERVOER

In de Cramer 100, Heerlen. Telefoon 045-751994.

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen u een voorspoedig 1988 toe.

DIABO B.V.

DIABO B.V.
BOORT EN ZAAGT MEER DAN U DENKT!!!
Telefoon 045-414151

BOUWMACHINES DAMOISEAUX B.V.

BOUWMACHINES DAMOISEAUX B.V.
VERKOOPT EN VERHUURT MEER DAN U DENKT!!!
Telefoon 045-411930

Industrieterrein De Beitel 108, 6422 PB Heerlen

TWINY
RESTAURANT

Promenade 149, Heerlen

wenst een ieder een voorspoedig 1988

1962 — 25 jaar — 1987

Reeds 25 jaar genieten wij het vertrouwen van al onze clientèle. Voor dit vertrouwen ook weer in 1987 onze dank.

Wij wensen u een voorspoedig 1988.

LM LEMMENS/MEESSEN B.V.
INSTALLATIEBEDRIJF
GAS • WATER • SANITAIR

6413 BA Heerlen
Litscherveldweg 2, telefoon 045-213661

grünbeck
water-ontharders

De beste wensen en een goed zicht (met een kwaliteitsbril van Peree & Jongen) voor

1988

De eerste 2 weken van januari worden de uitlopende modellen 1987 tegen sterk gereduceerde prijzen verkocht, echter met

VOLLEDIGE GARANTIE.

Peree & Jongen

- brillen
- oogmeting
- contactlenzen

Heerlen, Akerstraat 18a
telefoon 045-714856

WIJ WENSEN ALLE KESER-FANS 'N VOORSPOEDIG 1988

KESER

je voelt je thuis

Sittard: Rosmolenstraat 9, 04490-22275
Maastricht: Stationsstraat 35, 043-218151
Heerlen: Dr. Poelsstraat 16, 045-71[illegible]20
Kerkrade: [illegible] 30, 045-[illegible]

Wij wensen u een veilig en voorspoedig 1988

- vakbekwaam
- betrouwbaar
- autoruiten
- garantie
- vervangende auto

Op alle schuif- of kantelschuifdaken

10% extra korting

Alleen in de maand januari

autoschade de Vries bv
Grasbroekerweg 28, Heerlen
tel. 045-722463

Wij danken al onze relaties en klanten voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig nieuwjaar.

makelaardij **ERNENS**
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

Wij wensen u een voorspoedig 1988

AMUSEMENTSHAL

MAASTRICHT
Gubbelstraat 32
Stationsstraat 44

HEERLEN
Stationsstraat 18

KERKRADE
Einderstraat 38

BRUNSSUM
Lindeplein 8

Het nieuwste op het gebied van amusementsautomaten!

Wij wensen u allen een voorspoedig 1988

DE KACHELSPECIAALZAAK

Energiecentrum Minli b.v.

Streeperstraat 60, Schaesberg, 045-318170
Sebelsberg 167, Heerlen, 045-723596
Makado Winkelcentrum Beek
Trefcentrum Venlo

---

onze bekende garanties

voor ziekenfondsleden op recept de vaste vergoedingen

contactlenzen-brillenspecialzaak

samen met u het beste voor ogen

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. TEL. 711984
bij de Pancratiuskerk
20 m voorbij de ABN bank
t.o. [illegible] passage

ROLLUIKEN, JALOEZIEËN, ZONNESCHERMEN

Vrijblijvende prijsopgave

MICA ZONWERING

Showroom
Sittarderweg 116, Heerlen
Tel. 045-721858

wenst een ieder een voorspoedig 1988

P. REESINK
NAAIMACHINEHANDEL B.V.
Emmaplein 3, Heerlen. Tel. 045-712949

WENST U EEN VOORSPOEDIG 1988

Wij wensen u een voorspoedig 1988

NAAYKENS
Makelaarskantoor/beëdigd taxateur
Burg. De Hesselleplein 22 6411 CH Heerlen
045-717910

ater Joep Offermans over twee jaren Cory Aquino:

'Op de Filippijnen is niet veel veranderd'

door luc somers

BDISSENBOSCH – „Op de Filippijnen is eigenlijk niet veel veranderd. Met Cory quino aan het bewind dachten de meeste ensen, dat de situatie in het land zou verbeeren, maar die verwachting is duidelijk niet itgekomen, dat kun je nu gerust stellen. ory was voor veel Filippino's het symbool an alle lijden, maar ook van hoop, verademing. Per slot van rekening was haar man tijens het bewind van Marcos doodgeschoten. aar alleen het feit al dat het tweetal Enrile n Ramos, twee grote beulen tijdens het Maros-bewind, in het kabinet kwamen, was een eken dat het fout zat. Ik heb het destijds al voorspeld, maar niemand wilde het geloven. en was veel te optimistisch. Daarvoor waen en zijn ook nu nog de problemen op de Filippijnen veel te ingewikkeld. Het hele machtsapparaat van Marcos bleef. Het heeft u alleen maar een ander etiketje."

● Pater Joep Offermans: „Ik kom op voor de armen en de zwaksten en dus schop ik tegen de schenen van een klein groepje mensen. Ik ben niet tegen alles wat rijk is. Ik ben tegen een fout systeem."

het woord is pater Joep Offerms (52), die vanaf 1964 als Karmeonafgebroken werkzaam is op ilippijnen. Om de drie of vier keert hij terug naar Nederland weer enigzins op verhaal te ko-. Sinds oktober logeert hij bij broer in Abdissenbosch, waar r Offermans, geboren even de grens in Geilenkirchen, zelf is opgegroeid. Op de Filippij-, dat naar schatting ruim 55 miln mensen telt, is hij provinciaal erste van de Karmelieten, maar udt hij zich met zo'n veertig mewerkers, waaronder twintig ane Nederlanders, vooral bezig t het werk onder de armen.

et als het recente verleden van de ippijnen heb ik voor wat betreft n eigen werkzaamheden ook aantal verschillende periodes egemaakt", vertelt hij. „In het in van mijn verblijf, in de zestijaren, ben ik vooral actief geest als parochieherder. Het ofddoel was het priestertekort vullen en scholen op te zetten. kreeg natuurlijk door deze werkmheden wel een indruk van de noedige omstandigheden waarin meeste families verkeerden. Via ouders probeerden we hulp te rlenen om al die ellende te beijden. In deze periode, die zo'n ftien jaar duurde, was ik tevens ecteur van een ziekenhuis."

mmezwaai

aar daarna kwam voor Joep Ofrmans de grote ommezwaai. „Ik erkte dat ik het probleem van de moede anders moest aanpakken, elk geval niet vanachter mijn reau. Ik ben uit al die instituten stapt, naar de basis gegaan en der de arme mensen gaan won. Samen met de arbeiders, boen en vissers probeer ik nu al enle jaren naar oplossingen te zoen voor het armoede-vraagstuk."

e juistheid van die beslissing erd alleen maar bevestigd al naar lang de tijd dat ik me meer en eer in het werk onder de armen rdiepte", vertelt hij. „In feite was et een soort bekering. Ik ben in ijn werk minder belang gaan echten aan spirituele waarden en eer aan menselijke."
ater Offermans raakte door zijn ntacten met de armen steeds eer bekend met de bevrijdingsbeeging op de Filippijnen. „Het beind van Marcos was zeer fascisch. En wie waren het slachtoffer: de arme mensen die steeds armer werden, terwijl aan de andere kant de rijken alsmaar rijker werden. Die kloof werd steeds groter."

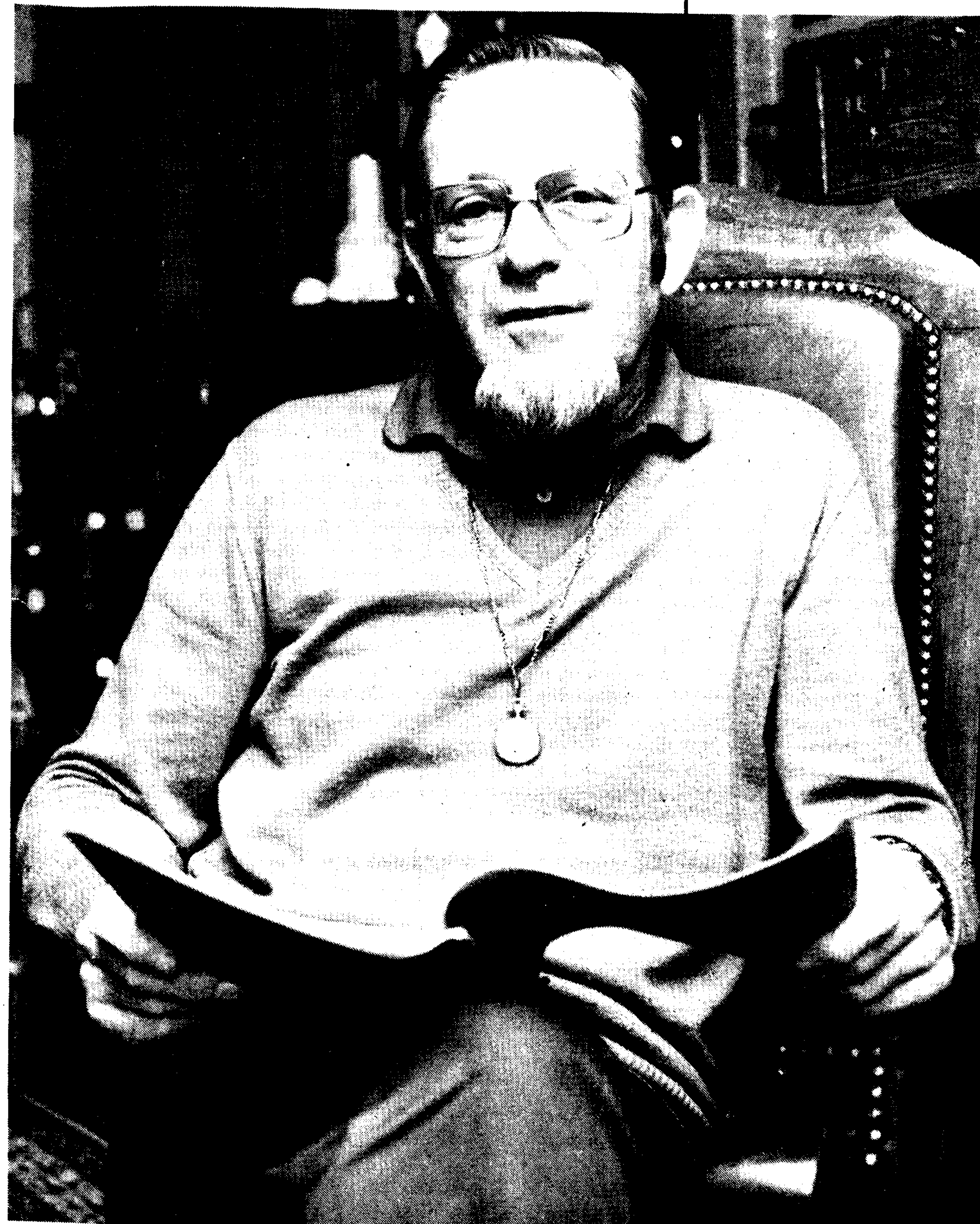
Offermans: „Zoekend naar de oorzaak van dit immense probleem kun je alleen maar tot de slotsom komen dat deze geschiedkundig is, onstaan vanuit het koloniale verleden. Op dit moment is slechts één procent van het volk eigenaar van wat negentig procent van het land te bieden heeft aan grondstoffen, banken, noem maar op. Dat was vroeger zo en die feodale toestanden heersen er nog steeds. De Filippijnse maatschappij is nog altijd verticaal opgebouwd. Dat is gewoonweg een erfstukje van de Spaanse en Amerikaanse kolonisatie."

„Toen de Filippijnen in juli 1946 onafhankelijk werden", betoogt pater Offermans verder, „onstond er, zeg maar een neo-kolonialisme met daarbij imperialistische controle van buitenaf. Het was niet meer en minder dan je reinste uitzuigsysteem. De staatsschulden liepen op tot zo'n 29 miljard dollar door allerlei leningen, gedaan door Marcos en de zijnen bij het IMF (Internationaal Monetair Fonds) en de Wereldbank. Die neo-kolonialisatie had ook tot gevolg dat de Pilippijnen een soort paradijs voor multinationals werden, alleen al vanwege het feit dat de arbeidslonen laag waren."

Volgens pater Offermans waren al deze factoren tezamen de aanleiding tot het enorme armoedeprobleem op de Filippijnen. Een factor die ook een rol van belang speelde, was de corruptie die ontstond. „Dat is nu nog verschrikkelijk, van hoog tot laag", vertelt hij. „Je moet maar eens een politieman om een dienst vragen. Gegarandeerd dat je de beurs moet trekken. Zoiets is hier in Nederland gewoon onvoorstelbaar."

Opstand

In februari 1986 kwam het tot een opstand. Offermans: „Ik noem het geen revolutie, het was meer een opstand. De bevolking pikte het niet meer. Marcos werd het land uitgezet en Cory Aquino nam het heft in handen. Bij dit alles speelde kardinaal Sin overigens een belangrijke rol. Maar als je ziet wat er nu in twee jaar is gebeurd, kan je alleen

maar constateren dat niet Aquino, maar andere krachten de touwtjes in handen hebben."

„Laten we eerlijk zijn: wij kennen Cory zo niet. Volgens mij zijn het achter de coulissen de militairen die nu de sterke factor zijn, met als souffleur de Amerikaanse regering. Die heeft gewoonweg zowel militair als commercieel grote belangen op de Filippijnen."

Offermans erkent dat Cory Aquino in het begin van haar ambtsperiode enkele besluiten nam, die hoop voor de toekomst gaven. „Mensen van de oppositie werden uit gevangenis gehaald. Men kon zich vrijer

op straat bewegen. En zij probeerde ook het probleem van de landhervormingen aan te pakken. Maar de nieuwe Grondwet in 1986 hield in feite niets bijzonders in. Want in het Congres, de grote macht, veranderde er niet veel. Er zitten nu nog altijd zo'n 23 grootgrondbezitters in, miljonairs dus, die helemaal geen belang hebben bij hervormingen die altijd in hun nadeel zouden werken."

Klap

De komst van Aquino, die periode van verademing, zorgde er wél voor dat er een wapenstilstand kwam met het verzet. Offermans: „Maar 22 januari 1986 was vervolgens een verschrikkelijke klap voor mij. Op die dag trokken boeren naar het paleis van Cory met een aantal eisen om eindelijk iets te doen aan met name de landhervormingen. Zij hield echter de deur dicht en vervolgens werden er zeker vijftien mensen door het leger neergemaaid. Het was een afschuwelijk bloedbad. Dit boerenprotest werd door de militairen in de kiem gesmoord. Wat bleek dus: niet Cory was de baas, maar de militairen."

Volgens pater Offermans is er nu in stijgende mate sprake van een reactionaire regering. „Cory Aquino heeft niet de Vredesprijs gekregen. En dat is maar goed ook, want die zou ze ook helemaal niet hebben verdiend. De regering heeft de totale oorlog verklaard aan het verzet. Het beleid is zuiver fundamentalistisch. Terwijl het hoofdprobleem van economische aard is, namelijk de armoede, houdt de regering zich alleen maar bezig met anti-communistische ideologie. Aan het fundamentale probleem, het aanpakken van het grootgrondbezit, wordt angstvallig voorbijgegaan. Dat is voor mij een schoolvoorbeeld van een rookgordijn optrekken. Vroeger hadden we één probleem, dat was Marcos, nu is er een kwasi-vijand: het communisme. Zelfs kerkelijke groepen doen aan die hetze mee."

De chaos op de Filippijnen is des te ingewikkelder, omdat er zoveel groepen zijn, die elk hun eigen belangen nastreven. Offermans: „Maar de hoofdschuldigen zijn volgens mij toch de grootgrondbezitters met hun eigen particuliere legertjes, niet het linkse verzet of de rechtse extreme groep onder aanvoering van oud-minister van defensie, Enrile. Maar zoals gezegd, het leger speelt ook een belangrijke rol. Vroeger, onder Marcos, waren de militairen geen politieke werkelijkheid, ze waren een instrument van het bewind. Nu zijn zij een eigen, aparte eenheid, waar wel degelijk rekening mee moet worden gehouden."

Gevaarlijk

Pater Offermans, die op 6 januari Nederland weer voor een paar jaren vaarwel zegt, is zich wel degelijk bewust van het feit dat zijn werkzaamheden onder de armen wel eens bij de autoriteiten verkeerd zullen vallen, niet alleen op de Filippijnen, maar ook in Rome. „Jazeker, soms is het op de Filippijnen zelfs gevaarlijk om christen te zijn. Een kogel van de militairen is per slot van rekening goedkoop. Dit is soms wel angstaanjagend, maar het is niets in vergelijking tot de angst en de pijn van de mensen die ondanks alles toch blijven lachen en optimistisch blijven. Dat is mijn drijfveer. Zij proberen er het beste van te maken en ik wil hen daarbij helpen. Ik geloof in mensen."

„Ja, en of religieuzen zich wel of niet met politiek moeten bemoeien, daar kan ik heel duidelijk over zijn. Ik kies voor het volk. De paus heeft zich toch ook bemoeid met de ontwikkelingen in Polen? En bisschop Romero dan, en kardinaal Sin hier? Die zijn allen opgekomen voor het volk. Ik kom óók op voor de armen en de zwaksten en dus schop ik tegen de schenen van een klein groepje mensen. Ik ben niet tegen alles wat rijk is. Ik ben tegen een fout systeem. Missionaris zijn betekent voor mij het lot delen, niet vanaf de preekstoel maar tussen de mensen zelf. Ik ben zo tevreden en ik ga hiermee ook door zolang ik kan. Ik hoop dan ook dat andere mensen tezijnertijd de fakkel overnemen."

Zimbabwe wordt eenpartijstaat onder Mugabe

DEN HAAG – Met de installatie van de 63-jarige Robert Mugabe als president van Zimbabwe komt vandaag een eind aan overgangsperiode van zeven jaar, waarin het politiek bestel van Zimbabwe was gemodelleerd naar het voorbeeld van Groot-Brittannië. In 1988 zal Zimbabwe meer gaan lijken op andere Afrikaanse staten: een eenpartijstelsel onder een sterke president met uitvoerende bevoegdheden.

Bij de onderhandelingen van Lancaster House over de onafhankelijkheid werd in 1980 afgesproken dat de grondwet de eerste zeven jaar niet ingrijpend veranderd zou worden. Nu die termijn is afgelopen krijgt Mugabe de kans een politiek model naar eigen voorkeur in te voeren. De eerste stap daartoe werd eerder dit jaar al gedaan met de afschaffing van de 20 voor blanken gereserveerde parlementszetels. De tweede stap wordt vandaag genomen met de afschaffing van de functie van premier en de benoeming van Mugabe tot president. De derde, en belangrijkste, stap wordt de invoering van de eenpartijstaat. Vorige week werd aangekondigd dat de regeringspartij ZANU-PF van Robert Mugabe en de oppositiepartij ZAPU een 'historisch fusie-akkoord' hadden gesloten. De twee partijen verklaarden zich eensgezind in hun streven naar een eenpartij-staat op marxistisch-leninistische grondslag.

Die aankondiging veroorzaakte geen opschudding bij het bedrijfsleven, dat nog steeds wordt gedomineerd door overwegend behoudende blanken.

Iedereen kan de politie afluisteren

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – De overdracht van een deel van het losgeld voor de ontvoerde Ahold-topman G.J. Heijn bij Wolfheze, bracht een stroom van journalisten op de been, die door het radioverkeer van de politie waren gealarmeerd. Een belangrijk deel van het betoog van 'politie-adviseur' Sietsma, maandagmiddag, was aan deze affaire gewijd. Minister Korthals Altes schrijft in zijn brief aan de Tweede Kamer over deze zaak, dat opnieuw bekeken moet worden in hoever journalisten en 'afluisterfreaks' strafrechtelijk kunnen worden vervolgd. Bovendien wil hij bekijken of de apparatuur waarmee wordt afgeluisterd, kan worden verboden.

Bij eerdere gijzelingszaken in ons land, zoals de treinkaping in Drenthe, heeft het afluisteren als een van de belangrijkste informatie-bronnen gediend voor journalisten. En ook bij vliegtuigkapingen, waarbij de onderhandelingen vaak via de boordradio lopen, kunnen de gesprekken probleemloos worden afgeluisterd.

Wie weleens aan zijn radio heeft gedraaid, anders dan om naar Radio 1, 2 of 3 te zoeken, is naast de 'piepjes', die voor het semafoonverkeer bestemd zijn, vast weleens gestuit op gesprekken tussen het hoofdbureau van politie en op straat rijdende politiewagens. Vaak is dan alleen het hoofdbureau te ontvangen, maar daar kun je al heel wat uit opmaken.

Zo zijn journalisten twintig jaar geleden ook begonnen met het afluisteren van de 'politieradio'. Met veel geruis omgeven, kwamen af en toe verstaanbare klanken door, waaruit vaak wat opgevangen kon worden. Niet zelden waren journalisten daardoor eerder ter plaatse dan de politie.
Kort daarna is de 'radiohandel' ingesprongen op deze mogelijkheden. Gespecialiseerde winkels in de grote steden, kwamen met zogeheten scanners op de markt. Apparaten, waarop de frequenties van verschillende politie- en brandweerkanalen konden worden ingesteld; gevoelige ontvangers waarop alles was af te luisteren. Zolang het alleen om de pers ging, maakte de politie zich er nog niet zo erg druk over. Maar veel 'gewone' burgers vonden het ook wel interessant om achter de politie aan te rijden en hun gesprekken af te luisteren. Daardoor kon het voorkomen dat bij bepaalde gebeurtenissen meer luisteramateurs dan politie-agenten ter plekke waren.

Van die tijd dateert de discussie binnen het politie- en justitie-apparaat over de mogelijkheden om de gesprekken te coderen, zodat niet iedereen zou kunnen verstaan wat er gezegd werd. Bekend is dat de gemeentepolitie van Rotterdam in het begin van de jaren zeventig een aantal mobilofoons aanschafte met de mogelijkheid van 'scrambling', vervorming van het geluidssignaal.
De hoop dat daarmee het afluisteren afgelopen zou zijn, bleek al heel snel ijdel. Een van de gespecialiseerde winkels in 'scanners' had al voordat de Rotterdamse politie officieel tot invoering overging van de gecodeerde berichten, de apparatuur in de etalage liggen, waarmee het radioverkeer toch gewoon verstaanbaar kon worden ontvangen.
Een extra probleem voor de politie wordt gevormd door de prijs van deze apparatuur. Portofoons met geluidsvervormers kosten al gauw meer dan tienduizend gulden per stuk. De politie beschikt domweg niet over voldoende middelen om deze apparaten op grote schaal aan te schaffen, nog afgezien van de vraag welk nut daarmee gediend zou worden.
Wettelijk is het afluisteren van politieradio niet verboden. Wel verbiedt de radio-telefonie-wet de ontvangen informatie door te geven of daarop te reageren. Op grond daarvan heeft de politie dan ook een inval gedaan bij twee 'luister-freaks' die ervan worden verdacht opgevangen informatie aan de pers te hebben doorgespeeld.

De justitie zal er echter nog een hele dobber aan hebben om dat te bewijzen. Dat ze hebben geluisterd naar het politieverkeer zullen ze niet ontkennen, dat kan ook moeilijk gezien de apparatuur die bij de inval in beslag is genomen. Maar ze zullen nooit toegeven die informatie te hebben doorgespeeld, omdat ze heel goed weten dat dat strafbaar is. De Tweede Kamer ziet ook niets in het harder aanpakken van luister-amateurs. Een verbod op het afluisteren van politieradio ziet de meerderheid van de Kamer niet zitten. Vooral vanwege de controleerbaarheid van zo'n verbod. Je kunt de verkoop van dergelijke apparatuur wel verbieden, maar even over de Belgische grens zijn 'scanners' volop verkrijgbaar.

Ook in 1988
weer tot uw dienst

KEGELEN EN BOWLEN?
Dan naar
Hendriks Sportpaleis

Direktie en personeel wensen u een voorspoedig en sportief 1988

Voor inlichtingen: dhr. Latten
HENDRIKS SPORTPALEIS
Heerlerweg 154,
Hoensbroek
Tel. 045-217970

Wij wensen al onze afnemers, benevens familie en bekenden een in alle opzichten

zalig en voorspoedig nieuwjaar

Venetian Blinds Kerkrade

zonweringconstructies
markiezen
rolluiken in aluminium,
staal en P.V.C. jaloezieën

Kipstraat 30-32
Telefoon 045-453416

Wij wensen u een gelukkig 1988

AANNEMERSBEDRIJF

Edisonstraat 9,
Landgraaf
Tel. 045-316222

Restaurant Heidezicht
Akerstraat 132, Brunssum

wenst een ieder een voorspoedig 1988

DIRECTIE EN PERSONEEL WENSEN U EEN VOORSPOEDIG 1988

HENDRIKS TEXTIEL
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, 04490-15656

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

FIAT
Autobedrijf
Klankstad B.V.
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade-West

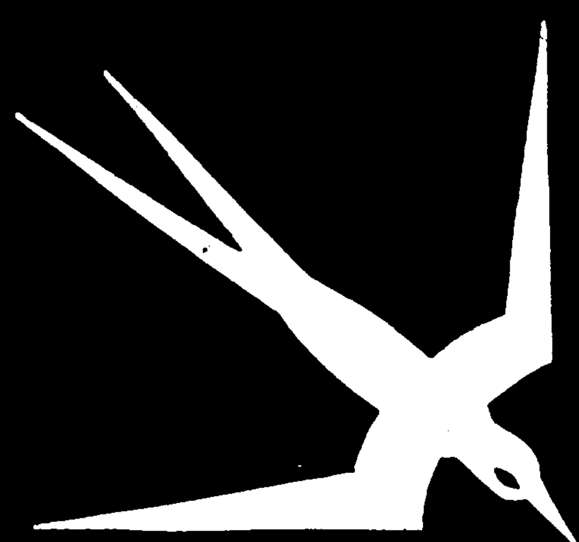
Wij wensen u allen een voorspoedig en gelukkig 1988

Reisburo en tourwagenbedrijf

HUBERTUS ALAD REIZEN

Loysonstraat 55, 6471 VH Eygelshoven
Telefoon 045-352871

De allround textielzaken van

De Zwaluw

Heerlen: Promenade 137
Heerlen: Dautzenbergstr. 29-31

Direktie en personeel van de B.V. Grado wensen u een voorspoedig 1988

Wij wensen u allen een voorspoedig nieuwjaar

HUIDVERZORGINGSINSTITUUT
mevr. Moeskops

Kaalheidersteenweg 258 - Kerkrade - 045-411607
's maandags gesloten.

Wij danken al onze relaties en kliënten voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een goede jaarwisseling en een voorspoedig 1988

Directie en medewerkers van het
GEWESTELIJK ARBEIDSBUREAU
OOSTELIJKE MIJNSTREEK

Arbeidsbureau Heerlen	Arbeidsbureau Brunssum	Arbeidsbureau Kerkrade
Putgraaf 210	Rumpenerstraat 42-44	Poststraat 15
6411 GT Heerlen	6443 CE Brunssum	6461 CE Kerkrade

Wij wensen u 366 dagen veilig rijden!

Bandenspecialist
KICKEN b.v.

VOERENDAAL	MAASTRICHT	TEGELEN	SITTARD
Valkenburgerweg 41	Bemelerweg 90	Kaldenkerkerweg 96	Bergerweg 59
tel.045-751700	tel.043-621515	tel.077-733433	tel.04490-10707

Voorspoedig 1988

wensen U
direktie en medewerkers van . . .

Brouwers b.v.

MAASTRICHT	WIJLRE
W. Alexanderweg 2 (Beatrixhaven)	Industrieweg 5a
Tel. 043 - 635555	Tel. 04450 - 2220
Telex 56763	

---

hartelijk dank...

voor het genoten
vertrouwen in het
afgelopen jaar en
een voorspoedig 1988,
zowel privé als zakelijk.

Limburgs Dagblad
Advertentie-exploitatie
In de Cramer 37, Heerlen.

BOWLING & PARTYCENTRUM
HOEVE DE AAR

bowling- & partycentrum Hoeve de Aar

wenst u allen
een gezond en sportief 1988

Zoals ieder jaar is er ook nu een

nieuwjaarsreceptie

en wel op

1 januari 1988, 20.00-22.00 uur,
waarbij iedereen van harte welkom is.

Ook het komende jaar zijn wij u graag ten dienste voor het organiseren van uw familie- en/of personeelsfeesten.

Graag tot ziens op de receptie of in 1988!

Bowling- & partycentrum Hoeve de Aar, Welterlaan 45 Heerlen, 045-714432.

Wij wensen u allen een voorspoedig nieuwjaar.

Direktie en medewerkers.

bovass & co.
assurantiën en financieringen
Grupellostraat 18-38, 6461 EV Kerkrade
Tel.nr.: 045-464300

Wij wensen u een gelukkig 1988

boetiek MARLY
Grupellostraat 37, Kerkrade, tel. 451359

ESPRIT Marc O'Polo MEXX

'Barometer' economie VS fors lager

...NGTON – De 'index of leading indicators', die algemeen ...eschouwd als een barome... de Amerikaanse economie, ...vember met 1,7 procent ge... daling, vooral veroorzaakt ... inzakken van de aandelen... was wat groter dan de 1,5 ... waarop de meeste econo...den gerekend.

...x bestaat uit elf componen... een aanwijzing geven voor ...orte termijn te verwachten ...ische bedrijvigheid. Van de ...ndicatoren die voor novem...chikbaar waren hadden de ...nkoersen het grootste ef...n bijdrage aan de totale da...droeg 1,1 procent. ...urstelling over de daling in ...ber werd weggenomen door ...ziening van de cijfers voor ...ber en oktober. In beide ...n blijkt de index te zijn ge...net 0,2 procent. Voor okto... aanvankelijk een daling van ...cent opgegeven en voor sep... een onveranderd cijfer. Dit ...t dat er nog niet al te veel ...hoeft te zijn voor een inzin...an de Amerikaanse econo...

...nomen zien een daling van ...x in drie achtereenvolgen...den als een voorbode van ...elijke recessie. Daarvan is ...g dus nog geen sprake. ...ember zijn negen maanden ... stijging voorafgegaan.

...et verplicht ...elding van ...ngevallen

...AAG – Werkgevers worden ...ang van 1 januari 1988 ver...een ongeval in hun bedrijf ...stig (blijvend) lichamelijk ...f de dood tot gevolg heeft te ... aan de arbeidsinspectie. ...epaling staat in de tweede ...an de Arbeidsomstandighe..., die vrijdag van kracht

...gevallen met grote schade ...an een ton) en beroepsziek... het gevolg zijn van arbeid of ...standigheden waarin de ar...vordt verricht) moeten wor...meld. Per 1 januari moeten ...mers tot 18 jaar voorlichting ...richt krijgen op het gebied ...eidsomstandigheden. In de ...n 1988 moeten industrieën ...r dan 500 werknemers een ...eidsdienst instellen. ...0 moet de laatste fase van ... worden van de wet, die re...eft voor veiligheid, gezond... welzijn bij het werk in het ...sleven en bij de overheid.

DOLLAR STABIEL

...ERDAM – In de koers van de ...s gisteren weinig verande...komen, hetgeen erop neer...at de Amerikaanse munt... de hele dag door onder het ...eze week bereikte peil van ...lden is gebleven. Aan het ... de handel noteerde de dol...treeks 1,7945 gulden, een ...minder dan de 1,7955 gul... dinsdag. ...ken hielden hun advies... op 1,74 gulden (aankoop) ...gulden (verkoop).

...EURS- ...VERZICHT

...ustig

...ERDAM – Na de turbu... afgelopen tijd is het Dam...steren zeer rustig het jaar ...leden. De meeste noterin...leven dicht in de buurt van ...orige prijzen hangen. Echt ... uitschieters waren er niet ...ook de obligaties bleven ...t bij huis.

...internationale aandelen be...en zich tot wijzigingen die ...ubbeltjes werden uitgedrukt. ...en en verzekeringen waren ...als dinsdag wat hoger. Van ...tgevers was Elsevier ander... gulden in reactie op f 41,50. ...rs Kluwer verloor f 1 op ...50. VNU en Audet mochten ...iet worden verhandeld. We...was na de forse sprong van ...op dinsdag nu f 3 in reactie ...117.

...handelshuis Borsumij-Weh...et een daling zien van f 2 tot ... Nijverdal-Ten Cate ging ... vooruit naar f 67,50. Wessa... lag een kleine f 2 beter op ...0 op uitlatingen van de be...leiding dat de winst per ...eel dit jaar hoger zal uitko... ondanks de lage dollar en ...gestegen aandelenkapitaal.

...e lokale en parallelmarkt ... Gamma, HBG, Hoek, Ned...ef, Multihouse, Dico, Rood ...elderse Papier beter, ter... Aalberts, ICA, Frans Maas ... Maatschappij Zeeland onder ...nbod gebukt gingen.

VERWACHTING VLIEGMAATSCHAPPIJEN VOOR 1988:

Terugloop in luchtvervoer

● *Met enig kunst- en vliegwerk wordt een reuzeschildpad van de Hamburgse dierentuin gewogen. Het 80-jarige dier verliest aan gewicht, de laatste tijd 28 van de bijna 300 kilo. De dierenverzorgers proberen dat nu weer op peil te brengen.*

GENÈVE – Het passagiersvervoer door de luchtvaartmaatschappijen over de hele wereld heeft dit jaar een sterke groei doorgemaakt van dertien procent na een toeneming van vijf procent in 1986. Voor 1988 zijn de vooruitzichten echter minder rooskleurig. De groei zal dan vermoedelijk slechts half zo groot zijn, zo heeft de directeur van de International Air Transport Association (IATA), Günter Eser, gisteren verklaard. Bij de IATA zijn meer dan 150 maatschappijen aangesloten.

Eser noemde 1987 een zeer bevredigend jaar. Het aantal vervoerde passagiers kwam voor het eerst in de geschiedenis boven de grens van een miljard. Dat zal volgens Eser zeker leiden tot een verbetering van de financiële resultaten van de luchtvaartmaatschappijen. De aanhoudende daling van de dollarkoers en het instorten van de aandelenkoersen brengen echter nieuwe onzekerheden, die het onwaarschijnlijk maken dat het huidige groeitempo zich zal voortzetten. Voor 1988 houdt de IATA het voorlopig op een groei van zes tot acht procent.

Eser zei blij te zijn met de plannen om in 1988 een begin te maken met de liberalisering van de luchtvaart binnen de Europese Gemeenschap. De luchtvaartmaatschappijen zien dat volgens hem als een eerste stap naar een volledig vrije markt in 1992. De passagiers zullen profiteren van de toeneming van de concurrentie, maar er dreigt wel het gevaar van toenemende overbelasting van het luchtruim en vliegvelden, aldus Eser.

Bij de aanpassing van het internationale luchtvaartnet aan het groeiende verkeersvolume zullen vertragingen ontstaan. Dit jaar zijn er in zowel Noord-Amerika als West-Europa 'ernstige problemen' ontstaan tijdens de vakantiepieken. In 1988 zal het zeker niet gemakkelijker zijn, aldus Eser.

Vrachtvervoer

Terwijl in de Nederlandse luchtvaart dit jaar vrijwel alle records, zowel in het passagiers- als in het vrachtvervoer, gebroken zijn, zal in de uitgaande luchtvracht in 1987 sprake zijn van een geringe groei. De exportvracht stond ook dit jaar onder druk van de verder dalende dollarkoers, die de Europese exportpositie verder aantastte. De uitgaande luchtvaartsector leed in 1987 opnieuw onder de overcapaciteit van de luchtvaartmaatschappijen, waardoor de tarieven onverminderd aangetast werden.

De sterke groei van de importvracht, zoals die kon worden gerealiseerd, zal echter het cijfer van het totale luchtvrachtvervoer naar alle waarschijnlijkheid met meer dan vijf procent doen stijgen.

Een aantal verwacht verder dat door de ingestorte effectenkoersen gedurende de eerste maanden van 1988 sprake zal zijn van een dalsituatie, die met name de export negatief zal beïnvloeden. Men verwacht echter dat dit in de loop van 1988 door aantrekkend handelsverkeer zal kunnen worden gecompenseerd.

OVERNAME PERSBUREAU GEBLOKKEERD

SYDNEY – De Australische regering heeft de voorgenomen overname van het persbureau AAP door de mediamagnaat Rupert Murdoch geblokkeerd. Volgens de regering zou de onafhankelijkheid van het binnenlandse persbureau door de overname in gevaar kunnen komen. De in Australië geboren Murdoch heeft al 60 procent van de Australische mediamarkt in handen.

Murdoch heeft ook grote belangen in Groot-Brittannië en Hongkong. In 1985 verwierf hij de Amerikaanse nationaliteit om zijn media-imperium in de VS verder te kunnen uitbreiden. De regering gaf overigens wel het groene licht voor Murdochs plannen om een meerderheid te krijgen in een krantepapierfabriek en een ander mediabedrijf.

Milieulasten het zwaarst voor chemie

DEN HAAG – De milieulasten van het bedrijfsleven bedragen jaarlijks minstens anderhalf miljard gulden. Uit gisteren gepubliceerde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat de ondernemingen in 1984 al 1,4 miljard gulden op moesten brengen voor milieumaatregelen in eigen bedrijf en voor het betalen van de milieuheffingen. Van dit bedrag zijn de milieusubsidies afgetrokken.

De milieulasten zijn ten opzichte van 1979 met ongeveer 14 procent gestegen. De chemische industrie trekt het meeste geld uit voor de bescherming van het milieu. In 1984 was dat 437 miljoen gulden. Daarna volgen de voedings- en genotmiddelenindustrie met 217 miljoen en de basis metaalindustrie met 196 miljoen gulden.

Verreweg het grootste gedeelte van de kosten, namelijk 78 procent, betrof de bestrijding van water- en luchtverontreiniging. In 1984 investeerde het bedrijfsleven 407 miljoen gulden in de bescherming van het milieu.

Kranteredacties nemen fusie VNU/Audet gelaten op

NVJ: persconcentratie is 'per definitie' ongezond

HAARLEM – Het bericht van de op handen zijnde fusie van de Nijmeegse uitgeverij Audet en de Haarlemse VNU heeft op de redacties van de aangesloten dagbladen niet tot onrust of extreem negatieve reacties geleid. Het kwam voor velen echter wel als een verrassing. Op grond van de summiere informatie waarover het personeel van de vier Audet-kranten en de vier dagbladen van de VNU-uitgeverij Brabant Pers gistermiddag beschikte, waren de reacties gematigd en neutraal van toon.

„Het betreft hier een overname van verwante broeders, regionale dagbladen van ongeveer dezelfde signatuur in dezelfde streek. De commotie is verre van de stemming zoals die bij de overname van het Limburgs Dagblad door de Telegraaf in 1972 was", stelt Sjef Kusters, voorzitter van de redactiecommissie van De Limburger (Audet) vast. „Ik denk niet dat er veel op aan te merken is. Ik verwacht dat de mensen van Audet er bij de VNU op vooruit zullen gaan, met name in de secundaire arbeidsvoorwaarden", reageert Hans Bos, voorzitter van de ondernemingsraad van het Dagblad voor Noord-Limburg (Audet).

Alle woordvoerders wijzen er echter op dat bij de fusie garanties gegeven moeten worden over de redactionele zelfstandigheid van de verschillende dagbladen. Peter Schouten van De Stem: „Je kunt een golf van verontwaardiging verwachten als die autonomie onvoldoende wordt gegarandeerd."

Uit de recente gebeurtenissen in de uitgeverswereld spreekt een zekere angst voor onvriendelijke overnemingen. Ook bij de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) leeft het vermoeden dat dit de reden is voor fusies tussen uitgevers. „Vanuit het buitenland is er al geruime tijd belangstelling voor Nederlandse bedrijven. Het zou daarom kunnen zijn dat de uitgevers hier uit defensieve overwegingen overgaan tot fusies. Zo worden ze sterker en daardoor wordt de kans op onvriendelijke overnemingen kleiner", aldus Marjan Stijn van de NVJ.

Dit vindt de NVJ op zich een voordeel, maar daarnaast ziet zij toch ook bezwaren tegen de machtsconcentratie in de pers die door de fusies ontstaan. Marjan Stijn: „Er bestaat namelijk geen zekerheid over het voortbestaan van de verschillende titels die Audet en VNU uitgeven en ook de redactionele onafhankelijkheid komt in gevaar. Het grotere concern dat na een fusie ontstaat, is vaak veel zakelijker en stelt hardere economische eisen. Wij vinden dat je dat moet kunnen sturen." De NVJ komt in januari met een notitie hierover.

Professor A. van der Meiden, hoogleraar massacommunicatie aan de Rijksuniversiteit Utrecht, verbaast zich over deze en andere fusies in de uitgeverswereld. „Uitgeverijen zijn een cultuur en hebben een eigen gezicht dat ze willen houden. Dat zij technisch gaan samenwerken is niet zo gek, want dat is tegenwoordig nodig voor het voortbestaan van die bedrijven. Maar door fusies zoals tussen VNU en Audet dreigt het gevaar dat de kleinere participant in het nieuwe concern zijn identiteit verliest. Ik denk overigens dat dit wel de laatste fusie van uitgevers in Nederland zal zijn, want ik zou niet weten welke er nu nog meer samen moeten gaan."

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 30-12-1987 om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:
GOUD: onbewerkt ƒ 27.780-ƒ 28.280, vorige ƒ 27.950-ƒ 28.450, bewerkt verkoop ƒ 29.880, vorige ƒ 30.050 laten.
ZILVER: onbewerkt ƒ 350-ƒ 420, vorige ƒ 355-ƒ 425; bewerkt verkoop ƒ 460 laten, vorige 470 laten.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amer.dollar	1,74	1,86
Brits pond	3,19	3,49
Belg. frank (100)	5,22	5,52
Duitse mark (100)	110,50	114,50
It. lire (10.000)	14,20	16,20
Port. esc. (100)	1,20	1,60
Can. dollar	1,33	1,45
Franse fr. (100)	31,75	34,75
Zwits. fr. (100)	136,75	141,25
Zweedse kr. (100)	29,00	32,00
Noorse kr. (100)	27,00	30,00
Deense kr. (100)	27,50	30,50
Oost.schill (100)	15,78	16,28
Spaanse pes (100)	1,55	1,80
Griekse dr. (100)	1,10	1,50
Finse mark (100)	43,50	46,50
Joeg. dinar (100)	0,06	0,20
Iers pond	2,83	3,12

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

Amer. dollar	1,79575-79825
Brits pond	3,3325-3375
Duitse mark	112,460-510
Franse frank	33,185-235
Belg. frank	5,3715-3765
Zwits. frank	138,935-985
Japanse yen	145,26-145,36
Ital. lire	15,215-265
Zweedse kroon	30,765-815
Deense kroon	29,130-180
Noorse kroon	28,580-630
Canad. dollar	1,37525-37775
Oost. schill	15,9690-9790
Iers pond	2,9810-9910
Spaanse pes	1,6450-6550
Gr. drachme	1,3700-4700
Austr.dollar	1,2875-2975
Hongk.dollar	23,10-23,35
Nieuwz.dollar	1,1750-1850
Antill.gulden	0,995-1,025
Surin. gulden	0,995-1,035
Saudische rial	47,80-48,05
Ecu gulden	2,3155-3205

INDEX Amsterdam ANP CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP/-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

algemeen	207,3	208,7
alg.-lokaal	180,8	183,3
internationals	236,1	236,3
industrie	158,2	160,4
scheep/luchtv.	144,9	146,7
banken	261,0	266,2
verzekering	398,4	406,4
handel	316,5	316,5
cbs obl.index	116,2	116,2
rend. staatsl.	6,16	6,15
waarvan 3-5 jr	5,96	5,95
waarvan 5-8 jr	6,18	6,17
waarv.5 langst	6,33	6,32
rend. bng-len.	6,44	6,47
rend. banklen.	6,16	6,09
rend. pandbr.	6,08	6,06

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van dezelfde dag):
Akzo 86,20-86,50 (86,10)
Kon. Olie 199,30-200,50 (199,30)
Philips 26,70 g+b-26,80 (26,70)
Unilever 101,50-101,90 (101,90)
KLM 29,30 (29,30)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden, volgens de Dow Jones Index (achtereenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde:

Begin	1935.34	748.86	173.54	712.58
Hoogst	1966.18	760.86	175.44	723.43
Laagst	1925.73	746.71	172.24	709.17
Slot	1950.10	754.43	174.25	717.61
Winst/ verlies	+23.21	+6.72	+1.12	+7.40

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen

AEGON	59,30	58,70
Ahold	60,00	59,00
Akzo	86,70	86,10
A.B.N.	39,30	39,90
Alrenta	144,00	144,30
Amev	37,30	38,50
Amro-Bank	58,80	59,90
Ass. R'dam	94,80	94,40
Bols	92,00	92,00
Borsumij W.	87,00	85,00
Bührm.Tet.	42,70	43,20
C.S.M.cert.	47,50	48,50
Dordtsche P.	187,00	186,50
Elsevier	43,00	42,00
Fokker	20,80	20,90
Gist-Broc. c.	22,30	22,40
Heineken	125,00	125,00
Hoogovens	26,20	25,70
Hunter Dougl.	35,00	36,50
Int.Müller	37,00	36,50
KLM	29,30	29,30
Kon.Ned.Pap.	116,00	116,50
Kon. Olie	199,60	199,30
Nat. Nederl.	50,90	51,90
N.M.B.	116,00	117,50
Nedlloyd Gr.	132,50	131,50
Nijv. Cate	65,00	67,50
Océ-v.d.Gr.	196,00	197,00
Ommer.Cetec.	21,80	21,80
Pakhoed Hold.	62,90	62,10
Philips	26,70	26,70
id. div.'88	–	26,10
Robeco	82,00	82,30
Rodamco	143,50	143,70
Rolinco	74,20	74,00
Rorento	53,90	54,10
Stork VMF	13,70	13,40
Unilever	102,60	101,90
Ver.Bezit VNU	56,00	56,00
Wessanen	53,00	55,50
Wolt Kluwer	112,00	113,50

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	16,50	16,50
ACF-Holding	41,00	40,50
Ahrend Gr. c	72,50	73,00
Alg.Bank.Ned	41,00	41,60
Asd Opt. Tr.	30,10	30,40
Asd Rubber	9,50	8,80
Amst.Rijtuig	403,00	401,00
Ant. Verff.	291,00	230,00b
Atag Hold c	46,00	46,00
Audet	163,50	210,00
Aut.Ind.R'dam	47,00	47,00
BAM-Holding	102,50	104,00
Batenburg	44,00	41,00
Beek, Van	109,00	109,00
Beers	88,00	88,00
Begemann	43,10	43,10
Belindo	417,00	427,00
Berkel's P.	9,00	9,00
Blyd.-Will.	17,00	17,40
Boer De, Kon.	100,00	100,00
de Boer Winkelbedr.	40,40	41,00
Boskalis W.	4,30	4,35
Boskalis pr	3,40	3,50
Braat Bouw	460,00	465,00b
Burgman-H.	3380,00	3400,00
Calvé-Delft c	685,00	700,00
Calvé pref.c	3100,00	3200,00
Center Parcs	74,30	74,80
Centr.Suiker	46,00	47,00
Chamotte Unie	9,40	8,70
Cindu-Key	49,00	49,00
Claimindo	417,00	420,00b
Cred.LBN	42,00	43,00
Crown v.G.c	40,00	40,00
Datex Hold.	11,90	11,80
Desseaux	153,50	153,50
Dordtsche pr.	181,50	181,50
Dorp-Groep	300,00	302,00
Econosto	121,00	120,00
EMBA	1022,00	1022,00
Enraf-N.c.	28,80	29,50
Eriks hold.	185,00	187,00
Frans Maas c.	29,50	29,80
Furness	26,00	26,80
Gamma Holding	48,00	51,00
Gamma pref	5,50	5,70
Geveke El.	74,20	76,00
Geveke T.H.	26,00	26,50
Giessen-de N.	54,70	55,00
Goudsmit Ed.	122,00	122,00
Grasso's Kon.	52,50	60,00
Grolsch	61,30	61,00e
GTI-Holding	70,10e	70,70
Hagemeyer	44,20	44,50
H.B.G.	88,00	91,00
HCS Techn	7,70	7,70
Hein Hold	103,50	106,50
Hoek's Mach.	95,00	97,00
Holdoh Hout	255,00	255,00
Holec	7,80	9,50
H.A.L. Tr. b	697,00	698,00
Holl.Am.Line	730,00	730,00
Heineken Hld	103,50	106,50
Holl.Sea S.	1,59	1,65
Holl. Kloos	280,00	290,00
Hoop en Co	7,50	6,90
Hunter D.pr.	2,70	2,60
ICA Holding	21,50	20,00
IGB Holding	18,50	18,50
IHC Caland	12,00	12,10
Industr. My	144,00	143,50
Ing.Bur.Kondor	363,00	363,00
Kas-Ass.	36,00	36,50
Kempen & Beg.	183,00	183,00
Kempen Holding	10,20	10,40
Klene's Suik.	1200,00	1200,00
KBB	77,00	77,50
KBB (cert.)	60,00	60,20
Kon.Sphinx	38,00	38,00
Koppelpoort H.	170,00	170,50
Krasnapolsky	83,50	81,50
Landré & Gl.	292,00	292,00
Leidsche Wol	37,60	37,00
Macintosh	26,70	27,00
Maxwell Petr.	476,00	485,00
Medicopharma	36,50	37,50
Melia Int.	7,10	8,00
Meneba	35,50	37,50
MHV Amsterdam	8,25	8,25
Moeara Enim	855,00	855,00
M.Enim OB-cert	11500,00	11600,00
Moolen en Co	25,00	24,30
Mulder Bosk.	35,00	35,50e
Multihouse	7,80	8,60
Mynbouwk. W.	395,00	408,00
Naeff	220,00b	230,00b
NAGRON	22,00	24,00
NIB	423,00	423,00
NBM Bouw	5,70	5,70
NEDAP	195,00	195,00
Ned.Part.Mij	18,00	19,00
Ned.Springst.	8500,00	8200,00
Norit	320,00	312,00
Nutricia	99,00	100,00
Orco Bank c.	71,00	70,50
OTRA	260,00	260,00
Palthe	80,00	80,50
Polynorm	61,00	62,00
Porcel. Fles	81,00	81,00
Pronam	105,00	105,00
Proost en Br.	26,90	27,00
Ravast	44,00	44,50
Reesink	41,00	41,00
Riva	41,50	41,50
Riva (cert.)	41,50	41,50
Samas Groep	35,50	35,00
Sanders Beh.	82,00	84,00
Sarakreek	34,50	34,00
Schuitema	1315,00	1315,00b
Schuttersv.	90,00	90,50
Smit Intern.	14,10	14,10
St.Bankiers c.	15,90	16,00
Telegraaf De	209,00	208,00
Text.Twenthe	132,00	132,00
Tulip Comp.	27,30	27,50
Tw.Kabel Hold	65,00	65,00
Tw. en Gudde	58,80	58,50
Ubbink	230,00	232,00
Ver.Glasfabr.	126,50	129,00
Verto	23,20	23,40
Volker Stev.	16,20	16,20
Vredestein	20,50	20,00
VRG Gem.Bez.	86,00	87,00
Wegener's	120,00	117,00
Westhaven Asd	164,00	164,00
Wolters Kluwer	112,30	114,50
Wyers	37,00	38,00

Beleggingsinstellingen

ABN Aand.f.	278,00	275,00
ABN Beleg.f.	40,20	40,50
Alg.Fondsenb.	189,00	189,50
Alliance Fd	10,10	10,10
America Fund	232,00	239,00
Amro A.in F.	81,80	81,90
Amro Neth.F.	46,40	47,00
Amro Eur.F.	49,50	51,00
Amvabel	84,50	83,50
Bemco Austr.	50,80	50,20
Bever Belegg.	22,00	21,60
BOGAMIJ	116,00	116,00
Delta Lloyd	27,40	27,90
DP Am. Gr.F.	17,50	18,40
Dp Energy.Res.	30,00	27,00
Eng-Holl.B.T.1	1200,00	1200,00
Equity Mort.F.	48,90	48,80
Eurinvest(1)	50,40	45,00
Eur.Ass. Tr.	3,80	3,50
EurGrFund	33,30	36,40
Hend.Eur.Gr.F.	124,50	125,50
Henderson Spirit	55,00	55,00
Holland Fund	42,50	42,90
Holl.Obl.Fonds	121,50	122,00
Holl.Pac.F.	70,60	70,10
Interbonds	537,00	543,00
Intereff.500	24,00	24,90
Japan Fund	37,40	37,40
MK Int.Vent.	49,00	49,50
Nat.Res.Fund	1160,00	1155,00
NMB Dutch Fund	23,70	24,50
NMB Vast Goed	35,10	35,10
Obam. Belegg.	146,50	151,00
OAMF	10,00	10,10
Orcur.Ned.p.	37,50	37,30
Rentalent Bel.	1287,90	1287,90
Rentotaal NV	28,80f	28,70
Rolinco cum.p	101,50	101,50
Sci/Tech	16,70a	16,75
Technology F.	16,00	16,00
Tokyo Pac. H.	183,50	191,50
Trans Eur.F.	48,50	49,40
Transpac.F.	405,00	410,00
Uni-Invest	132,00	132,00
Unico Inv.F.	77,30	76,80
Unifonds	22,00	22,00
Vast Ned	108,00	108,00
Venture F.N.	42,00	46,00
VIB NV	81,30	81,70
WBO Int.	68,80	68,80
Wereldhave NV	192,00	190,00

Buitenlandse obligaties

8¾ EEG84(1)	107,80	107,80
3½ EngWarL	37,30	37,30
5¾ EIB 65	99,40	99,40

Orig. n.amerik. aandelen

Allied Signal Ind	29,00	29,00
Amer. Brands	43,00	42,00
Amer. Expres	23,00	22,30
Am.Tel.&.Tel.	27,00	26,80
Ameritech	84,30	89,20
Amprovest Cap.	129,00	129,00
Amprovest Inc.	232,00	232,00
ASARCO	28,00	28,40
Atl. Richf.	70,00	69,00
BAT Industr.	4,35	4,50
Bell Atlantic	64,20	64,00
BellCanEnterpr	37,00	37,00
Bell Res.Adlr	2,00	1,80e
Bell South	35,50	35,70
Bethl. Steel	17,10	17,20
Boeing Comp.	38,00	37,90
Chevron Corp.	36,50	39,00
Chrysler	22,30	22,00
Citicorp.	17,50	18,70
Colgate-Palm.	38,20	37,70
Comm. Edison	28,00	27,50
Comp.Gen.El.	218,00	215,00
Control Data	21,00	21,50
Dow Chemical	89,50	90,00
Du Pont	86,50	87,00
Eastman Kodak	48,20	48,20
Elders IXL	3,10	3,10
Exxon Corp.	38,60	37,90
First PacInt	0,80	1,30
Fluor Corp.	13,00	12,80
Ford Motor	77,00	78,00
Gen. Electric	45,00	44,20
Gen. Motors	62,00	61,20
Gillette	30,00	29,60
Goodyear	60,60	60,00
Grace & Co.	21,50d	23,75
Honeywell	55,75	55,00
Int.Bus.Mach.	115,75	116,50
Intern.Flavor	44,40	43,50
Intern. Paper	41,00	41,00b
ITT Corp.	45,00	44,20
Litton Ind.	73,00	72,00
Lockheed	35,50	35,50
Minnesota Mining	63,00	63,00
Mobil Oil	39,10	39,25
News Corp Aus$	11,40	11,20
N.Am.Phill.	55,50	55,00
Nynex	62,60	62,70
Occ.Petr.Corp	24,80	24,80
Pac. Telesis	26,20	25,70
Pepsico	33,00	32,10
Philip Morris C.	87,50	87,25
Phill. Petr.	12,75	12,90
Polaroid	24,10	24,00
Quaker Oats	43,00	42,50
RJR Nabisco	45,00	45,00
Saralee	34,50	34,70
Schlumberger	29,50	29,00
Sears Roebuck	33,40	33,50
Southw. Bell	33,20	33,20
Suzuki (yen)	590,00	590,00
Tandy Corp.	33,50	33,70
Texaco	37,75	37,00
Texas Instr.	54,20	55,10
Union Carbide	21,40	22,00
Union Pacific	55,00	54,00
Unisys	33,40	33,25
USX Corp	31,00	30,50
US West	50,20	50,00
Warner Lamb.	68,00	66,50
Westinghouse	50,10	49,30
Woolworth	34,50	33,00
Xerox Corp.	57,25	57,30

Certificaten buitenland

AMAX Inc.	37,00	37,00
Am. Home Prod.	130,00	130,00
ATT Nedam	44,50	46,80
ASARCO Inc.	40,00	40,00
Atl. Richf.	122,00	121,00
Boeing Corp.	68,00	68,00
Can. Pacific	25,50	25,10
Chevron Corp.	67,00	67,00
Chrysler	40,00	38,00
Citicorp.	66,00	69,00
Colgate-Palm.	69,00	68,00
Control Data	35,00	35,00
Dow Chemical	155,00	155,00
Eastman Kodak	90,00	89,50
Exxon Corp.	71,00	72,00
Fluor Corp.	25,50	27,00
Gen. Electric	165,00	160,00
Gen. Motors	115,00	110,00
Gillette	54,00	52,00
Goodyear	106,00	105,00
Inco	39,00	36,00
I.B.M.	206,00	202,00
Int. Flavors	80,00	79,00
ITT Corp.	81,00	80,50
Kraft Inc	85,00	83,00
Kroger	44,00	44,00
Lockheed	65,00d	64,50
Merck & Co.	272,00	269,00
Minn. Min.	112,00	112,00
N.Am.Philips	91,00	91,00
PepsiCo.	58,00	58,00
Philip Morris C.	155,00	156,00
Phill. Petr.	20,00	20,50
Polaroid	42,00	47,00
Procter & G.	154,00	152,00b
Quaker Oats	62,00	65,00
Schlumberger	54,00	48,50
Sears Roebuck	60,00	65,00
Shell Canada	44,50	46,00
Tandy Corp.	60,00	64,00
Texas Instr.	101,00	99,00
Union Pacific	98,00	98,00
Unisys Corp	59,25	59,50
USX Corp	57,00	53,00
Varity Corp	5,20	4,20
Westinghouse	89,00	85,00
Woolworth	62,00	60,20
Xerox Corp.	95,00	100,00

Certificaten buitenland

Deutsche B.	391,00	393,00
Dresdner B.	222,00	235,00b
Hitachi (500)	750,00d	750,00
Hoechst	252,00	253,00
Mits.El.(500)	450,00d	450,00
Nestlé	7800,00	7900,00
Siemens	351,00	360,00

Warrants

Akzo	20,80	19,50
AMRO warr.	7,10	7,10
Asia Pac Gr F.	2,00	2,10
Bever Bel.	0,70	0,70
Bogamij	11,80	11,80
Falcons Sec.	11,00	11,50
Honda motor co.	650,00	700,00
K.L.M. B	90,00	80,00
K.L.M. 85-92	107,00	101,20
MK Int. Vent.	1,60a	1,50
Nat.Nederl. 76	1500,00	1550,00
Nat.Nederl. 78	1270,00	1240,00
Philips Gem.B	3,60	3,60
Philips 85-89	91,00	91,00
St.Bankiers a	3,50	3,50
St.Bankiers b	3,20	3,20

Euro-obligaties & conv.

10¼ Aegon 85	101,00	101,00
11⅞ Aegon84	102,20	102,20
Aegon warr	14,00	13,50
10½ ABN 87	102,50	103,00
13Amev 85	99,60	99,60
13Amev 85	101,50	102,20
10 Amev85	102,40	102,50
11 Amev 86	103,25	103,00
14¼Amro87	102,20	102,25
13 Amro-Bank82	105,50	105,25
10¾ Amro 83	100,80	101,25
10½ Amro 86	101,30	101,30
10 Amro 87	102,60	102,60
5¾ Amro 86	102,00	102,00
Amro Bank wr	10,50	11,00
Amro zw 86	69,00	69,00
9 BMH ecu 85-92	95,00	100,50
7 BMH 87	101,00	95,00
11 CC Rabo83	103,75	103,25
9 CCRabo 85	102,25	102,00
7 CCRabo 84	108,00	108,00
11 DSM 84	102,20	102,20
10⅛EEG-ecu 84	102,00	102,00
9¾EIB-ecu 85	104,00	104,00
12½ HlAirl.F	97,00	97,00
12¼HlAirl.F	102,25	102,25
HollAirl.warr.	34,00	34,00
12 NIB(A)85-90	102,00	102,00
12 NIB(B) 85-90	103,50	104,00
11¼ NGU 83	104,50	104,50
11¼ NGU 84	101,75	101,75
10 NGU 83	103,00	103,00
2¼ NMB 86	87,50	87,50
NMB warrants	10,00	10,00
8¾ Phil. 86	93,50	94,00
6¾ Phil.83	96,00	95,25
14¼Un.Becumy 86	100,50	101,50
12¼ Unil.	98,00	98,00
4¾ Akzo 69	132,00	134,00
4¾ Akzo u.	132,00	134,00
5½ Amro 69	295,00	325,00
5¾ Gist 69	260,00	250,00
5¼ Hoog.68	98,00	98,00

Binnenland (niet officieel genoteerd)

Bredero aand.	7,80	7,50
Bredero cert.	5,00	4,50
Bredero warr.	0,20	0,10
11 Bredero	0,50	0,40
Breev. aand.	3,00	3,00
Breev. cert.	1,25	1,25
LTV Corp.	2,60	2,60
Rademakers	27,00	27,00
RSV. cert	2,05	2,05
7⅛ RSV 69	66,50	66,00

Parallelmarkt

Alanheri	9,80	10,00
Berghuizer	45,00	45,50
De Drie Electr.	17,40	17,40
Dentex Groep	14,70	14,70
Dico Intern.	75,00	78,00b
DOCdata	36,00	32,00
Geld.Pap.c.	62,50	64,00
Gouda Vuurv c	49,50	47,50
Groenendijk	18,10	18,10
Hes Beheer	145,00	145,20
Homburg cert	6,30	6,50
Infotheek Gr	11,30	13,00
Interview Eur.	5,20	5,20
Inv. Mij Ned.	34,50	36,50
KLM Kleding	15,70	16,00
Kuehne+Heitz	18,50	19,00
Melle	184,00	182,30
Nedschroef	53,00e	57,50
Neways Elec.	6,50	7,00
Pie Med.	5,50f	5,30e
Simac Tech.	10,80	10,80
Text Lite	7,10	7,10
Verkade Kon.	107,70	109,50

slotkoersen/optiebeurs

OPTIEBEURS

abn	c	jan	40,00	335	1,10	1,10
abn	c	jan	44,00	100	0,20	0,20
abn	c	apr	40,00	384	3,00	3,00
abn	c	jul	40,00	66	3,50a	3,70b
abn	p	jan	40,00	110	1,80	1,50
abn	p	jan	44,00	88	5,00	4,80
abn	p	apr	40,00	247	3,50	3,60
abn	p	apr	46,00	169	7,20	6,80
aegn	c	jan	55,00	70	5,20a	5,00
akzo	c	jan	90,00	76	2,20	1,80
akzo	p	jul	70,00	105	5,00	5,00
akzo	p	jul	130,00	83	49,00a	47,50
akzo	p	jul	150,00	128	67,50a	67,00
amro	c	jan	60,00	106	1,80	1,40
amro	c	apr	65,00	87	2,00	2,20
d/fl	c	jun	175,00	402	7,70a	7,80
d/fl	c	dec	175,00	417	8,00	8,80
d/fl	p	jan	180,00	139	2,60	2,50
d/fl	p	mrt	180,00	75	5,70	5,00
d/fl	p	jun	185,00	101	11,50	10,70
d/fl	p	dec	195,00	77	22,30a	22,00
eoe	c	jan	180,00	91	3,70	3,10
eoe	c	jan	185,00	75	1,60	1,50
eoe	c	jan	195,00	80	0,80a	0,60a
eoe	p	jan	175,00	168	8,00	7,50
eoe	p	feb	160,00	63	5,00a	5,10
goud	c	feb	500,00	64	14,00	10,50
goud	c	feb	520,00	142	6,30	5,00
gist	p	jul	22,50	174	4,00	4,00
hoog	p	jan	25,00	61	1,40	1,20
klm	c	o91	40,00	80	6,30	6,10
nla	p	feb	135,00	500	2,10a	2,00
natn	c	jan	45,00	98	6,00b	6,90
natn	c	jan	50,00	127	1,70	2,20
natn	c	jan	60,00	92	0,40a	0,20
natn	c	apr	55,00	139	2,50	2,80
phil	c	jan	35,00	66	0,10	0,20
phil	c	apr	27,50	116	2,50	2,40
phil	c	apr	30,00	152	1,60	1,40
phil	p	jan	30,00	141	3,30	3,50
phil	p	jan	35,00	75	8,50	8,70
olie	c	apr	220,00	63	4,90	4,40
olie	c	o91	210,00	69	30,00	28,60
olie	p	jan	200,00	65	4,00	3,70
olie	p	o91	210,00	83	38,00	39,00
olie	p	o92	270,00	80	82,00a	82,00
unil	c	jan	108,00	314	1,70	1,30
unil	c	jan	124,00	98	0,10	0,10
unil	p	jan	100,00	302	2,50	2,60

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+b
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Ook in 1988 weer tot uw dienst

Wij wensen u een gelukkig 1988

ZOL tuincentrum
Europaweg-Zuid 401, Ubach over Worms

Een, in alle opzichten gelukkig nieuwjaar

BABY MARGO
BABY MARGO

Hoofdstraat 15, Kerkrade-Centrum, 045-453307
Ook ingang aan de Kloosterraderstraat 14a

Bedankt,
voor het vertrouwen in het afgelopen jaar.
Een voorspoedig en gezond 1988.

PAUL SIMONS

ASSURANTIËN & MAKELAARDIJ O.G.
FINANCIERINGEN
HYPOTHEKEN
TAXATIES

☎ 045-318182
EUROPAWEG-ZUID 214
6381 KW UBACH O. WORMS

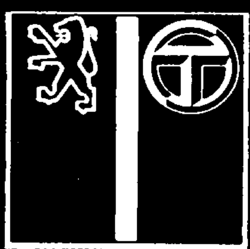
Een prettig uiteinde en een gelukkig nieuwjaar wenst u

JOS VELDHUIZEN

Smedenstraat 6, 6461 GA Kerkrade,
tel. 045-454729

Peugeot-Talbot-dealer met accent op service

JASPER b.v.
Wintraak 29, Munstergeleen
Bovenaan Wintrakerberg, gem. Sittard
Tel. 04490-21944
Ook uitgebreide keuze in GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN!

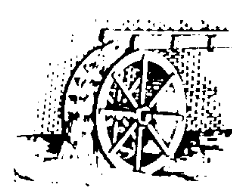
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar. Wij hopen ook in 1988 u met onze service ten dienste te staan.

AUTOMOBIELBEDRIJF

OFFICIAL Ford DEALER

Jos Bogman B.V.

Wethouder Sangersstraat 7, Beek. Tel. 04490-75353.
Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030.

„Cuisine excellente"

RESTAURANT

La Source

Rijksweg-Noord 21, 6114 JA Susteren, tel. 04499-3150

wenst gasten en clientèle een gelukkig nieuwjaar

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1988

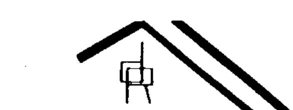
Slagerij-Traiteur

JEAN BAGGEN

Burg. Lemmensstraat 8, Geleen
Tel. 04490-43702

Wij danken al onze clientèle en relaties voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen hen een voorspoedig 1988.

DICK ROSBACH
ONROEREND GOED

Beukenstraat 8, 6456 AM Bingelrade
tel. 04492-2619

Ook in 1988 uw
Adviseur in:
Koop,
Verkoop
en hypotheken

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1988

van mulken

Keukens - Tegels - Badkamers

Den Hoekstraat 4, Stein
Telefoon 04490-33536

Rademakers
BONT

Speciale dank aan onze clientèle voor het gestelde vertrouwen in 1987.

Wij wensen u een voorspoedig en gelukkig 1988.

Engelenkampstraat 55, 04490-17025, Sittard

GRAAG EEN BRIL DRAGEN

SILHOUETTE FIRST CLASS COLLECTION

Gezien in: Avenue, AvantGarde, Cosmopolitan, Elegance.

Te zien bij:

Hermans
Optiek

Steenweg 6
Sittard
Tel. 04490-13982

CITROËN

Autobedrijf NIZET bv
Industriestraat 14, Sittard. Tel. 04490-11051

RENAULT

Bedrijfswagens

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1988

Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

REEDS MEER DAN

REEDS MEER DAN

Tunnelstraat 30

Geleen

Wij danken al onze cliënten voor het door hen in ons gestelde vertrouwen, wensen hen een goede jaarwisseling en een voorspoedig 1988

MESTRECYCLING

STASSEN - Schinnen

Panoramaweg 23, 6155 LZ Puth-Schinnen. Tel. 04493-2083

Wij wensen iedereen een goed uiteinde en een voorspoedig 1988.

Jean en Annelies Müller
Grootgenhouterstraat 105
6191 NR Groot Genhout
Tel. 04490-72490

Wij zijn nieuwjaarsdag geopend

Restaurant **SUMATRA**
ECHT INDONESISCH ETEN

Wij wensen u een voorspoedig 1988

T.o. sporthal (Stein-Nieuwdorp)
Keuken 12.00-22.00 uur geopend; 's maandags gesloten.

Tevens organiseren wij pasar malams in:
Geleen - Heerlen - Maastricht - Valkenburg.
Ook uw reisburo

Wij danken al onze relaties en klanten voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig nieuwjaar.

Uw MAZDA-dealer

AUTOBEDRIJF LEYMBORGH BV
Bornerweg 2-8, LIMBRICHT
Tel. 04490-15838

Direktie en personeel wensen hun clientèle een voorspoedig 1988

Bongerd 5, Spaubeek
Tel. 04493-4193

VADAH Sittard

Rijksweg Zd. 90-100 Tel. 04490-15200

da's op en top service ook weer in 1988

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1988 toe!

NIEUWJAARSWENSEN NIEUWJAARSWENSEN

HEERLEN en omgeving

HEERLEN

...l onze relaties hartelijk dank voor het genoten vertrouwen ...wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1987 ...wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig 1988

...mburgsche Accu Centrale B.V.
Fr. Hartendorp en Zoon
Grasbroekerweg 67, 6412 BC Heerlen. Tel. 045-724700

Kappers „Studio" Leo Handels Int.
Dautzenbergstraat 53-55, Heerlen. Tel. 715771
en cursisten wenst alle relaties ...en voorspoedig en gelukkig nieuwjaar

CAFÉ BIJSMANS
WENST ZIJN CLIENTÈLE EEN VOORSPOEDIG 1988

...danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar ...7 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988.
CAFÉ OUD WELTEN
Weltertuynstraat 61, Heerlen
...uw adres voor koffietafels en familiepartijen. Tel. 713053

...j danken onze clientèle voor het in ons gestelde ...ouwen in 1987 en hopen dat wij in 1988 ook weer ...n vertrouwen mogen rekenen. Verder wensen wij iedereen een voorspoedig nieuwjaar.
MENGELERS Chem. Reiniging B.V.
Schaesbergerweg 49, Heerlen

Taxi Ruijters
Heerlen BV
Heerenweg 267, Heerlen
dankt zijn cliëntèle voor het genoten vertrouwen en wenst hen een gelukkig en voorspoedig 1988
045-219147/213490

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
...ellaan 81, tel. (045) 720036, Heerlen

WINKELCENTRUM Weerden Poelmanstraat
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
SUPERMARKT PLUSMARKT WINNUBST;
„PAAS" BLOEMEN EN PLANTEN
BANKETBAKKERIJ H. LOGISTER EN ZOON;
SLAGERIJ SUIJLEN;
RIJWIELHANDEL ANNEX POSTKANTOOR J. DE HAAS;
DROGISTERIJ „HUB" ANNEX SCHOONHEIDSSALON, FOTO QUELLE;
SLIJTERIJ/WIJNHANDEL CONEMANS

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
H. WANTE
Gas en water, technisch installatie- en dakdekkersbedrijf
Navostraat 1a, Schaesberg. Tel. 310977
Palenbergstraat 55, Heerlen. Tel. 722506

...ishandel van der Tuyn
Markt Heerlen. Tel. 716049
Bautscherweg 30. Tel. 425400
...wenst haar clientèle een gelukkig nieuwjaar

GEBR. SCHMITZ
IJzerhandel en constructiewerkplaats
Emmastraat 5, Heerlen
GELUKKIG NIEUWJAAR

FRUITHANDEL
COR GUBBELS
MARKT HEERLEN
wenst zijn familie, bekenden en clientèle een voorspoedig 1988

Pianohandel
LAVEN
Dr. Poelsstraat 18, Heerlen
wenst zijn cliëntele een voorspoedig Nieuwjaar

DOE-HET-ZELFGARAGE KRUIZINGA
Wagenschutsweg 41, Heerlen-Palemig
wenst zijn clientèle een voorspoedig 1988

Dames- en herenkapsalon
E. v.d. LINDEN
Kerkraderweg 89, Heerlen. Telefoon 416095
dankt voor het genoten vertrouwen en wenst zijn clientèle een voorspoedig 1988

Autobedrijf
P. VEENSTRA
wenst zijn clientèle, vrienden en kennissen een gelukkig en voorspoedig nieuwjaar
Garage: Rotterdamstraat 98, Heerlen

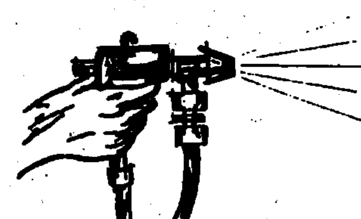
Hout- en bouwmaterialenhandel
H.J. Franck B.V.
Willemstraat 66. Tel. 724444
wenst zijn cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988.
Gebr. Limpens
Tweedehands-auto-onderdelensupermarkt
Voskuilenweg 59, 6416 AJ Heerlen. Tel. 045-719136
Tevens inkoop van uw sloop- en schadewagens

Alles voor doe het zelf
't TIMMERHUYS
Schandelerstraat 106, Heerlen. Telefoon 045-721332
ZALIG NIEUWJAAR

F.L. Kochen
VERZEKERINGSCONSULENT AMEV
Geleenstraat 103, Heerlen
dankt zijn clientèle voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar en wenst hen een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Fa. K. STIENSTRA EN ZN.
WAGENSCHUTSWEG 21
PALEMIG-HEERLEN
TELEFOON 045-722334

HEERLEN Ten Esschen 38 Tel. 045-752069
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het ja... 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 19...

Fa. Alvie
en al haar medewerker(sters) wenst al zijn afnemers benevens familie en bekenden een in alle opzichten zalig, voorspoedig en gezond nieuwjaar
Fam. H. Smeijsters
Schelsberg 80, Heerlen

G.G. Auto's en shop wenst zijn klanten, vrienden en familie een in alle opzichten voorspoedig 1988
G.G. Auto's en shop
Heerenweg 284/286, Heerlen. Tel. 045-224172

VERBOOM B.V.
Autohandel/sloperij zegt zijn clientèle dank voor het genoten vertrouwen in 1987 en wenst hen een voorspoedig 1988.
Leemkampsweg 2. Tel. 720654, Heerlen

POUWELS MODESCHOENEN
Benzenraderweg 40, Heerlen. Tel. 710384
WENST HAAR CLIENTELE EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

BLOEMSIERKUNST „KUNSTNIJVERHEID" ED HEUVELMANS

Weltertuynstr. 80 • 6419 XD Heerlen • tel. 045-718533
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

SCHAESBERG

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Glashandel en schildersbedrijf SJEF VAN OOYEN
Streeperplein 10, Landgraaf. Tel. 045-311413

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
TOTAL-GARAGE EN SERVICESTATIONS
L. ZDROJEWSKI B.V.
Voor al uw reparaties, auto wassen en drogen, banden, accu's en accessoires
TEVENS VOOR UW LPG + INSTALLATIE + APK-KEURING
Kampstr. 15, Schaesberg. ☎ 045-315065; Heerlenseweg 48, Schaesberg. ☎ 045-315900; Heerlenseweg 200, Schaesberg. ☎ 045-720002

Hoofdstraat 13 - Telefoon 045-31.19.26
SCHAESBERG/LANDGRAAF
Wij wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 1988

Kunstgebittenreparatie en tandtechniek
Borsboom en Moers
Landgraaf
Tel. 045-315921
wenst haar cliëntèle en bekenden een voorspoedig 1988

Wij wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 1988
Chinees-Indisch restaurant
„CHINA-GARDEN"
Markt 6, Schaesberg
EIGENAAR: M.F. LEONIG

AUTOMOBIELBEDRIJF
E.A. KOZOLE B.V.
wenst zijn clientèle een gelukkig nieuwjaar
Edisonstr. 23 (nabij draf- en renbaan), 6372 AK Landgraaf
Telefoon 045-321088

Elektrotechniek B.V.
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Stenen Brug 29, Landgraaf

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Slagerij Jo Leesmeister
Baanstraat 1
Schaesberg

HEERLERBAAN

Wij wensen al onze afnemers, benevens familie en bekenden een in alle opzichten
ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

HEERLERBAAN 229 HEERLERBAAN 195 HEERLEN 416900 412083

Drogisterij INF... Bautscherweg ... Heerlerbaan
wenst zijn famil... en clientèle een voorspoedig 1...8

Herenkapsalon HENK LAVEN
Heerlerbaan ...
Heerlen, wenst haar klantenkring een ... lukkig nieuwjaar.

Echte bakker STARMANS
Bautscherweg 66
Heerlerbaan
wenst zijn cliëntèle, familie en bekenden een gelukkig nieuwjaar

HEERLERHEIDE

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Café „Het Bökske"
Henny en Frenny Muldery
Ganzeweide 38, 6413 GG Heerlerheide
Tel. 045-221180

HEERLERHEIDE

LINDEN-V.D. VEEN
Keekstraat 2, Heerlerheide. Tel. 045-211121
SIGARENMAGAZIJN - TIJDSCHRIFTEN - DAGBLADEN
wenst al zijn clientèle een prettig kerstfeest en een heel voorspoedig 1988

Café Oud Genhei Vrolings
GEITSTRAAT 17, HEERLERHEIDE
TELEFOON 222511
wenst zijn familie en clientèle een gelukkig en voorspoedig 1988 en dankt hen voor het vertrouwen in 1987

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Assurantiekantoor Guus Thielens
KAMPSTRAAT 170a
HEERLERHEIDE

UBACHS O. WORMS

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en een voorspoedig nieuwjaar.

Automobielbedrijf & moffelinrichting
J. Horsch
Rötscherweg 54, Landgraaf

Wij danken voor het genoten vertrouw... in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
J. V.D. ZWAAG
KANTSTRAAT 35
6381 EE GEMEENTE LANDGRAAF
TEL. 045-314522

Exploitatiebedrijf Wierts BV
Wij wensen al onze afnemers, benevens familie en bekenden een in alle opzichten
ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR!
- Loodgietersbedrijf
- Gas- en waterfittersbedrijf
- Dakdekkersbedrijf
- Rioolontstoppingsbedrijf
- Onderhoud
- Renovatie

Groenstraat 205, 6381 JP Ubach over Worms, tel. 045-312376

UBACH OVER WORMS

ANWB-erkende autorijschool en chauffeursopleiding

Leo Cremers

Reeweg 82/139, Ubach o. Worms. Tel. 045-312558
wenst zijn cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Reparatie electromotoren wikkelbedrijf

Robroek Antes b.v.

Wij wensen al onze vrienden, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Landgraaf 045-7264 b.g.g. 224044
Buizerdweg 1, Abdissenbosch-Ubach o. Worms, 6374 BS Landgraaf

Autoschade W. Beckers

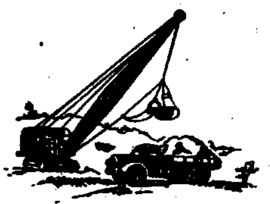
Buizerdweg 11, 6334 BS Landgraaf

Directeur: W. Beckers
Bedrijfsleider: J. Vonderhoff
Privé: W. Beckers
Wilhelminastraat 8
6065 AL Montfort
Telefoon 04744-1937

Wij wensen al onze vrienden, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

GARAGE MARTENS
wenst haar cliëntèle
een gelukkig en voorspoedig 1988

HEUSCHEN-SCHROUFF B.V.
„Oriental Foods",
Reeweg 137,
Landgraaf
wenst haar familie, vrienden, kennissen en cliëntèle
een gelukkig nieuwjaar

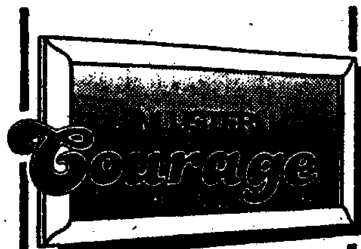

DE GROOT & ZONEN B.V.
ZAND-, GRIND- EN KLEI-EXPLOITATIE
Europaweg-Noord 192,
6374 CL Landgraaf-Ubach o. Worms.
Tel: 045-312438

Wij wensen U een gezond en voorspoedig nieuwjaar

Rutten-Drossaert
Textiel- en woninginrichting
Reeweg 60ᴬ - Landgraaf
Een voorspoedig 1988 wensen wij aan familie, vrienden en begunstigers

VOERENDAAL

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

Op het einde van het oude jaar danken wij u voor uw vertrouwen en de goede samenwerking.
GELUKKIG NIEUWJAAR
SIGRID KNOBEN EN COLLEGA'S
Lottoannahmestelle Herzogenrath-Straß

OPTIEK ROMIJN
HOOFDSTRAAT 33, KERKRADE
Bedankt voor het genoten vertrouwen in 1987
en wenst zijn cliëntèle
een gelukkig nieuwjaar en voorspoedig 1988

KERKRADE-WEST

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in de voorafgaande jaren en wensen alle klanten, vrienden, kennissen en familie
een voorspoedig en gelukkig 1988
Bovag-autobedrijf
ROSENBAUM
Locht 73, Kerkrade-West

TECHNISCH BURO „SORA"
Akerstraat 135 - Kerkrade-West
Wij danken onze cliëntèle voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen hun een
voorspoedig 1988

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988.
Autocentrum Keulartz
LOCHT 42ᴮ,
KERKRADE

KERKRADE-WEST

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987.
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

Paardenslagerij L. Kroes en
Kleingraverstraat-hoek Romeinenstraat, Kerkrade-We

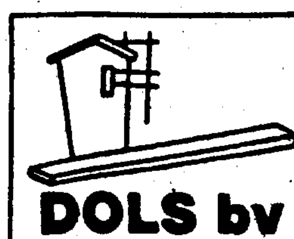
Café Juliana, Spekholzerhe
FIA EN HENK KOKEN
Al onze cliëntèle en vrienden wensen wij
PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 1988

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1987. Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1988.

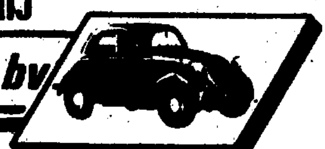
Dierenspeciaalzaak Hengelsport
JAN BERGSMA
Hammolenweg 3
6466 XT KERKRADE
Tel. 045 - 45 94 15

Assurantiebedrij Offermans
Kaalheidersteenweg 107, Kerkrade. Tel. 045-410
wenst zijn cliëntèle, familie en kennissen
een gelukkig nieuwjaar

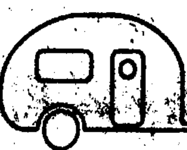

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wense u een gelukkig en voorspoedig 1988
Aannemers-, timmer- en meubelbedrijf
DOLS B.V.
Hamstraat 187, 6465 AE Kerkrade (West)
Postbus 1056, 6460 BB Kerkrade
Telefoon 045-412945

AUTOHANDEL - AUTOSLOPERIJ

autobedrijf WOLTERS bv
INKOOP — NEDERLANDSE SCHADEWAGENS ALLE GEBRUIKTE EN NIEUWE ONDERDELEN — VER
Caravan- en botenstalling "De Locht"
Het aanbevolen adres voor zomer- en winterstalling van uw boot of caravan.
Tevens onderhoud en taxatie.
P.J. Wolters Locht 48A
6466 BW Kerkrade Tel. 045-415647

Wij wensen al onze afnemers, bekende familie en bekenden een in alle opzichten zalig en voorspoedig nieuwjaar.

KERKRADE en omgeving

KERKRADE

Onze vrienden en relaties wensen wij een voorspoedig 1988
Nic Hommel B.V.
Holzstraat 7, Kerkrade

wij danken onze cliëntèle voor het vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen onze relaties, vrienden en kennissen een voorspoedig 1988
architecten- en bouwadviesbureau
h.j.g. rikers n.a.v. b.v.
annastraat 5-7, 6462 xw kerkrade

Kunsthandel/inlijsterij Hub Vleugels
Einderstr. 13, Kerkrade. Tel. 045-455770

Dankt u voor het genoten vertrouwen.
Wij wensen al onze cliëntèle, familie en bekenden in alle opzichten een gezond en een gelukkig nieuwjaar.

Wij wensen onze relaties een voorspoedig 1988 en danken voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar
Straet-Snijders B.V.
Assurantie-, financierings- en hypotheekkantoor
Deken Quodbachlaan 29. 6461 XP Kerkrade
Tel. 045-453360*
nvs-assurantieadviseurs

Wij danken al onze relaties voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen allen een gelukkig en voorspoedig 1988
Assurantie- en Financieringskantoor
GERARDS
KERKRADE-CHÈVREMONT
ST.-PIETERSTRAAT 18
TELEFOON 045-458200

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Vamor M.I. autorijschool
Hugo Habets
Bleijerheiderstraat 129, Bleijerheide

Z.N. aan fam., vrienden en afnemers
C.H. Kreyen
Bloemen- en plantenexpositie Myosotis
Wijngracht en Beethovenstraat, Kerkrade

J. HUNTJENS
Groothandel in chocolade en suikerwaren
Kokelestraat 105, Bleijerheide
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

Zalig en gelukkig nieuwjaar aan onze klanten en bekenden en dank voor meer dan 30 jaar vertrouwen
Adolf Wolters en Zn.
Sportstraat 16, Kerkrade

FRITURE „D'R PRICK"
Pricksteenweg 16, Kerkrade
wenst familie, vrienden en cliëntèle
een zalig nieuwjaar

Wij wensen een zalig en voorspoedig 1988
BLOEMENHUIS KERKRADE
Zonstraat 31, Chèvremont
Tel. 045-452269

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
H.J. BISCHOFF - IJZERWAREN
MARKT 36, KERKRADE

Café „Koffere Huuske"
wenst al haar familie, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar
ST.-PIETERSTRAAT 22, KERKRADE
TELEFOON 045-464614

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Wiertz Geschenkenhuis
Hoofdstraat 48 - Kerkrade

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Habets
4 = 6 = SERVICE
Schuttmertstraat 24, Bleijerheide

Onze vrienden en relaties wensen wij een voorspoedig 1988
Autorijschool Jo de Jager
Finefrau 46, Kerkrade. Tel. 456163

Auto- en motorrijschool
ANWB- en Bovag-erkend
„VAN DORSSEN"
wenst cliëntèle en kennissen een voorspoedig 1988
Nieuwstraat 27. Tel. 045-453348. Kerkrade

Wij wensen al onze afnemers een in alle opzichten
ZALIG EN EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR
Autobedrijf
F. VANHAUTEN
In- en verkoop van gebruikte auto's. Tevens voor al uw reparaties en onderdelen
Hoek Kaalheidersteenweg/Dentgenbacherweg
Tel. 045-423288

Tankstation - Autobedrijf
BEMELMANS
Kokelestraat 148, Kerkrade. Tel. 045-456288
Wij danken u voor het in het afgelopen jaar in ons gestelde vertrouwen en wensen u een voorspoedig 1988.
Vera en Ger Bemelmans

☆ GELUKKIG NIEUWJAAR ☆
Bandenspecialist
Sjir Somers
HOLZSTRAAT 73, HOLZ-KERKRADE
TELEFOON 456684

BLEIJERHEIDE

B. en L. Vroomen-Engbers
Bleijerheiderstraat 131ᴬ
Tel. 456664
wenst familie, vrienden en cliëntèle
een zalig nieuwjaar

Fa. Dorscheidt
h/o P.M. Thomas, Franciscanerstr. 61, Bleijerheide
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

Onze vrienden en relaties wensen wij een voorspoedig 1988
Fa. Style et Comfort
Bleijerheiderstraat 174, Bleijerheide

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Textielzaak Hoofs
Bleijerheiderstraat 142
Bleijerheide

EYGELSHOVEN

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
KEURSLAGERIJ JEURISSEN
Laurastraat 9
Eygelshoven

EYGELSHOVEN

Wij wensen onze cliëntèle, familie en bekenden allen een
ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR
GEBR. GELISSEN B.V.
Transportbedrijf - containerverhuur
Levering zand, grind en bouwblokken
Molenweg 41, Eygelshoven. Tel. 045-351365
Mareweg 15, Schimmert. Tel. 04404-1724

家酒港香
HONG-KONG
Chinees-Indisch restaurant
Veldhofstraat 77 - Eygelshoven - Tel. 045-353761
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

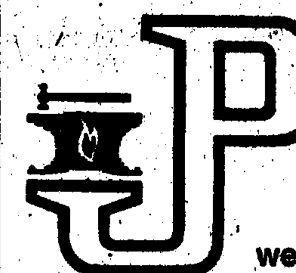
HOENSBROEK en omgeving

HOENSBROEK

Heisterberg 78,
6431 JC Hoensbroek
Postbus 172
6430 AD Hoensbroek
Telefoon 045-224200

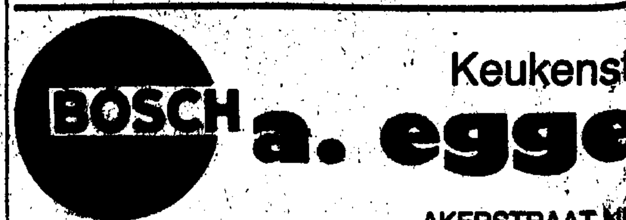
wenst haar cliëntèle een gelukkig en voorspoedig 1988 en dankt haar voor het genoten vertrouwen

Las- en constructiebedrijf **J. PETERS**
Koper- en siersmeedwerk
Slakkenstraat 90
Hoensbroek
Tel. 045-211057
wenst zijn cliëntèle een GELUKKIG NIEUWJAAR

Wij wensen al onze klanten, familie en bek een in alle opzichten zalig en voorspoedi
Dealer van Skoda, Polski Fiat
Garage Piet de la Roy en
HOOFDSTRAAT 114, HOENSBROEK. TEL. 045-2

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wens een gelukkig en voorspoedig 19
CAFÉ „DE BISTRO"
RIA EN ROB VIJGEN
HOOFDSTRAAT 175, HOENSBRO

Keukenst
AKERSTRAAT
6431 HR HOEN
TEL. 045 - 2130
wenst zijn cliëntèle een zalig nieuw

HOENSBROEK

Transportbedrijf, slopersbedrijf, aannemersbedrijf en containerverhuur
Verkoop sloopmaterialen

bbvBINDELS B.V.

...NKEN U VOOR HET GENOTEN VERTROUWEN IN HET JAAR ...7 EN WENSEN U EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG 1988

Ridder Hoenstraat 115, 6433 ED Hoensbroek
Telefoon 045-212191

NUTH

Schapenhandel

...J. VAN HAM, Valkenburgerweg 73, Nuth. Tel. 045-244827
A. VAN HAM, Hunnecum 7, Nuth. Tel. 045-241563

INKOOP VAN SCHAPEN, LAMMEREN EN WOL
...nst haar clientèle en familie een gelukkig nieuwjaar

...oumans Nuth B.V.
Internationaal Transportbedrijf
Industrieterrein „De Horsel"
...ZE VRIENDEN EN RELATIES WENSEN WIJ EEN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

VAESRADE

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Toyota-automobielbedrijf
...o ten Oever en medewerkers
Vaesrade 50, Vaesrade. Tel. 045-242025
Ook uw adres voor gebruikte auto's
Tevens gehele auto-onderhoud, gasinbouw, plaatschade, ML-station, bandenservice, apk-keurbedrijf.

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
W. FEIJTS - AUTO'S
...dres voor nieuwe en gebruikte personen- en bedrijfsauto's
...eparatie - Revisie - Plaatschade - Spuiten en Onderhoud
Vaesrade 61-63, Vaesrade-Nuth. Tel. 045-243317

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988.

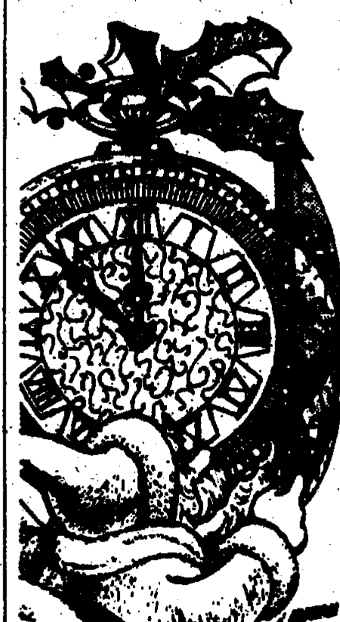
Bakkerij Peeters
EMMASTRAAT 89
HOENSBROEK

CAFÉ DE KEIZER
wenst familie, vrienden en kennissen en al hun cliëntèle een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar
LEO EN SIS
HOOFDSTRAAT 38
HOENSBROEK

Wij wensen onze cliëntèle, familie en vrienden een gelukkig en voorspoedig nieuwjaar
Kwaliteitsslagerij J. Aben
AMSTENRADERWEG 82, HOENSBROEK
TELEFOON 212813

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
KAPSALON „ROSITA"
FAM. J. DE VOS-BRESSERS
BERGPLEIN 2, HOENSBROEK

Allen een voorspoedig 1988 wenst het
KAPPERSTEAM JAN STASSEN
HOMMERTERWEG 149, HOENSBROEK

OIRSBEEK

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
AUTORIJSCHOOL
Jan Lindelauf
Dorpstraat 43, Oirsbeek
Tel. 04492-3170

SCHINVELD

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
WONINGINRICHTING
STEVENS
Brunssummerstraat 23, Schinveld, tel. 045-252670
Uw complete woninginrichter, reeds meer dan een halve eeuw

Firma J. Douven
BRAND- EN BOUWSTOFFEN
President Rooseveltstraat 22, Schinveld. Telefoon 045-254844
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

BAKKERIJ JACOBS
Kloosterlaan 2 - Schinveld
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u
EEN ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

AMSTENRADE

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Caravanimport Feijts
Hoofdstraat 84, Amstenrade. Telefoon 04492-1860
De zaak met de grootste keus en de blijvende service

AUTOBEDRIJF
EDMOND BEUGELS
PARALLELSTRAAT 103a, AMSTENRADE. TEL. 04492-3691

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

HOOFDSTRAAT 109, AMSTENRADE
wenst al zijn klanten, familie en bekenden een voorspoedig 1988

Voor genoten vertrouwen in het jaar 1987 zeggen wij onze afnemers hartelijk dank. We gaan voort met voor de belangen van onze cliëntèle op te komen en wensen hen een in alle opzichten gelukkig 1988.
J.A. de Greef B.V.
Garens en textiel
Parallelstraat 37c
04492-4804 - Amstenrade

ULESTRATEN

Wij wensen al onze clienten, familie en bekenden een in alle opzichten
ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR
FA. GEBR. FRANSEN
STIJLDEUREN EN HOUTBEWERKING
Fabriek: Burg. Visschersstraat 135, Ulestraten (L.)
Telefoon 043-643800

Machinehandel
HENSEN-LATASTER B.V.
Beekerweg 50, Ulestraten. Tel. 043-642762
wenst al zijn afnemers, familie en vrienden een zalig en gelukkig nieuwjaar

LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF
HUB SCHOUTETEN
RENAULT-TRACTOREN
Genzon 15, Ulestraten. Telefoon 043-643210
wenst clientèle, vrienden en bekenden een zalig nieuwjaar

Restaurant
„DE DORPSKROON"
Dorpstraat 2, Ulestraten
wenst alle klanten, familie en bekenden
EEN VOORSPOEDIG 1988

Transport & brandstoffen
P. BRASSE
Gr. Berghem 42, Ulestraten
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1988
043-642061

Wij wensen alle stervelingen op deze aardbol een voorspoedig en gelukzalig 1988
Ladderfabriek
Zeegers B.V.
Burg. Visschersstraat 129
Tel. 043-642077. Ulestraten

GRONSVELD

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar.
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1988.
CONINX KEUKENS B.V.
Rijksweg 59a, Gronsveld. Tel. 04408-1900

MAASTRICHT

wenst u een voorspoedig 1988
nicolai makelaardij NVM
tel. 043-254555

Club „La Mirage"
wenst zijn clientèle een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar.
Hoofdstraat 105
Amstenrade
Tel. 04492-4685

Accountantskantoor
SEGERS
Gronsveld
Mgr. Willigersstraat 10. Tel. 04408-1575
wenst clientèle, familie en bekenden een gelukkig nieuwjaar

BRUNSSUM en omgeving

BRUNSSUM

...AXI BRUNNA
4- en 7-pers. taxi, 8-pers. minibustaxi, rolstoelvervoer en groepsvervoer
Dag en nacht
De nieuwste Mercedes-bruidswagens; ook oldtimers
...AASTRICHTERSTRAAT 155, BRUNSSUM. TEL. 045-257777
...enst al zijn cliëntèle, vrienden en kennissen en medewerkers een zalig kerstfeest en een voorspoedig 1988.

...AKKERIJ SMEETS EN MEDEWERKERS
Rumpenerstraat 58, Brunssum
danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een
GELUKKIG EN VOORSPOEDIG 1988

...GEBR. RUTTEN B.V.
...wensen al onze clientèle, familie, vrienden en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1988
...UNSSUM (Merkelbeek), Titus Brandsmastr. 15, 045-253016
SCHINVELD, Merkelbekerstr. 18, 045-252512

Voor het genoten vertrouwen in 1987 zeggen wij hartelijk dank
...Wij wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988 en hopen ook in dat jaar met veel succes uw rijopleiding te mogen verzorgen
...nstr. 46 **AUTORIJSCHOOL SCHILS** Akerstraat 111
Tel. 045-255612 - BRUNSSUM - 045-252382

SCHILDERSBEDRIJF MATH. VOOTS B.V.
en
VOOTS KUNSTSTOFVERWERKING B.V.
Haefland 9, 6441 PA Brunssum. Telefoon 045-253783
WENSEN CLIENTÈLE, VRIENDEN EN KENNISSEN EEN VOORSPOEDIG 1988

Autorijschool
TON PIN & ZN.
Trichterweg 199, 6446 AS Brunssum. Tel. 045-216923
wenst examinatoren, cliëntèle, vrienden, bekenden en familie een voorspoedig 1988

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen een gelukkig en voorspoedig 1988
HOEVENAARS ASSURANTIEN BV
VERZEKERINGEN — FINANCIERINGEN — BEM. ONR. GOED
merkelbeekerstraat 31
telefoon 045-252109
postbus 34
6440 aa brunssum

Autorijschool
P. Ingenbleek
Populierstraat 20, Brunssum
wenst leerlingen, oud-leerlingen, vrienden en bekenden een voorspoedig en gelukkig 1988

JABEEK

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
J. BROENS
ETZENRADERSTRAAT 9, JABEEK. Tel. 04492-1355

MERKELBEEK

CAFÉ TREFPUNT
Kerkstraat 12, Merkelbeek
wenst haar clientèle een gelukkig nieuwjaar

DOENRADE

„De Uiver Car" B.V.
AUTOMOBIELCENTRALE „DE UIVER" B.V.
GEBR. F. & H. FEIJTS
Provincialeweg Noord 85-87-89, Doenrade
Wij wensen u allen een voorspoedig 1988

MAASTRICHT en omgeving

MAASTRICHT

Videotheek 2000
Rekem (B), Heer-Maastricht en Gulpen, en
Mickey's Lektuurhal
Maastricht
wensen alle bekenden, vrienden en klanten een voorspoedig 1988

SCHOLS
INTERNATIONAAL EXPEDITIE EN TRANSPORTBEDRIJF
Wenst al zijn geachte opdrachtgevers, leveranciers, familie, medewerkers, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988
Ambyerstraat-Zuid 29
6226 AV Maastricht-Nederland
Postbus 5504-6202 XA Maastricht
Telefoon 043-622333* Telex 56029
Industrieweg 8
3760 Lanaken-België
Telefoon: 011-722681
Telefax: 011-722686. Telex 39890
Gespecialiseerd in:
Bulkvervoer per silowagen.
Vervoer naar en van Zuid-Duitsland, Ruhrgebied Noord-Frankrijk en Groot-Brittanië
Volumevervoer tot 105 m3.

CADIER EN KEER

Aannemersbedrijf Gebr. Heusschen B.V.
Gebr. Heusschen Beheer B.V.
Gevestigd Raadhuisplein 6 - Cadier en Keer
Tel. 04407-2187

Een gelukkig en zeer voorspoedig nieuwjaar wenst u
Timmerbedrijf
A.G. Schreurs en zoon
Limburgiastraat 123, Cadier en Keer

Gronsveld
Aan al onze cliënten, vrienden en bekenden van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar. IJzerwaren: gereedschappen - hang- en sluitwerk. L. Vaessens, Rijksweg 39a, Gronsveld. Tel. 04408-1542.

CADIER EN KEER

J. Gilissen b.v.
sanitair - gas - water - c.v.-installatie - dakbedekking
Heerderweg 3, 6267 NH Cadier en Keer.
Tel. 04407-2220
Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

FRITURE-EETHOES-TRAITEUR
't Törensje
Ruime keuze in snacks tegen betaalbare prijzen. Tevens voor een gezellig etentje naar Hans en Dorien. Torenstraat 2, Cadier en Keer, tel. 04407-2396.
De beste wensen voor 1988

Wij wensen al onze relaties een in alle opzichten voorspoedig 1988
g. wijnands bouwmaterialen
Rijksweg Cadier en Keer (tel. 04407-2121*)
Geopend: maandag t/m vrijdag 8-17 uur, zaterdag 9-14 uur

H. LARDENOYE
Reklameschilderwerken
wenst zijn clientèle, familie en vrienden een gelukkig nieuwjaar
Heerderweg 1, Cadier en Keer

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Café Old Inn
Kerkstraat 61, Cadier en Keer. Tel. 04407-2496

Een voorspoedig nieuwjaar wenst u
Aannemersbedrijf
J. NELISSEN
Limburgerstraat 125, 6267 CC Cadier en Keer.
Tel. 04407-1594
Adviesbureau, verzekeringen, financieringen, hypotheken

GEULLE

KOMPLETE WONINGINRICHTING
COEN VISSERS
Hulserstraat 83, Geulle. Tel. 043-641308
wenst zijn vrienden en cliëntèle
GELUKKIG NIEUWJAAR

Gebr. Bollen
Kunststof ramenfabriek
Timmerfabriek
Broekhoven 1, Geulle
Wij wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

J.M. ROMPELBERG-DOHMEN
Drogisterij „'t Veldsje"
Reform - cadeauartikelen - parfumerie
verw.-behang - speelgoed - fotoart.
Wij wensen alle vrienden en cliëntèle een gelukkig en voorspoedig 1988

Wiel Ramakers
Ink.-verk.-verhuur car.
Brommelen
BP-service
Z.N. fam., vrienden en begunstigers

BOUWMATERIALEN - DOE-HET-ZELFSHOP
Timmerbedrijf
BROUNS & ZN.
Westbroek 60. Tel. 043-641472, Geulle
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Friture
„TON + JACK"
wenst al hun vrienden en klanten een voorspoedig 1988

STRATEN-KANTELDEUREN
Eijskensweg 18, 6234 AA Geulle
Tel. 043-641044
wenst alle cliëntèle en vrienden een gelukkig en voorspoedig 1988

Bakker
Pallada-Mommers
Westbroek 58, Geulle
wenst zijn cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

ST.-GEERTRUID

Rolluiken, zonneschermen en lamelgordijnen
FONIMA
Fon Curfs-Bessems
Korenhof 1, 6265 AT St. Geertruid. Tel. 04408-2178
wenst alle vrienden, cliëntèle voorspoedig 1988.

Boerenbond „Mergelland"
Langeweg 6ᴬ, St.-Geertruid. Tel. 04408-2355
wenst u allen een voorspoedig 1988

Wij danken u voor het genoten vertrouwen en wensen u een gelukkig 1988
René, Roos en kinderen Meijs
STOFFENHAL GEN EIKSKE
Gen Eikske 9
St.-Geertruid

Rabo Bank
ST.-GEERTRUID
JULIANAWEG 25
wenst alle cliënten een zalig nieuwjaar

Wij wensen al onze cliëntèle, benevens familie en bekenden een in alle opzichten zalig en voorspoedig nieuwjaar. FIRMA BOON, Libeksstr. 9, St.-Geertruid.

Wij wensen alle abonnees een gelukkig en voorspoedig 1988
W. Martinussen. Tel. 2926
☆
R. Wintjes. Tel. 2161
ST.-GEERTRUID
Bezorgers LIMBURGS DAGBLAD in St.-Geertruid

Schilder- en behangbedrijf
F. PITTIE
Julianaweg 23, St.-Geertruid, tel. 04408-1736, wenst al zijn cliëntèle, vrienden en familie een voorspoedig 1988.

Schilderwerken
v. Tiggelen B.V.
wenst alle relaties, vrienden en kennissen een gezond en prettig nieuwjaar

NOORBEEK

„CAMPING DE WOLFSBERG"
Hoogcruts 14ᴬ, Noorbeek
wenst alle vrienden en bekenden een goed 1988

Hotel-pension Lucienne
Familie, vrienden, bekenden, een voorspoedig 1988.

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
John en Riny
Noorbeek - Café-restaurant „Schilberg"

NOORBEEK

Onderhoudstechniek en installatie W & W b.v.
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
H. Wererts
Paviljoenstraat 11, 6255 AH Noorbeek
Tel. (04457) - 1880

Hotel-restaurant midgetgolf
„BON-REPOS",
Bovenstraat 17,
wenst cliëntèle, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

Zalig nieuwjaar wenst u
LOODGIETERSBEDRIJF
ELISSEN
M.M.J. Elissen
Str. Maartensweg 5, 6255 AP Noorbeek. Tel. 04457-1832

Z.N. aan familie, vrienden en begunstigers. Slagerij en levensmiddelenbedrijf -slagerij NUYTS, Onderstr. 11, Noorbeek.

Gubbels Bouwbedrijf B.V.
Dorpsstraat 25, 6255 AM Noorbeek. Tel. 04457-1546*
wenst u
EEN VOORSPOEDIG 1988

BUNDE

AUTOMOBIELBEDRIJF
Nic Nijsten B.V.
Sportlaan 22
Bunde - Gem. Meerssen
Telefoon (043) 641644 -641781
wenst alle cliëntèle, vrienden en bekenden een zalig nieuwjaar

SPORTHUIS „DE ESCH"
Roger Houben
Vliegenstraat 41, 6241 NE Bunde. Tel. 043-646411
De beste wensen voor 1988

EYSDEN

ABN Bank
Wij wensen al onze relaties een voorspoedig en gelukkig 1988
Wilhelminastraat 1ᴬ, Eijsden
Tel. 04409-1830

Wij wensen u allen een voorspoedig 1988
JC Assurantiekantoor CONSTEN
NMS
Tel. 04409-3131
M.L. Kingstraat 66, 6245 ZG Eijsden
Nederlandsche Middenstands Spaarbank

De beste wensen voor 1988
Runds-, kalfs-, varkens- en lamsslagerij
E. Wolfs-Schreurs
Raadhuisstraat 2, Eijsden,
tel. 1203

VILT

Wij wensen onze cliëntèle, benevens familie en bekenden een
VOORSPOEDIG 1988
Centrale-verwarmingbedrijf
MAIGRAY B.V.
RIJKSWEG 129 - VILT-BERG EN TERBLIJT

B.V. STAALBOUW FRIJNS
Leijstenstraat 2-6, Vilt-Valkenburg a/d Geul
Telefoon 04406-40833
Wij wensen vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

WIJLRE

BOERENBOND WIJLRE E.O.
Parallelweg 15, Wijlre
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

HAARMODE „Ligne"
VOOR HEM EN HAAR
Haarmode „Ligne" voor hem en haar
Knipstr. 37, 6321 AM Wijlre, tel. 04450-1973
wenst iedereen een voorspoedig 1988

NYSWILLER

elektro
BERGMANS & WIJNEN
NIJSWILLER
☎ 04451-2244
Wij dan[illegible] het genoten [illegible] in het jaar 1987 en wensen u ee[illegible] en voorspo[illegible]

EPEN

Garant Markt
Voordelig Vriendelijk en Ve[illegible]
J. BESSEMS-PLOE[illegible]
Wilhelminastraat 15, 6285 AS Epen ☎ 04455-[illegible]
wenst cliëntèle, familie en beken[illegible] een gelukkig nieuwjaar.

SIMPELVELD

Café Jos Frijns & Yvonne [illegible]
Marktstraat 6-8 Simpelveld Tel. 441412
wenst haar cliëntèle een gelukkig [illegible]
Tevens uw adres voor al uw bruiloften en fe[illegible]

Rutters en Smit[illegible]
wenst zijn cliëntèle een voorspoedig 1988
Geopend ma t/m vrij 7.45-17.30 uur, za. 7.45-12.30 u[illegible]
Pleistraat 11, Simpelveld. Tel. 045-441354
VOOR ALLE BOUWMATERIALEN
Voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 zeggen wij o[illegible] hartelijk dank. Wij gaan voort met voor de belangen van [illegible] op te komen en wensen haar een in alle opzichten ge[illegible]

SUPERMARKT
FRANKORT-DIDDEN
Stampstraat 47, Simpelveld. Telefoon 045-44[illegible]

Z.N. aan fam., vrienden en cliënten wenst u electr. - brom- en rijwielhandel
FIRMA JANSSEN
Kloosterstraat 8
Simpelveld

FRITUR[illegible]
„ORANJEPL[illegible]"
Simpelveld, w[illegible] een zalig ker[illegible] en een gelu[illegible] nieuwja[illegible]

VALKENBURG en omgeving

SIMPELVELD

FOTO KALDENBACH
SPECIAALZAAK IN FOTOGRAFIE
Dorpstraat 21, Simpelveld. Tel. 045-441658
Maastrichterlaan 90, Vaals. Tel. 04454-3331
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

BERG EN TERBLIJT

Automobielbedrijf
BIERMANS B.V.
Rijksweg 24, Berg en Terblijt
wenst u een voorspoedig 1988
Dealer Volvo-personenauto's; dealer Man- en VW-trucks

OPEL BERGSLEYL
wenst cliëntèle een voorspoedig 1988
RIJKSWEG 61
TELEFOON 04406-41700

Grondwerken en verhuur van grondverzetmachines
Kultuurtechnische werken Agrarisch loonbedrijf
Cerfontaine bv
Rijksweg 5, 6325 PE Berg en Terblijt Tel. 04406 - 40082

MECHELEN

LOONBEDRIJF MERTENS en ZONEN
Wij wensen onze begunstigers, familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988
Onze hartelijke dank voor het vertrouwen dat in onze zaak is gesteld
Hilleshagerweg 42-45, Mechelen. Tel. 04455-1305

Herberg Hilleshagerhöfke
wenst al haar cliëntèle, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988
Hilleshagerweg 33ᴬ, 6281 AD Mechelen. Tel. 04455-1950

Een voorspoedig 1988 wenst aan cliëntèle, familie, vrienden en bekenden
Loonbedrijf Fr. Tychon
Mechelen
Hilleshagerweg 124

Een voorspoedig nieuwjaar wensen wij al onze klanten, familie, vrienden en bekenden.
Loon- en grondverzetbedrijf
P. ROCKS
Hilleshagerweg 110ᴮ
Mechelen
Tel. 04455-1875

GULPEN

HOTEL-PENSION ONS THUIS
Dorpstraat 10-12, Gulpen
wensen aan alle vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig 1988.
Tevens uw adres voor zaalverhuur, koffietafel, feesten en bruiloften.
Telefoon 04450-1562

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen alle cliënten, familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988 toe.
Esso Self Service Station
Fijen-Martinussen
Rijksweg 70, 6271 AG Gulpen
Tel. 04450-1262

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen iedereen een gelukkig en voorspoedig 1988.
ELECTRO PLUM GULPEN
Dorpstraat 36, Gulpen. Tel. 04450-2280
Wij hebben een eigen servicedienst.
Radio - T.V. - Huishoudelijke apparaten - Verlichting - Reparatiedienst

Wij danken u voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig 1988
Fa. J. Alberts-Wijers
Gulpen

EYS

Firma
Conjaerts B.V.
wenst alle klanten en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1988.
Wij danken allen voor het in ons gestelde vertrouwen.
Radio- en elektrotechniek Conjaerts B.V., Grachtstraat 11ᴬ, Eys. Tel. 04451-1441. Na 18.00 uur 1658.

HULSBERG

G. DRIESSEN
VERS-MARKT
Mgr. Bruliatraat 4, Hulsberg. Tel. 1244
wenst een voorspoedig 1988 aan alle begunstigers, familie, vrienden en bekenden.

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Excelsior Tours
Aalbekerweg 4, Hulsberg. Telefoon 04405-3232

KLIMMEN

CAFETARIA-FRITURE
„Het Haantje"
W. Waltmans-Boest[illegible]
Klimmenderstraat 6, Klimmen
Zalig en voorspoedig nieuwjaar

Aan al onze klanten van harte dank vo[illegible] genoten vertrouwen in 1987. Wij wen[illegible] een zalig en voorspoedig nieuwjaa[illegible]
GARAGE BP-AUTORETTE
ALBERT MAESS[illegible]
Verkoop van nieuwe en gebruikte automo[illegible]
KLIMMENDERSTRAAT 95, KLIMME[illegible]
TEL. 04405-1358

Wij danken u voor het genoten vertr[illegible] in het jaar 1987 en wensen u e[illegible] gelukkig en voorspoedig 1988
Slagerij en vleeswarenbed[illegible]
WEERTS B.V[illegible]
PUTWEG 13 - KLIMMEN

KLIMMEN

ROUWETTE autobanden
Putweg 49, Klimmen. Telefoon 04405-1286
Specialist in auto- en landbouwbanden - sportwie[illegible] uitlijnen - balanceren
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1988

Taxi Budé
KLEINBUS- EN ROLSTOELVER[illegible]
Craubekerstraat 35, 6343 RC Klimmen. Telefoon 04405-1603
ZALIG NIEUWJ[illegible]

MARGRATEN

BOUWMATERIALEN • BADSTEEN • TEGELS • KEUKENS • NATUURSTEEN
JAN OPREIJ BV
Holstraat 41
6269 AW Margraten
tel. 04458-1762
danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Ook nu vestiging Maastricht, Heerderweg 39. 043-634311

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Donderdag 31 december 1987 ● Pagina 13

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN
KANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CHAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;
SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

...ng-Ho Juan:

...oor mij geen ...ketten meer'

...uurwerk is mooi, maar gevaarlijk', zegt Kota Radja-eigenaar Teng-Ho ...n uit Heerlen.
...g jaar kocht hij nog ...r zo'n achthonderd gul... aan vuurwerk. Geen ...ilijk over het hart ver...gen uitgave voor een Chi...s. En dit jaar is het plot...ng afgelopen met de pret. ...eschrikt door de televi... wil Teng-Ho (zeg maar ...ng') geen gillende keu...meiden meer in huis. ...omdat hij om zijn eigen ...ndheid bezorgd is, of om ...van zijn zonen. Maar hij ...vermijden dat er nog een ...r een raket op het echte...bed van de overburen ...ploft.

...luk

...eemd dat Joeng er de brui ...n geeft. Voor Chinezen is ...urwerk niet zomaar knal... met kleuren. Vuurwerk ...ekent geluk, dat is het bij...oof van dit volk. Van...ar dat zelfs het beste, ...oiste, duurste vuurwerk ...r de armste Chinees niet ...d genoeg is. Joeng is ge...on niet bijgelovig: ...aarvoor ben ik al te lang ...Heerlen: 24 jaar. Ik vind ...t vuurwerk mooi en ...stelijk. Maar ik ben ge...arschuwd door de televi.... Trouwens, hartje cen...m, met winkelruiten aan ...overkant, is toch al niet ...n ideale plek."

...estige

...eng vertelt dat de vader ...n een Chinees gezin in ...ina op nieuwjaarsdag 's ...rgens naar buiten gaat ... zo veel mogelijk vuur...rk de lucht in te jagen. ...ordat hij een stap buiten ... deur zet, heeft hij zich ...rgvuldig en plechtig voor...reid: handen gewassen, ...ed pak aangedaan... Zo...a de eerste pijl door de ...cht suist, zet de rest van ...t gezin de deur wagen...ijd open om het geluk bin...n te laten. Hoe meer vuur...rk, hoe meer geluk, hoe ...orspoediger het nieuwe ...ar dus. En hoe langer het ...uurwerk duurt, hoe rijker ...t gezin. Want daar wordt ... gelet. Een kwestie van ...estige!

...oest?

...ieuwjaarsdag valt in Chi...a overigens niet op 1 ja...uari, maar dit jaar op 17 ...bruari. Tot en met de 21ste ...at ieder gezin het vuur...erk 's morgens en 's avonds ...og eens zes keer knallen en ...n is afgelopen.
...aar Joeng is de even diep ...geworteide als explosieve ...aditie van zijn landgeno...n 'ontworteld'.
...anavond kijkt hij naar an...ermans vuurwerk.
...aar schrik niet als een van ...jn zonen de traditie op...ieuw 'vuur' geeft.

Voorproefje

HEERLEN – Op Oudejaarsdag moet je oliebollen eten, dat hoort nu eenmaal zo. 't Lekkerste is natuurlijk als je moeder of iemand anders uit het gezin, zelf het bakkarwei op zich neemt. Maar je kunt ze ook kopen in de winkel of bij de oliebollenkraam. Voor 3,95 gulden heb je er in bepaalde winkels al tien, maar of die echt lekker zijn....? De oliebollen die warm uit de kraam komen (zoals op deze foto van Dries Linssen genomen in Heerlen) zijn beslist lekker, maar ja deze oliebollenbakker heeft er dan ook wel verstand van... want hij doet het hele jaar niets anders.

Hoe gaat 't met ...?

Nog even en 1987 is achter de rug.
Juist deze laatste dag is bij uitstek geschikt om even over de schouder te kijken. Waarbij je je als redactie afvraagt hoe het gaat met mensen die, gewenst of niet, gedurende dit, nu bijna voorbije jaar 'de krant hebben gehaald'.
Vandaar dat u op deze voorpagina en op pagina 17 opnieuw kennismaakt met een handvol stads- en streekgenoten die terugblikken op een gebeurtenis, waardoor zij 1987 niet makkelijk zullen vergeten.
Tot slot wenst de redactie Oostelijke Mijnstreek u voor 1988 een 'GOED NIEUW(S)JAAR'.

● **Op pagina 17:**
Wethouder vindt inspraak over slaaphuis overbodig
De worsteling van Maarten van Hulst

ƒ 5.200 van HST voor 'Afrika Nu'

HEERLEN – Dikke 5.200 gulden heeft de voorstelling opgeleverd van het Heerlens Streek Theater (HST) van D'r Koeëtnelles. Dit bedrag zal worden overgemaakt op girorekening 555 van de nationale actie Afrika Nu, waarvan de opbrengst inmiddels tot 35 miljoen gestegen is.
Op 17 januari komt er een vervolg op de actie van het HST in de stadsschouwburg. Artiesten gaan dan nogmaals in de slag voor Afrika, dan hoopt men 20 mille bij elkaar te brengen.

Overlevende gasontploffing Kerkrade

De drie seconden van Leo Odekerken

KERKRADE – „In 1982 ben ik naar een Rolling Stones-concert geweest. Die gebeurtenis had op mij de meeste indruk gemaakt." Leo Odekerken uit Kerkrade aan het woord. Hij is 34 jaar oud.

Maar op 21 juli, deze zomer, gebeurde er iets waardoor dat Rollingstones-concert voor hem niet langer je-van-het bleef. Hij balanceerde die dag om elf uur 's avonds op het randje van de dood.
Leo was één van de bewoners van de flats aan de Burgemeester Savelberglaan in Kerkrade. Drie op elkaar gestapelde woningen vlogen die dag door een gasontploffing in de lucht. „Het kleine Beiroet."

Visite

„Toeval bestaat niet", zegt Leo, die zichzelf nuchter en paniekbestendig noemt. Het is niet zo dat hij nachtmerries heeft, maar de tijdspanne van drie seconden spoken hem nog regelmatig door het hoofd. Zelfs nu, vijf maanden na de ontploffing.

De avond-van-de-boem was hij naar het fitness-centrum geweest en daarna nog even naar een vriend op visite. Toen hij die dag thuis kwam, enkele minuten voor de klap, rook hij een sterke en penetrante gaslucht in de galerij. Nadat hij de politie gebeld had, ging hij snel terug naar de buurvrouw die daar met twee jeugdige logés had.
„Als ik die drie seconden eerder buiten was geweest, dan was ik hartstikke dood geweest", zegt hij nu.

Engelbewaarder

Die drie seconden spelen hem nog steeds parten.
Leo Odekerken heeft inmiddels een nieuwe woning in de Bosveldstraat in Bleijerheide. Hij haalt koffie in de keuken en zegt wederom: „Die drie seconden. Stel je toch eens voor dat ik die drie seconden eerder buiten was geweest..."
De term 'Gods voorzienigheid' spreekt Leo uit als hij terugdenkt aan het aan de dood ontsnappen van de twee logés van de buurvrouw. Zijn eigen overleven wil hij zeker danken aan 'het toeval' („dat bestaat niet"), maar: „Laat ik zeggen dat ik een goede engelbewaarder heb."

● *Leo Odekerken, even terug op de plek van de 'grote dreun'.*

Terugdenkend aan de gebeurtenissen van de zwarte dinsdag in juli, merkt hij op dat de eerste opvang van slachtoffers slecht was.
„Er was geen coördinatie. Ik wil niet natrappen, maar ik heb samen met enkele andere bewoners een brief geschreven naar de gemeente waarin gesteld wordt: jullie draaiboek moet beter uitgewerkt worden. Van de politie heeft niemand tegen de daklozen die nacht gezegd: jullie kunnen hier op het politiebureau blijven slapen.
„De volgende dag, toen ik weer op de onheilsplek was, liep een andere gedupeerde buurman daar verdwaasd rond. Hij was erg in de war. Waar heeft hij de nacht doorgebracht? Wie heeft zich daarover druk gemaakt?"

De platencollectie van Leo Odekerken is inmiddels enigszins teruggebracht. „Mijn stereoinstallatie en heel wat langspeelplaten die tussen de puinhopen lagen zijn die nacht gestolen door onbekenden. Ook op die plunderingen had iemand moeten letten", verzucht hij nu.

Hulp

In zijn half-ingerichte woning aan de Bosveldstraat in Bleijerheide („na ieder potje gekookt te hebben, draai ik de hoofdkraan van het gas dicht") zegt hij nu dat hij er 'bovenop is gekomen'.
„Dank zij de hulp van een stel goede vrienden. Alleen had ik het niet gered."

Natuurlijk 'dreunt' de dreun van Kerkrade nog af en toe na. Is ie ook nog voorzichtiger geworden. Bijvoorbeeld na het koken, hoe klein ook, draait hij meteen de hoofdkraan van het gas dicht...
Als hij vanwege de foto weer voor de inmiddels weer in herbouw zijnde flatwoningen aan de Savelsbergstraat staat, wil hij kwijt: „Iedere keer als ik weer hier kom, lopen mij de rillingen over de rug."
In het trappenhuis vertelt hij weer over die drie seconden...

JOS VAN DEN CAMP

In woning Kerkrade

Man in buik gestoken

KERKRADE – Dinsdagavond heeft de 56-jarige Kerkradenaar A.H. een kennis, bij wie hij op bezoek was, in diens woning in het centrum van Kerkrade met een mes in de buik gestoken. Door nog onbekende oorzaak kregen ze ruzie met het vermelde noodlottige gevolg. De kennis werd direct naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij ter observatie is opgenomen. A.H. bleek onder invloed van alcohol te verkeren. Omdat hij nog niet verhoord kon worden, is niet bekend waarom beide mannen ruzie kregen.

Duitsers met harddrugs opgepakt

KERKRADE – De Kerkraadse politie heeft dinsdagavond twee Duitsers aangehouden die in het bezit waren van een hoeveelheid cocaïne en heroïne. Het tweetal, 19 en 29 jaar oud, kwam uit Rösrath in Duitsland. Het tweetal is na verhoor weer in vrijheid gesteld.

Veroordeelde homeopaat De Vries beklaagt zich bij minister

Zure druiven òf werkelijk onrecht

KERKRADE – Zijn de druiven zuur? Of is homeopaat De Vries uit Kerkrade deze herfst werkelijk ten onrechte voor schut gezet?
Overbodige vragen voor de heilpraktiker, uiteraard.
Want anders zou hij enkele dagen geleden geen brandbrief hebben gestuurd naar Schedeldoekshaven 100 in Den Haag. Daar houdt namelijk minister mr. Korthals Altes (justitie) praktijk.

Trouwens, ook op het ministerie van WVC in Rijswijk heeft meneer De Wit van de Geneeskundige Hoofdinspectie, op de drempel van 1988 een brief opengescheurd van de omstreden homeopaat.
Ronduit
In beide brieven lamenteert De Vries vooral over het optreden van de Maastrichtse officier van justitie mr. L. Ummels.
Minister Korthals Altes wordt even vriendelijk als ronduit verzocht zich in te spannen om het vonnis van 9 december nietig te verklaren.
En aan hoofdinspecteur De Wit vraagt hij 'de inspecteurs van de Volksgezondheid voor Limburg te adviseren mij niet zo te diminneren'.

Verstomd

Even terug naar de ochtend van 9 december, kantongerecht Heerlen. Half elf verschijnt de Kerkraadse homeopaat, onder ovationeel applaus van een tribune vol supporters/klanten, voor rechter Becker en aanklager Ummels.

Enkele uren later is het klappen verstomd. En is de 'wonderdokter van Kerkrade' veroordeeld wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde en het eigenhandig produceren van medicamenten.
Boete: 4.300 gulden. Bovendien krijgt hij de wacht aangezegd: een maand cel staat De Vries te wachten als hij doorgaat met het onbevoegd behandelen van cliënten.

Nog dezelfde dag bellen tientallen De Vries-supporters de LD-redactie om lucht te geven aan hun opgekropte verontwaardiging over het vonnis. Daags daarop laat de over de knie gelegde homeopaat weten dat 'ik, P.T.M. de Vries, heilpraktiker (erkend door de World Health Organization en zieke mensen die door de reguliere geneeskunst niet meer te helpen zijn) behoefte heb aan een naschrift'.
Mij is onrecht aangedaan, blijft De Vries beweren.
Dat 'naschrift' heeft hij nu dan uitgewerkt in twee brandbrieven aan de ministeries van justitie en WVC.

Vernederd

In de brief aan Korthals Altes verzucht De Vries, dat hij 'op 23 februari 1987 tijdens mijn spreekuur overvallen is door een klein leger politiemensen, aangevoerd door voornoemde Officier van Justitie (bedoeld wordt mr. Ummels – red.).
Patiënten werden naar huis gestuurd, de praktijk leeggehaald, kasgeld van ƒ5.500 werd in beslag genomen'
Dat geld, zo laat De Vries tussen haakjes weten, is nog steeds niet terugbezorgd.

Tevens schrijft hij 'dat ik na drie dagen verhoor en de nodige vernederingen, dank zij protest en grote opkomst van patiënten weer op vrije voet werd gesteld'.
Dat de officier van justitie tijdens de zitting 'doodleuk vertelde dat alternatieve geneeskunst gezien moest worden als amusement en de beoefenaars daarvan als artiesten' heeft De Vries een doorn in zijn ziel bezorgd.
Kortom, mr. Ummels heeft zich volgens hem onbehoorlijk gedragen. Dus vindt hij dat er een streep moet door zijn vonnis.

In de brief aan de Geneeskundige Hoofdinspectie beklaagt De Vries zich over 'de merkwaardige en discriminerende houding van zowel de Limburgse inspecteurs als - opnieuw - mr. Ummels.

Het vonnis deugt niet. En om dat te bewijzen verwijst hij naar het Legaliteitsbeginsel: niemand mag het slachtoffer worden van nonchalance of falen van de overheid.
Bovendien verwijst hij gretig naar de Commissie Muntendam, in mei 1977 geïnstalleerd om de alternatieve geneeswijzen tegen het licht te houden.
Door het instellen van deze commissie is, zo schrijft De Vries, 'de uitoefening van de geneeskunst en de keuze van de medicijnen in Nederland volkomen vrij geworden'.
Diploma
In Amstelveen valt mevrouw De Lange, secretaris van de Vereniging van Homeopatische Artsen, bijna van haar stoel als ik deze conclusie van de Kerkraadse homeopaat voorlees.
„Geen sprake van! Afgezien van het feit dat de commissie Muntendam nog niet eens klaar is met haar opdracht, gaat ook het ministerie ervan uit dat alternatieve geneeskunde per definitief gekoppeld moet blijven aan een artsendiploma. Alleen zo handhaaf je de kwaliteit van de medische hulpverlening. Juist dat artsendiploma is een garantie voor de patiënt, dat de homeopaat zijn vak verstaat.

„Natuurlijk staat de heer De Vries bij ons niet ingeschreven. Hij noemt zich niet voor niets 'heilpraktiker', een Duitse titel die bij ons niet geldt."
Leken-homeopaten in Nederland worden oogluikend toegelaten door de Geneeskundige Hoofdinspectie. Mevrouw De Lange: „Pas als ze het echt te bont maken, moeten ze op 't matje."
Heilpraktiker De Vries kan daar weliswaar over meepraten. Maar blijkbaar niet bij neerleggen.

HANS TOONEN

Aan Imstenraderweg Heerlen

Overval op tankstation

HEERLEN – Onder bedreiging van een vuurwapen heeft een tankstationhouder aan de Imstenraderweg in Heerlen eergisteravond een overvaller de kassa-inhoud meegegeven. De overval vond omstreeks 18.30 uur plaats. De overvaller stapte het gebouwtje binnen en bedreigde de stationhouder met het vuurwapen. Hij wilde het geld uit de kassa hebben. Dat gaf de tankstationhouder hem, ongeveer zeshonderd gulden in totaal. Hierna liep de dader rustig weg.

De overvaller was ongeveer 30 jaar, lengte 1.70 tot 1.75 meter, bol gezicht, sluik blond halflang haar. Hij droeg in zijn linkeroor een zilveren oorknopje. Hij had een groene legerkleurige stoffen jas aan en een spijkerbroek alsook witte platte schoenen.

Kort voor de overval stond in de buurt van het tankstation iemand met een witte dieselpersonenauto. De politie van Heerlen wil graag met deze persoon in contact komen (☎712511 Afdeling Recherche).

†

'n Beetje
Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe 'n beetje
en alle beetjes die je stierf,
't is vreemd, maar die vergeet je.
Het is je dikwijls zelf ontgaan
Je zegt: „ik ben wat moe"
maar op en keer dan ben je
aan je laatste beetje toe.
(Toon Hermans)

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij voor ons betekend heeft, delen wij u mede, dat heden van ons is heengegaan onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, schoonzuster, tante en nicht

Maria Margaretha Griek-Jütten

weduwe van

Anne Griek

op de leeftijd van 56 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **Birgitte en Ger Jansen-Griek**
Deborah
Nuth: **Joseph en Alice Griek-Weyermans**
Marco
Hoensbroek: **Peter en Serpil Griek-Güney**
Sibel
Familie Griek
Familie Jütten

29 december 1987
Pastoorskuilenweg 33
6432 AB Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 2 januari as. om 11.30 uur in de dekenale kerk van Sint Jan Evangelist te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aan de Randweg. Bijeenkomst in de kerk. Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Mam is opgebaard in een der rouwkamers van de Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek. Gelegenheid tot afscheidnemen heden van 14.00 tot 19.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur en vrijdag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Een beetje
Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje
en alle beetjes die je stierf,
't is vreemd, maar die vergeet je.
Het is je dikwijls zelf ontgaan
Je zegt: „ik ben wat moe"
maar op een keer dan ben je
aan je laatste beetje toe.

Zoals zij het wilde, namen we samen thuis, in alle rust afscheid van

Elly Marx

weduwe van

Wil Bokken

Zij werd 66 jaar.

Susteren: **Ria v.d. Warenburg-Bokken**
Wim v.d. Warenburg
Holtum: **Frans Bokken**
Truus Bokken-Wackers
Mark en Anke
Susteren: **Harry Bokken**
Marleen Bokken-Vanthoor
Willy
Susteren: **Ludi Bokken**
Ingrid Bokken-Hartman
Familie Marx
Familie Bokken

6114 HP Susteren, 30 december 1987
Marktstraat 25

Wij nodigen u uit om de plechtige eucharistieviering bij te wonen op maandag 4 januari 1988 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Amelberga te Susteren, gevolgd door de begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.
Samenkomst in de kerk om 10.30 uur, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in het mortuarium van begr.ond. Peusen, Kloosterstraat 31 te Susteren.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed, toch nog onverwacht, op de leeftijd van 68 jaar, mijn lieve man, vader, schoonvader, opa, broer, zwager en oom

Sijtze Roersma

echtgenoot van

Johanna Maria Kubes

In dankbare herinnering:
Brunssum: **J.M. Roersma-Kubes**
Heerlen: **T. Roersma**
F. Roersma-Pin
Raymond en Pascal
Familie Roersma

Brunssum, 29 december 1987
Corr.adres: Bartholomeo Diazsstraat 5
6413 SK Heerlen

De crematie zal plaatsvinden op zaterdag 2 januari as. om 12.00 uur in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in voornoemd crematorium.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Vader is opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum; bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

Na een jarenlange en liefdevolle verzorging in het verpleeghuis Schuttershof te Brunssum is op 58-jarige leeftijd geheel onverwacht overleden

Albert van de Berg
(Bubie)

Uit aller naam:
W. van der Zee
H. van der Zee-Inberg

Brunssum, 29 december 1987
Verpleeghuis Schuttershof
Corr.adres: Pr. Hendriklaan 320,
6443 AE Brunssum

Gelegenheid om van de overledene afscheid te nemen, dagelijks in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum, van 17.30 tot 18.30 uur.
De dienst van woord en gedachtenis, voorgegaan door ds. A. v.d. End en de crematieplechtigheid zullen gehouden worden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10 op zaterdag 2 januari om 10.30 uur.
Samenkomst om 10.15 uur in het crematorium waar gelegenheid is uw naam in het condoléanceregister te schrijven.

†

„Gods welgevallen rust op wie in onschuld wandelen"
Boek der spreuken 11,20

In dankbaarheid gedenken wij zuster Maria Itta s.n.d.

Anna Hubertina Helders

geboren 15 juli 1910 te Heerlen

die op de avond van 29 december 1987 plotseling uit ons midden werd weggenomen om te delen in de vreugde van haar Heer en Schepper. Ingetreden in de kongregatie van de zusters van O.L. Vrouw te Tegelen, waar zij op 3 januari 1934 haar geloften aflegde, overleed zij in het de Weverziekenhuis te Heerlen.
De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis op ons kloosterkerkhof, zal plaatsvinden op zaterdag 2 januari as. om 12.00 uur in de kapel van het provinciaal huis van de zusters van O.L. Vrouw, Venloseweg 6, Tegelen.

Provinciale overste van de zusters van O.L. Vrouw
Familie Helders

Margraten, 29 december 1987

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis, dat van ons is heengegaan, op 85-jarige leeftijd, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Anna Hubertina Schmeetz-Meisters

Heerlen: **† Jo Schmeetz**
Jessie Schmeetz-Klijnen
Marc en Nicolle
Karin, Sandra en Lauri
Wijchen: **Fee Tilmans-Schmeetz**
Jacques Tilmans
Susan, Luc, Marcel
Arnhem: **Hein Schmeetz**
Hélène Schmeetz-Plaum
Bart, Lex
Wieringerwerf: **Brigitte de Vries-Schmeetz**
Gerard de Vries
Nora, Roel, Margot

6417 SK Heerlen, Benzenraderweg 85, 30 december 1987

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 4 januari 1988 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Moeder Anna te Bekkerveld-Heerlen, waarna de begrafenis op de algemene begraafplaats Imstenrade.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Avondmis, mede tot intentie van de dierbare overledene, zaterdag om 18.30 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20, zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 83 jaar, onze oom

Lei van Roy

weduwnaar van

Olga Kruske

In dankbare herinnering:
Neven en nichten
Familie Van Roy
Familie Palthe

30 december 1987
Corr.adres: Baandert 50, 6136 ES Sittard

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op maandag 4 januari 1988 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bernadette te Baandert-Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, geen condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de eucharistieviering van zondag 3 januari as. om 11.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat, na een langdurig ziekzijn, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op 57-jarige leeftijd, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Arnolda Elands

José en Wim, Raymond
Gertie en Wiel, Shirley
Anja en Heiny, Rolanda, Sven
Cor
Maria

Brunssum, Schuttershof, 26 december 1987
Corr.adres: Fossielenerf 658, 6413 MT Heerlen

De crematieplechtigheid heeft in het bijzijn van de naaste familie, in stilte plaatsgevonden.
Een speciaal woord van dank aan het personeel van verpleegtehuis Schuttershof te Brunssum, voor de verzorging van moeder.

Enige en algemene kennisgeving

†

Onverwacht en vredig is heden, na een welbesteed leven, op 82-jarige leeftijd, overleden, onze dierbare zus, schoonzus, tante en nicht

Sibilla Laven

weduwe van

Lodewijk Hermans

In dankbare herinnering:
Familie Laven
Familie Hermans

Kerkrade, 30 december 1987
Elbereveldstraat 426
Corr.adres: St. Jansganck 9,
6466 LA Kerkrade-West

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 2 januari 1988 om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Spekholzerheide-Kerkrade.
Daarna brengen wij haar naar het familiegraf op het r.k. kerkhof te Bleijerheide-Kerkrade.
Voor vervoer naar het kerkhof is gezorgd.
Bijeenkomst in de kerk.
Er is geen condoleren.

Enige en algemene kennisgeving

†

Wij geven met grote droefheid kennis van het overlijden van

Toon Zeevaarders

echtgenoot van

M.J.H. Ritzen

Hij overleed op de leeftijd van 72 jaar.

Geleen: **M.J.H. Zeevaarders-Ritzen**
Wessem: **Karel en Anny Goes-Zeevaarders**
Irene, Judith
Geleen: **Piet en Ricky Packbier-Zeevaarders**
Marcia, Jeanine
Geleen: **Jos Zeevaarders**
Familie Zeevaarders
Familie Ritzen

29 december 1987
Burg. Lemmensstraat 23, 6163 JA Geleen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op zaterdag 2 januari 1988 om 11.00 uur in de parochiekerk H.H. Engelbewaarders te Lindenheuvel, waarna aansluitend crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoléance.
Avondmis, heden, donderdag 31 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Tot ons leedwezen vernamen wij dat onze penningmeester

Toon Zeevaarders

toch nog vrij onverwachts is overleden.
Toon, die 20 jaar onze penningmeester is geweest, ruste in vrede.

Het bestuur
V.V.V. Forum

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van hem die ons zo dierbaar was, onze onvergetelijke man en vader

Sjeng Tholen

De plechtige eerste jaardienst zal gehouden worden op zondag 3 januari as. om 11.00 uur in de St. Jozefkerk te Kerensheide.

Mevrouw Tholen-Driessen
Rene en Miriam

Stein, december 1987
Mauritsweg 28

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een liefdevol leven, dat werd getekend door eenvoud en opgewektheid, hebben wij heden, geheel onverwacht, in zijn eigen vertrouwde omgeving, afscheid moeten nemen van onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Albert Alma

weduwnaar van

Maria Velders

Voorzien van het h. sacrament der zieken, overleed hij op 75-jarige leeftijd.

Geleen: **Trijn Bruinsma-Alma**
Onno Bruinsma
Geleen: **Jopie Alma**
Mia Alma-Haex
Geleen: **Toos Alma**
Nabaoui Mohammed
en al zijn klein- en achterkleinkinderen

6163 EV Geleen, 30 december 1987
Seringenlaan 33

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben zaterdag 2 januari as. om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Lindenheuvel-Geleen, waarna de begrafenis op de begraafplaats te Lindenheuvel.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.
Op nieuwjaarsdag om 10.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.
Vader is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek alleen heden donderdag van 17.30 tot 18.30 uur.

Dankbetuiging

Je stoel is leeg, je bed is leeg,
Je stem is stil
We zeggen: "Heer, het was Uw wil"

Daar het ons onmogelijk is om iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven en verzorgen thuis tijdens de ziekte, het overlijden en de uitvaart van mijn onvergetelijke echtgenote en moeder

Toos Vleugels

willen wij langs deze weg iedereen hartelijk bedanken.

Hub Vleugels
Angelique

Berg a.d. Maas, december 1987

Wij zullen haar gedenken in de zeswekendienst die gehouden wordt op zondag 3 januari 1988 om 10.30 uur in de H. Michaëlkerk te Berg a.d. Maas.

Dankbetuiging

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven ondervonden bij het overlijden en crematie van mijn lieve man, vader, schoonvader en opa

Jan van der List

betuigen wij aan u allen onze oprechte dank.
Een speciaal woord van dank aan het personeel van de verpleegkliniek B pav. 1 te Heerlen voor de goede zorg en verzorging.

Maria van der List-Halfkann
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 3 januari om 11.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide-Landgraaf.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze ere-voorzitter, adviseur en oprichter van onze vereniging, de heer

H.J. Meessen

Zijn inzet zullen wij node missen.

Bestuur en leden
volkstuinvereniging
„De Schoffel"

†

Rust nu maar uit.
Je hebt je strijd gestreden.
Je hebt het dapper gedaan.
Wie kan begrijpen
hoe je hebt geleden.
Wie kan voelen
wat je hebt doorstaan.
Rust nu maar uit.

Tot onze diepe droefheid is, na een langdurig, maar zeer moedig gedragen lijden, van ons heengegaan, mijn inniggeliefde echtgenote, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, onze onvergetelijke oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Elisa Retrae

echtgenote van

Jacobus Johannes Riela

Zij overleed op de leeftijd van 70 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Spaubeek: **J.J. Riela**
Spaubeek: **Jo Riela**
Wijk bij Duurstede: **Miep Putters-Riela**
Arnold Putters
Diana, Daniël, Maurice
Filixstowe: **Marlies Stephens-Riela**
Gordon Stephens
Justin, Jeremy
Hellevoetsluis: **Bert Riela**
Ine Riela-Houben
Familie Retrae
Familie Riela

6176 EG Spaubeek, 29 december 1987
Arntzstraat 5

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 2 januari om 11.00 uur in de St.-Laurentiuskerk te Spaubeek.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De dierbare overledene zal hedenavond, tijdens de avondmis in voornoemde kerk, bijzonder worden herdacht.
De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Daemen & Zn., Prins Mauritslaan 5 te Beek; bezoek dagelijks van 18.00 tot 18.45 uur.
Een bijzonder woord van dank aan het verplegend personeel van het Maaslandziekenhuis te Sittard, afdeling 13.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Uit de vreugde en de moeite van dit aardse leven nam God, „onze Vader", in Zijn vrede op, Zijn kind, onze innerlijk bewogen broer, oom en oud-oom

Hieronymus Jacobus Bouwers

emeritus-predikant
der nederlandse hervormde kerk

Op 7 juli 1902 werd hij te Groningen geboren.

„Wat er in de wereld woede,
toch is het God, Die wint!
En: in een elk, die Hem behoort,
het nieuwe Rijk begint ...!"
(gezang 474:3b, liedboek voor de kerken).

Groningen, 28 december 1987
Corr.adres: Parkweg 141a, 9727 HB Groningen

Namens de gehele familie:
J. Bouwers

De overledene is opgebaard in een der rouwkamers van Algemeen Belang, Esdoornlaan 187 (wijk Selwerd) te Groningen.
Bezoek: vanavond van 19.00 tot 20.00 uur.
De dienst vóór de begrafenis van de zichtbare verschijning van de uit dit leven weggenomene is vastgesteld op zaterdag 2 januari 1988 om 14.00 uur in de ned. herv. kerk te Lellens (gemeente Ten Boer).
Beslist geen bloemen.

MEDEDELING ROERMONDSE APOTHEKERS

Ten gevolge van de maatregelen genomen door de overheid ingaan 1 januari 1988, delen wij u mede dat voor onze cliënten verzekerd bi het ziekenfonds niets zal veranderen; de eigen bijdrage blijft gehandhaafd.

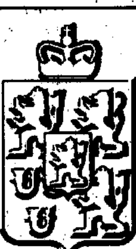
Voor particuliere cliënten zijn er wel veranderingen waarover in de apotheek uitleg en folders te verkrijgen zijn.

Particuliere recepten tijdens de avond-/weekenddienst gehaald, moeten vanaf 1 januari altijd contant betaald worden.

Wij hopen dat u begrip kunt opbrengen voor deze regeling, die door overheidsmaatregelen helaas noodzakelijk is geworden.

140451

De Roermondse Apotheke

Provincie Limburg

mededeling

M 164/52-87

Nieuwjaarsreceptie Gedeputeerde State
De nieuwjaarsreceptie van het College va Gedeputeerde Staten wordt gehouden op maandag 4 januari 1988 van 17.00 tot 18. uur in het Gouvernement, Limburglaan 1 te Maastricht.

M.W.A. Bekker-Miseré
verloskundige

heeft per 1 januari 1988 geen spreekuur meer in Gezondheidscentrum Hoensbroek.

De praktijk wordt normaal voortgezet op Wolfhagen 32, Schinnen.

Spreekuren volgens afspraak.
Tel. 04493-1329.

OVERLEDEN

† **Netta Janssen,** oud 65 jaar, echtgenote va re Feijs. 6245 JD Eijsden, Boomkensstraat eucharistieviering zal plaatshebben heden derdag 31 december, om 10.30 uur in de par kerk van Maria ten Hemelopneming te Mari Eijsden. Er is geen condoleren.

† **Chrysos Frantzen,** oud 73 jaar, weduwna Mia Godding. Maastricht, Pieterstraat 23; dres: Bourgogneplein 17A, 6221 CZ Maastric uitvaartdienst zal worden gehouden heden derdag 31 december, om 10.30 uur in de par kerk van St.-Matthias, Boschstraat, Maastrich legenheid tot condoleren vanaf 10.15 uur kerk.

† **Marie Huls,** oud 85 jaar, echtgenote van Joseph Mulleneers. Eijsden; corr.adres: terhof 14, 6245 EL Eijsden. De uitvaartdien plaatshebben heden, donderdag 31 decembe 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jo Oost-Maarland. Er is geen condoleren.

† **Serah Mechanicus,** oud 57 jaar, weduwe v hannes Roes. 6217 AL Maastricht, Rosseel 52. De begrafenis zal plaatsvinden heden, do dag 31 december, om 15.00 uur op het algeme deelte van de begraafplaats aan de Tongers ingang Javastraat - Maastricht. Gelegenhe condoleren vanaf 14.30 uur in het uitvaartce Dela, Symphoniesingel 40, Maastricht.

† **Jef Louis,** oud 61 jaar. 6214 PT Maastricht van Trichtweg 40. De crematie zal plaatsh heden, donderdag 31 december, om 16.00 uur crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10

† **Henk Lenoir,** oud 43 jaar, echtgenoot van Hermans. 6226 GV Maastricht, Burg. C straat 2. De uitvaartdienst zal worden gehoud den, donderdag 31 december, om 14.00 uur kerk van St.-Petrus Banden te Heer-Maastric is geen condoleren.

Wij willen u bedanken voor de belangstelli het medeleven dat ons werd betoond b overlijden en de crematie van mijn lieve onze vader en opa

Antoon Samuel Loderus

Mevrouw B. Loderus-Sta
kinderen en kleinkindere

Geleen, december 1987

Dankbetuiging

Voor uw bewijs van deelneming, ontvangen heengaan van mijn lieve man

Pierre Smeets

betuig ik langs deze weg mijn hartelijke dank
Het medeleven, persoonlijk, schriftelijk of vorm van bloemen tot uiting gebracht, was mij een grote troost en zal een dankbare her ring blijven.

M. Smeets-Jansse

Heerlen, december 1987

De zeswekendienst wordt gehouden op zon januari 1988 om 11.00 uur in de kapel van he jaardencentrum Douvenrade te Heerlen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoon bedanken, voor de vele blijken van medeleve betoond bij het overlijden en de begrafenis onze moeder

Elza J. Handels

betuigen wij langs deze weg onze hartelijke d

Kinderen en kleinkindere

Gevestigd per 1 januari 1988

B.L.J. Raemaekers,
oogarts

in associatie met

A.H.J.A. Cremers,
oogarts

Spreekuur volgens afspraak
Gregoriusziekenhuis Brunssum, tel. 279215
Bachstraat 16, Kerkrade, tel. 459732

"...pvangcentrum in Schinnen wordt geen open huis"

Rust en veiligheid asielzoekers voorop

door peter hamans

...INNEN – Niets wijst erop dat over vier dagen de eerste ...ing asielzoekers onderdak zal krijgen in het voormalige ...itehuis 'Spaubeek' in Schinnen. Het wemelt er van de ...vrouwen en werklieden, want er wordt momenteel nog ... gedweild, getimmerd, gezaagd en gemetseld in het mo...entale gebouw, dat onder het motto 'humaan maar so...vanaf maandag het eerste Nederlandse opvangcentrum ...ijn dat compleet wordt opgeleverd. Andere centra be...en zich in Hardenberg, Luttelgeest, Goes en Stevens-

...n de kamer van directeur Bert ...ith (39) is het een rommeltje. ...n staan er kris-kras gepar-... splinternieuwe kasten moe-...g worden ingeruimd en de ...edekking nog gelegd. De be-...ingsbeambte die de koffie ... vraagt vriendelijk maar drin-...om het lepeltje niet weg te ...n. De bestelde voorraad is nog ...earriveerd dus het lepeltje ...opnieuw worden gebruikt...

...hebben een heel enerverende ...chter de rug. Hier is in zes we-...en karwei afgeleverd dat in de ...e bouw veel langer had ge-...'s Avonds en in de weekends ...n de mensen doorgewerkt. ...ectische periode", aldus Have-... Adjunct-directeur Rob..rt van ...hot knikt instemmend.

...gelijking met andere gemeen-...aar asielzoekers zijn onderge-... hebben de Schinnense en ...beekse gemeenschap relatief ...n gereageerd op de komst van ...tlenlanders. En de geventileer-...otesten zijn volgens Van Lan-... niet representatief voor de ...elijke bevolking. „Men wist ...al van de situatie die zou gaan ...en en dan kan het gebeuren ...ngszins ongenuanceerd wordt ...eerd. Ik heb alle begrip voor ...rust. Maar tijdens de informa-...in Spaubeek hebben wij ... maar zeer bruikbare tips ge-...n uit de bevolking. En in Schinnen is een comité ter verwelkoming van de asielzoekers opgestaan. Dat is toch zeker hartverwarmend? Hier is gelukkig helemaal geen sprake geweest van georganiseerd verzet zoals dat elders voorkwam".

'Vluchtlanden'

De buitenlanders die vanaf maandag in Schinnen te vinden zijn en die er regelmatig het straatbeeld zullen kleuren, kunnen in principe afkomstig zijn uit 100 zogenaamde 'vluchtlanden', met het accent op Afrikaanse en Aziatische landen alsook het Midden-Oosten. Ze verblijven er maximaal negen weken. In die tijd wordt hun asielaanvraag behandeld. Wordt hier negatief op gereageerd dan krijgen ze zeven dagen de tijd om het land te verlaten. Gebeurt dit niet dan worden ze uitgezet. Wie wel wordt toegelaten verhuist naar een gemeente elders in Nederland.

'Vrijheid blijheid' is het principe van het opvangcentrum. De mensen kunnen er gaan en staan waar ze willen. Hen wordt geen enkele beperking opgelegd zolang ze zich aanpassen en gedragen volgens de hier geldende wetten en normen. „Je moet niet vergeten dat ze gevlucht zijn voor onderdrukking en geweld. Die mensen leven onder een geweldige spanning en hebben behoefte aan tijdelijke rust en veiligheid. Die kunnen ze hier krijgen. Het is niet ondenkbeeldig dat ze door in Nederland verblijvende landgenoten vanwege hun politieke overtuiging gevaar lopen. Daarom zijn hier veiligheidsambtenaren gestationeerd en komt er geen enkele buitenstaander zonder toestemming van de directie binnen. Het is niet de bedoeling dat dit een open huis wordt. De asielzoekers hebben een klimaat nodig om op adem te komen. Dat treffen ze hier aan", aldus Havenith.

Uitdaging

Het voormalige retraitehuis gaat momenteel schuil in een door het herfstgetijde donkerbruin getinte omgeving. Vanaf maandag zal de wandelaar in het schitterende natuurgebied rond het opvangcentrum regelmatig buitenlanders aantreffen. Steeds zullen er gemiddeld 175 mannen en (in mindere mate) vrouwen verblijven in afwachting van een definitieve toekomst in Nederland. Bert Havenith en Robert van Lanschot beschouwen hun nieuwe job als een grote uitdaging.

„Ik zie het zo. Je kunt op deze wijze een wezenlijke bijdrage leveren aan de oplossing van een enorm maatschappelijk probleem. Ik ben dan ook gecharmeerd van de ideële aspecten die aan dit werk kleven. Zonder hen zou ik het nooit kunnen opbrengen", meent de 37-jarige Van Lanschot.

● Directeur Bert Havenith (rechts) en adjunct-directeur Robert van Lanschot voor het opvangcentrum in Schinnen.

...eel respons ...erkzoekenden

Van onze verslaggever

...RINNEN – De directie van ... Schinnense opvangcentrum ... zich de afgelopen weken ...r een berg van sollicitatie-...even moeten worstelen. De ...ns een informatie-avond in ...nnen gedane belofte van de ...-woordvoerder dat werk-...kenden in de regio een ...epje voor zouden krijgen bij ...ingebruikname van het cen-...m heeft het ministerie karre-...chten brieven opgeleverd.

...ngeveer 780 sollicitaties heb-...n wij behandeld", aldus direc-...r Havenith. „Daarbij hebben ... uiteraard gekeken naar de re-...nale component en ik durf nu ... zeggen dat 70 procent van de ...nsen die bij ons werken af-...stig zijn uit de regio. Voorts ...en aantal diensten geprivati-...ed, zoals de afdeling beveili-... en reiniging, en ook die ...rknemers komen uit de regio. ... verhouding mannen/vrouw-... is fifty-fifty. Overigens: al ...genen die hebben gesollici-...erd maar zijn afgewezen heb-... nog geen bevestiging hier-... Dit kan nog even duren om-... de administratieve afhande-...g via het ministerie plaats-...ndt".

Limburg: minder kou en regen, maar ook minder zonneschijn

...EERLEN – De conclusie van ...et KNMI dat 1987 een koud, nat ...n zeer somber jaar is geweest, ...aat ook voor Limburg op. Maar ...e provincie mag er prat op ...aan dat gemiddeld de tempera-...uren wat hoger waren en er ...minder neerslag viel dan in de ...est van het land. Wel moesten ...wij het stellen met minder zon ...an de andere provincies. Dat ...blijkt uit gegevens van de kli-...matologische dienst van het ...KNMI in De Bilt.

...De gemiddelde temperatuur in ...Nederland werd door het KNMI ...vastgesteld op 8,8 graden Cel-...sius. Limburg scoorde een frac-...tie hoger: 8,9°C. Daarvoor heeft ...een woordvoerder van het KNMI ...de volgende verklaring: „In Lim-...burg zijn de zomers doorgaans ...warmer. Het verschil met de rest ...van het land zou zelfs hoger zijn ...geweest, ware het niet dat de ...winters in Limburg weer wat ...kouder zijn dan gemiddeld".

...Ook de regen viel in onze provin-...cie het afgelopen jaar niet zo rijkelijk als elders in het land. Gemiddeld werd 855 millimeter gemeten. In Limburg werd 'slechts' 825 millimeter afgetapt. „Even goed nog erg veel. Lang heeft het er naar uit gezien dat 1987 het natste jaar sinds tijden zou worden. Uiteindelijk is die verwachting niet uitgekomen omdat het de laatste maanden tamelijk droog is geweest", aldus de KNMI-woordvoerder.

Zon

Limburgse zonne-aanbidders zijn dit jaar niet erg aan aan hun trekken gekomen. Landelijk werd er een tekort gemeten van 185 zonne-uren. In onze provincie liet de zon zich nog aanmerkelijk minder zien. Het tekort bedroeg hier 240 zonne-uren. „In de zomermaanden was er weinig zonneschijn, met name in juni. De herfstmaanden brachten ongeveer het normale aantal zonne-uren", zegt de woordvoerder van het KNMI.

● Het met een mokerhamer toegetakelde raam aan de achterzijde van de bank. Een rechercheur zoekt naar sporen.

Poging tot beroving bank

Ruit opgewassen tegen mokerhamer

MAASTRICHT – Twee mannen, die het nieuwe jaar kennelijk niet platzak wensten in te gaan, hebben gistermorgen even voor negen uur een vergeefse poging gedaan in de Rondostraat van de Maastrichtse wijk Caberg met fors geweld het bankkantoor van de Spaarbank Limburg binnen te dringen. Aan de achterzijde van het kantoor probeerden zij met behulp van een mokerhamer een ruit in de te slaan. Het bleek vergeefse moeite. De ruit bleek slagbestendig. Het personeel, dat reeds aanwezig was in het nog voor publiek gesloten kantoor, nam toch maar liever het zekere voor het onzekere en vluchtte de straat op. Toen het duidelijk werd dat de krachtpatserij met de mokerhamer geen enkel resultaat opleverde, verdwenen de twee in een blauwe metallic personenauto.

Venlonaar (57) neergestoken

VENLO – In Venlo is dinsdagavond bij een steekpartij in een flat aan de Jan Vermeerstraat een 57-jarige Venlonaar ernstig gewond. De man die met verwondingen in de darmen, maag en hals werd opgenomen in het ziekenhuis, is neergestoken door een 29-jarige Venlonaar die een verstoorde familierelatie weer in orde wilde brengen. Hij belde bij het slachtoffer aan en begon toen in wilde woede met een stiletto op hem in te steken. De dader heeft zich later op de avond bij de politie gemeld. De toestand van het slachtoffer was volgens de politie gisteravond nog ernstig.

Enge toegang belet snel transport gewonde

Vervolg van pag. 1

In de verwarring die daarop ontstond griste een van beide indringers een toilettasje weg om er vervolgens schielijk te voet er tussenuit te knijpen. Volgens de beide bewoners van de boot, die ongedeerd zijn gebleven, bevatte het tasje enkel scheergerei en een bedrag van tweehonderd gulden.

Het zwaargewonde slachtoffer, dat aan inwendige bloedingen leed, kon wegens de zeer enge toegang tot de kajuit slechts met de grootste moeite van boord worden gehaald om het vervolgens in ijltempo per ambulance naar het academisch ziekenhuis over te brengen. Zijn toestand is zeer zorgwekkend.

Omdat er aanvankelijk, en naar later bleek ten onrechte, sprake was van twee Franstalige Belgen hield de Maastrichtse politie een intensieve controle op personenauto's met Belgisch kenteken. Een Belgische wagen werd zelfs op de autoweg A2 achtervolgd en vlak voor de grensovergang bij Eijsden klem gereden. De twee inzittenden bleken met de zaak niets van doen te hebben. Pas later werd duidelijk dat de twee mannen te voet op de vlucht zijn gegaan.

Geruchten

Het vooral in de binnenstad leidde al gauw tot een geruchtenstroom over de "overval door twee clowns". Daarop behoorde tevens de boodschap dat het slachtoffer 's middags zou zijn overleden. De Maastrichtse politie kwalificeert de reeks geruchten als nonsens.

Bittere ernst is echter de vraag wat het motief is geweest om iemand in koele bloede neer te knallen. De politie, die thans nog voor heel wat vraagtekens staat, acht het niet geheel uitgesloten dat er mogelijk sprake is geweest van een afrekening, gezien de "hasjboot" als lokatie.

Bankpersoneel vergeet camera bij overval

AKEN – Een overvaller heeft gisteren bij een hold-up op een bank in Aken 62.000 mark buitgemaakt. Hoewel de bank was uitgerust met een bewakingscamera, kon het uiterlijk van de overvaller er niet mee worden vastgelegd. Het bankpersoneel was vergeten de camera in te schakelen. Slechts de politiemensen, die bezig waren met het onderzoek, werden door de te laat ingeschakelde camera geregistreerd.

Vrouw verbrand

UBACH PALENBERG – Een 77-jarige vrouw is dinsdagavond bij een brand in haar woning in Ubach-Palenberg bij Aken om het leven gekomen. Ook haar woning brandde geheel uit.

CHINEES ONDERONSJE

MAASTRICHT – De Chinese ambassadeur in Nederland, mevrouw Wong, was gisteren in Maastricht het stralend middelpunt tijdens een bijeenkomst van landgenoten in het Maaspaviljoen. Naar schatting elfhonderd in Limburg wonende Chinezen vierden er feest, aten en dronken, maakten muziek en waagden een dansje. De bijeenkomst was georganiseerd door de Vereniging van Chinezen in Limburg die onlangs werd opgericht. Voor mevrouw Wong was het haar eerste bezoek aan Limburg.

● Mevrouw Wong (met vlaggetje) temidden van landgenoten in het Maaspaviljoen Maastricht.

Besmette Deense kaas hier niet te krijgen

HEERLEN – De liefhebbers in Nederland van de Deense kaas Danish Blue hoeven zich geen zorgen te maken over hun gezondheid: de besmette merken Opus en Crème Royale uit de Klank-fabriek in Aarhus zijn hier niet te koop. Dat heeft het ministerie van Volksgezondheid gisteren bekendgemaakt.

Het ministerie stelde onmiddellijk een onderzoek in na berichten dat de Deense overheid een grote partij kaas uit de Klank-fabriek uit de handel had genomen omdat er de bacterie 'Listeria' in was gevonden. Listeria kan vooral gevaarlijk kan zijn voor baby's, zwangere vrouwen en oude mensen. De bacterie kan hersenvliesontsteking en spontane abortus veroorzaken. „De partij kaas waarom het ging was bestemd voor Finland. Zover wij hebben kunnen nagaan heeft de Klank-fabriek in Nederland geen kaas op de markt gebracht. Voor alle zekerheid hebben wij de Keuringsdiensten van Waren ingeseind. Maar het is zo goed als uitgesloten dat die in actie zullen moeten komen", zegt een woordvoerster van het ministerie van Volksgezondheid.

Dat ministerie is de laatste tijd nogal gebeten op Listeria. De Zwitserse kaas Vacheron Mont d'Or kwam enkele maanden geleden in opspraak nadat 31 mensen overleden na ervan gegeten te hebben. Oorzaak: Listeria. Voor Volksgezondheid het sein om een groot aantal buitenlandse kazen minutieus te onderzoeken. Dat leverde uiteindelijk een zwarte lijst op van acht kazen: zes Franse, een Zwitserse en een Italiaanse. „Maar het ging om kazen die in Nederland niet of nauwelijks verkrijgbaar waren. De weinige kazen die we hebben aangetroffen zijn onmiddellijk uit de handel gehaald", aldus de woordvoerster van Volksgezondheid.

Ook verduistering gefinancierde auto in onderzoek betrokken

Baruch M. verdacht van in scène zetten inbraak

ROERMOND – In het onderzoek tegen de door de justitie in Roermond in voorlopige hechtenis genomen gehouden ex-advocaat mr Baruch M. uit Roermond is de sterke verdenking gerezen dat hij een diefstal van 60.000 gulden aan tapijten uit zijn woning in scène heeft gezet. Het gaat om een van een reeks vermeende strafbare feiten waarover de politie Baruch M. geducht aan de tand voelt.

De inbraak zou enige maanden geleden hebben plaats gevonden in de toenmalige woning van Baruch M. aan de Stationstraat in Herkenbosch. De ex-advocaat heeft wel al laten doorschemeren dat het met de aangifte van dat misdrijf niet helemaal pluis heeft gezeten maar nog geen volledige bekentenis over het zelf in scène zetten – en daarmee over schuld aan het doen van een valse aangifte – afgelegd. „In het onderzoek past op dit moment een veelheid van zaken en dat deel ervan is nog niet geheel afgerond kunnen worden", zei een woordvoerder van de Roermondse gemeentepolitie er gisteren over.

Baruch M. zit al enige tijd in de cel omdat bij een huiszoeking in woning en kantoor na zijn faillissement in oktober van dit jaar in verband met verdenking van bedrieglijke bankbreuk – onttrekking van goederen of geld aan de failliete boedel – ook nog een hoeveelheid van 50 gram cocaïne werd gevonden. Tijdens dat verblijf in de cel heeft zich inmiddels vrijwillig van de lijst van advocaten in het arrondissement laten schrappen.

Auto

Het onderzoek richt zich onder andere ook op de verduistering van een dure, gedeeltelijk door een bank gefinancierde, BMW-auto. Zonder medeweten van de bank liet mr Baruch M. die auto eerst overschrijven op naam van zijn toen nog in Echt wonende, nu eveneens opgesloten, vriendin Ilse N. Later verkocht Baruch M. de auto die tot zekerheid van een lening van 30.000 gulden had gediend tegen contante betaling van 75.000 gulden aan een jonge Surinaamse inwoner van Roermond.

Die koper heeft nooit de beschikking over het voertuig gehad omdat de bank er onmiddellijk na die verkoop beslag op liet leggen. Tevergeefs hebben zowel de bank als de koper in Roermond daarna via gerechtelijke procedures geprobeerd Baruch M. te dwingen zijn lening van de bank onmiddellijk in te lossen.

De bank in Roermond heeft van aangifte van verduistering afgezien. Van een ambtshalve onderzoek heeft het Openbaar Ministerie aanvankelijk ook afgezien. Nu een gerechtelijk vooronderzoek tegen Baruch M. op gang is gebracht wordt die zaak er wel weer bijgevoegd.

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze moeder en grootmoeder

Maria Magdalena Augenbroe

weduwe van

Jan Mathias Hendriks

betuigen wij onze oprechte dank.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 2 januari 1988 om 19.00 uur in de parochiekerk van St.-Petrus Maria ten Hemelopneming te Chèvremont.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ons betoond bij het overlijden en de crematie van mijn inniggeliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Jozef Frolings

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Mevr. A. Frolings-Tomaschefski
kinderen en kleinkinderen

Landgraaf-Nieuwenhagerheide, januari 1988

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 2 januari 1988 in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Landgraaf-Nieuwenhagerheide om 19.00 uur.

De plechtige eerste jaardienst van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Mia Lustberg-Hendriks

heeft plaats as. zaterdag 2 januari om 19.00 uur in de Fatimakerk te Brunssum.

P. Lustberg
Kinderen en kleinkinderen

Vandaag is het 1 jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man en onze fijne vader

Ruud Leinders

De eerste jaardienst zal gehouden worden zondag 3 januari om 11 uur in de H. Hartkerk te Overhoven-Sittard.

E. Leinders-Drissen
en kinderen

De eerste jaardienst voor

Maria Oostwegel

zal plaatshebben op zaterdag 2 januari as. om 18.30 uur in de Pancratiuskerk te Heerlen.

Familie Oostwegel

De plechtige eerste jaardienst ter gedachtenis aan

Sjeng M.J.H. Lambrichs

zal worden gehouden op zondag 3 januari as. in de St.-Agneskerk te Bunde om 10.00 uur.

Familie Lambrichs

Papenweg 78
6241 NV Bunde

†

De leegte die ze achterliet,
bracht ons allen veel verdriet
Maar de liefde die ze bood
Was niet beëindigd met de dood
Want wat ze was en wat ze zei-
is voor ons nog niet voorbij.

Op 30 december is het een jaar geleden dat wij zo plotseling afscheid moesten nemen van haar die ons zo dierbaar was, onze moeder en onze fijne oma

Elizabeth Ramakers-Mobers

De eerste jaardienst zal gehouden worden op zondag 3 januari as. om 10.00 uur in de St.-Gertrudiskerk te Wijlre.

Kinderen Ramakers en kleinkinderen

Diversen

John van Elteren

dankt voor het geschonken vertrouwen en wenst al zijn sponsors en supporters een gelukkig en vooral succesvol 1988.

Artikel in handleidin

Bundeswehr schokt jod

BONN – De Westduitse staatssecretaris voor Defensie, Agnes Hürland-Büning, heeft zich gisteren verontschuldigd voor een artikel in een blad van het Westduitse leger waarin het gebruik van gas in de vernietigingskampen een 'economische' maatregel werd genoemd.

De voorzitter van de joodse gemeenschap in West-Berlijn, Heinz Galinski, had in een brief aan minister van Defensie Manfred Wörner fel geprotesteerd tegen de zinsnede, die in een instructieboekje van de Bundeswehr voorkwam. In het artikel schreef een hooggeplaatste officier uit de regio-München dat 'het gebruik van gas voor de vernietiging van joden in plaats van individuele executies een overwinning van de economische beginselen betekende'. Volgens Galinski was de zinsnede, die hij 'smakeloos' en een 'belediging voor de slachtoffers van de nazi-terreur' noemde, kennelijk bedoeld om militairen aan te zetten tot besparingen. Hürland-Büning zei ontsteld te zijn over de 'domme en smakeloze vergelijking'. … zich te schamen voor de s… het artikel.

Spijt

Ook Wörner sprak zijn spijt … het artikel. Hij maakte bek… het ministerie een onderzoe… naar de zaak. Volgens het mi… wilde de schrijver van het … 'duidelijk maken dat het … van economisch gebruik m… kan worden, als het puur … wordt opgevat en geen r… wordt gehouden met ethis… pekten'.

Dolend door Frankrijk

Vermiste boswachter terecht

BUDEL – Boswachter Bert Kox (51) van Staatsbosbeheer uit Leende is weer boven water. Hij meldde zich gistermorgen bij de Nederlandse ambassade in Parijs. Zijn familie is gistermiddag op pad gegaan om hem vanuit de Franse hoofdstad weer terug naar huis in Leende te brengen.

De rijkspolitie in Budel hoorde er woensdag van dat Bert Kox op Tweede Kerstdag geheel vrijwillig op stap naar Frankrijk was gegaan. Daarop is via de ambassade in de Franse hoofdstad contact met hem gezocht om zekerheid te krijgen dat er geen vergissing of opzettelijke misleiding in het spel was.

Bij dat contact bleek dat de boswachter weliswaar eigener beweging, maar onder invloed van een overspannen gemoedstoestand, in zijn dienstauto naar Frankrijk was gegaan.

Orleans

Terwijl politie, militairen en personeel van Staatsbosbeheer dagenlang het hele bosgebied tussen Valkenswaard en Weert uitkamden en via de televisie aan heel Nederland om tips over het lot van de boswachter werden gevraagd, doolde hij dagenlang door Frankrijk. In Orleans tenslotte klopte hij volkomen berooid bij de politie om hulp aan.

De politie van Orleans schakelde de ambassade in Parijs in. Daar kwam de Brabander gisteren aan. Zijn dienstauto – een bruine terreinwagen — had hij op de heenweg al in de Parijse voorstad St. Denis moeten achterlaten wegens gebrek aan geld voor nieuwe brandstof. De auto is gisteren door personeel van Staatsbosbeheer opgehaald.

Ruding krij… eerste exempl… cursus econo…

DEN HAAG – In het Haagse… centrum van de Open Univ… zal de voorzitter van het … van Bestuur van de OU, d… Buck volgende week w… aan minister O. Ruding he… exemplaar overhandigen … cursus 'Economie van de c… ve sector'.

De cursus is verplichte lee… de 'diplomalijnen' algemene… mie en bestuurskunde, en a… len voor een reeks andere … sen. Er is twee jaar gewerkt … cursus die uit zeven boeken … In de cursus komen onder… aan de orde die, naar de O… deelt, in geen ander boek be… worden. De cursus behand… nog de onlangs doorgevoer… selherziening.

De OU ziet duidelijk mogeli… om de boeken ook voor men… ten de OU beschikbaar te st…

Nieuwjaars… receptie bisd…

ROERMOND – De nieuw… ceptie van het bisdom Roer… vrijdag 1 januari van 12.00 … uur in het bisschopshuis aa… redisstraat Roermond.

Bezetters i… West-Berli… stellen soepe… regelingen v…

BONN – De drie westerse… tingsmogendheden die het … over West-Berlijn voeren, … gisteren aan de autoriteiten … Sovjetunie een nota overh… waarin zij een normaliserin… stellen van het leven in de … de vroegere hoofdstad van … land. Zij handelden op in… van president Reagan van … enigde Staten.

De nota is in Moskou overh… door de Franse ambassade … gaf hem aan een Sovjet-onde… ter van buitenlandse zaken.

Bijzonderheden over de inho… de nota zijn niet bekend.

Dr Ruud Philips kapittelt dr Loek Kreukels

'Valse kreukels in strijdbaar boek'

door jan van lieshout

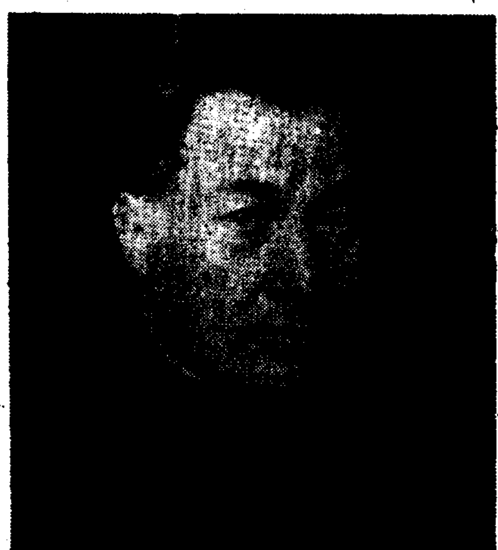
MAASTRICHT – Onder de kop „Valse kreukels in een strijdbaar boek" verscheen in het jongste jaarboek van het Sociaal Historisch Centrum een discussiebijdrage van dr Ruud Philips, oud-directeur van het centrum, naar aanleiding van de dissertatie „Mijnarbeid: volgzaamheid en strijdbaarheid. Geschiedenis van de arbeidsverhoudingen in de Nederlandse Steenkolenmijnen, 1900-1940", waarop dr Loek Kreukels in 1986 aan de rijksunviversiteit van Utrecht promoveerde.

Ofschoon Kreukels zelf enige tijd aan het Sociaal Historisch Centrum was verbonden en zijn dissertatie in de reeks van Maaslandse monografieën verscheen, die onder auspiciën van het Sociaal Historisch Centrum worden uitgegeven, wordt hij in het artikel niet gespaard.

Volgens Philips neemt Kreukels herhaaldelijk standpunten in, waartoe het bronnenmateriaal op zich geen aanleiding geeft, maar die door zuiver persoonlijke voorkeuren zijn ingegeven".

Ten aanzien van katholieke sociale opvattingen en praktijken houdt Kreukels er volgens Philips 'vele misvattingen' op na. „Alle initiatieven werden zijns inziens genomen om een dreigende ontkerkelijking te voorkomen. Het is louter machtspolitiek, gericht op het behoud van de katholieke eenheid. Hier lijkt hij ons de gevangene van zijn eigen maatschappij-optiek die de kerk en de confessionele organisaties niet anders dan tot klassebelangen kan reduceren".

Van de geloofsbeleving schijnt hij een zeer enge voorstelling te hebben, in die zin dat de kerk alleen de bovennatuur zou moeten preken en dan het liefst nog binnen de kerkmuren. Hij heeft weinig op met de sociale boodschap van de kerk. Nog minder met de manier, waarop zij die met taal en institutioneel propageerde. Een katholieke arbeidersbeweging is in zijn ogen geen echte vakvereniging. Die staat op de bevoogding van de geestelijkheid en moet zich sociaal op de vlakte houden. Echt klassebewuste vakverenigingen, die strijden voor de materiële belangen van de arbeiders, zijn socialistisch geïnspireerd. Men houdt het in een wetenschappelijk boek niet voor mogelijk!", aldus Philips.

● *Mgr. Poels*

Kwalijk neemt hij het Kreukels ook dat hij in zijn werk dr Henri Poels finaal onderuit heeft gehaald. Poels misleidde de mijnwerkers. Verlakking was hem niet vreemd, constateerde Kreukels. Omdat geen „hoor en wederhoor" kan worden toegepast – de archieven van Poels werden vernietigd uit angst dat de Duitsers er na de bezetting van Nederland beslag op zouden leggen – vindt Philips het „op zijn minst onzorgvuldig dat de auteur zich tot zulke krasse uitspraken heeft laten verleiden".

„Niet altijd is het mogelijk een exacte correctie aan te brengen, omdat ondanks de overvloedige literatuur, die over Poels is verschenen, sommige zaken alleen door archiefconfrontatie kunnen worden opgehelderd, hetgeen, zoals gezegd, niet mogelijk is. Toch kunnen wij wel enige indicaties geven die op zijn minst twijfel wekken aan de interpretatie die de auteur voorstaat". Enkele voorbeelden daarvan worden gegeven.

„Moeilijk te weerleggen" vindt Philips het „sombere verhaal" over de onderhandelingen, die in de jaren 30 tot een loonsverlaging leidden en waarbij ook Poels was betrokken, „zolang niet andere bronnen spreken. Over deze periode, waarover wij nu slechts onze twijfels kunnen uiten, zal wellicht nog ooit een ander licht schijnen, als de ministeriële archieven voor bestudering beschikbaar komen. Dan eerst zullen wij weten wie gelijk heeft".

'Complot-theorie'

Kreukels met zijn 'complottheorie' – „hij veronderstelt namelijk een bewuste politiek, een ongeschreven scenario bij de kerk, kapitaal en overheid tot het voeren van een anti-socialistische machtspolitiek" – in ieder geval niet, zo vindt dr Philips. Kreukels beziet alles te veel door de bril van nu en te weinig door de bril van toen.

„Als wetenschapper heb ik geen commentaar op deze onwetenschappelijke recensie", aldus dr Loek Kreukels. „Ik heb alle bronnen geraadpleegd die er te raadplegen waren. Slechts de briefwisseling tussen Poels en Muckermann in het archief van het bisdom was niet toegankelijk".

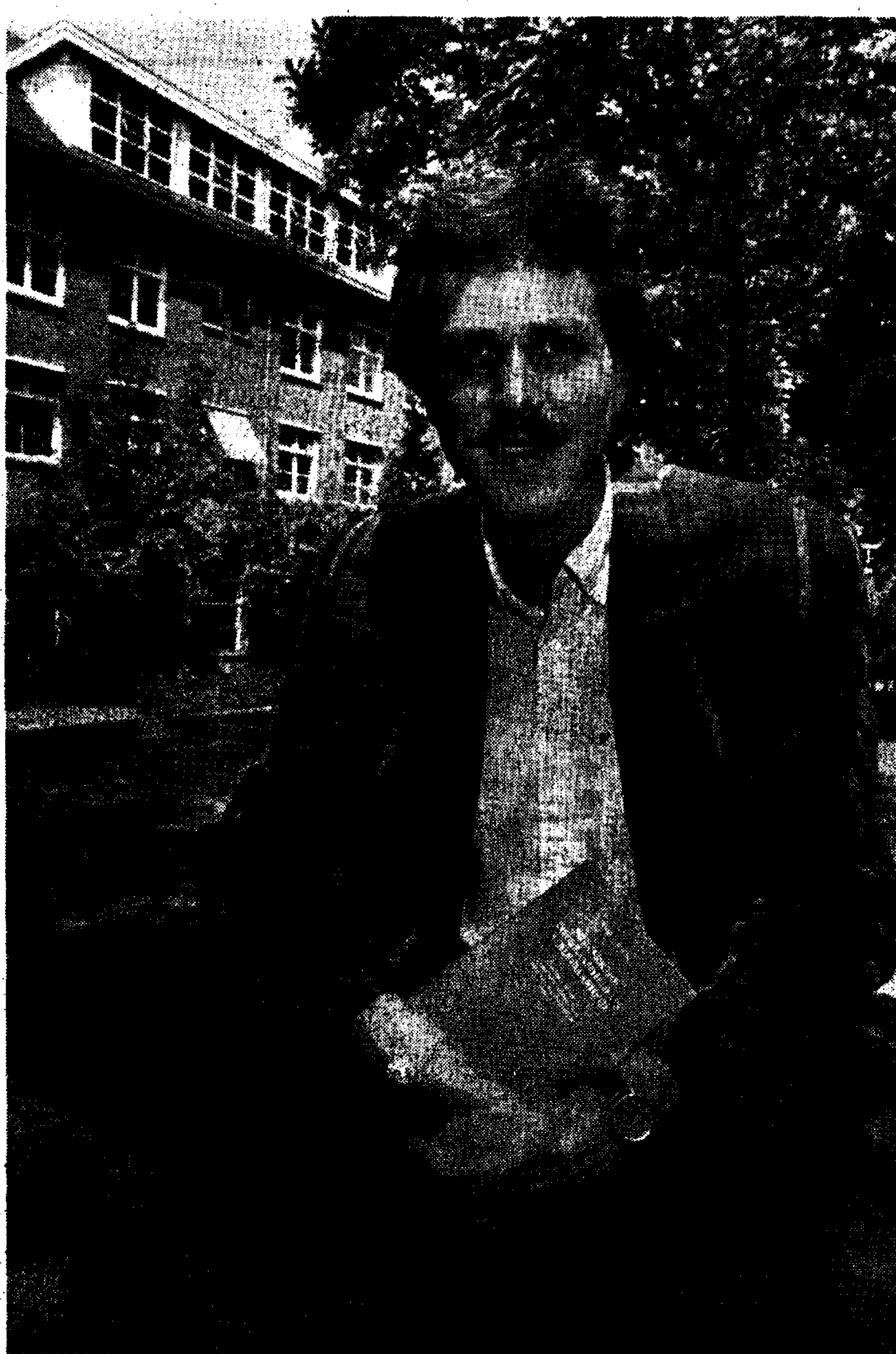
Dr Friedrich Muckermann was een Duitse jezuïet die vanwege zijn aanvallen op het Nationaal-Socialisme door Hitler tot 'staatsvijand nummer één' was verklaard en na veel omzwervingen in Zwitserland was terecht gekomen, waar ook Poels zich tijdens de tweede wereldoorlog schuil hield. Beiden waren dikke vrienden.

Dr Hans Jansen, de huidige directeur van het Sociaal Historisch Centrum vindt de discussiebijdrage van zijn voorganger dr Ruud Philips „een redelijk zinnige zaak". Ook hem moet van het hart „dat een achterafblik vrij grote risico's heeft. Philips kwam met hetzelfde bronnenmateriaal tot een andere visie die meer overeenstemt met die van een staatscommissie welke in 1946 het sociale beleid van de mijnen onderzocht".

Lezingencyclus over Holisme

MAASTRICHT – Studium Generale van de Rijksuniversiteit Limburg presenteert in januari en februari een lezingencyclus over Holisme. Centraal in deze reeks staan de natuurwetenschappen. De lezingen worden gehouden in de aula van de RL aan de Tongersestraat in Maastricht op de donderdagen 14 januari, 21 januari, 28 januari, 4 februari en 11 februari om 20.00 uur. In april/mei volgt een reeks „Heel de mens", waarin geneeskunde en psychologie aan bod komen.

Voor meer informatie kunt U terecht bij Studium Generale, tel. 043-887219.

● *Dr. Loek Kreukels*

Minder ongevallen, maar meer schade verwacht

Meer vuurwerk verkocht door zacht winterweer

DEN HAAG – Door het zachte winterweer is er dit jaar meer vuurwerk verkocht dan vorig jaar, toen er voor dertig miljoen gulden de lucht in ging. De vuurwerkfabrikanten zeggen dat het publiek bij de verkooppunten meer en meer vooraf bestellingen heeft gedaan. Volgens mevrouw J. van der Veen, bestuurslid van de Federatie Vuurwerkhandel Nederland, zijn er nog geen definitieve verkoopcijfers. „Maar het gaat duidelijk beter dan vorig jaar, toen het pijpestelen regende," zo zei zij gisteren.

Alhoewel de wetgeving verschilt van gemeente tot gemeente, mag in de meeste plaatsen het vuurwerk pas twee dagen voor de jaarwisseling over de toonbank gaan. Het vuurwerkteam van het korps controleurs gevaarlijke stoffen heeft tot nu toe 38 ton illegaal vuurwerk in beslag genomen of vuurwerk dat niet aan de veiligheidseisen voldoet. Vorig jaar werd in totaal 22 ton in beslag genomen.

Waarschuwing

Het korps waarschuwt kopers van legaal vuurwerk voor een zogenoemde roterende bal met het opschrift 'star ball contribution'. Door een produktiefout schiet dit projectiel niet zoals de bedoeling is twee meter, maar acht meter weg. Het komt voor dat het daarbij spontaan explodeert. Korpscommandant Modderkolk schat dat er ongeveer nog 30.000 van deze ballen in omloop zijn, vooral verpakt in vuurwerkpakketten. Ze zaten in een grote partij waarvan het vuurwerkteam er al 100.000 uit de handel heeft genomen.

Met de ongevallen door vuurwerkgebruik valt het tot nog toe mee. De Stichting Consument en Veiligheid en de Stichting Ideële Reclame (Sire) die op dit gebied campagne voeren, hebben de indruk dat, als het zo doorgaat, de ongevallencijfers dit jaar in goede zin opnieuw kunnen worden verbeterd.

Vorig jaar werden er 280 mensen in ziekenhuizen behandeld aan verwondingen die het gevolg waren van verkeerd vuurwerkgebruik. Dat was al 82 procent beter dan de cijfers van de jaarwisseling van drie jaar ervoor ('83/'84), aldus woordvoerder C. Meyer van Consument en Veiligheid. Hij heeft wel het idee dat er dit jaar meer schade wordt veroorzaakt, onder meer aan telefooncellen, door knalvuurwerk.

Reclamecampagne

De twee stichtingen zeggen dat hun reclamecampagne, waarbij een aantal bekende Nederlanders en een Belg als vuurwerk verpakt op de gevaren wijzen, succesvol is gebleken.

Belgen maken PCB-materialen niet onschad…

Europarlementariër pleit voor schadeclai…

MAASTRICHT – De provincie Limburg en/of de gemeente Maastricht moeten bij het Europese Hof van Justitie een officiële klacht en een schadeclaim indienen tegen België. Op die manier zou België gedwongen kunnen worden eindelijk eens vaart te zetten achter het onschadelijk maken van P… vattende materialen.

Dat is het advies van CDA-Eu… lementariër mevrouw Maij-W… Nadat begin dit jaar op woon… centrum Vinkenslag in Maa… een ernstige bodemverontrei… was geconstateerd als gevolg … legale sloop van uit België afk… ge transformatoren schakeld… vrouw Maij-Weggen de Eu… Commissie in.
Deze commissie liet weten in … een klacht te hebben ingedie… gen België omdat het land e… 1976 daterende EG-richtlijn … het veilig verwijderen van … nog steeds niet had uitgevoe… klacht leidde weliswaar tot e… oordeling, maar niet tot fina… consequenties voor België. … dels heeft de Europese Com… een tweede klacht ingediend, … die is nog in behandeling.

Nalatigheid

Om wat meer druk op de k… zetten zou het volgens me… Maij-Weggen nuttig zijn als … vincie Limburg of de ge… Maastricht ook nog een klac… dienen, mogelijk met een sc… claim. „België kan een forse … tigheid worden verweten b… afvoeren en onschadelijk … van PCB bevattende mate… Een nalatigheid waarvan … tricht de nodige schade hee… dervonden. Het Europese H… Justitie zou België in twee… stantie niet alleen zonder … quenties kunnen veroor… maar ook een stevige boete k… opleggen of kunnen eisen d… schade die in Maastricht is a… richt, wordt vergoed", aldu… vrouw Maij-Weggen.

BIOSCOPEN

HEERLEN

yal: De Reddertjes, vrij t/m wo 14 r. Big foot and the Hendersons, vrij wo 15.30 18.30 en 21 uur. **Rivoli:** sters of the Universe, vrij t/m wo 14 . Innerspace, vrij t/m wo 15.45 18.45 20.30 uur. **Maxim:** Spaceballs, vrij wo 14.30 16.30 19 en 21.15 uur. **H5:** Troetelbeertjes in Wonderland, dag. en 15.30 uur. The last Emperor, dag. en 20.30 uur. Dirty dancing, dag 14.15 15 19.15 en 21.15 uur. Donna Donna, . 14 16 18.45 en 21 uur. Hector, dag. 16 18.45 en 21 uur. The witches of twick, dag. 14 16 18.30 en 21 uur. **De egel:** Blue Velvet, vrij t/m ma 21 uur.

SCHAESBERG

tokino: Full metal jacket, vr za 20.30 22.45 uur, zo 21 uur, ma t/m wo 20.30 . Who's that girl, zo 19 uur. Een avon- r met een staartje, zo 17 uur.

AKEN

varia: Die Reise ins Ich, dag. 15 17.30 20.30 uur, vrij za ook 23.15 uur. **Ely-**: Das Dschungelbuch, dag. 15 17.30 en 22.30 uur. **Intimes:** Miez und ps, dag. 15 en 17.30 uur. **Gloria:** Big ots, dag. 15 17.30 en 20 uur. **Capitol:** . Seltsam oder: Wie ich lernte die mbe zu lieben, dag. 15 17.30 en 20 uur. ng - Bring on the night, vrij za 22.30 . Gefahr im Verzug, zo t/m wo 22.30 .

MAASTRICHT

bi: Bigfoot and the Hendersons, vrij wo 14.30 18 en 20.30 uur. Spaceballs, t/m wo 14.30 18.30 en 21 uur. Masters the Universe, vrij t/m wo 14.30 uur. sing Arizona, vrij t/m wo 18.30 en 21 . De Reddertjes, vrij t/m wo 14.30 . Innerspace, vrij t/m wo 18.15 en 21 . **Festival:** De Troetelbeertjes in nderland, dag. 14.30 uur. Dirty dan- g, dag. 14 16.30 19 en 21.30 uur. **Pala- 1:** Hector, dag. 14 16.15 18.30 en 21.15 . **Studio:** Donna Donna!!, dag. 16.30 en 21.30 uur. De Troetelbeertjes in nderland, dag. 14.30 uur. **Palace 2:** sters dearest, dag. doorl. v.a. 13.30 uur. **mière:** A room with a view, vrij t/m o 20 uur. Du mich auch, vrij t/m wo 21 . Wish you were here, vrij t/m wo 22 . **Ciné-K:** Radio days, za t/m wo 20 . The witches of Eastwick, za t/m wo .45 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Rosi n de grote stad.

GELEEN

oxy: Hector, vr t/m di 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** The secret of my uccess, vr t/m di 20.45 uur, zo ook 15 r.

SITTARD

orum: Donna Donna, vr t/m di 21 uur, o ook 15 uur. Masters of the Universe, o 15 uur. The Witches of Eastwick, vr /m di 21 uur. **Sirkel:** My life as a dog, zo 0.30 uur. Blue Velvet, wo 20.30 uur.

EXPOSITIES

HEERLEN

adsgalerij, Raadhuisplein 19. Werk an Toon Teken. T/m 24/1/1988, open di m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **adsschouwburg, kijkdoos.** Werk van ef Hutschemakers. T/m 12/2, open ma m vr 10-15 uur. **Geologisch Museum,** oskuilenweg. Bruinkool, 20 miljoen ar geschiedenis van een energiebron. ot 4/3 1988. **Galerie Signe,** Akerstraat . Werk van Gemma Wingen. T/m 0/1/88, open wo t/m za 14-17 uur, zo 11- 7 uur. **Welterhof,** JF Kennedylaan 301. Werk van Jo en Gusta Ariëns. T/m 1/88. **Thermenmuseum,** Coriovallum- raat. De Romeinse weg. T/m 28/2, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **ehrieversheide,** Schaapskooiweg 99. xpositie over hergebruik afvalstoffen n huishouden. Van 9/1 t/m 4/4, open di m zo 10-17 uur.

HOENSBROEK

ulowany, Koevenderstraat 172. Werk an Bert Roijen, Alfons Stadhouders en o Ramaekers. T/m 16/1/1988. **ABN.** Werk van Hans van Oosterhout. T/m 14/1, open op werkdag. 9-16 uur.

BRUNSSUM

Brikke-oave, Lindeplein. Werk van Marc Chagall. T/m 22/1/88, open ma t/m vr 14-17 uur en 19-21 uur, zo 14-17 uur.

GELEEN

NMB-bank, Markt 116. Werk van Paula Janken-Wolfs. T/m 12/1/1988, open ma t/m vr 9-16 uur. **Galerie Hanenhof,** Groenstraat. Hedendaagse Nederlandse grafiek. Van 2/1 t/m 9/1, open ma, di, wo, vr 11-20 uur, za en zo 14-17 uur.

Geen nieuwe vuurwerktrend

SCHAESBERG – Vijftig-plussers kopen bijna uitsluitend siervuurwerk en de jeugd geeft de voorkeur aan echte knallers. Een nieuwe trend daarin is niet bespeurbaar. Wel wordt de laatste jaren wat meer siervuurwerk zoals briljanten en gouden fonteintjes verkocht. Meer besteed wordt er niet dit jaar. Deze wijsheid komt van vuurwerkdeskundige L. Rohan uit Schaesberg, bij wie het gisteren storm liep in zijn winkel bij het kampje aan de Dr. Calsstraat.

„Veel Belgen komen hier voor siervuurwerk. Dat is in hun eigen land duurder dan hier. Terwijl jongeren uit ons land in België het gewenste knalwerk halen. Eveneens tegen een hogere prijs, maar vaak is de knal harder. En daar gaat het de meesten om. Onze buren verkopen namelijk zogeheten strijkers. Die maken een oorverdovend geluid, zijn levensgevaarlijk en gelukkig verboden in ons land."

Regioredactie Oostelijk Zuid-Limburg
Kantoor Heerlen: 739911
Hans Toonen (chef regioredactie) ☎ 425335
Wim Dragstra (stadsredacteur Heerlen) ☎ 710317
Emile Hollman ☎ 422345
Hendrikje Boetzkes ☎ 04406-16016.
Kantoor Kerkrade: 455506
Jos van den Camp ☎ 351514
Theo Sniekers ☎ 325797

Wethouder Zuidgeest: „Inspraak leidt in dit geval nergens toe...."

Slaaphuis niet open in 'Jaar van Daklozen'

HEERLEN – Wethouder Jos Zuidgeest weet het heel zeker: „Inspraak over een slaaphuis voor daklozen leidt nergens toe. Het staat toch al van tevoren vast. Het besluit is al genomen. Inspraak is dan dus niet meer mogelijk, dat gaat niet bij dit soort zaken".

„Niemand wil een slaaphuis voor drugsverslaafden bij zich in de buurt. Als je een aantal alternatieven aangeeft, dan weet iedereen wel met een groot aantal subjectieve, maar ook met een aantal steekhoudende, objectieve argumenten te komen waarom het daar niet moet. Op de ene plaats is een school in de buurt, op een andere plaats is erg druk verkeer en op een derde plaats is al een subkampje voor woonwagenbewoners gepland.

„Kortom iedere buurt weet wel iets te vinden om tegen vestiging van een slaaphuis te zijn. Daarom hebben we voor een andere methode gekozen, waarvoor ik ook graag de volledige politieke verantwoordelijkheid draag. In plaats van alternatieven aan te dragen hebben we gezegd: dáár komt het slaaphuis. B en W hebben dat besluit genomen en direct daarna de buurt geïnformeerd. Dat is in alle openheid gebeurd. Alleen zo konden we bewerkstelligen dat er ook inderdaad op korte termijn iets ging gebeuren."

Prima

Wethouder Jos Zuidgeest kwam begin november in het nieuws, doordat onder zijn verantwoordelijkheid het besluit genomen werd in de Ruys de Beerenbroucklaan in Heerlen een slaaphuis te maken voor drugsverslaafden.

Al meerdere keren werd in Heerlen geroepen om een pensionvoorziening voor verslaafden, zodat deze – met name in de winterperiode – niet meer op straat hoeven te vertoeven. In de strenge winterperiode van begin dit jaar werd geëxperimenteerd met een slaaphuis, dat toen gevestigd werd in de Willemstraat. De resultaten van dat experiment waren prima. Daarop nam het college van B en W van Heerlen het besluit een permanent slaaphuis te maken. Nu in de Ruys de Beerenbroucklaan, in het pand waar voorheen het 'Verslavingsteam' gehuisvest was en waar ook methadon verstrekt werd.

Waarom daar?

Jos Zuidgeest: „Het slaaphuis is een regionale zaak. Het geld

● Wethouder Jos Zuidgeest

komt ook van het Streekgewest. Het moet in het centrum van Heerlen gevestigd zijn, zodat het goed bereikbaar is. We hebben bewoners van de Willemstraat vorig jaar laten weten dat het definitieve slaaphuis niet daar komt. Hoewel het slaaphuis er in de experimentele fase geen overlast heeft veroorzaakt, is het alleszins redelijk die buurt niet extra te belasten. Een concentratie van het aantal drugsverslaafden betekent een verhoging van het risico op problemen."

Boos

Het besluit was genomen: Ruys de Beerenbroucklaan.

De bewoners boos, uiteraard. Het besluit viel hen koud op het dak.

Zuidgeest: „Dat is wel begrijpelijk, maar wij hebben de bewoners direct daarna uitgelegd waarom wij deze wijze van besluitvorming gekozen hebben. De eerste gespreksavond met de gemeente hebben de bewoners stoom kunnen afblazen. Nadien hebben we gesproken over 'wat we kunnen doen' en het is erg prettig te ervaren, dat er mensen zijn die zeggen: goed, dat slaaphuis komt hier, laten we zien dat we er het beste van maken."

De buurtbewoners behouden zich het recht voor juridische stappen te ondernemen tegen het besluit van de gemeente. Maar behalve die juridische procedure werkt men met de gemeente mee om er praktisch het beste van te maken. „Dat vind ik prima, de bewoners hebben dat recht", knikt Zuidgeest.

Inmiddels is een groep van vier buurtbewoners als contactgroep opgetreden voor de buurt. De bedoeling is dat de buurtbewoners

OMWONENDEN KREGEN GEEN INSPRAAK
Minstens één jaar slaaphuis Heerlen

● Uit het LD van 7 november

precies te horen krijgen wat er in het slaaphuis gaat gebeuren, hoe het huisreglement is, wat voor activiteiten er plaats vinden, hoeveel mensen er komen, wanneer het open gaat, welke openingstijden aangehouden worden etc.

Overigens wordt verwacht dat het slaaphuis pas begin januari open gaat. Daags na het verstrijken van het internationale jaar voor de daklozen is er onderdak voor de Heerlense stadsnomaden.

WIM DRAGSTRA

PVDA MAAKTE OMMEZWAAI INZAKE BUNGALOWPARK STRIJTHAGEN

De worsteling van Maarten van Hulst

LANDGRAAF – Een 'anti-climax'. Zo noemt Maarten van Hulst, fractievoorzitter van de PvdA, in de raad van Landgraaf het niet doorgaan van het bungalowpark Strijthagen. Een project dat na roerige politieke discussies in de ijskast verdween, omdat belegger en exploitant dit voorjaar afhaakten. Een project dat de PvdA in Landgraaf in het brandpunt van de belangstelling bracht en veel kritiek opleverde. Van Hulst moest het daarbij mede ontgelden, omdat hij als lid en oud-voorzitter van de fel tegen het project gekante Stichting Natuurbehoud Strijthagen, met zijn fractie uiteindelijk het bungalowpark toch aan een politieke meerderheid hielp. Een besluit waaraan een forse innerlijke worsteling bij Van Hulst voorafging.

„Strijthagen is een deel van mijn leven geweest. Ik ken er bij wijze van spreken ieder boom en iedere kronkeling van de beek. Ik ontken niet dat we in ons verkiezingsprogramma de verwachting hebben gewekt dat we vóór het behoud van de natuur en het beekdal in Strijthagen zouden kiezen", zegt Van Hulst. Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 1986 ging de PvdA, die opeens naar vijf zetels ging, echter met het CDA in zee. Het CDA, in Landgraaf de grote voorvechter van het bungalowpark.

Eisen

Beide partijen kregen twee wethouders. Over Strijthagen werd afgesproken dat het oude plan, dat door de vorige raad was aanvaard maar na maart 1986 geen meerderheid meer zou krijgen, van tafel was. Maar ook werd de mogelijkheid van een nieuw plan opengelaten, dat dan wel aan strikte eisen voor het behoud van het beekdal zou moeten voldoen en weer helemaal opnieuw moest worden behandeld.

Van Hulst: „Met de door ons geformuleerde voorwaarden voor het nieuwe plan dachten we sterk te staan. Als je bovendien met het CDA, waarvoor we als grootste èn landelijke partij het eerst wilden praten, over samenwerking onderhandelt, kun je het grootste twistpunt niet buiten schot laten. In de bereikte samenwerkingsovereenkomst konden wij ons voor tachtig procent vinden."

Verrast

Het college ging driftig aan de slag met het ontwikkelen van een nieuw plan, dat eind november 1986 op tafel kwam. Een plan dat niet wezenlijk afweek van het oude. „Het zou oneerlijk zijn om te ontkennen dat op de lange termijn de natuur in Strijthagen niet onherroepelijk wordt aangetast", zegt Van Hulst.

Hij keurde dat plan op dat moment ook af. De twee PvdA-wethouders zouden volgens Van Hulst ook alleen met de presentatie, nog niet definitief met het plan zelf hebben ingestemd.

Dat was voor de buitenwacht echter niet duidelijk. De PvdA kreeg het verwijt van kiezersbedrog naar het hoofd gegooid. Van Hulst werd tot zijn grote leedwezen geroyeerd als lid van de Stichting Natuurbehoud.

Alternatief

Ook in de PvdA zelf kwam het plan hard aan. Vanuit het bestuur werd een alternatief plan opgesteld dat de natuur in het beekdal moest ontzien. Een plan opgesteld door... Van Hulst. Het plan werd in januari 1987 door de leden van de PvdA-Landgraaf aanvaard, mèt verwerping van het collegevoorstel, waarvoor de eigen wethouders zich in de betreffende vergadering vergeefs sterk maakten.

De hele PvdA-fractie stelde zich daarna op achter het alternatief, dat echter voor de beoogde exploitant van het bungalowpark onaanvaardbaar was.

Waarna het collegevoorstel in februari 1987 in de raad kwam en met steun van de hele PvdA-fractie aanvaard werd. „Het ging financieel steeds slechter met Landgraaf, de ene negatieve ontwikkeling volgde de andere op. Het bungalowpark zou jaarlijks acht ton opleveren. Wij wilden een Landgraaf met een eigen gezicht, het moet geen buitenwijk van Heerlen worden. Daar was het bungalowpark voor nodig. Daarnaast zou het veel werk opleveren", verklaart de PvdA-er de definitieve ommezwaai van zijn fractie.

Van Hulst zelf ging pas op de dag van de raadsvergadering overstag. „De avond van tevoren hebben we tot twee uur 's morgens vergaderd. Mijn vier fractiegenoten gingen akkoord, ik niet. Thuis heb ik nog tot vijf uur 's morgens nagedacht

● Maarten van Hulst met zoon Peter in het natuurgebied Strijthagen, met op de achtergrond kasteel Strijthagen.

en besloot uiteindelijk toch met het collegevoorstel in te stemmen." Naast bovengenoemde argumenten speelde daarbij een rol dat Van Hulst geen verdeeldheid binnen zijn eigen partij wilde en ook beducht was voor gevolgen voor de coalitie. Eén uur voor de raadsvergadering wist hij onder andere nog te bedingen dat het college als compensatie nog met een (in te richten) recreatiegebied voor de Landgravers over de brug zou komen.

Overtuigd

Nu is de Landgraver van oordeel dat het besluit met het oog op de toekomstperspectieven voor Landgraaf verstandig was. De voor de PvdA-Landgraaf en voor Van Hulst (800 voorkeurstemmen) zeer goed verlopen Statenverkiezingen in maart 1987 sterken hem in deze overtuiging. Het afhaken van de belegger betreurt de politicus. „Maar als we ergens anders structureel acht ton vandaan konden halen, dan dat liever dan een bungalowpark", voegt hij er wel aan toe.

THEO SNIEKERS

Illegale herbouw krot stopgelegd

HEERLEN – B en w van Heerlen hebben bepaald dat de eigenaar van een krotwoning aan de Heerenweg in Heerlen de bouwwerkzaamheden moet staken. De eigenaar had geen vergunning voor de herbouw. Buurman Dautzenberg ging verhaal halen bij de gemeente toen hij zijn privacy in het geding zag komen door het huis dat steeds hoger werd.

Bouw- en woningtoezicht van de gemeente kwam kijken en constateerde dat de bouwactiviteiten inderdaad illegaal waren. Het krotpand aan de Heerenweg heeft vijf jaar leeggestaan. Twee jaar geleden werd het pand gekocht door een Heerlense die eveneens aan de Heerenweg woont. Buurman Dautzenberg zag tot zijn verbazing dat drie maanden geleden opeens het onderkomen pand niet hersteld, maar herbouwd werd.

De krotwoning overigens moet gesloopt worden zodra het bestemmingsplan zwart-1 groen licht krijgt. Meerdere woningen aan de Heerenweg worden dan gesloopt ten behoeve van de weg die daar komt te liggen.

● Paul Dolhain (midden) met zijn broertje Pieter en links Jenneke Reesink

Paul Dolhain: 250.000ste bezoeker van Sportfondsenbad

HEERLEN — Paul Dolhains kerstvakantie kan niet meer stuk: vandaag wordt hij elf. En gisteren kreeg Paul als 250.000ste bezoeker in dit jaar een feestelijk onthaal in het Heerlens Sportfondsenbad.

Samen met zijn broertje Pieter (8) kwam hij gistermorgen naar het bad om voor de vierde keer deze week in het water te duiken. Een aantal heren in zondagse pakken, onder wie wethouder H. Savelsbergh en de directeur van het Sportfondsenbad G.te Loo, stond met bloemen klaar. Paul wist, verlegen als hij was, niet goed wat hem overkwam. Hij moest zelfs op een verhoging plaatsnemen om voor een fotograaf te poseren. Daarna hoorde hij dat zijn persoontje de 250.000ste bezoeker was van het overdekte zwembad. Als presentje kreeg Paul ook een jaarabonnement aangeboden van de directie. Zijn broer Pieter, die vóór hem door de entree kwam, kreeg ook een abonnement. De 10-jarige Jenneke Reesink uit Heemstede die even later als 250.001ste binnenkwam, kreeg een abonnement voor vier maanden.

De uitverkoren Paul wilde wel kwijt dat hij weliswaar drie zwemdiploma's heeft, maar eigenlijk liever tennist bij Oranje Nassau. Daarnaast schopt hij ook nog tegen een bal bij de voetbalvereniging Bekkerveld in het E-1 elftal.

WEEKEND-AGENDA

APOTHEKEN

De avond-,weekend- en zondagdiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdagochtend om 8.30 uur.

BRUNSSUM. Bel TIGH ☎ 711400.
HEERLEN. Voncken, Vergiliusstraat 18, Aarveld ☎ 713385 en Ganzeweide, Stanleystraat 23, Heerlerheide ☎ 210772. Zaterdag van 8.30 tot 18 uur De Hesselle, Bongerd 25, ☎ 719545. Zaterdag van 10 tot 14 uur Ganzeweide, Stanleystraat 23, Heerlerheide ☎ 210772. B.g.g. TIGH ☎ 711400.
LANDGRAAF. Apotheek Nieuwenhagen, Bernhardstraat 52 ☎ 312294. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
KERKRADE - EIJGELSHOVEN. Van Wersch, Hoofdstraat 41 ☎ 452010.
KERKRADE-WEST. Kerkrade West, Akerstraat 79 ☎ 415440. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend. Snijders Kerkrade West, Kampstraat 114. ☎ 420777. Dag en nacht geopend.
BLEIJERHEIDE. Bleijerheide, Bleijerheidestraat 52, ☎ 460923. Zaterdag van 10.30 tot 16 uur en zondag van 12 tot 13 uur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ. Voncken, Dr. Ottenstraat 9, Simpelveld ☎ 441100. Zaterdag van 11 tot 15 uur en van 22 tot 22.30 uur. Zondag van 13.30 tot 15 uur en van 22 tot 22.30 uur.
HOENSBROEK. Martens, Hoofdstraat 87 ☎ 212214.
NUTH. Voor spoedgevallen eigen apotheek (bgg TIGH ☎ 711400).

TIGH - HEERLEN.
☎ 711400

(Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN. Wachtdienst voor spoedgevallen tijdens avond en nacht vanaf 18 tot 8 uur v.m. Weekenden 24 uur doorlopend ☎ 711400. Werkdagen, tijdens werkuren, ☎ 713712.
NUTH-VOERENDAAL-SIMPELVELD. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 04405-2995.
BRUNSSUM-SCHINVELD-JABEEK. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 259090.
HOENSBROEK-MERKELBEEK-BINGELRADE. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 225588.
KERKRADE. Voor spoedgevallen is de dienstdoende verpleegkundige bereikbaar onder ☎ 452095.
EYGELSHOVEN-LANDGRAAF. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 323030.

ARTSEN

HEERLEN. Voor spoedgevallen TIGH (brandweercentrale) bellen ☎ 711400.
BRUNSSUM-HOENSBROEK. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-WEST. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
SCHIMMERT. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-OOST. Tot zaterdag 12 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Van donderdagmiddag 16 uur tot Nieuwjaarsdag 14 uur Uiterwaal, Pricksteenweg 42 ☎ 453059. Daarna tot zaterdag 12.00 uur V.d. Poel, Peschbeemdenstraat 9 ☎ 452913. Van zaterdag 12.00 uur totzondagmorgen 10 uur Weverling, Hoofdstraat 4 ☎ 452176. Daarna tot maandagmorgen 8 uur Hubbers, Haghenstraat 61 ☎ 453003.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ. Op 31 december en 1 januari Schepers, Baneheiderweg 5, Bocholtz ☎ 441213 en op 2 en 3 januari, Mom, Karolingenstraat 27, Simpelveld ☎ 443938.
SCHAESBERG. Vrijdag 1 januari en zaterdag 2 januariu Pieck, Pasweg 97 ☎ 311322. Op zondag 3 januari Ypenburg, Lichtenbergerstraat 30 ☎ 322072.
UBACH over WORMS-NIEUWENHAGEN. Op donderdag 31 december en vrijdag 1 januari H. Snijders, Hovenstraat 58, Landgraaf ☎ 312275. Op zaterdag 2 januari en zondag 3 januari P. Martens, Kerkstraat 41, Landgraaf ☎ 312364.
VOERENDAAL. Praktijk Raadhuisplein 4 ☎ 753366.

TANDARTSEN

HEERLEN-HULSBERG-VOERENDAAL. V.d. Voort, Hogeweg 47, Voerendaal ☎ 751450 b.g.g. TIGH ☎ 711400.
KERKRADE-UBACH OVER WORMS-SCHAESBERG-NIEUWENHAGEN-EIJGELSHOVEN. Op 1, 2 en 3 januari Van Hoeven, Akerstraat 152, Kerkrade-West ☎ 46130. Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 17 tot 17.30 uur.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ-GULPEN-VAALS-WIJLRE-WITTEM. Op 31 december en 1 januari Nijdam, Remigiusstraat 23a, Simpelveld ☎ 442880. Spreekuur van 12.30 tot 13.00 uur.
BRUNSSUM-SCHINVELD-NUTH-HOENSBROEK-SCHINNEN. Op 1, 2 en 3 januari Van Dijk, Burg. Pijlsstraat2, Schinnen ☎ 04493-3986. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

HULPDIENST SOS,
Dag en nacht bereikbaar, ☎ 719999. Patiënten gezondheidszorg Hoensbroek–Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎ 214821.

Geslachtsziektenbestrijding:
24-uurs infolijn ☎ 740136.

De Stichting VOC is een landelijk erkend opleidings- en exameninstituut in de carrosseriebranche.
Als gevolg van de toename van het aantal leerlingen heeft de Stichting VOC een vacature voor de functie van:

CONSULENT LEERLINGWEZEN M/V

Werkgebied: Limburg ten zuiden van de lijn Eindhoven/Venlo.

De consulent verzorgt de voorlichting over de opleidingen en begeleidt de leerlingen bij het praktisch gedeelte van hun beroepsopleiding bij autoschade- en carrosseriebedrijven.

Functie-eisen: kandidaten dienen te beschikken over ervaring, bij voorkeur in de carrosseriebouw, eventueel in de schadeherstelsector.
Tevens dienen zij minimaal in het bezit te zijn van het FOCWA-patroonsdiploma of het diploma MTS wbt/mvt.

Salariëring en rechtspositie: de salariëring zal geschieden op basis van de HOS systematiek, met een minimum van ƒ 2654,– en een maximum van ƒ 5253,– brûto per maand excl. 8% vakantietoeslag. Opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Sollicitaties: eigenhandig geschreven sollicitaties, voorzien van recente pasfoto, richten aan de directeur van de Stichting VOC, postbus 1050, 2340 BB Oegstgeest.

136624

Zoekt u een complete keuken?
Wat dacht u hiervan:
geen 30 of 40 maar 50 tot 60% korting!
(en soms zelfs meer!)
Spikspinternieuwe keukens die tijdelijk in onze showrooms hebben gestaan. Kom nu kijken.
Horn keuken-magazijn
Loperweg 8, Echt
Tel. 04754-6188

Voor **Geleen** en **Spaubeek** zoeken wij een

bezorg(st)er

voor werkzaamheden tussen 6.00 en 7.00 uur.
Melden bij Limburgs Dagblad, Markt 3, Geleen, tel. 04490-46868.

Limburgs Dagblad
'n fijne krant

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht van 17 december 1987 is **Joseph Leonardus Maria Geusebrouwers**, geboren te Slenaken op 13 mei 1945, wonende te Slenaken, gemeente Wittem, onder curatele gesteld met benoeming van **Elisa Maria Gerarda Hubertina Geusebrouwers**, echtgenote van Ortmans, geboren te Slenaken op 11 mei 1947 en **Caspar Joseph Henry Ortmans**, geboren te Slenaken op 10 september 1942, beiden wonende te Slenaken, gemeente Wittem, Hees no. 2, tot curator resp. toeziend-curator.
De procureur van verzoekster,
M.M.Th. Coenegracht.

De Witte Hal Magazijnverkoop
voor stereo-, video-apparatuur, koelkasten, diepvriezers, wasautomaten etc. etc.
Zoekt u een buitenkansje? Wilt u stukken minder betalen? Dan eerst kijken in De Witte Hal!
In ons grote verkoopmagazijn zijn duizenden speciale koopjes bijeengebracht, afkomstig uit alle Horn-filialen
U betaalt
30 - 40 - 50 of 60% minder
voor nieuwe of lichtbeschadigde apparatuur
Let op:
Sharp portable kleuren-TV, C-7305
Normaal ƒ 989,–
Nu ƒ 298,–
De Witte Hal
Geerweg 9, Sittard
Tel. 04490-18162
Achter het station, over de ijzeren brug.

Aangeb. betrekkingen

Gymnastiekvereniging Coriovallum zkt. LEIDING voor de turngroepen. Inl. tel. 045-311525.

Gevr. vlotte vr. part-time HULP voor enkele dagen per week in cafetaria/snackbar. Tel. 045-213451 (leeft. 17-24 jr.).

CHAUFFEUSE gevr. voor enkele uren per dag. Tel. 045-412866.

Interpost Heerlen vraagt FOLDERBEZORGERS voor Brunssum, Treebeek, Hoensbroek, Oirsbeek, Amstenrade, Simpelveld, Kerkrade, Landgraaf. Tevens part-time chauffeurs gevr. Sittarderweg 6, Heerlen. Tel. 045-727728.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Baanstr. 101 Schaesberg. Schoonmaakonderhoud, gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154-312709.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakwerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459.

TV-ANTENNES ƒ 395,– all-in, 5 jr. garantie. Kochen. 045-441693.

TRAP BEKLEDEN, rails hangen, gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

Bij de Meubelbeurs grote opruiming in inruilmeubels, grote sortering eiken kasten, bankstellen, eethoeken, koelkasten enz. MEUBELBEURS, Akerstr. 250, Hoensbroek.

WANDMEUBEL eiken/boree 238 x 194 als nieuw. 04498-56638.

Nu 10% extra korting op alle VERLICHTING. De Bazar, Brunssum, Rumpenerstr. 51. En gratis ophangen.

Te k. wegens overcompl. AEG WASMACHINE turnamat en kroonluchter brons 8 armig en kopjes, Cluysenaersstr. 31, Schaesberg.

Te koop aangeboden

Te k. port. Orkest Orgel YAMAHA YC 45 D, 2x 5 oct. compl. m. lesliebox 100 w a.nw. ook zeer gesch. voor koor e.d. nieuwpr. ƒ 14.000,- voor ƒ 2900,-, tel. 045-251557.

Te k. HOUTDRAAIBANK, steenzaagmachine, afkortzaag, mach. voor ijzer en hout, kolomboormach. alles 220 V tel. 045-717914, 045-722259.

Te k. KTV BLAUPUNKT met afst.bed. en stereo-install. m. afst.bed., tel. 04490-27946.

TYPEMACHINES, elektronische en elektrische. Meer dan 100 stuks, va. ƒ 250,– excl. BTW. Emly Handelsond. Tel. 04498-54510.

Erres LANGZAAMWASSER als nieuw ƒ 100,-, tapijtreiniger als nieuw ƒ 500,-, Mercedes diesel 220 ƒ 4000,- bouwj. '76, NorbertijnenStr. 67, Geleen, tel. 43394.

Te k. donker eiken WANDMEUBEL m. bar (1.60x1.60) ƒ 500,-; 4 eikenhouten stoelen m. leer bekleed en 3 bijzettafeltjes ƒ 400,-, te bevr. tel. 04490-71052 na 18 uur.

Te k. 1e klas ANTRACIETKOLEN ƒ 16,50 p. z. voor allesbrander. 045-723021.

Te k. div. chroom SHOWREKKEN gesch. o.a. v. confectie incl. 8 sports, pr. ƒ 500,–. Manders BV, Willemstr. 101-103, Heerlen, tel. 045-720618.

Te k. BABYKAMER geh. compl. (gebr. wit) ƒ 550,-. Hugo de Grootstr. 14 Heerlen. Tel. 045-725044.

Zonnehemel ƒ 499,–
Absolute éénmalige super-aanbieding! Incl. Wolff snelbruinlampen en statief. Alléén bij van Erp Sittard - Heerlen - Kerkrade, tel. 04490-13531.

Totale wintercollectie halve prijs
Mode Haan
Hoogstraat 98, Nieuwenhagen-Landgraaf

DAG-AVONDCOLLEGE
SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR MAVO, HAVO, VWO EN MEAO

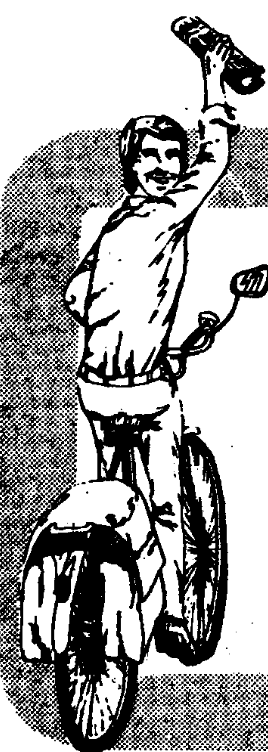
vraagt m.i.v. februari 1988

2 nette WERKSTERS

(elk voor 20 klokuren per week)

Voor het schoonhouden van diverse lesgebouwen in de middaguren.

Schriftelijke sollicitaties vóór 5 januari 1988 te richten aan:
Dag-Avondcollege W.M., Postbus 381, 6130 AJ Sittard.

Voor **Heerlen** vragen wij

bezorgers m/v

voor werkzaamheden tussen 6.00 en 7.00 uur.
Melden Limburgs Dagblad, In de Cramer 37, Heerlen, tel. 045-739376.

Limburgs Dagblad
'n fijne krant

DOORLOOP KREDIET

KOST MINDER DAN U DENKT ALS U RECHTSTREEKS ZAKEN DOET MET DE CMV Bank.

DOORLOOP KREDIET

Limiet	maandterm. (incl.rente)	maandrente	eff. jaarrente	theoret.lpt*
ƒ 6.000,–	ƒ 120,–	0,96%	12,1%	69 mnd
ƒ 8.000,–	ƒ 160,–	0,96%	12,1%	69 mnd
ƒ 11.000,–	ƒ 220,–	0,86%	10,8%	66 mnd
ƒ 15.000,–	ƒ 300,–	0,86%	10,8%	66 mnd
ƒ 25.000,–	ƒ 500,–	0,86%	10,8%	66 mnd

Overlijdensrisico gedekt tot ƒ 25.000,–
*Theoretische looptijd is berekend op basis van: opname limiet ineens; geen verdere opnames, geen extra betalingen, gelijkblijvende rente, juiste betaling maandtermijn.

KIJK EN VERGELIJK!

CMV BANK - BRUNSSUM - KERKSTRAAT 294
TELEFOON 045-25 10 43.
Van 17.00 - 21.00 uur en zaterdags van 9.00 - 13.00 uur: 06-022 72 72 (gratis)
VOORDELIG, DISCREET EN SNEL. OOK VOOR AL UW VERZEKERINGSZAKEN.

CMV BANK
Uw krediet waardig

SPORTHUIS DIANA

WIJ WENSEN U EEN PRETTIGE JAARWISSELING

emmastraat 11, heerlen, telefoon 045-713495

WIJ VERKOPEN WETTELIJK GOEDGEKEURD

VUURWERK

Aangeb. betrekkingen

Interpost Heerlen vr. om freelance POSTBEZORGERS voor de gebieden Heerlen-Landgraaf en Kerkrade en Brunssum, Sittarderweg 6 Heerlen. Tel. 045-727728.

Waubachse Boys zoekt TRAINER voor seizoen 88/89, sollicitaties voor 8-1-88 naar J. Kölker, Dr. Marga Klompestr. 2, 6374 HZ Landgraaf.

BEZORGERS gevraagd voor het eenmalig verspreiden van reclamefolders in en rond Sittard, Geleen, Hoensbroek, Brunssum. Inl. 04493-4343 tussen 18 en 19 uur.

Een hydrauliek- en een ELEKTROTECHNICUS. HTS-niveau voor privé-object, tel. 04404-1695.

Wegens toenemende drukte vragen wij met spoed freelance POSTBEZORGERS voor de omgeving Sittard en Geleen, voor inl. tel. 04490-24402.

Leer een fijn beroep met goede toekomstmogelijkheden. Laat u opleiden voor BEROEPSCHAUFFEUR. Chauffeursdiploma start 16 januari as. En voor u vrachtautorijbewijs verkeersschool Leo Cremers, tel. 045-312558.

Nieuw privéhuis vraagt MEISJES. Tel. 045-228275.

Immobouw BV zkt. voor proj. in Keulen en Aken accoord BETONTIMMERLIEDEN en verblendmetselaars. Accoordloon en reisgeld. Melden onder 045-217313 of 045-319232.

OPEN HUIS

vandaag tussen 12 en 1 uur
a.d. Grasbroekerweg/hoek LTM-weg nummer 8

HEERLEN

Onlangs werden hier fraaie halfvrijst. herenhuizen opgeleverd a.d. rand van een riant nieuwbouwplan met o.a. 120 woningen, wandelpaden, vijvers en sportvelden. De indeling van deze schitterende woningen is o.a. hal, toilet, L-vorm. living ca. 40 m2, keuken, bijkeuken en garage. 1e verd.: 3 slaapk., ruime badk. en vaste trap naar hobbyzolder.

De woningen zijn extra geïsoleerd met o.a. dubbel glas, spouw- en dakisolatie, woningscheidende wand in spouw.
De verkoopprijs v.o.n. ƒ 168.899,–
(2× ƒ 5000,– premie B mogelijk).
Kom vrijblijvend kijken!!! 140193

aquina
Makelaardij o.g., taxaties, hypotheken en verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen
045-715566 óók 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

De Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis wenst eenieder een GEZOND 1988!
Kleine Steeg 7 Postbus 125 6130 AC SITTARD

Het Limburgse Groene Kruis is al tachtig jaar aktief op het gebied van de gezondheidszorg in Limburg.
Rond de eeuwwisseling was de gezondheidstoestand in onze provincie ronduit slecht te noemen. In die nood is door partikulieren het 'Groene Kruis' gesticht, met als belangrijkste taak: ziekenverpleging aan huis.
In de stroom van de ontwikkelingen werd de zorg in de loop van de jaren steeds uitgebreid. De zorg in de thuissituatie bleef echter het belangrijkste voor het Limburgse Groene Kruis. De gezondheidszorg is in ons land aanmerkelijk verbeterd. Maar de nieuwe tijd kent nieuwe problemen.

In toenemende mate kiezen mensen bij hun ziek zijn en ouder worden voor verpleging en verzorging in de thuissituatie. Mensen die gaan sterven willen dat doen in de vertrouwde omgeving van hun huis en familie. De reguliere zorg is nog onvoldoende ingespeeld op die ontwikkeling. En toch hebben mensen recht op verzorging in hun eigen thuissituatie. Vandaar dat de Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis per 1 februari 1988 start met:

aanvullende thuiszorg

Aanvullende thuiszorg is zorg die thuis gegeven wordt als **extra** zorg, met name in aanvulling op de gebruikelijke zorg van de wijkverpleging. Aanvullende thuiszorg wordt in bepaalde situaties en slechts tijdelijk gegeven. Aanvullende thuiszorg richt zich op het voorkomen van een opname in een ziekenhuis of verpleegtehuis, tenminste wanneer dit mogelijk is.
De Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis heeft het initiatief genomen tot de Aanvullende Thuiszorg, maar het realiseren daarvan kan alleen maar in een goede samenwerking met de andere partners in de thuisgezondheidszorg, namelijk de huisartsen de gezinszorg en het maatschappelijk werk. Het overleg daarover is gestart, zoals ook het overleg met de ziekenfondsen en partikuliere verzekeraars.
Op 1 februari gaan we van start. Voor die datum verstrekken wij nog uitvoerige informatie.

Provinciale Vereniging »Het Limburgse Groene Kruis«

Per 1 februari 1988 start de Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis met **aanvullende thuiszorg in geheel Limburg**

Er is daarvoor op zeer korte termijn behoefte aan:

- **verpleegkundigen**
  Diploma verpleegkundige A of H.B.O.-V **(part-time)**
- **ziekenverzorgenden**
  Met een afgeronde opleiding ziekenverzorging **(part-time)**
- **verpleeghulpen**
  Met een langdurige en aantoonbare ervaring **(part-time)**

Informatie-avond
Tijdens een informatie-avond, die op donderdag 14 januari 1988 om 20.00 uur in het Cultureel Centrum 'De Stadsschouwburg' te Sittard wordt gehouden, wordt uitgebreide informatie verstrekt over de doelstellingen en de werkwijze van de Stichting Aanvullende Thuiszorg Limburg. Wanneer u deze informatie-avond wilt bijwonen, dan verzoeken wij u ons onderstaande bon toe te sturen. Mocht u verhinderd zijn dan kunt u nadere informatie aanvragen via deze bon.

Naam.........................
Adres.........................
Postcode.........................
Plaats.........................
Telefoon.........................

☐ neemt deel aan de informatie-avond over Aanvullende Thuiszorg op 14 januari 1988 in het Cultureel Centrum 'De Stadsschouwburg' te Sittard.

☐ kan de informatie-avond niet bijwonen, maar ontvangt graag informatiemateriaal over werken als oproepkracht bij de Stichting Aanvullende Thuiszorg Limburg.

Invullen en opsturen aan de Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis, Postbus 125, 6130 AC Sittard.

CORSTENS-VERSCHUREN
Helmond koopt
zat. 2 jan. mankanaries lichte kleuren ƒ 9 popjes 5 rode & roodzalm man & popjes 13 kneu- & sijsbast. 10 puttersbast. 20 p.st. d. duiven 10 meeuwen 4 zebras 6 park. 5 pp. witte & glosters extra prijs. brengen: SITTARD 9.30-11 u. putstr. 10; HEERLEN 1-2.30 u. emmastr. 7a; 2de afname: ECHT 1.30-2.30 u. loperweg 10.

UITSLAG
Een service voor onze Nederlandse klanten.
Neem voor meer informatie of toezending van de volledige trekkingslijst kontakt op met:
Afdeling Klantenservice
SCHINDLER
Postfach 10 50 09 D-6900 Heidelberg 1
Tel. 09/49 62 21 16 62 61

C-trekking 2e klasse 82e lote

DM 250.000,- op lotnr. 574055

DM 40.000,- op lotnr. 787200 847639 DM 25.000,- op lotnr. 137482 478782 730961
DM 10.000,- op lotnr. 082373 092358 162791 237051 270794 283316 326353 614914 662899 670674 675968 684304 773842 790749 849334
DM 5.000,- op lotnummers eindigend op 15410 40855 77844
DM 1.000,- op lotnummers eindigend op 5130
DM 750,- op lotnummers eindigend op 649
DM 288,- op lotnummers eindigend op 22 (onder voo

Süddeutsche Klassenlotter

VUURWERK
Boven 14 jaar
De Speelboom
Kerkplein 54
Voerendaal

Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank te Maastricht d.d. 17 december 1987 is **Laura Elisabeth Maria Savelkoul**, geboren te Geleen op 11 december 1965, wonende en verblijvende te Maastricht in Huize Maasveld, Maasvelderweg no. 1, onder curatele gesteld met gelijktijdige benoeming van Jacobus Hendricus Savelkoul en Elisabeth Laura Brouns, echtelieden, beiden wonende te Stein, tot curator resp. toeziend curatrice.
Mr. A.L.W.G. Houtakkers
Rijksweg Zuid 45
Sittard

EXACT TE ENG? KIES DAN BREED
LERAREN-OPLEIDING BASISONDERWIJS

KATHOLIEKE pabo
MIDDEN-LIMBURG
ROERMOND

DE TIJD, WAARIN WE JONGE MENSEN WEINIG PERSPECTIEF KONDEN BIEDEN, IS NÚ VOORBIJ !!

Naam: ____________
Straat: ____________
Postcode: ____________
Woonplaats: ____________
Tel.: ____________
☐ verzoekt toezending aanmeldingsformulier
☐ heeft interesse voor de INFO-dag
☐ verzoekt toezending informatiemateriaal
☐ komt naar de INFO-dag

in gefrankeerde envelop sturen naar:

KATHOLIEKE pabo MIDDEN-LIMBURG
Burg. Geuljanslaan 16,
6041 NB Roermond
Tel.: 04750-16777

Amper sneeuw, liften buiten bedrijf, 'werkloze' skileraren

Lente in skigebieden

is lente in de skigebie- Waar anders dikke en sneeuw liggen, ziet og nu niets anders dan gras. Veel hoop op etering in de komende n is er niet. „Sinds half mber is er geen vlok r gevallen en als ik buiten kijk, zie ik een htig blauwe lucht", al- José Noordman van het VB-steunpunt in Innsk.

toch op de lange latten staan, moet hoger gele- skigebieden (boven de tot 2500 meter) opzoe- Maar ook daar is de uwkwaliteit niet zo omdat er in de hogere eden eveneens al we- lang geen verse sneeuw evallen. Bovendien zijn xtra kosten aan verbon- langere tochten met de en duurdere liften. En endien, zo blijkt, spits- drukte. 'Iedereen' wil er n skiën.

Oostenrijkers zelf wachten op op wat gezegender negen- htentachtig", aldus Noordman. moet het echter veel sneeuwen de pistes beschikbaar te maken. het overal een en al rots". In re wintersportlanden is de si- niet beter. Ook in Zwitserland rankrijk ligt nauwelijks sneeuw.

eldt helemaal voor de lager ge- gebieden in West-Duitsland België. Om over traditionele ufgebieden zoals Ardennen, en Sauerland nog maar te zwij- Alleen in Italië is de situatie iet- gunstiger. Bij alle droeve be- n is er één prettige bijkomstig- de ANWB heeft nog geen gips- hoeven te organiseren. De mensen die het ondanks ge- aan sneeuw toch gelukt is hun te breken, zijn per gewone cht naar huis gestuurd.

nnen

r de naar schatting vijftien tot tig procent van de vakantiegan- s die, volgens de overkoepelen- reisorganisatie ANVR, alleen r de sneeuw afreizen om te wan- en, is het weer – aldus José ordman – „zalig". En bovendien: unt heerlijk in de zon liggen. De peratuur is lekker". Hoewel er wintersporten dus weinig komt, de stemming onder de vakantie- gers dan ook niet echt terneer- slagen. Noordman: „De mensen ten zich over het algemeen goed te amuseren". Er zijn, volgens haar, dan ook weinig vakantiegangers die de moed hebben opgegeven en naar Nederland terug zijn gekeerd.

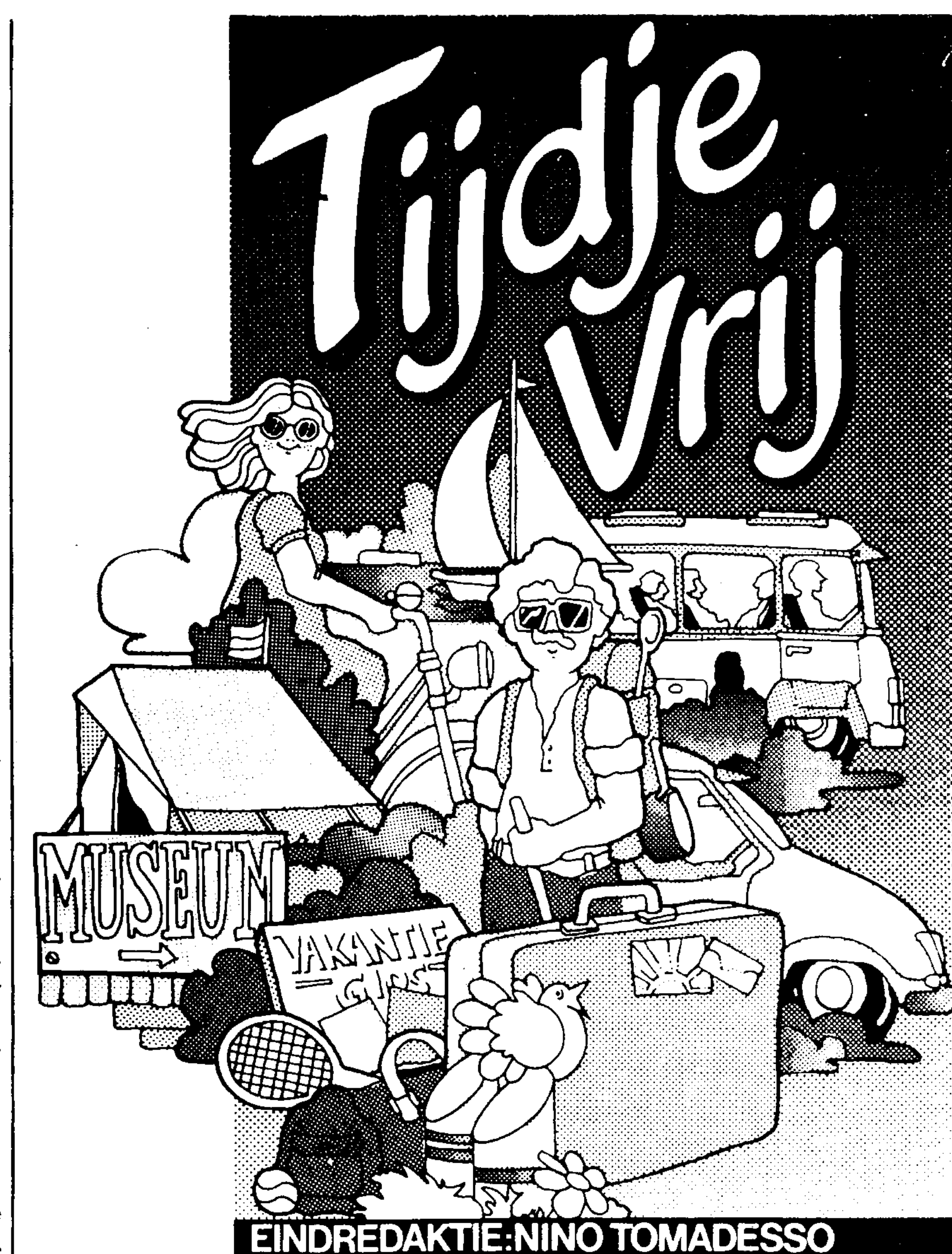
● *Troosteloos beeld van een skigebied. Buiten bedrijf zijnde liften, op pisten waar normaliter skiërs naar beneden suizen halen wandelaars in een mager zonnetje een frisse neus. Beeld uit het Berner Oberland in Zwitserland.*

Alternatieven

Ook bij de ANVR heeft men het idee dat de 'wintersportgangers' zich toch wel goed bezighouden. „We hebben weinig annuleringen gehad. Je zit daar natuurlijk in een gebied met een prima toeristische infrastructuur. Hoteleigenaren en plaatselijke VVV's organiseren alternatieve bezigheden als puzzeltochten en excursies. In de buurt van de grotere plaatsen zijn uitgebreide wandelmogelijkheden. We zien de laatste jaren met name steeds meer ouderen naar de wintersport gaan, maar niet met de bedoeling om te skiën", aldus een woordvoerder.

Uittocht

Wintersportvakanties rond de kerst hebben de laatste jaren aan populariteit ingeboet. De ervaring (in de laatste zes jaren) heeft geleerd dat de sneeuwkans erg onzeker is. Vorig jaar was er dan ook een grote groep vakantiegangers die de sneeuw liever wat later in het seizoen opzocht. Volgens de ANVR is het aantal wintersporters dat rond de kerst wegging dit jaar weer wat gestegen: „Maar na de ervaringen van de kerstweek zullen de mensen volgend jaar wel helemaal afgeschrikt zijn". De meeste nadruk ligt tegenwoordig op de week rond carnaval. Dan verwacht de ANVR een ware uittocht naar de sneeuwgebieden. In het totaal zullen dit seizoen één miljoen Nederlanders op wintersport gaan, ruim tachtigduizend meer dan vorig jaar. De meeste bestemmingen later in het seizoen zijn dan ook al volgeboekt. In de georganiseerde reizen is er niet veel keuze meer. Individueel kunnen mensen overigens nog steeds terecht.

EINDREDAKTIE: NINO TOMADESSO

Hapje Her... SLOKJE DER...

'Verse oesters', meldde een bord in de Geleenstraat in Heerlen. Opvallende mededeling, want zo vaak wordt men in de Pancratiusstad met een dergelijke 'affiche-achtige' mededeling niet geconfronteerd. Het bord verwees naar het restaurant Le Bourguignon. Fanatische liefhebber van dit soort plaatkieuwige weekdieren als ik ben, deed ik me niet veel later te goed aan deze verfijnde lekkernij. 'Patron' JOSÈF BOUR keek welgevallig toe. Geen wonder, want ook hij is stapel op dit zeebanket. Heer Bour, telg van een oude Heerlense familie, drijft zo'n vier jaren Le Bourguignon dat het midden houdt tussen een snackbar van enige importantie en een restaurant van dito klasse. Zélf noemt Josèf Bour zijn restaurant een „typische dagzaak". De klantenkring is opgebouwd met passanten (winkelende vrouwen en mannen), 'lunchers' en met zakenlieden die snel een goede hap tot zich willen nemen. De keuken is dan ook doorlopend geopend van 12.00 tot 20.00 uur, op koopavonden tot 21.30 uur. De openingstijden zijn ietwat gericht op de avondlijke situatie in Heerlen. De straten zijn dan namelijk vrijwel leeg en bieden dus voor Le Bourguignon dan ook geen klandizie. Deze dagzaak dan oogt fris en vrolijk; de bediening is vriendelijk; de gerechten eenvoudig en smakelijk. Opvallend veel salades op de kaart. Maar ook bijvoorbeeld gepocheerde tongfilets in witte wijnsaus (28 gulden). En, om bij zeeproducten te blijven, 'fruits de mer'. Schotel, opgebouwd onder meer met een plakje zalm en (Indonesische) garnalen. Maar niet met kreeft. „Dat is zo exclusief", meent Josèf Bour. DOROTHEE HOFMEESTER en HARRIE WAAYEN is het duo dat in de keuken kokkerelt. In een restaurant dat vier keer per jaar de kaart wisselt („We passen dan ook de sauzen aan het seizoen aan", aldus Bour) en dat de gasten niet alleen uit Heerlen en omgeving aantrekt. Op zon- en feestdagen is Le Bourguignon gesloten. „Dan loont het de moeite niet om in Heerlen zo'n soort restaurant open te houden", stelt de 'patron' vast. Hij baseert deze mededeling uit eigen ervaring, want – voegde hij er aan toe – „we hebben het geprobeerd, maar het leverde nauwelijks iets op". Op doordeweekse dagen is dat kennelijk beduidend anders.

Nino Tomadesso

● *Josèf Bour (midden) en zijn keuken-'crew'*

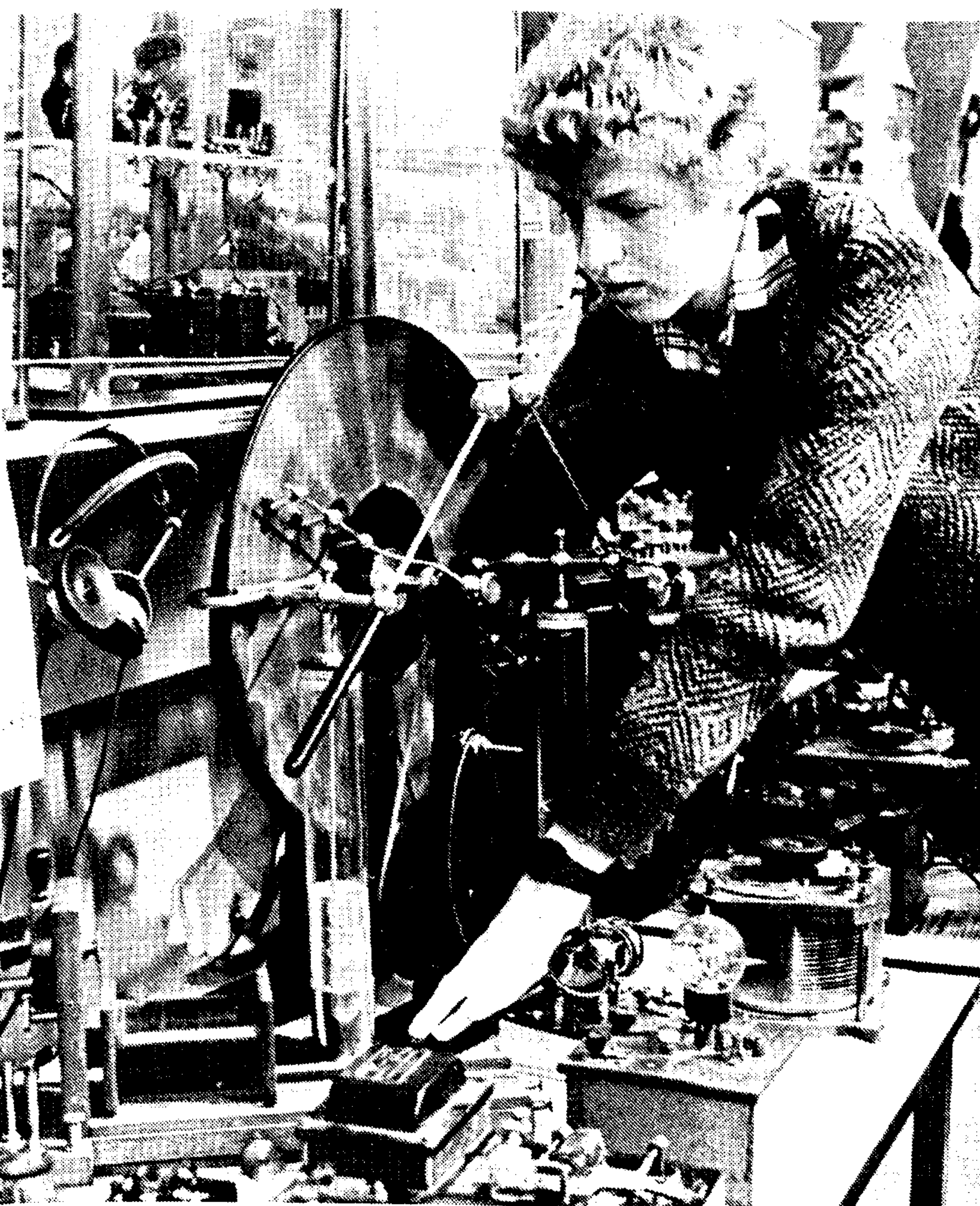
Vakantielanden niet duurder

De meeste vakantielanden in Europa zijn, ten opzichte van Nederland, in 1987 niet duurder geworden. Volgens een jaarlijks onderzoek van de Consumentenbond onder haar leden zijn alleen Scandinavië en Zwitserland duidelijk duurder dan Nederland en in mindere mate ook Italië, Oostenrijk en de Franse Rivièra. Echt goedkope vakantielanden zijn Griekenland, Portugal en Joegoslavië.

De Consumentenbond heeft voor het huidige seizoen ook het busvervoer naar de wintersportgebieden op prijs bekeken. Daarbij blijkt dat de pendelbussen naar de skigebieden in de Alpen niet duurder zijn dan vorig jaar. Busretours naar Frankrijk en Zwitserland zijn gemiddeld zelfs goedkoper geworden, zo schrijft de bond in de Consumentenreisgids van deze maand. Gemiddeld ligt de prijs voor een retour naar Oostenrijk of Zwitserland tussen de 135 en 150 gulden. Naar Frankrijk of Italië is men tussen de 160 en 200 gulden kwijt.

Musea in Limburg op het scherm

In tot Museumjaar uitgeroepen 1988 zal via radio en teevee, onder het motto „Nederland Museumland", aan een aantal musea in Limburg aandacht worden geschonken. Voor de Vara-radio zal dit gebeuren in het zaterdagochtend-programma 'De Opening' (7.00-11.00 uur via radio 2), gepresenteerd door Felix Meurders.

● *Snapshot uit het Radio- en Grammofoonmuseum in Thorn.*

Op vijf zaterdagen in januari staan deze musea centraal: 2 jan., Radio- en Grammofoonmuseum in Thorn; 9 jan., Mijnmuseum in Kerkrade; 16 jan., Museum voor Religieuze Kunst Jacob van Horne in Weert; 23 jan., Pottenbakkersmuseum in Tegelen en 30 jan. Afrika Centrum in Cadier en Keer.

De musea die 'De Opening' aandoet zijn tijdens de uitzending gratis toegankelijk. Zij hebben de hoedanigheid gemeen dat het alllemaal zogenoemde verzamelmusea zijn. Luisteraars worden uitgenodigd naar het museum te komen en spullen mee te brengen die mogelijk in de collectie passen. Het project 'Nederland Museumland' is bedoeld om het bezoek aan musea te bevorderen.

Aantal toeristen naar Nederland daalt

Het bijna afgelopen jaar is voor de Nederlandse toeristenindustrie weinig opwekkend geweest. Er kwamen minder Duitsers en Amerikanen naar Nederland waardoor het reisverkeer in 1987 meer heeft uitgegeven dan verdiend.

De dalende Duitse belangstelling is vooral te wijten geweest aan het slechte weer. De lage dollarstand is de oorzaak van de terugval in het aantal Amerikaanse toeristen.

Sterk verhoogde concurrentie in reis-'industrie' op komst

ANVR pleit voor bredere vakantiespreiding

De Algemene Nederlandse Vereniging van Reisbureaus (ANVR) vindt dat de huidige vakantiespreiding moet worden uitgebreid. Vooral de krokus- en de herfstvakantie dienen beter te worden gespreid, zoals dat al het geval is met de zomervakanties. De ANVR zal dit aan de orde stellen in een werkgroep, waarin overheid, belangenorganisaties en werknemers- en werkgeversorganisaties zijn vertegenwoordigd en die zich met het probleem vakantiespreiding bezig houdt.

Het is vooral de krokusvakantie die zich de laatste jaren enorm in de belangstelling mag verheugen. De periode begint zelfs te lijken op de zomervakantie: alles is volgeboekt en de prijzen zijn bijna even hoog als in de zomermaanden. De ANVR wijst erop dat vakantiegangers, die niet zijn aangewezen op het hoogseizoen, onder anderen mensen zonder schoolgaande kinderen, kunnen profiteren van allerlei reisvoordeeltjes in voor- en naseizoen. „Zij die aan schoolvakanties zijn gebonden kunnen niet van deze prijsdalingen profiteren", aldus ANVR-voorzitter Blok.

Concurrentie

Overigens, het jaar 1987 was al het jaar van de concurrentie maar 1988 lijkt dat in verhevigde mate te gaan worden, zo voorspelde Blok op basis van prijsvergelijkingen door de reisbureaus en door de toeristische onderzoeksorganisatie Toeristiek. De consument kan daar zijn voordeel mee doen door zich bij de ANVR-reisbureaus goed te laten informeren over wie de goedkoopste aanbieder op het moment is. Toch moet de consument uitkijken. Hij moet goed beseffen dat kwaliteit zijn prijs kent.

Bemiddeling

Het begrip concurrentievervalsing blijkt nog steeds de gemoederen in de Nederlandse reiswereld bezig te houden, getuige de waarschuwing van de ANVR aan de PTT en de omroepen geen reisbemiddeling meer te ontwikkelen. Hoewel minister Smit van verkeer en waterstaat onlangs aan de Tweede Kamer heeft laten weten dat dit proces van dienstverlening niet aan de loketten van de postkantoren past, is de ANVR allerminst gerust dat daarmee een toekomstige concurrentie van de postkantoren is uitgesloten. In het kader van de privatisering van de PTT zal de ANVR er naar streven dat deze PTT, net als de Postbank, niet aan reisbemiddeling mag doen. Ook zal de ANVR zich blijven verzetten tegen reisactiviteiten van omroeporganisaties, voorzover die een concurrentievervalsend karakter hebben.

5

Wij wensen u een gezond en voorspoedig 1988 !!

5 THEATERS IN 1 • 5 THEATERS

5 Zalen met een voor "elk wat wils"-programma. Dat is H5, de meest komplete bioscoop van het Zuiden.

TEL. 045-713030

Speelweek 31 december 1987 t/m 6 januari 1988

De Troetelbeertjes Avonturen in Wonderland

NEDERLANDSE PREMIERE

Geheel Nederlands gesproken en gezongen!

Dag. 2.00 - 3.30 uur

EEN MONUMENTALE FILM OM NOOIT TE VERGETEN.

NEDERLANDSE PREMIERE

BERNARDO BERTOLUCCI'S THE LAST EMPEROR

«DE LAATSTE KEIZER VAN CHINA»

JOHN LONE JOAN CHEN PETER O'TOOLE

Dag. 5.00 - 8.30 uur

DE OPWINDENDSTE TIJD VAN JE LEVEN

Dirty Dancing

Elke honderdste bezoeker van DIRTY DANCING ontvangt de originele soundtrack gratis!! (zolang de voorraad strekt)

Dag. 2.15 - 4.15 - 7.15 - 9.15 uur

De warmste film van deze winter!

NEDERLANDSE PREMIERE

DONNA DONNA!!

met RENE VAN 'T HOF SIMONE WALRAVEN

Dag. 2.00 - 4.00 - 6.45 - 9.00 uur

Hector

DE SPECTACULAIRSTE STUNTFILM ALLER TIJDEN!!

JA, EN MET VEEL SLAAPSCENES EN ZO VANALLES

DE NIEUWE FILM VAN URBANUS

Dag. 2.00 - 4.00 - 6.45 - 9.00 uur

THE WITCHES OF EASTWICK

JACK NICHOLSON CHER SUSAN SARANDON MICHELLE PFEIFFER

DRIE BEELDSCHONE VROUWEN. EEN GELUKKIGE DUIVEL

Dag. 2.00 - 4.00 - 6.30 - 9.00 uur.

AUTOKIN SCHAESBE

tel. 045-32107

Vr. en za. 20.30 en Zondag 21.00 Ma. t/m wo. 20.3

Stanley Kubrick's FULL METAL JACKET

Zondag 19.00

Who's That Girl

Zondag 17.00 Entree slechts ƒ 5,

STEVEN SPIELBERG EEN AVONTUUR ME STAARTJE

Directie en medewe wensen u een gel en voorspoedig 1

WINTERCIRCUS MARTIN HANSON PRESENTEERT:

Hongaars Staats-Circus

STADSSCHOUWBURG HEERLEN

zondag 3 januari, aanvang 13.00 én 16.00 uur

Zaterdag 23 januari 1988

RODAHAL KERKRADE

PAOLO CONTE

Aanvang: 20.00 u. Entree: ƒ 35,–. Voorverkoop: VVV/Theaterkassa - Kerkrade (045-454141); Goosen - Maastricht; Roeks - Heerlen; Limburgs Platenhuis - Geleen; Laumen Discoshop - Sittard; L.P.-Schallplatte - Aken

STADSSCHOUWBURG

H E E R L E N

Openingstijden:
ma. t/m vr. 10.00-15.00 uur;
za. 10.00-12.00 uur;
één uur voor aanvang
do. 31 dec. 10.00-13.00 uur;
tel. 045-716607

Vrijdag 1 jan. 15.00 u.

Nieuwjaarsconcert „WIEN BLEIBT WIEN" m.m.v. Johann Strauss Orkest o.l.v. André Rieu, Patricia Cope, sopraan en The London Strauss Dancers. ƒ 21,–; paspoorten ƒ 16,–; incl. glas champagne

Zaterdag 2 jan. 20.00 u.

PRINSEBAL. Orkest The Philomena Boys. ƒ 5,–

Zond. 3 jan. 13.00 én 16.00 u.

HONGAARS STAATSCIRCUS + NATIONAAL WINTERCIRCUS MARTIN HANSON. ƒ 16,–; paspoorten ƒ 12,–; kinderen t/m 14 jaar ƒ 7,50

Dinsdag 5 jan. 20.00 u.

„DROOM VAN EEN VROUW" van Alan Ayckbourn.
ƒ 27,– - ƒ 24,– - ƒ 21,–; paspoorten ƒ 19,–

Woensdag 6 jan. 20.00 u.

Nieuwjaarsconcert LIMBURGS SYMPHONIE ORKEST o.l.v. Ed Spanjaard; soliste: Anneke de Vries, fluit ƒ 22,50 - ƒ 19,50 - ƒ 16,50; paspoorten ƒ 15,50

Za. 9 - 10 jan. 10.00-18.00 u.

INTERNATIONAAL REIZENFESTIVAL 1988
ƒ 5,–; kinderen tot 12 jaar gratis onder begeleiding

De Kijkdoos tot 12 febr.

SJEF HUTSCHEMAKERS schilderijen.

CULTUREEL CENTRUM 'DE STADSSCHOUWBURG'

SITTARD, WILHELMINASTRAAT 18, TEL. (KASSA) 10616

Zo. 3 jan. 12.00 uur	**Wien bleibt Wien** Nieuwjaarsconcert. Entree ƒ 14,50 / ƒ 11,00
Di. 5 jan. 20.00 uur	**Wiener Blut** Hoofdstad Operette. Uitverkocht
Vr. 8 jan. 20.00 uur	**Benjamin in het leger** Blijspel van Neil Simon met o.a. John Leddy en Paul Röttger. Entree ƒ 22,50 / ƒ 17,00
Za. 9 jan. 20.11 uur	**Openingszitting Marotte** Uitroeping prins carnaval 1988 m.m.v. Dik Betaald b.v., Duo Um en Um, Duo Oetgesjlaope e.v.a. Entree ƒ 11,00
Di. 12 jan. 20.00 uur	**Martine Bijl** Nieuw solo-programma. Entree ƒ 22,50 / ƒ 17,00

Expositie t.m. 15 jan.: **Irene Sormani,** olieverf en gemengde technieken.

Kassa en administratie zijn gesloten van donderdag 24 december t.m. zaterdag 2 januari, m.u.v. tweede kerstdag (Ritmic Group)
Gewijzigde openingstijden kassa:
M.i.v. 1 januari 1988 is onze kassa geopend: di. t.m. vrijdag van 10.00-16.00 uur; zaterdag 10.00-12.00 uur.
Maandag gesloten. 140196

ZONNEHEMELS!!! 8 lampen + vent. vanaf ƒ 695,–, 10 lampen verrijdb. stat. ƒ 1095,–, 12 lampen + vent. ƒ 1345,–, 12 lampen dubb. geb. turbo ƒ 1595,–. Speciaalzaak Brozon, Kerkstraat 55, Cadier en Keer, 04407-1554.

HAARDHOUT droog en op maat, thuis bezorgd. Impreg Heerlen, 045-751687/226067.

KLEURENTELEVISIES Philips, Blaupunkt, ITT, vanaf ƒ 125,–. Radio/TV Frank B.V., Bokstraat 33, Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Gebruikte KLEURENTELEVISIES te koop vanaf ƒ 100,–; nieuwe kleurentelevisies vanaf ƒ 498,–. R.T.V. Van Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV's, zeer grote sort. Nu reeds va. ƒ 145,–. Ook veel recente modellen. Alle TV's met gar. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760.

Te k. ROMMELMARKTSPULLEN Meranti buitendeur en luciferdoosjesverz. ± 4500, tel. 045-316167.

H.H. Handelaren, Star Fashion Sittard. KLEDINGGROOTHANDEL biedt aan: snow-wash hemden, broeken, rokken, spijkerjacks (gevoerd), herentruien, kinderjog., damessweaters enz. Geen part. verk. (dagelijks). Tel. 04490-19235.

OPRUIMING: driekwart damesjassen van 399,- voor 199,-; dames-en herenjacks van 299,- voor 149,90; leren broeken van 369,- voor 199,90; leren rokken van 289,- voor 169,-; leren rokken van 169,- voor 99,90; minirokken van 99,90 voor 49,90; truien met leer van 149,- voor 69,90. Dankers Ledermode, Hurksestraat 21, Helmond, tel. 04920-22923/41344.

Voor alle 2e hands MEUBELS (veel keus), Kouvenderstraat 208, Hoensbroek.

Te koop gevraagd

Te k. gevr. OUD IJZER en metalen, ook sloopauto's. Tel. 045-272216.

Cont. bet., vrijbl. tax. goud, zilv., munten, postz. etc. Groenstr. 109, Geleen.

KLEUREN-TV v.a. 12 kan. def. geen bezw. Ook video en stereotoren. Tel. 04406-12875.

VIDEO gevr. VHS, def. geen bezw. 04406-12875.

Te k. gevr. dubbelassige AANHANGWAGEN 04754-1321.

Gevr. IJSKAST, diepvries, gasfornuis, kasten, bankstellen enz. tel. 045-725595.

Te k. gevr. IJSHOCKEYSCHAATSEN mt. 41-42. Tel. 04490-16159.

Te huur aangeboden

Mooie gem. KAMER te h. te Valkenburg. Tel. 04406-12875.

Te h. STUDENTENKAMERS nieuwbouw residentie Elckerlyc 2e Carabinierslaan 13, Veldwezelt (B.), tel. 09-3211414188.

Te h. EENGEZINSWONING Achter den Hof 78, Amstenrade, tel. 04405-3654.

Te h. APPARTEMENT voor all.st. of paar te Kerkrade. Tel. 045-725667.

Te h. a. mooie STUDENTENKAMER te Heerlen. Tel. 045-721268.

KAMER te huur in centr. van Sittard, vrije opgang. Dir. te aanv. 045-724690.

Gem. KAMERS vlakbij station Chèvremont voor keurige pers. Bel 045-453818 na 18 uur.

Gem. ZIT-SLPK. te h. c.v., kookgel. aanwezig. Kerkrade 045-460245 b.g.g. 04406-15842.

Pens. de Hees heeft n. K. vrij met vol- of halfp. 045-416005.

Te koop aangeboden

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

VUURWERK meer dan 170 art.. L. Rohan, Dr. Calsstr. 100 Sch'berg, 045-318693.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Te k: HEROAL rolluiken. Fa. Frelico. Tel. 045-215597 b.g.g. 218731.

Bankstelkussens

Uit voorraad leverbaar in div. bloemmotieven en effen kleuren, complete set à 10 stuks incl. vulling vanaf ƒ 395,-; rundlederen kussens in div. kleuren vanaf ƒ 998,-; rundlederen kuipkussens, rug en zit uit één stuk, dus geen geschuif meer, ƒ 395,- per stuk. Fuhren Discount, Ganzeweide 84, Heerlen-Noord (Heerlerheide), tel. 045-222622.

Kantoormeubelen

Grote partij Artifort en Ahrend kantoormeubels showroom en nieuw. Stoelen, kasten, directieburo's etc. Emly H.O., Handelsstraat 34b, Sittard, tel. 04490-23738 en 04498-54510.

Te k. schoonheids-, massage en PEDICURESTOELEN. Beursmodellen halve prijs. Tel. 04923-62939 of 04925-1666.

KACHELS, opruiming, honderden guldens voordeel. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Vuurwerk!!!

Het grootste assortiment.
Rens Janssen & Zn. BV

Ganzeweide 54, Heerlerheide, tel. 045-211486.

Te koop ALLESBRANDER, tel. 04493-2328.

Grote OPRUIMING kortingen tot 40%. Nu echte leder look bankstellen ƒ 1490,- nu ƒ 990,-, div. kleuren De Bazar, Rumpenerstr. 51, Brunssum.

Gebr. AUTOBANDEN te k. voor elk merk auto, met gar. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

IJSKAST ƒ95,-; gasfornuis ƒ 95,-; diepvries ƒ 200,-; wasautomaat ƒ 225,-, tel. 045-725595.

Stereo, video en tv-meubels

boeken en ladenkasten, kortom

alle soorten kleinmeubelen

in eiken geloogd of in de was na keuze. Vraag kosteloos katalogus: Motke-Vefato, Printhagenstr. 3, Kleingenhout beek, tel. 04402-73044.

Grote OPRUIMING. Kortingen tot 40%. Extra lage fabrieksprijzen. Grote partij kleinmeubels; bloemtafels ƒ 59,–; krantenbakken nu ƒ 79,–; eiken mimiset, zw. kw. nu ƒ 159,–; chique eiken bankstel nu ƒ 1395,–; moderne bankstellen nu ƒ 990,–; tweezitsbankjes nu ƒ 389,–; grote partij eiken kasten nu v.a. ƒ 975,–; moderne kasten nu ƒ 1195,–; eiken eethoeken, grote keuze compl. met 4 st. nu ƒ 895,–; div. mooie slpk., v.a. ƒ 975,–; eiken slpk., ƒ 1489,–; grote partij rtv-kastjes met videoschuif v.a. ƒ 195,–. Verder tientallen bankstelkussens, div. stoffen v.a. ƒ 49,– p.st.; vloerbedekking 4 mtr. br., zeer goede kw. nu ƒ 39,–. Meubelhuis Kleba, tel. 212854, Akerstr. 230, Hoensbroek. Gratis thuis bezorgen.

Grote OPRUIMING. Kortingen tot 40%. Kleinmeubelen: voetenbankjes nu ƒ 39,–; krantenbakken nu ƒ 79,–; eiken mimisets, zware kw. nu ƒ 159,–; relaxfauteuil nu ƒ 289,–; div. kado's extra lage prijzen; tientallen rtv-kasten met videoschuif v.a. ƒ 195,–. De Bazar Brunssum, Rumpenerstr. 51.

Te k. eiken BALKEN, 20×20 en 15×15. Tel. 045-751853.

FANCY FASHION Textiel en ledergroothandel biedt aan: dames- en heren- lederen jasjes (pw) van ƒ 92,- incl.; joggingpakken vanaf ƒ 19,50; spijkerbroeken vanaf ƒ 29,00; ski-jacks vanaf ƒ 40,-; truien met leer vanaf ƒ 49,-, div. modellen. Alleen voor handelaren. Bergeikstr. 19, Eygelshoven. 045-462000.

GEZELLIG UIT

UIT goed voor u

Wekelijkse wegwijzer voor uw bezoek aan bar - café - dancing - disco - braderie - restaurant......

(Advertenties: Els Swaans, telefoon: 045-739383)

dancing Bel-Air

Hoofdstraat 30, KERKRADE

1 januari

PEANUTS

Dancing Housmans Montfort

NIEUWJAARSDAG FLAMINGO

zaterdag 2 jan. RENDEZ-VOUS

zondagmiddag 3 jan., vrij entree, FAMILY

Tevens aan allen een voorspoedig 1988

140456

CHALET TREEBEEK

Heden groot silvesterbal.

Entree ƒ 35,– p.p. Incl. eten en drinken.
Zaterdag 2 januari dansavond voor geh. en verl.

Orkest The Guards

Zelfstandig werkende kok gevraagd.

140265 Tel. 045-211375.

DISCOTHEEK Number One

HEERLEN Willemstraat 19

VANAVOND, donderdag 31 december

OUDEJAARSAVOND va. 20.00 uur te gekke

SILVESTERPARTY!!

Vrijdag NIEUWJAARSDAG, zaterdag en zondag vanaf 20.00 uur geopend

WIJ WENSEN U EEN HEEL GELUKKIG 1988

BAR DANCING VERONICA PRESENTEERT...

VANAVOND

optreden Kon. Senegalees ballet Going back to the Roots

dansgroep 8 pers., medicijnman, limbodansers, vuurvreters, slangemensen, topless optreden

Elke vr. - zat. - zondag geopend van 20.00-5.00 's nachts Bewaakte parkeerplaats

VERONICA

Geopend vrijdag-zaterdag-zondag van 8.00 uur 's avonds tot 5.00 's morgens

Veronica ligt afgemeerd aan de Wilhelminakade te Maastricht

Reserveer voor uw bedrijfs-/familiefeest of partij. De Veronicaboot, 043-215426

GEZELLIG UIT

ALKMAAR - Harmonie 1, **AMERSFOORT** - Cinema 1,
AMSTERDAM - Tuschinski 1 en Cinema International 1, **ARNHEM** - Euro 2,
BREDA - Casino 1, **DELFT** - Delfia 3, **DEN HAAG** - Metropole 1,
EINDHOVEN - Euro 1, **ENSCHEDE** - Alhambra 3,
GRONINGEN - Concerthuis, **HAARLEM** - Luxor,
HEERHUGOWAARD - Metro 2, **HEERLEN** - H1, **HILVERSUM** - City 1,
's-HERTOGENBOSCH - Casino 1, **LEEUWARDEN** - Tivoli 1, **LEIDEN** - Lido 1,
NIJMEGEN - Carolus 1, **PURMEREND** - Metro 1, **ROTTERDAM** - Thalia,
TILBURG - Midi, **UTRECHT** - Rembrandt 1,
WAGENINGEN - Molenstraattheater, **ZWOLLE** - Buitensociëteit.

EEN MONUMENTALE FILM OM NOOIT TE VERGETEN.

BERNARDO BERTOLUCCI'S THE LAST EMPEROR

«DE LAATSTE KEIZER VAN CHINA»

JOHN LONE JOAN CHEN PETER O'TOOLE

RYUICHI SAKAMOTO YING RUOCHENG VICTOR WONG DENNIS DUN
scenario MARK PEPLOE & BERNARDO BERTOLUCCI fotografie VITTORIO STORARO
muziek RYUICHI SAKAMOTO DAVID BYRNE & CONG SU soundtrack Virgin
Technovision® Technicolor®
DOLBY STEREO CONCORDE FILM geproduceerd door JEREMY THOMAS

Van Erp

verhuurt: kleurentelevisies, videorecorders, hifi-ins ties, compact-discs, wasautomaten, wasdrogers, kasten en zonnehemels.
Van Erp, Putstraat 34, Sittard, Heerlen, Kerkra
Tel. 04490-13531

Te huur prima gem. KAMERS gelegen bij winkelcentrum Heerlerheide, voorzien van warm- en koud water, bad en gem. keuken, KTV. Prijs v.a. ƒ 400,- te bevr. tel. 045-213879.

Te h. HEERLERHEIDE mooie benedenwoning liefst werkend echtpaar (geen huursubs.), redelijke huur. Tel. 045-419144.

Direct te h. in Schaesberg ongemeubileerd APPARTEMENT (gr. woonk. en gr. slaapk., keuken, badk., berging). Riant uitzicht ƒ 520,- p.m. ex. Ev. huursub. tel 045-322873 tussen 18 en 20 uur.

Heerlerheide te huur APPARTEMENT, feerd. Huursubs. m 045-214368.

Te h. GARAGEBOX trum Hoensbroek ƒ mnd. Tel. 045-242676

Gem. KAMERS te h. of ƒ 450,-. All in p broekerweg 19, broek, tel. 045-22729

Te huur gemeub KAMERS all-in 152, tel. 045-317215 wenhagen.

Te huur gevraa

Heer zoekt kleine ge MER huurpr. ƒ 200 ƒ 250,- per mnd. B KE 794 LD Markt 46 ED Kerkrade.

Te h. gevr. handelsom ming, zoekt OPSLAG REIN, achterstallig houd/opknappen ge zwaar per lc kwart tel. 043-435893.

Ruilen

Te ruil EENGEZIN NING te Brunssum flat in Treebeek, tel.

Dieren

HONDENTRIMSAL Cobbenhagen, Gra kerweg 42, Heerlen, 725260.

GOLDENRETRIEV PUPS en West-Hi Wite terrierpups me boom en garantie. 04135-1931.

Te k. ZWARTKOPS en mutatie groenv. Daemen, Groenewe Bocholtz. Tel. 045-44

Opgelet t/m 2 jan. 15 ting op alle honden tenmanden, kussens men en kettingen uw adres voor tropis gels en alle soorten Dierenspeciaalzaak Gertie GE Keekstr. 49, Heerlerh

In '87 werden BRIARDS "vaak kroond". Nu pups. Valuas", tel. 04752-18

Z.m. KAMERHON en dwergpoedeltjes koop Kerkstr. 33, over Worms.

Weg. omst. te k. 1 jaar TEEF kruising Me herder en blonde be Tel. 325580.

Te k. weg. omst. ROT LER teef, 14 weken Maastrichterlaan 49, graaf.

Te k. zeer mooie P GEESJES en dwe keltjes met stamboo vincialeweg Zd 143 beek.

Te k. DWERGSCHN ZERS kl. zwart-zilve lijk karakter, prima Kerkstr. 30C Born 04498-56511.

Te k. KANARIES, groen + groen en M+P, Altaarstraat Schinnen, tel. 04493-

Fietsen/bromfiets

Overj. FIETSEN: nu solute winner van voor ƒ 575,-. Tweew Math Salden Limbric

HAMILTON: damesrenfiets met ret ƒ 299,-; met tromme men ƒ 399,-; uw tw lerspecialist Math S Limbricht.

Reusch WINTERHA SCHOENEN voor warme handen. Nu ƒ 76,50. Bromfietssp Math Salden Limbrich

PUCH Maxi bouwj ƒ 475,- tel. 045-421539.

Te k. Maxi PUCH m '87 als nieuw ƒ 1000, 316940.

Zoekt u een BUI KANSJE? Wilt u stu minder betalen? Kom eerst bij Math Salden kenb! Nu de laatste nog 20% korting op rige fietsen. Tweew specialist Math Sa Limbricht.

Geld en goed

Gemakkelijk en vertro geld LENEN. Pers. gen en doorl. krediet gewenst bedrag binnen ve dag. Leeftijdsgren jaar. Elders lopende gen geen bezwaar. rente. Finkantoor, Schmeitz, Brouwerst Munstergeleen, 04 13942.

Limburgs Dagblad

JAARWISSELING 87/88

VORMGEVING: SJEF MEIJERS ■ EINDREDACTIE: HUB MEIJER ■

DE TROOSTENDE STEM VAN LIES HOGENHUIS

De stem klinkt zacht en warm. Ze wordt gretig beluisterd door mensen die niet aan de zonzijde van het leven staan. Zieken, gehandicapten, bejaarden, eenzamen.... De tedere stem schenkt troost en sterkte. Verbale opbeuring. Het individu achter de stem is een vrouw: LIES HOGENHUIS-KOENEMAN (52). Zij zou haar vrije tijd best anders kunnen vullen. Met tennissen, bridgen, bezoek aan modeshows en koffiekransje ná bijvoorbeeld. Per slot van rekening verkeert zij op een maatschappelijk niveau dat zich ver boven het peil van minima en uitkeringsgerechtigden verheft.

● *Feest om honderdvijftig uitzendingen van De Lichtstraal. Pastoor Jef Billen (rechts) verscheen om De Stem in de bloemetjes te zetten.*

● *Lies Hogenhuis in de studio. Een opbeurend woord en veel klassieke muziek.*

Lies Hogenhuis echter heeft andere dingen aan haar hoofd. Zij mijdt het circuit van gezellige gezelschappen en zoekt mensen op die behoefte hebben aan een vriendelijk woord, een bloemetje, een babbel. Lies laat het daar niet bij. Elke vrijdagavond en zondagmorgen is zij in de ether om 'haar' mensen toe te spreken. Via Radio Atlantis. Een zogenaamde, in het Belgische Veldwezelt gesitueerde, vrije zender. Haar luisterdichtheid wordt geschat op veertig- à vijftigduizend paar oren. Van wel of niet in bed, van wel of niet aan een rolstoel gekluisterden in een grensoverschrijdende streek tussen Hasselt en Kerkrade, Sittard en Bilzen, Heerlen en Genk. Haar programma heet 'De Lichtstraal'. Toepasselijk. Op bezoek of in de studio probeert Lies voortdurend, zegt ze, „een vonkje licht bij medemensen te brengen".

Zij doet dit niet alleen. In de loop der jaren heeft zij zich omringd met een stel help(st)ers. Een dertiental. Uit eenvoudiger milieus dan het hare. „Ik wil niemand beschuldigen, maar het doet me verdriet dat tal van mensen op mijn niveau toch wel erg op hun eigen gemak zijn gesteld. Generositeit vindt men meer bij bescheiden mensen. Juist zij hebben vaak een groot hart." Al die help(st)ers noemt Lies 'ons team'. Zij somt namen op. „Betty Panhuysen uit Eijsden, Ellis Frambach uit Heugem, Antoinette Reneerkens uit Rothem, Miet Theunissen, Bertie Paulussen, Miets van den Boomgaard, Miets Heuts uit Maastricht én Lieske Wenmakers uit Sittard die incidenteel inspringt. En nog een groepje in Belgisch Limburg..." Lies en haar team worden voortdurend geconfronteerd met menselijke ellende. „Niet alleen ellende, óók dankbaarheid", stelt ze vast. „Want", gaat ze voort, „Ik herken op tal van plaatsen tal van mensen die leed hebben. Door ziekte, door eenzaamheid, door stille armoede. Een bezoekje, een praatje, een bloemetje brengt hen op andere gedachten, tovert weer eens een glimlach te voorschijn..." Haar vingers spelen met een brief die ze die mor-

door NINO TOMADESSO

gen in de brievenbus vond. Eén van de vele dankbetuigingen die ze ontvangt. De brief is afkomstig van een bejaarde. Hij schreef in dichtvorm:

De mens die ziek is helpt geen klagen
en moet de last en pijn verdragen
maar als Lies het hoort
zal ze niet wachten
om met een troostend woord
de pijn te verzachten.

Hausse

Het credo van Lies Hogenhuis is simpel maar krachtig. „Ik ben een gewone, eenvoudige vrouw die andere mensen een beetje geluk wil brengen. Je moet dan zelf gelukkig zijn. Nou, dat ben ik. Het gaat niet om profane zaken. Ik wil mijn eigen rijkdom, wat ik van huis-uit heb meegekregen, delen met anderen. Niet zo zeer financieel, want ik heb nog studerende kinderen. Ach, weet je, er wordt heel veel geleden. Vaak onnodig ook. Wat ik doe, is tijd vinden voor een ander. We hebben de feestdagen weer bijna achter de rug. De tijd van relatiegeschenken, van kerstpakketten, van mooie maar o zo holle woorden. Het is een hausse, een modeverschijnsel. Is de bui voorbij, dan wordt bijna alles weer vergeten. Tot de volgende kerst.....Maak toch ook eens even tijd in een andere periode. Toon dan ook medeleven. Ik ken een vrouw, moeder van vier kinderen, die vijfentwintig jaren lang thuis haar zieke man heeft verpleegd. De man is overleden nu. In die verpleegperiode onderging de vrouw twee hernia-operaties. Gevolg van het feit dat ze haar man al die jaren heeft getild. Die vrouw zei eens: leuk, zo'n kerstpakket maar daarna zie en hoor je niemand meer."

● *Een bloemetje, een lach, een vonkje 'licht' voor de familie Zwakhalen. Miets van den Boomgaard (rechts) zit er vergenoegd bij...*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN en HARRY DISCH

„U bent dag in en dag uit met medemensen bezig. Er wordt veel inbreuk op uw privacy gemaakt. Sterker nog, u raakt vaak sterk emotioneel betrokken bij alles wat u ziet en hoort. Beschouwt u zich als een soort moderne Florence Nightingale?"

„Oh néén! Ze hebben wel eens gezegd dat ik op moeder Theresa lijk. Pure onzin. Ik doe mijn best. Dat is alles. Ik moet wel een beetje oppassen. Ik laat me nogal vlug overmeesteren door alles wat ik meemaak.."

Blij programma

Begin december dit jaar ging haar honderdvijftigste 'Lichtstraal' de lucht in. Vanuit een zaal in Veldwezelt. Daar kwam 'iedereen' op af. Mobiele patiënten, gehandicapten (Wim Does uit Tilburg in zijn rolstoel, bijgestaan door Lucie Gulpers uit Schaesberg en Krista Rölings uit Kerkrade. Lies: „Ze hebben elkaar in Lourdes ontmoet"), sympathisanten overal vandaan, artiesten die pro deo optraden (troubadour Jef Diederen, buutteredner Jef Habets, zangeres Beppie Kraft, zanggroep De Nachraove) en zo maar belangstellenden. Zoals Jean Janssen die, geënthousiasmeerd door de warme sfeer van zo'n middag vol medemenselijkheid, voor de tombola de hoofdprijs beschikbaar stelde: een reis naar Lourdes.

Vijf jaren geleden benaderde Lies Hogenhuis haar medemens via de ether voor het eerst. „Op een dag stond Jef Billen, toen pastoor in Zichem, voor de deur. Hij zei: Lies, we gaan via de radio aan lekenapostolaat doen. Ik zou graag zien dat jij met mij die kar trekt. Ik reageerde: ik ben er nooit voor opgeleid. Ik weet niet of ik dit kan. Billen antwoordde: jij kúnt het." Later werd Billen pastoor in Tongeren. Lies: „Daar heeft hij nu nog steeds zijn eigen radioprogramma. Ik ben, na zijn vertrek naar Tongeren, alleen verder gegaan. Eerst bij radio Riemst, toen radio Arcan en nu dan radio Atlantis. Voortdurend beseffend voor mensen in nood een blij programma te moeten maken. De uitstraling van De Lichtstraal heeft zich als een olievlek over beide Limburgen uitgebreid."

„Wanneer gaan uw uitzendingen de lucht in?"

„Tot nu toe op vrijdagavond van zes tot acht en op zondagmorgen van elf tot twaalf op de honderdenvier komma acht meterband."

Bloemetje

Lies Hogenhuis, zich voortdurend manifesterend met een (troostend) woord en gebaar, groeide op in Groningen. „Mijn ouders waren zeer sociaal, gaven ons tal van goede voorbeelden." Nu woont zij een vijftiental jaren in het mooie Jekerdal, in het (grens)dorpje Kanne met uitzicht op Château Neercanne. Als zij niet in de studio in een microfoon praat, als zij niet haar uitzendingen voorbereidt, dan zit zij aan de telefoon of legt zij (drie dagen per week) huisbezoeken af. Zij gaat dan rond met een troostend woord, met behulpzame gebaren variërend van een kussen opschudden tot een klusje in de keuken. Zij luistert en praat en geeft adviezen. „Als ik het niet meer aankan, verwijs ik naar het Groene Kruis of een andere instelling."

„Komt u makkelijk binnen bij mensen die u nog niet kennen?"

„Ik heb geen drempelvrees."

„Vragen ze niet: mevrouw, wat komt u doen?"

„Zelden. Ik zeg gewoon: mag ik alstublieft even binnenkomen. Ik heb een bloemetje voor u."
Bloemen, fruitschalen, vlaaien worden al geruime tijd gratis aangeboden door bloemisten, groenteboeren en banketbakkers uit beide Limburgen.

„De mensen die u bezoekt...."

„Zijn mensen die het, om welke reden dan ook, niet makkelijk hebben. Vaak is hen onrecht aangedaan. Ik laat ze vertellen. Ze hebben niet altijd gelijk, maar een verhaal heeft altijd twee kanten. Vaak zijn het ook mensen die in de steek zijn gelaten. Sommigen proberen mij als hun eigendom te gaan beschouwen. Er was eens iemand die elke avond belde, soms een uur aan een stuk. Nooit vroeg hij: Kan het wel? Heeft u tijd voor mij? Vaak kreeg ik door die telefoontjes koud eten, mijn kinderen protesteerden, mijn man ook. Ik heb die man helaas moeten zeggen dat het zó niet meer langer kon."

„Wat mankeerde die man?"

„Hij is blind. Wilde overigens niet luisteren, bleef bellen. Ik heb veel geduld met hem gehad, maar hij was niet voor rede vatbaar. U bent mijn kunstmoeder, zei hij keer op keer. Hij belt nu niet meer, maar blijft wel naar mijn radio-uitzendingen luisteren. Hij doet me nog wel eens de groeten en dan bedank ik hem er voor......"

Tip

„Ik heb veel begrip voor mensen die langdurig ziek of gehandicapt zijn. Soms reageren ze zeer agressief, zeer onredelijk. Ze hebben zich vaak benadeeld gevoeld en komen rauw over. Ik moet oppassen dat ik er emotioneel niet onder door ga...." De troosteres zélf is ook niet zonder beslommeringen. Chronische ontsteking aan de longen, hoog cholesterolgehalte. De telefoon rinkelt. Aan de andere kant van de lijn een lid van het team: Miets van den Boomgaard. Het gesprek gaat over de familie Zwakhalen in de Czaar Peterstraat in Maastricht. Zij is liggende hartpatiënte, hij is thuis met grote ademhalingsproblemen. Diezelfde dag zal Miets van den Boomgaard de familie met hartelijke woorden en een bloemetje verrassen. Mevrouw Van den Boomgaard zélf overigens sukkelt met een leverziekte....
Niet veel later, die ochtend. Weer telefoon. Een wijkverpleegster geeft Lies een tip. Voor een bezoekje aan een zekere Netteke, een alleenstaande en bedlegerige oude vrouw. De tip wordt snel gehonoreerd.

Geld

„U bezoekt, als een heilwerkster, mensen in nood. U schenkt een glimlach, een bloemetje, een vlaai. U geeft geen geld?"

„In het algemeen niet. Maar er zijn wel eens momenten dat ik duidelijk merk dat financiële hulp dringend nodig is. Dan geef ik die. Incidenteel. We hebben eens een keer, na een radio-uitzending, duizend gulden bij elkaar gebracht om iemand naar Lourdes te laten gaan." Op verzoek biedt De Lichtstraal veel klassieke muziek. Aangevraagd door bédlegerige luisteraars. Missen uit kerken in beide Limburgen ook. Of, zoals zo pas, de nachtmis in het Huis van Bewaring in Maastricht. Maar ook de Hubertusviering in Wiemismeer. Binnenkort valt de beslissing of Lies Hogenhuis met haar Lichtstraal op de kabel zal komen. Zij: „Er zijn mensen die me bellen en zeggen: we moeten weer een radio kopen. U zit nog niet op de kabel en we willen u horen....."

Opdracht

De stem zwijgt even en zegt vervolgens opvallend zacht: „Ik zou het veel makkelijker kunnen hebben. Maar ik weet dat wat ik doe ik moet doen. Het lijkt wel een opdracht. Zijn het soms talenten die ik gekregen heb en gebruiken moet?" Eén dag per jaar, de eerste zondag van juli, jureert Lies Hogenhuis oude gildekleding op het Oud Limburgs Schuttersfeest. Dat is een dag vol vrolijkheid die zij 'voor geen goud zou willen missen'. Dit jaar tegen het einde van het OLS zei pater Sangers tegen haar: „Meisje, mijn vriendinnetje. Ga jij maar door, laat jij je stem maar horen." Enkele uren later overleed de pater. „Het leek wel of hij mij een hart onder de riem had willen steken", zegt Lies Hogenhuis.

De grillige grenzen van Limburg gemarkeerd door 571 grenspalen

J.W. Bieze, de enige Nederlande die zijn grenzen kent

Wie Limburg op een landkaart bekijkt zal zijn hoofd schudden en concluderen dat deze provincie maar rare grenzen heeft. Zo'n langwerpig geval, even onder het midden bijna afgeknepen, met van die merkwaardige uitstulpingen, die wel vergroeiingen lijken, en een hele smalle uitloper aan de bovenkant. De grillige grenzen van Limburg: wie kent ze eigenlijk?

● *De Bossche of Hoge Fronten, overblijfsel van de buitenste vestingwerken van Maastricht. De grens met België werd na de definitieve afscheiding in 1839 bepaald op ongeveer 2400 meter (1200 vadem) vanaf het buitenste glacis van de vesting. Het glacis is het talud waarop de vestingmuren zijn gebouwd.*

Degene, die beweert de enige grenzenkenner van Nederland te zijn en die in het bijzonder de grenzen van Limburg van paal tot paal heeft afgelopen, is J.W. Bieze uit Veldhoven. Nog sterker gezegd: hij heeft alle 1270 grenspalen, die ons land omkransen, niet alleen gezien, maar ook gefotografeerd en geregistreerd. Ook de 571, die samen ons grillige Limburg in hun greep houden.

Inderdaad, van de 1270 grenspalen die rond Nederland staan van de Dollart in Groningen tot het verzande Zwin in Zeeuws- Vlaanderen markeert bijna de helft de grenzen van Limburg. Tussen de Vaalserberg en een Maasbocht onder Wessem 168 langs de grens met België en tussen de Mookerhei en dezelfde Vaalserberg 403 langs de grens met Duitsland, samen 571 grenspalen.

„Om ze allemaal te fotograferen heb ik wel 50.000 km met mijn auto gereden. Bovendien nog honderden kilometers gefietst of gelopen omdat heel wat van die 1270 palen nou niet meteen aan een begaanbare weg staan", zegt Bieze. Bladerend in een stapel klappers wijst hij de foto's aan waarop hij met bemodderde laarzen en zelfs gescheurde jaspanden te zien is. „Honderden meters moeras, beekjes die onverwacht diep bleken, prikkeldraadafrasteringen en schier ondoordringbare bosjes maakten mijn uitstapjes tot avontuurlijke overlevingstochten waar menig padvinder jaloers op zou zijn."

Voor Bieze werd derhalve de hobbie 'grenspalen' geen dor gewroet door oude geschriften in muffe studiezalen, al kwam dat er ook bij. „Neen, ik ben ook in ongelofelijk mooie en ongerepte stukjes natuurschoon geweest, die bij elkaar genomen geen mens ooit gezien heeft."

De grilligheid van de landkaart heeft Bieze derhalve aan den lijve ondervonden. Maar Limburg heeft niet alleen de grilligste grenzen van alle provincies, verreweg de meeste grenspalen en de langste grenslijnen. De grenzen van Limburg zijn vergeleken met die van de andere provincies ook betrekkelijk jong. Bepaalde stukken niet ouder dan 1843. Daarentegen is de oostgrens van Nederland vanaf de Rijn tot de Dollart al min of meer een vast gegeven vanaf Karel de Grote's tijd. „Na de dood van Karel werd in 843 diens rijk in drieën verdeeld. Lodewijk de Duitser kreeg het middenrijk. Er werden grenzen getrokken die samenvielen met die van de al bestaande bisdommen. Vanaf ongeveer de Achterhoek tot Groningen werd dat de grens tussen de bisdommen Utrecht en Munster", legt Bieze nader uit.

Weliswaar lagen die oude grenzen niet onwrikbaar vast. „U moet zich voorstellen dat er toen nog heel veel woest gebied was, heidegrond waarvoor aanvankelijk niemand belangstelling had. Toen de dorpen, meestal aan een rivier gelegen, groter werden kregen de inwoners meer behoefte aan hout, plaggen en weideplaatsen voor hun vee. Maar ook de inwoners van het dorp aan de overkant drongen verder het heidegebied binnen en er ontstond herrie. Die werd dan beslecht met het trekken van een echte grens. Een 'markante' boom in het landschap werd bijvoorbeeld grensbepalend. Of er werden enkele uit de kluiten gewassen veldkeien naderbij gesleept om de grenslijn tussen mijn en dijn aan te geven. De voorlopers van de grensstenen van vandaag."

Het bepalen van de grenzen en het plaatsen van herkenbare tekenen werd allengs omgeven met een hele ceremonie. Als de stenen waren geplaatst werden de kwajongens van het dorp naar voren geroepen en zij kregen van de dorpsoudsten een ongenadig pak slaag en vervolgens een traktatie. „Om te zorgen dat zij nooit zouden vergeten waar de grens precies was. Het werd er als het ware bij de kinderen in geslagen." Zij werden aldus tot 'limietkundigen' die op hoge leeftijd nog geraadpleegd werden bij grensgeschillen.

Die aloude oostgrens is in latere tijden vrijwel gehandhaafd en allengs steeds preciеser gemarkeerd. In plaats van de keien kwamen er natuurstenen, ruw gekapt eerst, maar vanaf circa 1500 voorzien van versieringen. „Dat waren markestenen, naar het oorspronkelijke woord marke. Grens is eigenlijk geen woord uit onze taal. Het komt van het Russische 'granitza' en werd door Maarten Luther in de Germaanse talen geintroduceerd", zo ontdekte Bieze.

De versierde natuurstenen zijn de oudste grenspalen, die nu nog de grens met Duitsland aangeven. De oudste is volgens Bieze grenspaal nummer 20 in Locher, voorzien van het wapen van Bentheim. „De steen moet tussen 1450 en 1500 geplaatst zijn. Dat is te zien aan de techniek van het bewerken. In die tijd werden er nog eenvoudige ronde gaten in de steen gekapt. Later werden dat, zoals het in het wapen van Bentheim ook hoort, ringen." Bieze is op zijn tochten langs de oostgrens hele mooie stenen tegengekomen. Daar waar het oude graafschap Bentheim aan ons land grensde staan de mooiste. Dat graafschap vormde een wig tussen het vroeger Munster en onze provincie Overijssel. Vandaar die opvallende Duitse 'inham' tussen Overijssel en Drente.

Als men beweert dat Vaals het enige drielandenpunt heeft van Nederland dan is dat historisch gezien niet waar. Een driekantige paal, versierd met prachtige wapens, op het punt waar Bentheim, Munster en Overijssel bijeen kwamen markeert een nog veel ouder drielandenpunt. „Tot 1870 was dat een drielandenpunt tussen Pruisen, Hannover en Nederland. En tegenwoordig tussen Nederland en de beide

door **JAN DIEDEREN**

bondsstaten Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen", aldus Bieze.

Doordat er in Limburg sprake is van 'jonge' grenzen is er ook niet zo'n mooie variatie aan grenspalen. Tot 1795 is er al helemaal geen 'Limburgse' grens geweest omdat het gebied geen eenheid vormde. Wat nu Limburg is was een verzameling van grote, kleine en heel kleine staatjes, waarvan de bewoners de grenzen nauwelijks kenden. Te weinig oorvijgen gekregen, wellicht. En de veelal vage grenzen van oude vorstendommen liepen verre van synchroon met die van de huidige provincie.

De oudste landsgrens is die tussen Vaals en Eijsden. Die werd min of meer willekeurig getrokken door de Fransen nadat zij in 1795 deze regio hadden bezet. De zuidelijke Nederlanden werden tot deel van Frankrijk verklaard. Er werd een 'departement de la Meuse Inferieure' gevormd waartoe het huidige Belgisch Limburg en Nederlands Zuid- en Midden-Limburg behoorden met uitzondering van de omgeving Sittard. De Fransen trokken zich helemaal niets aan van de taalgrens. Waarom zouden ze ook: voor hen moest toch alles Frans worden. Zo kwam de Vlaamstalige Voerstreek bij een ander departement de l'Ourthe. Mheer, Noorbeek en Cadier, dorpen die lange tijd net als de Voerdorpen deel hadden uitgemaakt van het land van Daelhem, werden zonder pardon naar ons overgeheveld. Wellicht zijn er Voerenaren die nu, met een vernietigende blik in de richting van Happart en de zijnen, verzuchtten: „Hadden ze dat met ons toen ook maar gedaan."

Die grens tussen Vaals en Eijsden is ook, toen de Fransen eenmaal weg waren, gehandhaafd. Eerst als provinciegrens van de nieuwe onderkoning Willem I gevormde grote provincie Limburg. Later als echte rijksgrens toen de afscheiding van België in 1839 definitief werd.

De oostgrens van Limburg heeft een nog merkwaardiger ontstaan. Ook daar is er tot de negentiende eeuw nooit een grens geweest. Duitse vorstendommen als Gelre, Gulik (Jülich) en Kleef overlapten hele stukken van het huidige Limburg. Kerkrade, Vaals, Gulpen en Margraten behoorden tot het land van Hertogenrade. De grens, die Limburg thans scheidt van Duitsland, kwam er in 1816 toen er tussen het nieuw gevormde koninkrijk der Nederlanden en Pruisen in Aken een grensverdrag werd gesloten. Het voert te ver om het in detail uit de doeken te doen. Belangrijk is dat Hertogenrade Pruisisch werd, dat toen pas Sittard en omgeving Nederlands werden en dat de Worm van Haanrade tot Rimburg grensrivier werd. Waardoor het kasteel Rimburg Duits werd en gescheiden van het gelijknamige dorp.

De grote mogendheden, in Wenen bijeen om een blijvende vrede in Europa te bewerkstelligen, hadden verder de Maas als (herkenbare) grens willen aanwijzen. Maar dat zou betekend hebben dat Venlo Pruisisch werd. Koning Willem I sprak daar zijn veto over uit. Net als Roermond was Venlo in de tachtigjarige oorlog door Frederik Hendrik veroverd en vormde volgens de koning een onvervreembaar deel van de Nederlanden. Het compromis dat werd gevonden is opmerkelijk. Niet de Maas werd de grens maar vanaf Swalmen naar het noorden een lijn parallel aan de Maas op afstand van een kanonschot. De schootsafstand van een kanon werd destijds bepaald op 800 Rijnlandse roeden. Omgerekend in het metrieke stelsel is dat 800 maal 3,7674 meter of 3014 meter.

In het grensverdrag met Pruisen werd ook bepaald dat de grens zou worden aangeduid met houten palen. In het midden van de vorige eeuw waren die zover weggerot dat zij werden vervangen door eenvoudige granieten palen, voorzien van een nummerplaatje.

● *Een in Eijsden verdwenen grenspaal werd teruggevonden voor een café in het Groningse Nieuwerschans. Na een opknapbeurt werd hij onder toezicht van onder anderen burgemeester Jan Bouwens van Eijsden en 'burgemeester' José Happart van Voeren op de oorspronkelijke plaats teruggezet.*

● *Bij een grensbepaling in vroeger tijden kregen de kwajongens van een dorp van de oudere inwoners een fikse oorvijg om hun leven lang goed te onthouden waar de grens precies lag. De traditie werd symbolisch in ere gehouden toen vorig jaar in Echt een oude grenspaal als monument werd herplaatst. De toen 92-jarige Mathias Jeucken 'verkocht' Marcel Daelmans de oorvijg.*

De grens met België is weer een ander verhaal. In 1830 brak er een opstand uit in Brussel met het gevolg dat er een scheiding kwam tussen Noord- en Zuid-Nederland. Limburg, met uitzondering van Maastricht en Sint Pieter, koos aanvankelijk partij voor België. Tegen de wil van de bevolking bevocht met name de garnizoenscommandant van Maastricht in 1839 een aansluiting bij het noorden. Een soortgelijke redenering als in 1816 met Roermond en Venlo deed ook nu opgeld: Maastricht was een door de Hollanders in de tachtigjarige oorlog veroverde vesting en hoorde bij het noorden.

Bij het trekken van de grenzen werd nadrukkelijk teruggekeken naar 1648, het jaar waarin de Noordnederlandse vrijheidsstrijd zijn beslag kreeg. De grenzen van toen tussen Noord- en Zuid-Brabant en tussen Zeeuws- en overig Vlaanderen werden in 1839 in ere hersteld.

Alleen in Limburg lag dat anders. Door het bezit van talrijke enclaves over en weer was er nooit een afgetekende grens geweest tussen de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden in onze omgeving. Belgisch Limburg had tot de komst van de Fransen grotendeels tot het prinsbisdom Luik behoort. Daarnaast was er nog een veelheid van min of meer zelfstandige vorstendommen. Een doorslaggevend gegeven werd tenslotte de uit de Franse tijd gehandhaafde provinciegrens van Vaals tot Eijsden, die nu ook rijksgrens werd. Aan de westkant werd de Maas als grens gekozen. Maar tussen Wessem en de zuidoostelijke punt van Noord-Brabant bestond de grens aanvankelijk gewoon uit een rechte lijn dwars door de oude heerlijkheid Thorn. Pas later werd wat meer rekening gehouden met de oude gemeentegrenzen.

De stad Maastricht, gelegen aan de Belgische kant van de Maas, vormde weer net zo'n probleem als Roermond en Venlo bijna een kwart eeuw eerder. De gevonden oplossing was soortgelijk. Ook nu bepaalde de schootsafstand van een kanon de breedte van de randzone die aan de stad werd toegevoegd. Nu werd als maatstaf een afstand van 1200 vadem genomen 'te rekenen vanuit het uitwendige glacis van de vesting'. Het glacis is het talud aan de buitenkant van de stadswal. De vadem (toise in het Frans) was oorspronkelijk de reikwijdte van de uitgestrekte armen. Oudtijds had de toise uiteenlopende afmetingen, maar om aan te passen aan het metrieke stelsel werd de maat officieel op twee meter bepaald. De grens rond Maastricht werd derhalve op ongeveer 2400 meter vanaf de vesting getrokken.

Vier jaar na de Belgische onafhankelijkheid kwam op 8 augustus 1843 een grensverdrag tot stand. Daarin staan de grens en de plaatsing van grenspalen nauwkeurig beschreven. In he meente-archief van Weert vond B het tot nog toe enige aanplakb met de uitnodiging om in te schr voor het maken en plaatsen van g palen. Het resultaat van de aanb ding was dat de Société de Venne Luik 388 ijzeren grenspalen kon ren voor 10.489,50 gulden en Ste te Maastricht 356 hardstenen p voor 4.725 gulden. Stevens kreeg het vervoeren en plaatsen van 218 ren en 137 stenen palen toegew voor 3.780 gulden. De overige p werden door Deliège uit Tienen voerd en geplaatst.

De gietijzeren palen sieren nog a de Belgisch-Nederlandse grens. Ie paal weegt 372 kg en is 2,47 m hoog. Daarvan staat zestig centim in de grond. De palen zijn versierd het jaartal 1843, de wapenschilden beide landen en een nummer. La de Limburgse grens staan er 19 gaat de nummering slechts van 1 to met 168. „Dat komt omdat er weerszijden van de Maas telkens zijn neergezet, een op de Nederlan en een op de Belgische oever, die zelfde nummer dragen", zegt de gr palenkenner.

In het Zeeuwse dorp Retranchem staan zelfs drie palen met hetzel nummer 364. „Net als langs de M werden in 1843 aan weerszijden het Zwin, een oude zee-arm die in Middeleeuwen tot Brugge reikte, palen met hetzelfde nummer gepla Maar het Zwin verzandde en toen geen water meer was werd precie het midden nog een derde paal weer het nummer 364 neergez Toen in 1859 het Zwin helemaal verzand moesten nog drie palen met nummers 367, 368 en 369 en met ander jaartal worden bijgeplaatst. 'laatste' paal 369 is nogal befaa „Die staat ergens op een duin in natuurgebied bij Knokke en sp heel vaak weg." In de Hertogin He wigpolder nabij de Schelde, pas dro gelegd in 1905, staan nog drie pa met afwijkende versiering. Zij dra het jaartal 1905 en zijn 269A, 269B 269C genummerd.

Opvallend is dat de grenspalen niet vaste afstanden van elkaar staan. O staan zij niet altijd op punten waar grens een hoek maakt, hetgeen m wel zou verwachten. „Het is niet he maal te doorgronden waarom pre waar een paal is gezet. Duidelijk is dat er in elk geval altijd een paal st waar een (oude) gemeentegrens komt op de landsgrens", zo ontde Bieze op zijn zwerftochten langs kilometer Belgische grens.

Omdat er rondom Maastricht een h nieuwe situatie werd gecreëerd stukjes van oude gemeenten Vroenhoeven, Canne, Sint Pieter, L naken en Veldwezeld werden afges den, werd er een overvloed aan pa neergezet: maar liefst 58 in totaal. haast elke nieuwe heg of steg staat daar een.

De heer Bieze heeft, sinds hij een ja of vijf geleden werd gepensioneerd lief en leed van 1270 grenspalen le kennen. Of zij nu staan op een te midden in een grindgroeve, eenza in een weiland dienen als schuurpa voor de koeien, gehalveerd zijn do oorlogsgeweld of een scheef besta leiden na een aanrijding. Maar o kent hij de dramatische gebeurteniss die zich in de buurt van grenspal hebben afgespeeld. Van smokkela en kommiezen, van soldaten die in eerste wereldoorlog vanuit bezet Be gië naar Nederland wilden vluchten slachtoffer werden van door de Du sers geplaatste draadversperring tot 2000 volt spanning had. Van co ga-burgemeesters die van de jaarlijk schouw der grenspalen een genoeg ke Belgisch-Nederlandse ontmoeti maken op gemeentelijk niveau.

Verhalen ook over boerderijen wa de grens midden door de keuken lo en de ene helft van het gezin in Ned land en de andere helft in het buite land zit te eten? „Niet meer", zegt Bi ze. „Die toestanden zijn in de zestig jaren langs de grens met Duitsla door kleine grenscorrecties verholpe Aan Belgische kant waren die proble men er niet omdat in het grensverdra was bepaald dat men niet binnen tie meter van de grens mocht bouwen."

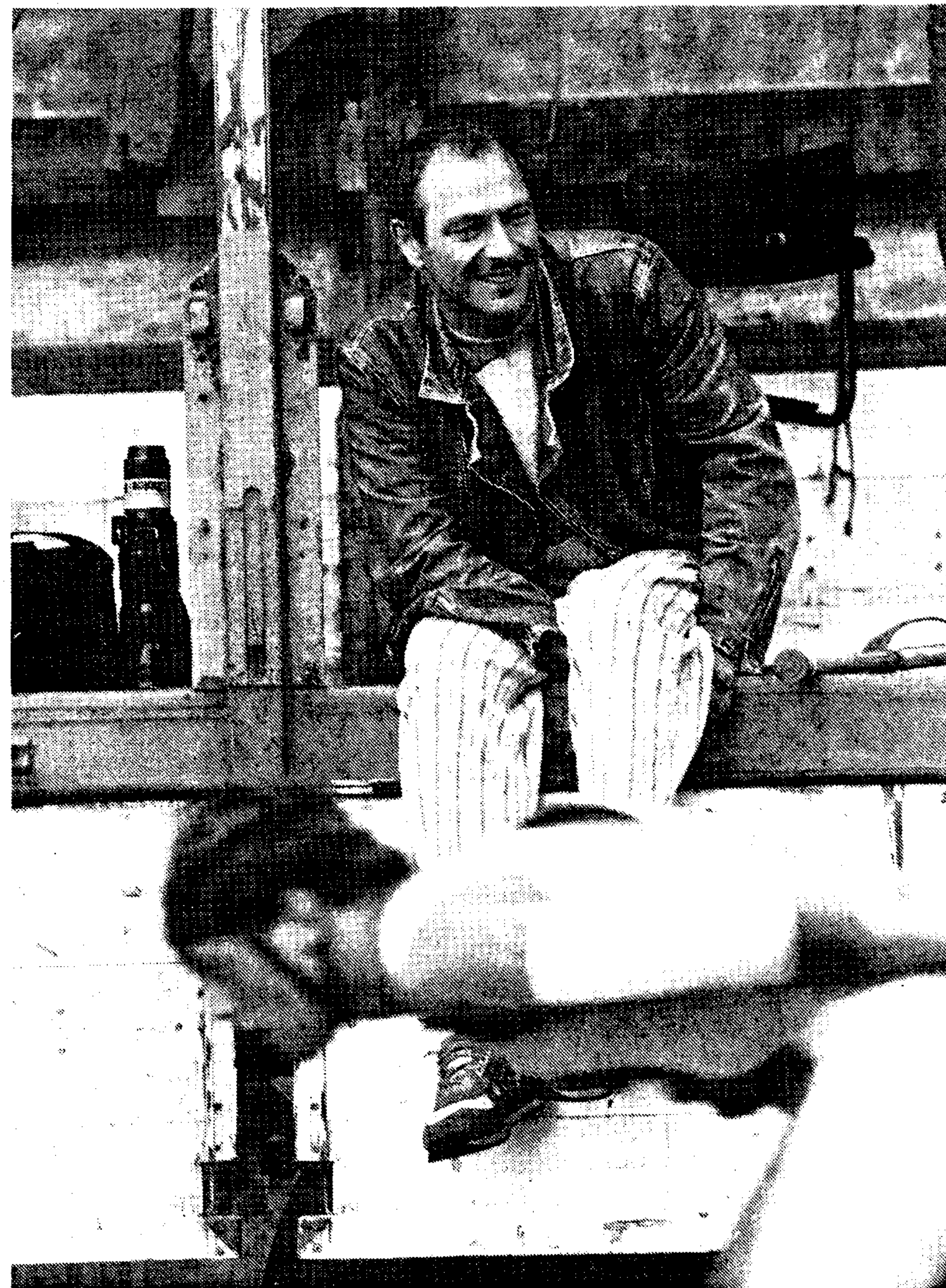
Toch is er een uitzondering: de Ache se kluis. Daar is per vergissing na d oorlog een nieuwe refter een stuk over de grens op Nederlands gebie gebouwd. De grens loopt nu schui door de eetzaal. „Op 13 maart 1981 i de grens op het terrein van de abdi tussen de grenspalen 176 en 178 hee nauwkeurig opnieuw opgemaakt. Waar de grens door de refter gaat zij messingpunten in de muren geslagen. Zo kan, zolang er geen verenigd Euro pa is, een monnik in de Achelse kluis zich vanuit België het eten in Neder land laten opdienen. Vermits hij da verkiest!

..n en opstaan heeft Hilbert van der Duim als ..soort tweede natuur ontwikkeld. Vogelpoep, ..ondje te weinig rijden; het publiek smulde van ..Friese supersportman met zoveel menselijke ..es. Begin dit jaar maakte Van der Duim echter ..smak, die hele andere gevoelens losmaakte.

.. zwaar auto-ongeluk werd hem bijna fataal. ..de intensive care in het academisch ziekenhuis ..Groningen tikten dagenlang bloedstollende mi..n weg, voordat het resultaat van Hilberts be..rijkste marathon bekend was. Van der Duim ..belde op. Heel Nederland leefde mee met de ..wereldkampioen. Duizenden ('ik schat tussen de vijftien- en twintigduizend') brieven en kaarten getuigen daarvan. De pers stortte zich massaal op het 'medisch wonder van '87'. Na vele malen hét verhaal te hebben opgedreund, kreeg Van der Duim er schoon genoeg van. Hij voerde een mediastop in en gaf als uitleg: „Als sportman in ruste ben ik één van de veertien miljoen en dus oninteressant." Het Limburgs Dagblad slaagde er desondanks in de Friese doordouwer om te kopen met een smakelijke fruitvlaai. Op de strikte voorwaarde dat de dag van het ongeluk wordt gemeden. Het relaas van de 30-jarige Hilbert van der Duim, voor wie op 6 februari 1987 een nieuwe jaartelling begon.

GLADJES OVER DE DREMPEL

Hilbert van der Duim: „Het is al fantastisch weer voor de klas te staan"

● *... verzoend met de rol van toeschouwer ...*

● *... eindelijk tijd voor het gezin ...*

Als Hilbert van der Duim via ..n achterdeur het ..staurant van het ..estigieus verbouwde ..hialf-stadion in ..eerenveen ..nnenstrompelt gaat er een ..hte schok door de ..nwezigen. „Op krukken? ..ie heb je toch al weken ..eleden aan de kant gezet", ..ordt van diverse kanten ..eïnformeerd. Zoals hij die ..vond nog tientallen keren ..al doen, wuift Van der ..uim de bezorgdheid ..chend weg: „Ik heb van de ..eek thuis op de trap een ..ippertje gemaakt. ..aardoor is vocht in de ..nkerknie gekomen en ..oet ik weer een tijdje op ..rukken lopen om het been ..e ontlasten."

..e goedgeluimdheid van Van der ..uim is, ondanks zijn moeizame ..ntree, begrijpelijk. De toestand ..aarin hij tien maanden geleden door ..e brandweer onder het dashbord ..an het verwrongen autowrak ..andaan werd gepeuterd, nadat hij ..p weg naar Heerenveen op een in de ..lip geraakte tegenligger knalde (de ..man overleed na een half jaar in ..oma te hebben gelegen, red.), ..ertoonde de gebreken van een ..omplete medische encyclopedie.

„Mijn uitstekend getrainde lichaam is ..ijn redding geweest. Anders had ik ..e klap en de verzameling breuken, ..cheuren, ontwrichtingen en ..neuzingen dat mijn hele lichaam ..eisterde niet overleefd. Het herstel ..erloopt goed. Alleen mijn ..inkerbeen en mijn rug spelen mij nog ..parten. Drie keer per week wordt ik ..ntensief behandeld en goddank is er ..uitzicht op volledige genezing."

..at hij weer volop schaatswedstrijden ..requenteert, zoals die zaterdag de ..finale om de marathonzesdaagse, ..geeft niet alleen aan dat hij ..lichamelijk redelijk uit de voeten kan. ..Het is ook typerend voor het ..psychische proces dat Hilbert van der ..Duim na die bewuste februaridag ..heeft doorgemaakt. Gekluisterd aan ..het ziekbed had hij een half jaar de ..tijd om zijn noodlot op de van hem ..bekende nuchtere wijze te analyseren, ..afstand te nemen van het verleden en ..zich volledig te concentreren op heden ..en toekomst. In de prachtarena in ..Heerenveen, waar hij op de twee ..messcherpe ijzers grote triomfen ..vierde, kan hij zich verzoenen met de ..rol van toeschouwer. Er gaan geen ..pijnscheuten door zijn ziel als hij zijn ..voormalige collega's voorbij ziet ..flitsen.

„In het ziekenhuis had ik aanvankelijk een verschrikkelijke tijd als gevolg van de pijn en de enorme twijfels over de toekomst. Word ik weer gezond? En in een volgende fase: kan ik weer lopen? Aan schaatsen heb ik in die tijd nauwelijks gedacht. Natuurlijk werd ik ermee geconfronteerd door de enorme stapels post die ik kreeg. Meer reacties dan toen ik wereldkampioen werd. Mensen die beterschap wensen, kaarsen voor mij opsteken en ervaringen over soortgelijke ongevallen willen uitwisselen. Het is prettig te zien dat men zo genoten heeft van mij als sportman. Maar bij mij groeide het besef dat een hoofdstuk in mijn leven is afgesloten, dat ik aan een nieuw tijdperk begin en dat ik daaraan zelf moet werken."

Een instelling waarmee Hilbert van der Duim in een recordrondje zijn schaatscarrière naar de geschiedenisboeken verwees en zich al verheugt op de dingen die het vege lijf nu te wachten staan. „Schaatsen was mijn lust en mijn leven. Met de nadruk op wás. Ik heb een schitterende tijd gehad en daarom vind ik het leuk om op een avond als deze allemaal bekende gezichten te zien. Ik heb er geen trauma's van dat ik er niet meer bij ben. Zodra ik voldoende hersteld ben ga ik heus wel weer schaatsen. Dat ik waarschijnlijk niet meer op topniveau bij het marathongebeuren meekan deert mij niet. Trek ik mijn baantjes toch lekker bij de veteranen."

„Kijk, dat accepteren is voor mij natuurlijk een stuk makkelijker dan voor een jonge gast, die een hele sportieve toekomst in rook ziet opgaan. Ik heb mijn gloriejaren gehad. Wereldkampioen en tal van andere titels bij de all-rounders. Ik heb enkele jaren aan de absolute top gestaan en dat heerlijke gevoel neemt niemand mij af. Vervolgens het marathonschaatsen. Eindelijk kon ik iets verdienen met mijn sport, maar tegelijkertijd begon ik een beetje af te bouwen. Het eerste jaar reed ik alles aan flarden, het tweede jaar ging het minder. Ik miste bij de marathon die extra prikkel, die van de individuele race tegen de klok op de 500 meter of tien kilometer uitging. Daarop kon je je niet verstoppen, je moest continu op scherp staan."

door: HUUB PAULISSEN

„Voor die spanning, die prestatie heb ik jarenlang alles over gehad. Ik trainde als een bezetene. Als ik erop terugkijk was het gekkenwerk. Ik had als schaatser één groot handicap, ik kon niemand voor mij dulden. Dus deed ik er alles voor om dat te voorkomen. Misschien te veel, waardoor ik mezelf wel eens tegenkwam. Maar het was een drang van binnenuit. Als iemand mij dreigde te passeren, ging ik forceren. Vallen! Dat kon ik niet tegenhouden, want zo zat ik gewoon in elkaar."

Die enorme gedrevenheid op de schaats was al voor het ongeluk tanende. Van der Duim realiseerde zich in de voorbije jaren reeds, dat hij zich op glad ijs begaf door alles voor de sport opzij te zetten. „Het punt van verzadiging naderde. Logisch want je had het allemaal al meegemaakt. Overigens niet alleen op schaatsgebied. Ook mijn hobby's, ik was bezeten van snelheid, veranderden drastisch. De snelle Alfa werd vervangen door een Golfje en de speedboot ging de deur uit. De tijd dat ik met vrienden als een idioot over het Tjeukemeer raasde en op blote voeten waterskiede was voorbij. Andere zaken werden belangrijk. Ik realiseerde me dat ik zelden tijd had voor Audrey en de kinderen. Voorts pakte ik mijn baan als onderwijzer op en begon met een studie economie. Langzamerhand vielen mijn oogkleppen af en werd ik volwassen, geloof ik."

De gebeurtenissen op die avond van 6 februari brachten dat proces in een stroomversnelling. „Ik heb in de voorbije, ellendige, periode geleerd hoe belangrijk mijn gezin voor mij is. Wij hebben in Langsterzwaag een prachtig boerderijtje gekocht met een flinke lap grond. Voor honderdzestigduizend gulden; daar krijg je in de Randstad nog geen fatsoenlijk rijtjeshuis voor. Ik ben momenteel een beetje schapenhoeder en vind het nog leuk ook. Heb altijd iets van boerenbloed in mij gehad. Heerlijk dat rommelen in de frisse lucht. Uiteraard besteed ik daarnaast veel aandacht aan mijn revalidatie.

Therapie, fietsen, ik ga opvallend goed vooruit. In februari wil ik het lesgeven oppakken (Hilbert doceert administratie aan een mavo in Assen, red.). Niets overhaasten want daar is niemand bij gebaat, zeker ikzelf niet. Maar het zou fantastisch als ik een jaar nadat ik werd afgeschreven, weer voor de klas zou staan."

Van der Duim wordt uit zijn overpeinzingen losgerukt, als een groepje kleurrijke jongeren met veel kabaal op hem afstevenen en voor een opvallend intermezzo zorgen. Na de begroeting en het uitwisselen van wat vriendelijkheden in het Fries dialect, worden stoelen aangedragen en gaat de kliek op eerbiedwaardige afstand in een kring rond de schaatsvedette zitten. „Mijn trouwste supporters." Ter verduidelijking wijst Hilbert op zijn wollen trui met daarin de Friese vlag verweven, die identiek is aan de outfit van zijn fans. „Hebben ze mij cadeau gedaan. In mijn aktieve schaatstijd volgden zij mij door heel Europa. Ik heb er een paar fijne vrienden aan overgehouden."

Nauwelijks een uur later komt Hilbert van der Duim tot de conclusie dat hij in het sfeervolle, tot de nok toe gevulde, Thialf-stadion maar liefst vijftienduizend vrienden heeft. De organisatie zorgt voor een emotioneel tafereel door de op krukken balancerende provinciale trots naar de kant van de ijsbaan te loodsen en hem uitvoering in de bloemen te zetten. De massa reageert onmiddellijk en scandeert het 'Hilbert, Hilbert'. Voor een camerateam van de NOS aanleiding om het schaatsen het schaatsen te laten en de 'wederopstanding' van de voormalige schaatscoryfee op celluloid vast te leggen.

Als de schijnwerpers zich verplaatsen naar de start van de profmarathon op de piste, neemt Van der Duim plaats op een houten bankje op enkele centimeters van de dikke laag kunstijs en schudt quasi verontwaardigd zijn hoofd: „Snap je dat nou, al die heisa rond mijn persoontje. Het streelt me natuurlijk, maar eerlijk gezegd heb ik er nooit iets van begrepen. Ik was helemaal in de ban van het schaatsen, deed het helemaal alleen voor mezelf. Ik deed mijn best omdat ik van de sport hield en met mijzelf het verbond had gesloten een bepaalde periode alles voor het schaatsen aan de kant te zetten."

„Het interesseerde mij geen fluit hoe het publiek en de media over mij dachten. Sterker nog, lange tijd heb ik me afgevraagd waar zij zich mee bemoeiden. In die tijd dat ik regelmatig uit de bocht vloog en ik daarover al dat gezeur aan de kop kreeg, dacht ik steeds: wat hebben jullie daar nou mee te maken? Wie is eigenlijk op z'n snufferd gevallen? Ik toch zeker! Daarom heb ik die flauwekul over de vogelpoep verzonnen. Is een eigen leven gaan leiden. Die Van der Duim is toch een aparte, hoorde je overal. Vind ik zelf helemaal niet. Maar ik begrijp dat verwachtingspatroon rond mijn persoontje wel. In die jaren zat het schaatsen in Nederland een beetje in het slop en daarom ging alle aandacht naar mij uit."

De egocentrische trekken („zelf noem ik het liever behoorlijk eigengereid", aldus Van der Duim) lopen als een rode draad door de schaatscarrière van de Fries. Niet alleen op het spekgladde ovaal, ook achter de schermen. Meer dan eens streek hij de bondsofficials tegen de haren in en was hij het middelpunt van menig schandaaltje. Nog altijd ontsteekt Hilbert van der Duim in lichte razernij als de geruchtmakende affaire rond de Labello-reclame, waarmee hij op televisie verscheen, ter sprake komt.

„De bond hakte er toen met de botte bijl in, door mij te schorsen. Dat heeft me veel pijn gedaan. Ik was zo intensief met mijn sport bezig, dat ik dolblij was dat ik er via Labello financieel iets voor terug zag. Toen ik dat contract sloot, had ik er geen vermoeden van dat het zo'n commotie zou veroorzaken. Maar toen de zaak eenmaal aan het rollen kwam, weigerde ik me zonder slag of stoot bij de beslissingen neer te leggen. Er was altijd gezeik over sponsoring. De bond begreep gewoon niet dat er openingen waren, waarvan de hele schaatssport in Nederland kon profiteren. Die heren in hun blauwe blazers beleefden de sport amateuristisch, terwijl ik er superprofessioneel mee bezig was."

Min of meer in trance, wijst Hilbert van der Duim naar de ruim honderd marathonschaatsers, die als een bonte kermis, rondje na rondje aan zijn blikveld voorbijtrekken. Gesponsorde ploegen, taktische combines; de overeenkomsten tussen het wielrennen en schaatsen etaleren zich op steeds meer fronten. „Ik was de trendsetter op het gebied van sponsoring", veert Van der Duim op. „Kijk eens wat nu allemaal bij de kernploeg mogelijk is. Of hier bij het marathonschaatsen. Met het afscheid van het allround-schaatsen heb ik in feite afscheid genomen van de topsport. Het marathongebeuren was voor mij meer ontspanning en ik kon eindelijk eens een paar gulden verdienen aan de schaatssport."

De allesverslindende ambitie was ook in het marathonpeloton tegen het zere been. In zijn eerste jaar won Van der Duim alles, in de wintermaanden voor de crash had de concurrentie hem in een wurggreep. „Het waren veelal liefhebbers. Ze vonden het maar niks dat zo'n allrounder even alle geldprijzen inpikte. Gevolg was dat ze met z'n allen tegen mij reden. In het eerste jaar zonder veel succes, want ik bleef winnen. In mijn tweede marathonseizoen kwamen de tegenstanders beter beslagen ten ijs. Zij hadden harder getraind en hielden mij van de overwinningen af. Voor mij helemaal geen punt. Zij waren de mannen van het eerste uur op de marathon, voor mij was het een extraatje. Ik had mijn successen al gehad."

Van der Duim heeft geen enkele moeite toe te geven dat een beetje een materialist in hem schuilt. „Mag dat misschien als je zoveel tijd en energie geïnvesteerd hebt?" Vorig jaar sloot hij een driejarig contract af met VGZ. „Loopt dus nog twee jaar door en in die tijd moet ik in de kleding van de maatschappij blijven lopen. Lijkt aantrekkelijk gezien mijn lichamelijke toestand. Ja, ja, zo gek zijn die verzekeringsjongens nou ook weer niet. Er staat een gezondheidsclausule in het contract, waardoor het bedrag gehalveerd is."

Nu hij weer redelijk ter been is, puilt de agenda van Hilbert van der Duim uit van de representatieve verplichtingen. Zo moet hij na de marathonfinale naar een discotheek om te jureren bij een 'Miss Wetshirt-verkiezing'. „Openingen, jureren; ze vragen me voor tal van die domme dingen, maar ik heb er best plezier in. Je kunt je afvragen wat ze met een manke Van der Duim moeten", meent hij niet zonder zelfspot. „Maar ik begrijp het wel. Zoals ik ook weet dat straks de nieuwigheid ervan af is. Ik heb geleerd dat te accepteren en ook een beetje ervan te profiteren. Als ik weer fit ben hoop ik weer aktief te worden in de schaatssport. Marathoncoach lijkt me wel iets. Iets doen in de exploitatie van Thialf? Zou prachtig zijn. Want wat er ook met dit lijf gebeurd, die schaatsfreak blijft erin zitten."

● *... het boerenbloed krijgt de vrije loop ...*

Op geluk staat geen streepjes-code

Of zij zelf ook bij een, uiteraard erkend relatiebureau zouden aankloppen? Wat een rotvraag, mompelt José Paffen. En is blij dat Irene Kleynen, met wie zij het regiokantoor Limburg 'bemant' van de Stichting Inter/Relatie, wel meteen durft te antwoorden.

Irene Kleynen, net als José gelukkig getrouwd: „Pas als ik eerst weet wat ik wil, wat ik heb gehad en nooit meer wens mee te maken...En als ik bovendien nuchter op een rijtje mijn mogelijkheden heb staan om een vaste relatie te vinden... pas dan denk ik dat ik bij een relatiebureau zou uitkomen."

José knikt.

Ook zij zou eerst 'voor de spiegel' gaan staan. En vervolgens Inter/Relatie of een ander, door het ministerie van WVC erkend bemiddelingsbureau in de arm te nemen.

Beiden zouden die stap met opgeheven hoofd zetten.

☆☆☆

En juist daarin verschilt dit tweetal van het merendeel van de dik twintigduizend officieel geregistreerde relatie-zoekenden in Nederland.

Nog altijd komen alleenstaanden-tegen-wil-en-dank niets te vroeg bij relatiebureaus. Schroom, aangelengd met schaamte & argwaan, weerhoudt menigeen ervan reeds na 'het eerste blauwtje' naar een professioneel uitgestoken hand te grijpen.

José Paffen: „De meesten hebben eerst zelf geprobeerd een geschikte partner te vinden. Toen dat maar niet wilde lukken, zijn ze bovendien tegengehouden door hun directe omgeving, die maar bleef roepen dat juist hij of zij toch geen huwelijksbureau nodig had om aan een vrouw of man te komen."

Straks, na de oliebollen, is het weer zo ver.
De ene helft van Nederland wenst de andere helft een gelukkig 1988. En van harte omgekeerd.
Zelfs het groeiend legioen alleenstaanden – al dan niet bewust in zijn of haar eentje – heft vanavond klokslag twaalf in gezelschap van anderen het glas. Op de toekomst. Op geluk. Op een kameraad, een schouder... Een vaste relatie, misschien.
Vooral de 22.000 Nederlanders, die op de vooravond van 1988 staan ingeschreven bij de welgeteld achttien erkende bureaus relatiebemiddeling, rekenen in hun hart op een gelukkig nieuwjaar.
Tel daar de, ruwgeschat achtduizend 'gelukszoekers' bij op, die hun heil zoeken pakweg honderd andere, niet-erkende relatiebureaus. En je hebt de deur op een kier naar een samenleving waar steeds meer mensen een ander in de arm nemen op zoek naar warmte en vertrouwen.
Een kijkje in de wachtkamer van geluk.

Relatiebureaus zijn dan ook de laatste hoop; de beruchte strohalm op weg naar kameraderie en vertrouwen. Precies in deze volgorde. Het gros van de relatie-zoekenden jaagt niet (langer) op 'de prins op een wit paard'. De Grote Liefde staat al lang niet meer in hun spoorboekje. Een gepasseerd station aan een dood spoor, waarop men voorlopig geen wissel durft te trekken.

☆☆☆

Mevrouw Paffen, vlot vijf jaar ervaring als relatieconsulente: „Ik overdrijf niet als ik stel, dat 99 procent van de zoekenden allereerst uit is op warmte. Op een kameraad, tegen wie je aan kunt praten. Op wie je kunt leunen. Pas later komt er wellicht weer ruimte voor liefde."

Mevrouw Kleynen: „Nog belangrijker is zelfkennis. Kent de zoekende zichzelf? Weet hij of zij zelf wat gelukkig zijn betekent?"

Vanwaar ineens zo'n zelf-analyse!... Wie een partner zoekt, wil toch alleen rap geholpen worden. En niet 'op de canapé'.

Dat is beiden blijkbaar hun beroepseer te na. Omdat zij werken volgens de methode persoonlijke bemiddeling is het uit elkaar rafelen van de cliënt een eerste vereiste.

José Paffen: „Mannen hebben daar meer moeite mee dan vrouwen. Zij komen binnen met een lijstje van wensen, waarop vooral het uiterlijk en de leeftijd – graag mooi en zeker jonger – van de vrouw hoog genoteerd staat. Door met hem te praten proberen we hem te wijzen op belangrijkere wensen dan de buitenkant. Nog belangrijker in zo'n gesprek is een overzicht van wat hij denkt zelf te kunnen bieden aan de mogelijke, nieuwe partner. Vrouwen zijn reeëler in het op een rijtje zetten van hun wensen. Vinden zich ook minder zielig. En zoeken eerder een schouder dan een macho. Zij weten heel duidelijk wat ze niet meer willen. Nooit meer een partner, die hen niet gelijkwaardig behandeld."

Irene: „Juist van onze intense aandacht staat menigeen verbaasd. Je bent bij ons geen nummer."

☆☆☆

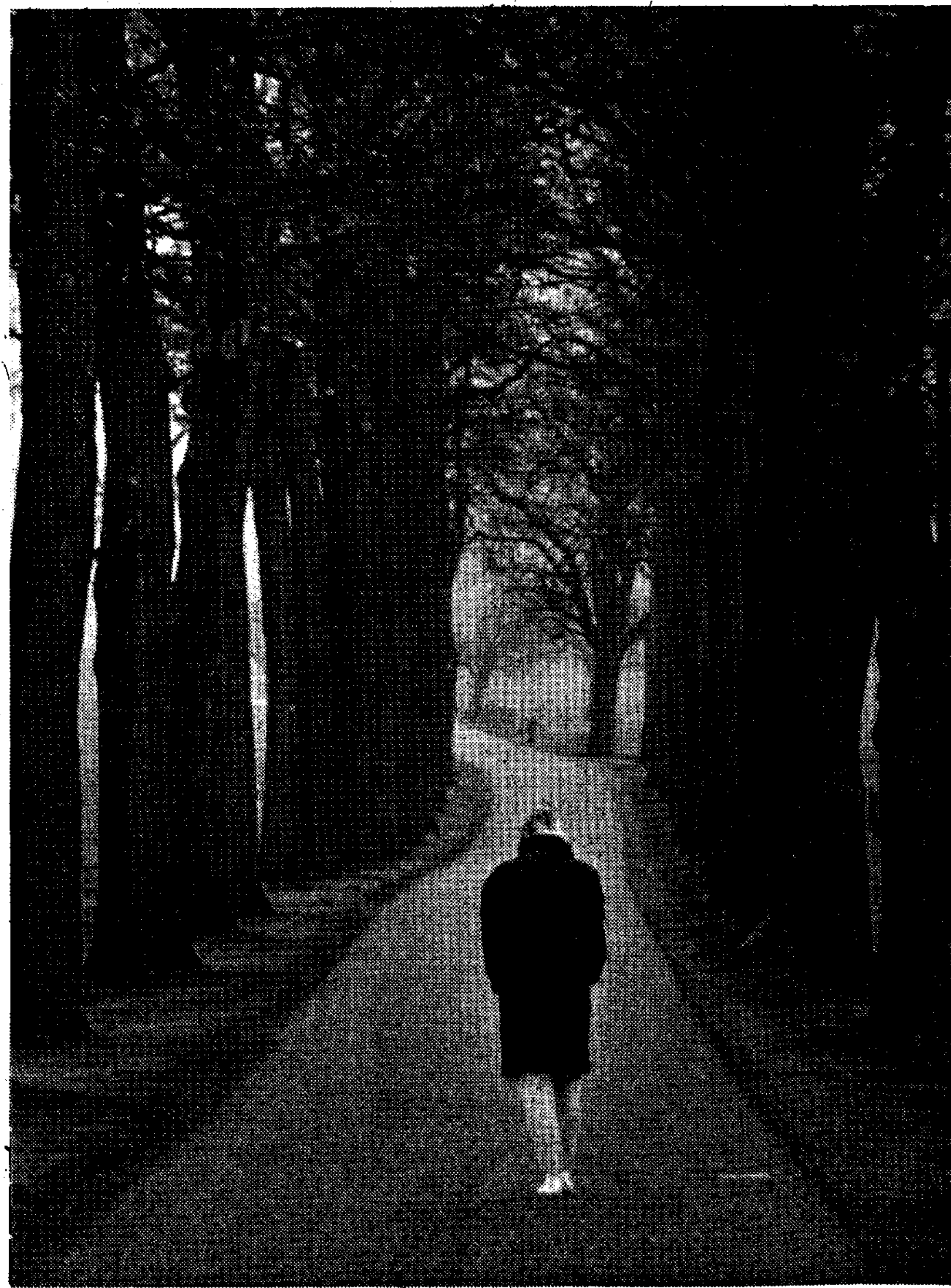
Met dit stel consulentes – overigens zomaar geplukt uit een advertentie van Inter/Relatie – loopt mr. Philip Aarnoudse, inspecteur van de Raad van Toezicht op dienstverlening bij relatievorming in Den Haag, graag te koop.

Hun aanpak is precies volgens het boekje. En staat haaks op de vaak beduimelde bemiddeling van niet erkende relatiebureaus. „Je hoort mij niet beweren dat niet erkende bureaus op voorhand malafide zijn. Wel weet je bij de, inmiddels achttien door ons erkende instellingen waar je aan toe bent."

Even terug naar 1971, het jaar waarop de Raad van Toezicht is ingesteld. Toentertijd hielden zeker 150 bureaus zich bezig met een van onze eerste levensbehoeftes: een ander naast je. Enkele uitzonderingen daargelaten sjoemelde het gros met geluk. Gegevens van ingeschrevenen bleken toegankelijk voor wie bevriend was met de huwelijksbureau. Privacy was toen nog een lastig begrip. Vaak rinkelde er alleen de kassa. En wie zijn-/haar beklag wilde doen, werd bankbreed uitgelachen.

Pas toen een politicus plus enkele even hoge als eenzame heren via een huwelijksbureau werden gechanteerd, haalde 'Den Haag' de bezem door de markt van geld & geluk. In 1971 kregen er acht van de 150 bureaus erkenning van de rijksoverheid. De rest sloot de tent óf dook weg achter een postbus óf ging al dan niet te goeder trouw rustig verder. Want een verbod op relatiebemiddeling is er nooit geweest.

Op geluk staat geen streepjescode....

☆☆☆

Waarom je beter uit bent met een erkend bureau, is voor inspecteur Aarnoudse een kat in het bakkie. Examen is verplicht. De erkenning is uiteraard kosteloos, maar de erkende bureaus zijn wel verplicht te investeren in het garantiefonds. Elke maand moet hij de nieuw ingeschreven relatiezoekenden, inclusief contract, doorschuiven naar de Raad van Toezicht, die op haar beurt scherp let op een evenwichtig cliëntenbestand. Wie niet tevreden is, kan zijn/haar beklag doen bij de Geschillencommissie, waarvan de uitspraak bindend is.

Hoe streng de Raad van Toezicht is, onderstreept het volgende cijfer: van de 40 aanvragers die jaarlijks aankloppen, worden er hooguit vijf erkend. Het gros heeft reeds in een vroeg stadium de eer aan zichzelf gehouden door af te haken. De rest valt door de mand.

De uitverkorenen mogen onder hun advertenties trots zetten: erkend door de Raad van Toezicht van het ministerie van WVC. Onder de niet-erkenden zitten sommigen die met dit predikaat een link loopje nemen door te vermelden: bekend bij de Raad van Toezicht.

☆☆☆

Geen valse illusie wekken. Dat is de erecode van de erkende bureaus. En zou dat ook moeten zijn van de niet-uitverkorenen.

Wie bijvoorbeeld tegen een jongeman van 28, met alleen LTS of minder, beweert dat hij veel gevraagd is, staat keihard te liegen. Iedereen die serieus met relatiebemiddeling bezig is, weet dat vooral deze categorie buiten de huwelijksboot valt. Vrouwen in die leeftijd worden veelal 'geschaakt' door veertigers met licht kalende kruinen, maar een puike baan.

„Intens triest, maar waar", verzucht José Paffen. Van inschrijven in het bestand is dan ook geen sprake. Trouwens, door de Raad van Toezicht zou zij ook onmiddellijk op de vingers zijn getikt. Mevrouw Kleynen voegt eraan toe: „Die eerl... wordt overigens wel gewaar... Waar ze vervolgens dan n... gaan, weten we niet."

Dik 30.000 alleenstaanden leunen op relatiebureaus, erkend of niet, o... ronduit malafid...

Hetzelfde, pijnlijke neen word... kocht aan vrouwen van vijft... een hogere opleiding. In hun ... gaan mannen eerder dood of vi... eenmaal gescheiden – toch ee... geten' bloem van dertig.

☆☆☆

Tot slot toch maar eens gebe... 'Patricia', een van de tientall... welijksrelatiebureaus die in Li... plotseling opduiken in, niet to... vooral huis-aan-huisbladen.

Met dagbladen, landelijke en ...nale, heeft de Raad van Toezic... meijk de 'heren-afspraak' ge... geen advertenties op te neme... niet erkende bureaus.

Waarom met 'Patricia'?

Omdat bij 'Amor' in Beek he... woordapparaat wel aanstond, ... niet 'piepte' om aan te geven ... een boodschap kunt achterlate... Buro Blok in Schinnen dezelfd... tronische blokkade.

Later op de avond belt 'Patric... rug. Een mannenstem wil eerst ... of ik officieel gescheiden ben. ... lieg ik, om te testen hoe hijger... tricia' uit is op nieuwe klanten...

De mannenstem: „Dan kan ik ... lijk weinig voor u doen. In p... werk ik alleen met officieel ... staanden."

Heel nobel, maar toch wil ... graag ontmoeten. Nee, garant... een geslaagde bemiddeling, k... niet in het vooruitzicht stellen... eigen motivatie om serieus een... ner te vinden, is de enige garan... Doorvragen over het ontbreke... erkenning door de Raad van To... maakt hem kregelig. „Ik zit me... tien jaar in deze branche. Die ... ning kan ik missen. Bovendien ... ik steeds meer mensen in, die ... officiële bureaus niet geslaagd ... Na een kwartiertje haakt ie ... komt vrij dominant over. Eig... zie ik dat eerste, persoonlijke ge... ook niet zitten. Mijn tijd is kost...

Conclusie: 'Patricia' krijgt de ... van de twijfel.

En Stichting van zo'n gunst zitten ... Inter/Relatie allerminst te sprin...

hans too...

Vluchtelingen: meer nodig dan brood alleen

Uniek project paters van de H.H. Harten

Wij zijn niet slechts als dieren die gevoederd moeten worden. Er is meer in een mens dat hij nodig heeft." Deze woorden zijn van een Mozambiquaanse vluchteling in Zambia. Pater Cor Rademaker, de provinciaal van de Paters van de Heilige Harten, herhaalt ze als hij kernachtig wil aangeven wat de zin is van een uniek project, dat zijn congregratie begin 1988 start in het zuidoosten van Zambia bij de grens met Mozambique.

In deze weken waarin via de media indringend de aandacht wordt gevestigd op de hongerenden en vluchtelingen in Afrika zenden de Paters van de H.H. Harten een team pastores uit voor de pastorale zorg onder de Mozambiquaanse vluchtelingen. In het gebied van Chipata in Zambia verblijven er zo'n 30.000.

Programma

Pater Rademaker is er in september geweest. Hij sprak met de lokale bisschop en andere autoriteiten van Zambia, het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR), het Internationale Rode Kruis en 'Artsen zonder grenzen'. Met deze organisaties heeft de Zambiaanse regering een voedsel- en integratieprogramma opgezet.

Pater Rademaker heeft met eigen ogen kunnen zien hoe in dit uiterst dunbevolkte en door de vluchtelingen zelf gekozen gebied – ongeveer een kwart deel van Nederland – gezorgd is voor medische en onderwijsvoorzieningen, dat waterputten worden aangelegd, dorpen worden gebouwd en aan elk gezin enkele hectaren grond wordt toegewezen in de hoop dat de vluchtelingen op de duur in eigen onderhoud kunnen voorzien. Zover is het nog lang niet, vooral omdat er van enige stabilisatie van het probleem nog geen sprake is. Het aantal vluchtelingen dat de wijk neemt naar onder meer Zambia neemt nog steeds toe.

● *De paters Piet Hoedemaekers, Jef Martens en Jan Wouters zijn onmiddellijk inzetbaar voor het unieke vluchtelingen-project in Zambia.*

Gezien de structurele aanpak door de Zambiaanse overheid en hulpverlenende instanties verwacht pater Rademaker niettemin, dat uiteindelijk veel van de vluchtelingen voorgoed in Zambia zullen blijven.

Grote leemte

De materiële nood is als overal elders waar grote aantallen vluchtelingen een goed heenkomen zoeken erg groot. Daaraan wordt niettemin door allerlei instanties, zij het mondjesmaat, iets gedaan. De grote leemte is evenwel de geestelijke nood. De meeste vluchtelingen zijn door een hel gegaan en zijn die het overleefden zijn erg terughoudend om iets van de verschrikkingen van hun ervaringen te laten merken. Gevolg is bijna altijd eenzaamheid, gebrek aan vriendschap, een gevoel van hopeloosheid, een grote behoefte aan persoonlijke benadering, menselijk medeleven, een hunkering naar rechtvaardigheid en erkenning ook van hun menselijke waardigheid. Het zijn behoeften die nationale en internationale hulporganisaties niet kunnen lenigen.

De hulpverleners zijn er ook niet toe uitgerust of opgeleid. Het is samenvattend een kolossaal pastoraal probleem, waaraan nauwelijks iets wordt gedaan, omdat de kerken het laten afweten.

Eerst sinds kort is er door de bisschoppen van de negen landen van zuidelijk Afrika een bureau opgericht, in Harare, de hoofdstad van Zimbabwe. Hoofd daarvan wordt binnenkort pater Frans Timmermans, tot voor kort de algemeen overste van de Paters van de H. Geest. Hij zal het werk onder de vluchtelingen coördineren. Met hem hebben de Paters van de H.H. Harten eveneens contact gehad.

Van dichtbij

Het onderzoek door de Paters van H.H. Harten naar de mogelijkheden om hulp te bieden aan Mozambiquaanse vluchtelingen dateert van juli 1986. In Mozambique zelf zijn zij sinds 1956 werkzaam en hebben met name in de streek rond Beira de ontwikkelingen van de laatste twintig jaar van geweld en honger van dichtbij meegemaakt. Bovendien heeft de congregatie op het algemeen kapittel in 1982 nadruk gelegd op solidariteit met de wereld van de armen. Het zijn deze twee beweegredenen die hen nu heeft doen besluiten een pastoraal team naar de Mozambiquaanse vluchtelingen in Zambia te sturen.

Vijf mensen hebben er zich beschikbaar voor gesteld, van wie er drie direct kunnen worden ingezet. Het zijn de paters Piet Hoedemaekers, Jef Martens en Jan Wouters.

Pater Hoedemaekers, de jongste van de drie, is in 1943 in Venray geboren. Twaalf jaar werkte hij als missionaris in Indonesië, waar hij onder andere intensief te maken kreeg met de Vietnamese bootvluchtelingen.

Pater Martens (54) uit Meerssen werkte een jaar in Portugal, veertien jaar in Mozambique en nadat hem daar het werken onmogelijk werd gemaakt vijf jaar in het aangrenzende Tanzania. In maart j.l. maakte hij een oriëntatiereis naar Zambia en Malawi om de mogelijkheid van hulp aan de vluchtelingen te onderzoeken.

Pater Wouters (48) komt uit Zwijndrecht. Ook hij was twaalf jaar actief in Indonesië. In 1977 startte hij in het Koetshuis te Bavel bij Breda een project voor de opvang van acuut daklozen.

De paters Michel Verweij (57) uit Rhoon en Theo van Zoggel (52) uit Schijndel zullen medio 1988 volgen, mits zij zich van hun huidige werk in respectievelijk Rotterdam en Brazilië kunnen vrijmaken. De paters werken onder directe verantwoordelijkheid van de plaatselijke bisschop ... met de Nederlandse provincie v... congregatie, die er overigens ... streeft het project een internat... karakter, van de hele congregati... te geven. Verder zal ook rege... contact met pater Timmermans ... rare worden onderhouden.

Lot delen

De paters gaan er als vanzelfspr... vanuit, dat pastorale zorg voor ... telingen begint bij het bij vluch... gen aanwezig zijn en hun lot te ... In de gemaakte opzet is er in het ... je Petauke wel sprake van een ... basis, even buiten het vluchteli... gebied, waar de pastores wekelij... elkaar kunnen komen. Voor het ... ge zullen zij metterdaad tusse... vluchtelingen verblijven en w... een uitermate zware opdracht, ... van de vertrekkende paters, de a... blijvende leden van de congregat... hun familie heel goed doordr... zijn.

Dit bleek zaterdag 19 december ... die officieel afscheid namen ... gebeurde tijdens een eucharist... ring, opgedragen door de provi... overste, de vice-provinciaal en d... vertrekkende paters in de kerk v... Jan de Doper in Bavel. Na de ... was er voor alle belangstellende... bijeenkomst in het vlakbij ge... klooster. Pater Rademaker wer... geen doekjes om en sprak van ... zware taak onder de armsten de... men, onder mensen, die in verwa... zijn en zonder perspectief. Brach... den voorgelezen van mensen uit ... zambique, waarin droefheid en ... achting, diefstal, verkrachting en ... minking de boventoon voerde. E... van de paters citeerde een vel... hoorde vraag: Waar begin je in ... naam aan. Hijzelf beaamde dit ... spreken over de spreekwoord... sprong in het duister.

Dat zuidelijk Afrika naast de ... naamde Hoorn van Afrika ver... de meeste vluchtelingen ter w... herbergt, komt naast de jarenlan... rende droogte vooral voort uit ... vige burgeroorlog, die in Mozam... sinds 1976 woedt tussen het aa... macht zijnde Frelimo en de gue... verenigd in het Nationaal Moz... quaans Verzet, het Renamo. Het ... tal Mozambiquaanse vluchteling... aburige landen wordt momente... rond de 400.000 geschat. Van ... ten er 250.000 in Malawi, 150.0... Zimbabwe en 50.000 in Zambia.

jac de win...

Een kernkop ontploft in het centrum van Brunssum

een geschikt moment om te en over de schade die zal n aangericht als er een kern alt op een of meer plaatsen in Limburg? Ja en nee. Als je dat je niet moet doordram over zulke griezelige onder n, want we zitten midden in stdagen – dan natuurlijk niet. als we deze week ook het feest rede vierden, dan is het goed n herinnerd te worden welke wellicht ooit betaald moet wor oor onze huidige wijze de 'vre handhaven – door middel van kking.

ven is ingewikkeld; kernwapens nooit bedoeld om echt te gebrui maar om avonturiers er vanaf te n ooit nog een oorlog te begin e dan onvermijdelijk zou leiden nietiging van de mensheid als ge Maar het blijkt dat dat niet hele werkt: want de afschrikking door van kernwapens blijkt geregeld perd te moeten worden. Om de lap staan er toch militaire des gen op die min of meer luid ver en dat een oorlog met kernwa mogelijk niet alleen te overleven aar zelfs te winnen. Na het slui het INF-akoord hebben we al ogen vernemen dat het'gat' dat or ontstaat in West-Europa no gevuld moet worden, met kern , dat spreekt. Het is goed om op oment een tot in detail uitge overzicht te hebben van wat die ning' zou betekenen voor de bevolking. Juist voor dat doel is Technische Universiteit Twente mputermodel, Senan genaamd, erkt; een model waarmee elk anval kan worden gesimuleerd; e precies kan worden uitgere wat voor schade waar zal worden icht; hoeveel slachtoffers zullen en in welke mate zij er onder lijden; hoe de industriële en an edrijven en instanties zullen wor schadigd.

olgen

ft de DEC-computer in Ensche ar te vragen wat die gevolgen wanneer, bijvoorbeeld, op 740 hoogte boven het Afcent-hoofd er in Brunssum, en tegelijkertijd commandocentrale in de Can g bij Maastricht een kernkop n SS-19-raket, explosieve kracht 00 kilo trotyl per stuk, ontploft – veertien minuten rekenen rollen ele meters onaandoenlijke com rint uit, waarin al het leed in cijfertjes bij elkaar staat, gespe d tot vijf jaar na de explosie. maar vast een paar te noemen: ruim 100.000 inwoners van richt overleven maar enkele hon de ramp, maar niemand zonder minst wat schrammen; dat geldt or die van Brunssum, Schinveld, nrade, Ubach over Worms. De van de inwoners van Heerlen en rkrade kan het niet navertellen, rest lopen vele duizenden deels ware verwondingen op waaraan el binnen afzienbare tijd zal be n.

infrastructuur van de Oostelijk nstreek zal weinig overblijven. dien zullen in een sigaarvormige land tussen Maastricht en Noord-Groningen bijna één miljoen mensen binnen enkele dagen in zekere mate stralingsziekte oplopen; 75.000 daarvan zullen daaraan sterven. Voor zeker twee jaar zullen de overlevenden in het sigaarvormige gebied op de kaart geëvacueerd moeten worden, wegens het gevaar van leukemie en andere kankersoorten en genetische afwijkingen. Ook industriële en voedselproduktie worden er voor langere tijd onmogelijk. Bij dit alles worden uiteraard slachtoffers en schade in België en West-Duitsland buiten beschouwing gelaten, evenals de schade die ontstaat doordat een wolk radioactieve deeltjes de stratosfeer in wordt geblazen en na verloop van tijd elders op aarde zal neerdalen.

Op deze pagina staan wat van die resultaten bij elkaar.

Wetenschap

Maar eerst eens naar de makers van dat programma, Wim Smit (41), Jorrit Mellema (fysicus, 49) hoofddocenten aan de TU Twente, en Ruud van den Wijngaart (30), tegenwoordig wetenschappelijk medewerker aan de RU Utrecht. Smit bemoeit zich met het onderwerp 'wetenschap en samenleving', maar is oorspronkelijk fysicus. Feitelijk denkt hij na over de relatie tussen de technologische en de maatschappelijke ontwikkeling.

Ruud van de Wijngaart heeft zijn vervangende dienstplicht als dienstweigeraar vervuld door feitelijk het computerprogramma Senan op te stellen. Na de 'diensttijd' heeft hij er nog een jaar aan doorgewerkt: voor alle noodzakelijke gegevens bij elkaar waren en samengebracht tot een werkend geheel, waren meer dan twee jaar verstreken. „Daarom is het goed dat we het nu hebben," zegt Van de Wijngaart. „Want als nu iemand opstaat die zegt 'het valt allemaal wel mee met die schade', zoals je wel hoort, weten we meteen het antwoord. Als het er niet was duurde het twee of drie jaar voor je gefundeerd kon reageren."

Aan de toenmalige TH Twente werd in het begin van de jaren zeventig al een berekening gemaakt, toen nog met de hand, van een aanval op Rotterdam. Dat onderzoek trok veel belangstelling, er is geen exemplaar meer van te vinden. Maar intussen is het kernwapendenken flink geëvolueerd. Van regeringswege hoor je niet veel meer over mogelijkheden tot bescherming tegen de gevolgen, zoals twintig jaar geleden nog wel: toen de BB adviseerde in geval van een kernexplosie plaats te nemen onder de keldertrap en daar een aantal uren te blijven tot het over was, een sloopje met erwten onder handbereik. Dat men er weinig meer van hoort is mogelijk een gevolg van het feit dat de realiteit anders blijkt – zie de cijfers op deze pagina.

Ook de kernwapentechnologie is sterk gewijzigd. De zware megatonwapens waren typisch produkten van de afschrikkingsgedachte, ze konden onmogelijk ooit worden gebruikt. Maar de 'conventionele' overmacht van het Warschaupact bracht de NAVO op het idee van de fleksibele respons. En daarvoor waren 'kleine' wapens nodig, zogenaamde slagveldwapens. Daarvan ontstond een hele reeks, aan beide zijden uiteraard, zoals dat hoort in de wapenwedloop. Onlangs werd een verdrag gesloten tot afschaffing van een categorie van die wapens, die voor de korte en middellange afstand. Maar zoals toen al uitvoerig werd betoogd vertegenwoordigen die wapens maar een klein percentage van alle atoomwapens in de wereld.

Smit: „Daar komt nog bij dat in Europa al gesproken wordt over compensatie van het 'verlies' van die wapens. Het model is geschikt om na te gaan wat elk van die 'compensaties' voor effect zal hebben, zelfs als het gaat om slagveldwapens van 'slechts' 10 kiloton. Hoe dan ook, er is en blijft behoefte aan een mogelijkheid snel uit te rekenen wat de gevolgen zouden zijn van alle mogelijke explosies van kernwapens, van beperkte of massale inzet."

Om een dergelijke programma te kunnen maken waren enerzijds een overzicht nodig om de fysische effecten van een kernexplosie te 'vertalen' naar schadegevolgen; anderzijds waren geografische gegevens over bevolkingsdichtheid, bebouwing, industriële bedrijvigheid, landbouw en veeteelt en dergelijke. Gegevens over de gevolgen van kernexplosies zijn er voldoende, maar bestanden met de andere gegevens heel wat minder; en zeker niet in bruikbare vorm. Ruud van den Wijngaart heeft een belangrijk deel van zijn tijd besteed aan het bij elkaar krijgen van die gegevens. Zelf opstellen was uitgesloten, alleen al wegens de kosten. „Uiteindelijk bleek dat de Rijksplanologische Dienst, elk adresgebonden gegeven kan lokaliseren in een raster met hokken van 500 bij 500 meter. Voor het ministerie van VROM had de RPD een bestand voor de registratie van gegevens over emissie van schadelijke stoffen opgesteld; dat is ons ter beschikking gesteld. Daarin waren de woningen te vinden, dichtheid van de bevolking, aantallen arbeidsplaatsen, industriële bedrijvigheid. Daarnaast was er een bestand met agarische gegevens."

Schaars

Wat er nu dus niet in Senan zit: infrastructurele gegevens over wegen en waterwegen, water- en elektriciteitsvoorziening, gezondheidszorg, onderwijs, culturele voorzieningen. Die zijn dan ook niet in de 'uitslagen' terug te vinden, terwijl het wegvallen er van op de effecten een sterk verslechterende invloed hebben op de situatie na een kernexplosie. In Zuid-Limburg zal alleen het ziekenhuis in Sittard/Geleen geheel intact blijven, maar het ligt in sterk falloutgebied; en dat terwijl er tienduizenden mensen zijn die dringend gespecialiseerde medische hulp behoeven; voor consumptie geschikt voedsel wordt plotseling heel schaars.

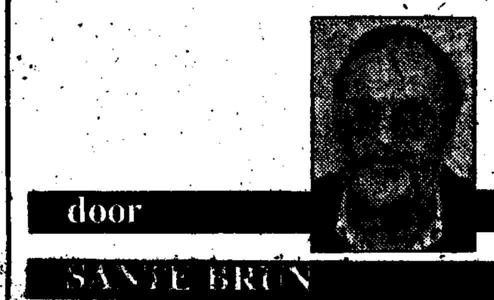
In het getroffen gebied is geen drinkwater voorhanden. Mankracht en materieel om honderdduizenden lijken te begraven van mensen en vee is niet voorhanden, waardoor vermoedelijk allerlei epidemieën zullen uitbreken. Maar dat is dus niet terug te vinden in de simulatie.

Een andere beperking van de voorhanden gegevens is, dat de cijfers 'bij' zijn tot 1980. Voor Zuid-Limburg geldt dus dat geen rekening kon worden gehouden met de toestand na de gemeentelijke herindeling.

Dan over de 'aanval' zelf. Het heeft natuurlijk geen 'zin' een bom in het wilde weg maar ergens te laten ontploffen. Analyses van de Russische strategie leidt tot de conclusie dat zij – gemakshalve nog altijd de vijand – eerst raketbases vernietigen, daarna opslagplaatsen van kernwapens, en vliegvelden. In tweede instantie wordt de coördinatie ontregeld, commandoposten bijvoorbeeld.

Scenario

In Zuid-Limburg hebben we twee commandoposten: Afcent in Brunssum en het gangenstelsel in de Cannerberg bij Maastricht. Nu zal de kernaanval niet echt als een letterlijke donderslag bij heldere hemel komen, maar culminatie zijn van een periode van oplopende spanning. In die periode zal de bemanning van de commandoposten vermoedelijk reeds, volgens plan, naar elders vertrokken zijn. De commandopost in de Cannerberg gaat hoe dan ook binnenkort weg, trouwens. Maar voor dit geval gaan we er even van uit dat Zuid-Limburg in het 'ondenkbare' geval van een kernoorlog in tweede instantie aan de beurt is.

door
SANNE BRUN

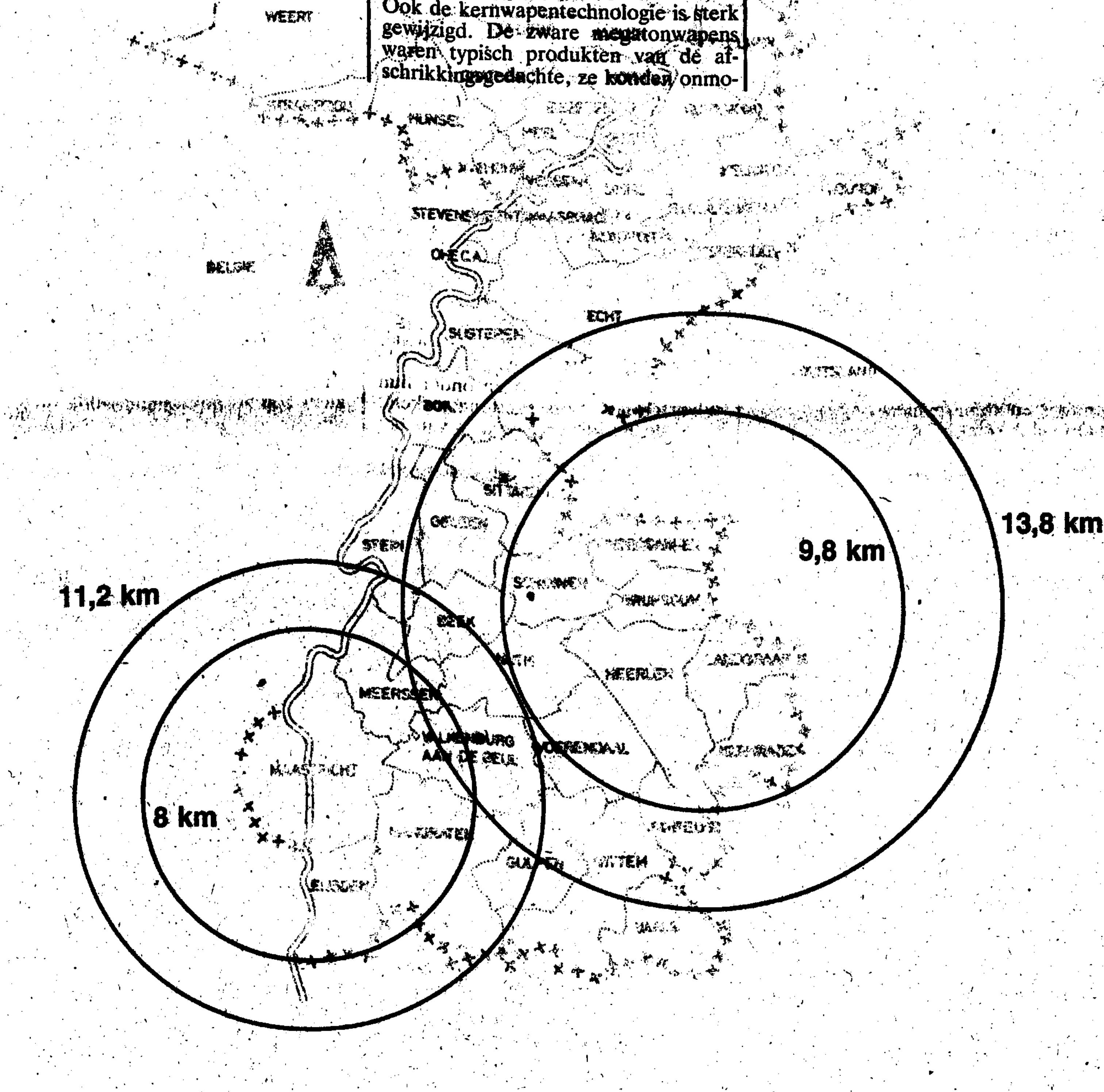
Ergens achter de Oeral wordt een intercontinentale ballistische raket van het type SS-19 (SS staat voor 'surface-surface', van grondlancering naar gronddoel) gelanceerd; hij heeft zes atoomkoppen van ieder 550 kt explosieve kracht. In Zuid-Limburg is het een doordeweekse dag. Het bedrijfsleven is gewoon aan de slag; 10 procent van de mensen bevindt zich buiten 'op het land', 15 procent is buiten, maar bij gebouwen; 75 procent van de bevolking is binnenshuis, maar niet in de kelder. De wind is matig, Zuidzuidwestelijk. Een klein aantal minuten na de lancering exploderen twee van die koppen boven Zuid-Limburg; een op 740 meter hoogte boven het centrum van Brunssum, een op de grond bij de Cannerberg, omdat het daar een ondergronds doel betreft.

De schokgolf die de explosie van een kernwapen veroorzaakt is het voornaamste wapen in militair opzicht. Ook het effect van de hittestraling wordt niet verwaarloosd. In Brunssum wordt in een cirkel met een straal van 9.8 km (doorsnee 19.6 km) de helft van de bevolking gedood door de drukgolf en de hittestraling, en door instortende en brandende gebouwen. Binnen die cirkel is alleen van de meeste gebouwen alleen het karkas nog over. Datzelfde geldt voor een gebied met een straal van 8 km (doorsnee 16 km) rond de grondexplosie op de Cannerberg. In een gebied met een straal 13,8 km (doorsnee 27,6 km) rond het explosiepunt in Brunssum worden bovendien tallozen gewond, huizen en bedrijven beschadigd of branden af. Datzelfde geldt voor een cirkel met een straal van 11,2 km rond de Cannerberg (doorsnee 22,4 km).

Bijprodukt

De radio-actieve straling is in feite een onbedoeld bijprodukt, maar richt uiteraard veel schade aan. De zogenaamde initieelstraling is zeer intens, maar het gebied daarvan valt samen met het gebied waar toch al weinig overlevenden zijn door schokgolf en hitte. Alleen bij een grondexplosie, waarbij grote hoeveelheden gronddeeltjes en stof radioactief worden en door de wind meegevoerd, ontstaat de zogenaamde lokale fallout. Bij een luchtexplosie zijn de radioactief geworden deeltjes zo klein, dat ze worden meegevoerd in de stratosfeer en verspreid over de wereld terugvallen. In ons model levert alleen de grondexplosie van de Cannerberg lokale fallout. En niet weinig ook: binnen veertien dagen na de explosie zullen in een plaats als Stadskanaal in Groningen nog 1589 mensen licht tot matig stralingsziekte oplopen. En in vele tussenliggende plaatsen in Drente, Overijssel, Gelderland, Limburg en Noord-Brabant uiteraard ook. Die mensen krijgen als ze buitenshuis zijn een dosis van 50 rem. In een gebied dat ruwweg de provincie Limburg omvat krijgt men zelfs 150 rem. Een halve rem wordt in vredestijd een aanvaardbare dosis geacht.

Het is volstrekt onmogelijk ook maar een representatief en toch duidelijk overzicht te geven van de tabellen die het computermodel oplevert. Vandaar hierbij een greep in de staatjes en op de kaartjes op deze pagina.

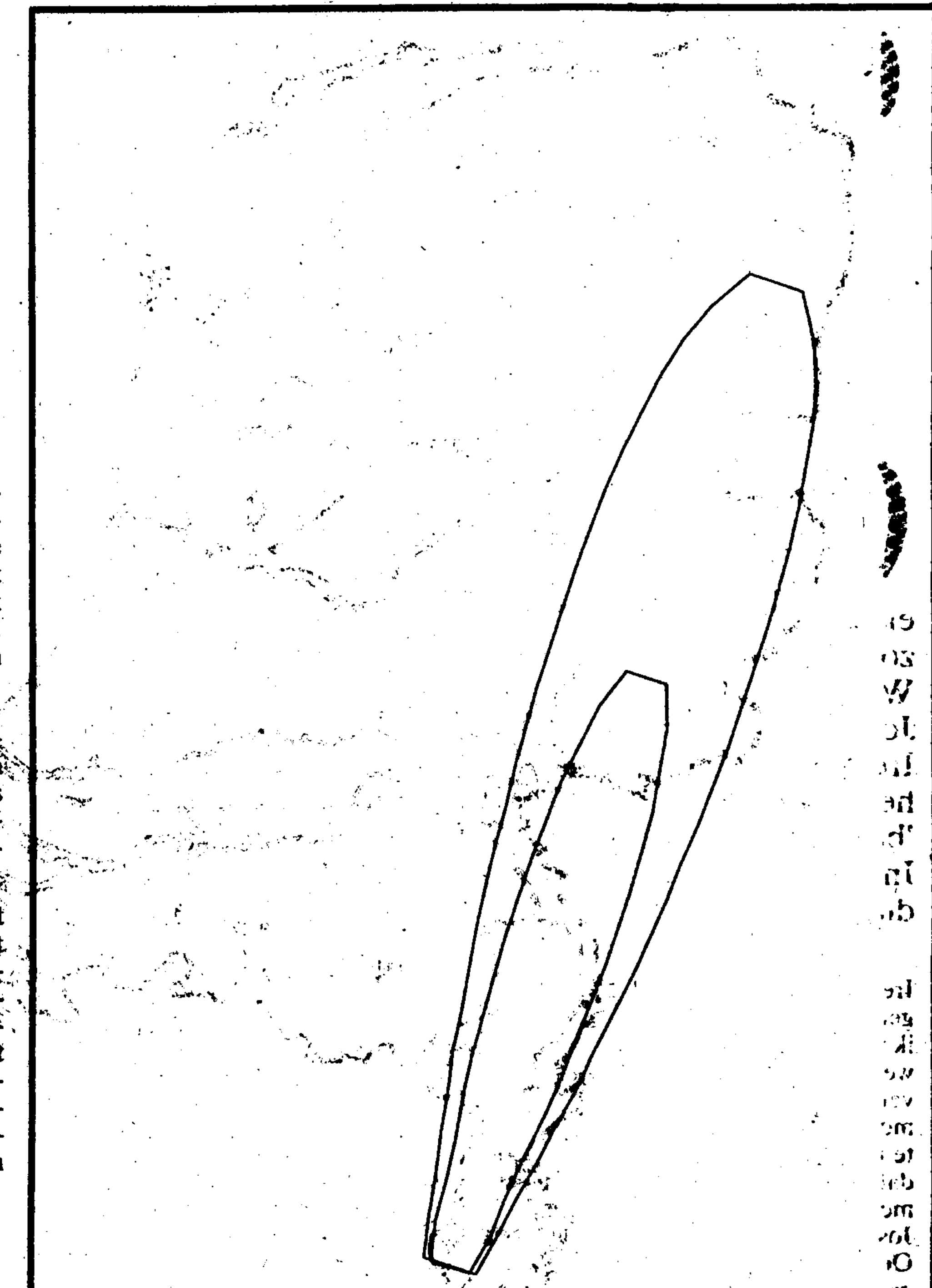
Schade aan woningen en andere gebouwen

r de twee explosies ontstaat uiteraard enorme schade aan huizen en gebouwen. De aantallen doden en gewon n als gevolg van het instorten en in brand vliegen van gebouwen worden door Senan ook meegeteld. In deze ta l staat de schade aan woningen opgedeeld in een aantal categoriën, als gevolg van de schokgolf en de hitte. Een ning die door zowel schokgolf als hittestraling wordt getroffen, is ingedeeld in slechts één categorie, de ernstig e.

Categorie 1: Voornamelijk lichte glasschade.
Categorie 2: Veel glasschade; deuren losgerukt of beschadigd; deel dakpannen weg; lichte wanden ingedrukt.
Categorie 3: Aanzienlijke schade aan deuren, daken en inventaris; lichte wanden weggebroken.
Categorie 4: Hier en daar instortingen; dragende delen blijven nog overeind.
Categorie 5: Niets blijft overeind, alleen zeer sterke gebouwen, hoeken van kelders en dergelijke blijven gespaard.
Categorie 6: Complete verwoesting van alle ruimtes en kelders.

Categorie 7: Gebouwen die uitbranden – deel blijft overeind.
Categorie 8: Gebouwen die afbranden – geheel door brand verwoest.

	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3	Cat. 4	Cat. 5	Cat. 6	Cat. 7	Cat. 8
Amstenrade	0	0	0	130	695	0	30	242
Beek	1335	2712	0	0	0	0	82	127
Bocholtz	531	1078	0	0	0	0	0	0
Brunssum	0	0	0	0	6748	2716	0	0
Bunde	364	742	0	0	0	0	130	200
Eygelshoven	0	262	525	4	0	0	643	956
Eijsden	3073	215	419	117	7	0	492	848
Geleen	6	6267	0	0	0	0	1075	1653
Heerlen	0	680	1488	3205	9335	1	2913	8695
Hoensbroek	289	0	0	1371	3599	0	402	2680
Hulsberg	1537	601	19	0	0	0	171	262
Kerkrade	176	4355	2445	2	0	0	3028	4554
Klimmen	86	416	121	29	0	0	180	297
Maastricht	582	664	1364	5373	15539	20	2881	11224
Meerssen	159	1272	173	0	0	0	239	368
Mheer	0	323	0	0	0	0	4	6
Nieuwenhagen	0	0	0	795	666	0	321	1679
Nuth	0	218	446	130	0	0	580	1026
Schaesberg	8	61	151	1240	475	0	677	2791
Schinnen	0	189	367	124	0	0	405	729
Schinveld	482	0	0	126	1225	0	2	197
Simpelveld	2157	985	0	0	0	0	237	364
Sittard	0	4758	718	0	0	0	1384	2119
Ubach over Worms	1007	33	83	853	324	0	446	1896
Valkenburg	10	2044	0	0	0	0	7	10
Voerendaal	299	326	616	11	0	0	638	961
Wijlre		608	0	0	0	0	13	21

Honderdduizenden doden, honderdduizenden gewonden

Aantal doden en gewonden naar 'medische categorie', in gemeenten van voor 1982.

Categorie 0: wel gewond, maar niet ernstig; arbeidsgeschikt
Categorie 1: licht gewond bv. door rondvliegende glasscherven, beperkt arbeidsgeschikt
Categorie 2: overleven mogelijk, ook zonder medische hulp
Categorie 3: acuut levensgevaar, zeker zonder medische hulp
Categorie 4: op slag dood of binnen 4 weken.

NB: Bijna een miljoen mensen lopen binnen veertien dagen in meer of mindere mate stralingsziekten op, waaraan een deel zal bezwijken. Twee miljoen mensen, waaronder de een miljoen stralingzieken zullen een of zelfs twee jaar moeten evacueren wegens de nog in het gebied aanwezige radioactieve straling.

Gemeente	Cat. 0	Cat. 1	Cat. 2	cat. 3	cat. 4
Bemelen	12	77	111	30	111
Bingelrade	10	36	64	97	672
Bocholtz	3276	1192	612	15	8
Born	142	0	2874	0	4657
Brunssum	617	198	444	1465	24262
Bunde	468	0	20	0	4912
Echt	526	2205	10516	8	3515
Eygelshoven	0	1002	1152	931	256[illegible]
Eijsden	0	1118	1346	1076	3169
Geleen	0	2952	18335	932	13509
Grevenbicht	1963	0	1034	0	1722
Haelen	245	256	4050	0	1434
Heerlen	1230	4553	6414	8119	49589
Hoensbroek	8024	694	1202	2211	17996
Hulsberg	871	942	1401	230	693
Kerkrade	0	9024	12544	4826	13146
Klimmen	0	808	1223	338	934
Maasbree	0	7001	1807	0	1095
Maastricht	2550	2	1334	734	107535
Meerssen	2814	22	2169	80	6186
Melick-Herkenbosch	0	3246	649	0	0
Mook-Middelaar	114	938	0	0	0
Munstergeleen	9	968	1240	720	2187
Nieuwenhagen	520	425	739	1134	8015
Noorbeek	0	3	2	0	0
Nuth	318	1172	1385	1181	3712
Roermond	172	27371	6376	0	3120
Schaesberg	49	949	1491	1935	11402
Schinnen	2184	1126	1245	907	2759
Schinveld	0	87	156	414	4123
Simpelveld	208	1396	2053	305	935
Sittard	5890	7803	14062	1729	10195
Susteren	715	2	4715	0	2478
Ubach over Worms	1090	643	1026	1356	8141
Ulestraten	1936	11	2408	0	1467
Valkenburg	116	3604	1625	41	82
Voerendaal		1486	1771	1246	3391
Wittem		426	285	20	49
Wijlre		737	449	25	54
Wijnandsrade		249	293	247	725

Gevolgen voor landbouw en veeteelt

De gevolgen van de radioactieve fallout voor de landbouw zijn met name merkbaar na de explosie in Maastricht. De kaart en de tabel geven weer hoeveel hectare landbouwgrond per teeltactiviteit een radioactiviteit van Strontium 90 groter dan 2,4 Curie per km2 hebben na 1, resp. 2 en 5 jaar, een hoeveelheid die de betrokken planten ongeschikt maakt voor consumptie. Dat verschilt overigens per gewas, maar voor het overzicht hebben we die gegevens bij elkaar geteld.

Indeling:
Categorie 1: aantal hectaren nog besmet tot 1 jaar na de explosie
Categorie 2: besmet tot 2 jaar na de explosie
Categorie 3: besmet tot 5 jaar na de explosie

Gemeenten	Cat. 1	cat. 2	cat. 3
Beek	309	68	-
Born	424	406	-
Bunde	203	203	154
Elsloo	376	376	70
Geulle	311	296	217
Grevenbicht	211	164	-
Limbricht	487	125	-
Maastricht	1575	1133	626
Meerssen	117	52	12
Obbicht	237	237	-
Roosteren	554	288	-
Sittard	193	150	-
Stein	184	189	65
Susteren	525	63	-
Ulestraten	270	84	-
Urmond	201	301	-

TEST UW F

Hier zijn we weer. Voor de zeventiende maal. Onze Oudejaarsquiz omvat deze keer 87 vragen, te weten 85 tekstvragen en twee opgaven aan de hand van foto's.
Vanzelfsprekend is telkens maar één van de antwoorden achter elke tekstvraag en de fotovraag met nummer 86 het juiste.

Opgave 87 – een reeks van 40 portretten – geldt als één vraag. Zij moet dus in haar geheel goed beantwoord worden. Het is de bedoeling dat u de getallen vóór de omschrijvingen aanbrengt in de hokjes onder de bijpassende foto's, die in het tableau door elkaar staan.

Het Limburgs Dagblad looft de volgende prijzen uit:

HOOFDPRIJS VAN ƒ 500,-
en verder:
tweede prijs van ƒ 250,-
derde prijs van ƒ 125,-
vierde prijs van ƒ 100,-
vijfde prijs van ƒ 75,-
en vervolgens acht prijzen van elk ƒ
twaalf prijzen van elk ƒ 25.

Wie wint

Winnaar van de hoofdprijs is degene
inzending foutloos inzendt dan wel he
ste aantal punten (meeste goede a
den) heeft. Zijn er meer goede inze
dan beschikbare prijzen, dan zullen d
winnaars door middel van loting aang
worden.

1 „De jeugd moet het Wilhelmus tot in de puntjes gaan beheersen," zei wethouder Harm Wasebalie van ..... en de raad van de gemeente trok 11.000 gulden uit voor de uitgave van de volledige tekst van alle 15 coupletten. Welke gemeente ontplooide dit initiatief?
a) **Kampen**
b) **Staphorst**
c) **Giethoorn**

2 Europees all-round kampioen op de schaats in het Noorse Trondheim werd de Sovjetrus Goeljajev. Verger pakte ditmaal 'slechts' brons. De tweede plaats was voor
a) **Gerard Kemkers**
b) **de Oostenrijker Hadschieff**
c) **de Noor Karlstad**

3 Het Europees Parlement koos een nieuwe voorzitter:
a) **de Brit Sir Henry Plumb**
b) **de Spaanse socialist Enrique Baron Crespo**
c) **de Fransman Pierre Pfimlin**

4 Ex-bondskanselier van Oostenrijk, dr. Bruno Kreisky, legde het erevoorzitterschap van de socialistische partij (SPÖ) neer, omdat
a) **de SPÖ in de nieuw gevormde coalitieregering het ministerie van buitenlandse zaken aan de conservatieve ÖVP-politicus Alois Mock had overgelaten,**
b) **president Waldheim die wegens zijn omstreden oorlogsverleden middelpunt van internationale kritiek bleef, weigerde op te stappen,**
c) **de EG afwijzend had beschikt op een verzoek van Oostenrijk een associatie-overeenkomst met de gemeenschap te sluiten**

5 Daags na de uitschakeling van Boris Becker in de achtste finales van de open Australische tenniskampioenschappen verbrak Beckers trainer, Günter Bosch, de samenwerking met het idool uit Leimen. Becker werd uitgeschakeld in een duel, waarin hij zich onbetamelijk gedroeg. Hij werd in vijf sets verslagen door
a) **Stefan Edberg**
b) **Yannick Noah**
c) **Wally Masur**

6 Eindelijk kreeg hij zijn standbeeld, de letterkundige, doopsgezinde predikant, journalist, dichter en schrijver Anthony Winkler Prins. Het monument verscheen in zijn woonplaats
a) **Hazerswoude**
b) **Spijkenisse**
c) **Veendam**

7 Terroristen van de revolutionaire anti-racistische actie (RaRa) steken de Makro-vestiging te Nuth in brand. Het complex brandt tot de grond toe af. Gevolg van het inferno:
a **de SHV besluit haar belangen in Zuid-Afrika te verkopen,**
b **de SHV legt het dreigement van RaRa naast zich neer en gaat door met haar investeringen in Zuid-Afrika,**
c **de SHV verplaatst haar Zuidafrikaanse vestigingen naar het buurland Zimbabwe**

8 Dit jaar besloot het kabinet eindelijk tot de privatisering van het chemieconcern DSM. Minister De Korte nam dit besluit om ervoor te zorgen dat:
a) **DSM niet langer als staatsbedrijf beschouwd kan worden,**
b) **de vakbonden minder zeggenschap krijgen in het bedrijf,**
c) **het financieringstekort verder teruggedrongen kan worden**

9 .....we hebben hier al eerder over gesproken, en we moeten dit vandaag opnieuw herhalen; op een gegeven moment begon het land zijn stuwkracht te verliezen, moeilijkheden en onopgeloste problemen begonnen zich op te stapelen, er traden elementen van stagnatie op en andere verschijnselen die het socialisme vreemd zijn. Dit alles heeft de economie en de maatschappelijke en geestelijke sectoren ernstig aangetast. We moeten duidelijk lering trekken uit het verleden, opdat geen ruimte ontstaat tussen beslissingen en praktische uitvoering daarvan..." Woorden van
a) **Gustav Husak, aan de vooravond van zijn aftreden als leider van de Tsjechoslowaakse communistische partij,**
b) **Michail Gorbatsjov op 27 januari in een toespraak tot het plenum van het Centraal Comité,**
c) **De Roemeense autocraat Nicolae Ceausescu in een toespraak, waarin hij melding maakte van ernstige stagnatie in de olieproduktie en elektriciteitsvoorziening en de Roemeense bevolking een barre winter in het vooruitzicht stelde**

10 De Ako-prijs, de nieuwe jaarlijkse onderscheiding voor het beste Nederlandstalige werk, ging dit jaar naar
a) **J. Bernleff voor zijn roman 'Publiek geheim'**
b) **Hugo Claus voor zijn bundel 'Alibi'**
c) **Renate Rubinstein voor 'Nee heb je'**

11 De tienjarige Valérie Albada Jelgersma uit Laren, dochter van de directeur van de levensmiddelengroothandel Unigro, werd ontvoerd door twee gewapende en gemaskerde mannen, die inmiddels gepakt zijn en voor de rechtbank terecht hebben gestaan. Valérie werd twaalf dagen na haar ontvoering bevrijd uit een huis, waar de kidnappers het meisje gevangen hadden gehouden. Dat gebeurde in
a) **Etten-Leur**
b) **Gilze-Rijen**
c) **Aarle-Rixtel**

12 De Vara zag af van het uitzenden van een deel uit een Westduitse tv-show van Rudi Carrell. Die beslissing viel, nadat minister Van den Broek in 'Achter het Nieuws' gewaarschuwd had dat door de uitzending van het gewraakte fragment de veiligheid van Nederlanders in Iran in gevaar zou kunnen komen. Wat liet het fragment zien?
a) **Ayatollah Chomeini die in een rede duizenden jonge Iraniërs ophitste zich vrijwillig voor de oorlog tegen Irak te melden**
b) **Chomeini in een clowneske uitdossing op een praalwagen in de Keulse 'Rosenmontagszug'**
c) **Vrouwen die Chomeini dames ondergoed naar het hoofd gooien**

13 Toni Schumacher, doelman van het nationale voetbalelftal van West-Duitsland, doet een boekje open. „De Bundesliga staat stijf van de doping", beweert Schumacher en hij uit verder nog een hele reeks beschuldigingen. Titel van het boek dat een bestseller wordt, is
a) **Der Anfang vom Ende**
b) **Der Anpfiff**
c) **Die Abseitsfalle**

14 Anna Brouwers is haar naam. In februari kwam zij door een bijzondere gebeurtenis in het nieuws. Welke?
a) **Zij werd 103 jaar**
b) **Op de verkiezing van Miss Universe in Belgrado werd zij tweede achter de winnares uit Venezuela**
c) **Zij brak het Limburgs record op de 800 meter hardlopen, dat tot dan toe op naam stond van de legendarische Maria Gommers**

15 Op de Europese indoor atletiekkampioenschappen in het Franse Lievin bevochten drie Nederlandse atleten een gouden medaille
a) **Els Vader, Han Kulker en Elly van Hulst**
b) **Arjen Visserman, Edine van Heezik en Nelli Cooman**
c) **Nelli Cooman, Han Kulker en Rob Drupper**

16 Kamerlid Jos van Rey (VVD) sprong in de bres voor slager Driessen uit Elsloo. Deze was door de politie van Stein op de bon geslingerd, omdat hij speklappen
a) **in de openlucht voor zijn slagerij (te koop) had opgehangen, hetgeen in Nederland pertinent verboden is,**
b) **met 'zwoerd en al' verkocht,**
c) **niet op de voorgeschreven manier had aangeprezen; op een bordje in zijn etalage stond 'een pond' in plaats van 500 gram**

17 De Regionale Omroep Zuid krijgt met ingang van januari als roepnaam
a) **Omroep voor de Randstad Maastricht en de Limburgse regio**
b) **Radio Zuid-Limburg**
c) **Omroep Limburg**

18 Nederland koos vlak voor de lente nieuwe Provinciale Staten. Bij die verkiezingen deed zich in Limburg een politieke aardverschuiving voor. CDA en VVD verloren, de PvdA boekte grote winst en het resultaat van de Partij Nieuw Limburg mocht er ook zijn. Deze partij
a) **debuteerde met vier zetels**
b) **verdrong de VVD als derde partij Limburg**
c) **handhaafde zich op het niveau van 1982**

19 Paus Johannes Paulus II doet een nieuwe encycliek – zijn zesde – het licht zien. Titel van den encycliek is
a) **Redemptoris Mater**
b) **Humani generis**
c) **Sacerdotii nostri primordia**

20 Het had niet veel gescheeld of Limburg was een belangrijk cultureel evenement van internationale allure rijker geworden. Het betreft
a) **De Nederlandse Filmdagen**
b) **Het Holland Festival**
c) **Het Theaterfestival Nederland**

21 Economische malaise in Joegoslavië uit zich in stakingen, demonstraties, protestvergaderingen en niet geringe looneisen. Daartussen speelt ook nog een omvangrijk corruptieschandaal, ten gevolge waarvan menig politicus zijn biezen moeten pakken. En als klap op de vuurpijl is er het oplaaiende conflict in een gebiedsdeel, waar de Servische minderheid zich in toenemende mate belaagd voelt door een meerderheid van etnische Albanezen. Hoe is de naam van die regio?
a) **Vojvodina**
b) **Slavonië**
c) **Kosovo**

22 Nederland-Griekenland, een wedstrijd in de voorronden van het Europees kampioenschap. Het wordt 1-1 in een van Nederlandse zijde ondoordacht slecht gespeelde partij. Mede geholpen door een enorme blunder van Van Breukelen, komen de Grieken al na vijf minuten aan de leiding door een lepe boogbal van
a) **Dimitrios Saravakos**
b) **Nikos Anastopoulos**
c) **Panayiotis Tsachoulidis**

23 Het bisdom Roermond maakt bekend met een evangelisatiecampagne te starten, een offensief dat 'tot het jaar 2000' moet duren en tot doel heeft
a) **meer geestelijken op te leiden voor missionair werk in Afrika,**
b) **het godsdienstonderwijs op de lagere scholen in de oude vorm te herstellen en te intensiveren,**
c) **de katholieken weer tot geloof te brengen en ze los te maken van 'het katholiek zijn voor jezelf'**

24 De commissie Dekker doet in een advies vergaande voorstellen om de gezondheidszorg te herstructureren, vooral met het oogmerk de kosten binnen de perken te houden. Een van de voorstellen is gericht op de instelling van een basisverzekering tegen ziektekosten voor iedereen. Wat behelst die verzekering?
a) **Dit zogenaamde basispakket dekt 85% van alle kosten. Daarnaast moet iedereen de mogelijkheid hebben om zich aanvullend te verzekeren**
b) **Het basispakket dekt 90% van alle kosten. Tandheelkundige behandeling is voortaan rekening man**
c) **Iedere Nederlander is voortaan verzekerd tegen ziektekosten, met dien verstande dat in de toekomst alleen huisartsenhulp door de patiënt moet worden betaald**

25 Greg Le Mond kon dit jaar niet starten in de Ronde van Frankrijk
a) **Wegens beledigende taal aan het adres van premier Chirac kreeg Le Mond geen inreisvisum voor Frankrijk**
b) **Tijdens een konijnenjacht in Californië werd hij – abusievelijk – getroffen door een schot hagel uit het flobertgeweer van zijn zwager**
c) **Precies vijf weken voor de start van de Tour kwam aan het licht dat Le Mond in de Giro d'Italia doping had gebruikt. De Internationale Wielerunie schorste hem daarop voor de duur van drie maanden**

26 Zij kreeg internationale bekendheid: de bevallige Violetta Seina. Waardoor?
a) **Nadat zo'n 40 jaar alleen maar mannen op Malta de dienst hadden uitgemaakt, werd zij door een overweldigende meerderheid van de eilandbevolking tot presidente van de republiek gekozen**
b) **Deze KGB-agente knoopte amoureuze relaties aan met een Amerikaanse marinier en dit contact leidde ertoe dat Sovjet-spionnen gedurende zo'n jaar vrij toegang hadden tot de VS-ambassade in Moskou**
c) **Deze kosmonaute cirkelt vandaag in het ruimteschip Mir al 324 dagen ronde de aarde**

27 Aan de vooravond van de landelijke Aidscampagne via radio, tv en dagbladen zei staatssecretaris Dees het zo: „Als zich geen veranderingen voordoen in het tot nu toe vertoonde uitbreidingspatroon, bedraagt het aantal Aidspatienten in Nederland in 1991 ongeveer
a) **4500**
b) **12.000**
c) **7600**

28 De Nederlandse filmmaker Fons Rademakers kreeg in Los Angeles een Oscar voor zijn film De Aanslag
a) **Het was de eerste keer dat een Nederlandse film met die onderscheiding begiftigd werd**
b) **Drie jaar geleden werd de film Rooie Sien ook met een Oscar bekroond**
c) **In '72 won cineast Paul Verhoeven met 'Turks Fruit' al een Oscar**

29 Minister De Koning (Sociale Zaken) vindt dat gescheiden bijstandsmoeders maar moeten gaan werken. Het toenemend aantal echtscheidingen kost de overheid miljarden en dat kan zo niet langer, zei De Koning. In 1960 waren er ruim 80.000 mensen gescheiden en in het jaar 2000 zijn het er naar verwachting
a) **120.000**
b) **280.000**
c) **800.000**

30 Op de Fidji-eilanden zetten militairen de burgerregering af. Nieuwe machthebber wordt
a) **luitenant-kolonel Sitiveni Rabuka**
b) **generaal Marcello Gaidari**
c) **grootmajoor Oelah Mojsoha**

31 Drie bankovervallers sloegen brutaal toe in Valkenburg en Schin op Geul. Zij hielden gedurende zestien uur drie gezinnen, in totaal 11 personen, in gijzeling. In de tussentijd roofden twee van hen de kluizen van de NMB in Valkenburg leeg. Het einde van de gijzeling kwam, nadat een van de onfortuinlijken zich van zijn boeien had weten te ontdoen. De gangsters hadden de elf opgesloten in
a) **de kelder van de NMB in Valkenburg**
b) **een vakantiehuisje in Terziet (Epen)**
c) **een jagershut in de bossen nabij het Voerdorp Teuven**

32 Tot welk bedrag zijn inkomsten uit vakantiewerk niet van invloed op de kinderbijslag? Staatssecretaris De Graaf weet het zeker. Aan hem zou u het kunnen vragen
a) **ƒ 800**
b) **ƒ 3.000**
c) **ƒ 1.400**

33 De Ierse zanger Johnny Logan won in Brussel het 32ste Eurovisie Songfestival. Hij triomfeerde met het liedje 'Hold me now'. Zeven jaar geleden werd hij in Den Haag ook winnaar. Toen met de melodie
a) **What's another year'?**
b) **'Give me five minutes more'**
c) **'I adore the Iron Lady'**

34 Ajax veroverde de Europese beker voor bekerwinnaars. Het was de vierde Europese triomf van de Amsterdammers. Tegenstander in de finale die in Athene werd gespeeld, was het Oostduitse Lokomotiv Leipzig. Het enige doelpunt viel in de 20ste minuut, toen Van Basten een bal schitterend inkopte. De voorzet die de goal inleidde, kwam van
a) **Van 't Schip**
b) **Winter**
c) **Silooy**

35 De Internationale Karel-de-Grote-Prijs van de stad Aken, een onderscheiding die wordt toegekend aan iemand „met bijzondere verdiensten voor de eenwording van Europa", ging dit jaar naar
a) **de Westduitse ex-president Karl Carstens**
b) **de vroegere Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Henry Kissinger,**
c) **de secretaris-generaal van de NAVO, lord Carrington**

36 Met ruime meerderheid van stemmen veroverde Margaret Hilda Thatcher een derde ambtstermijn. Grote verliezer bij de verkiezingen voor het Lagerhuis was de Alliantie van Liberalen en Sociaal-Democraten
a) **Thatcher is niet de enige premier van Groot-Brittannië die drie opeenvolgende verkiezingsoverwinningen boekte. Vóór haar presteerde Edward Heath hetzelfde**
b) **Tot dusver is Thatcher de enige die driemaal achter elkaar won**
c) **Harold Wilson won zelfs vier keer in successie**

37 Wie kent haar niet, de 'geachte (en gedeeltelijk ontblote) afgevaardigde Ilona Staller, in Italië beter bekend als het pornosterretje Cicciolina? Bij de Italiaanse verkiezingen kwam zij in het parlement als afgevaardigde van
a) **de Partij ter Bevordering van de Vrije Sex,**
b) **de Radicale Partij,**
c) **de Feministische Beweging,**

38 Met overwinningen in de Giro, de Ronde van Frankrijk en de race om het wereldkampioenschap in Karinthië bewees deze renner echt de grootste te zijn:
a) **Laurent Fignon**
b) **Sean Kelly**
c) **Stephen Roche**

39 Een dorp in het noorden des lands wordt opgeschrikt door een ontuchtaffaire, waarbij verscheidene tientallen kinderen betrokken zouden zijn geweest. Welke plaats was dat?
a) **Klazinaveen**
b) **Coevorden**
c) **Oude-Pekela**

40 Het achttiende Pinkpopfestival
a) **werd een daverend succes, bijgewoond door zo'n 40.000 bezoekers, die van goede muziek en het warme, zonnige weer genoten,**
b) **was een tegenvaller. Door het slechte weer vonden slechts 30.000 popfanaten de weg naar Baarlo**
c) **viel samen met de Ronde van Limburg voor beroepsrenners. Daardoor ontstonden in en rond Geleen verkeersopstoppingen met het onvermijdelijke gevolg dat zo'n 10.000 liefhebbers van popmuziek de helft van het programma misten**

41 Nieuwe erupties van geweld laaien op na de moord op Rashid Karami,
a) **premier van Libanon**
b) **leider van de sji'itische groepering Hezbollah**
c) **voorzitter van de Arabische Liga.**

42 Mathias Rust (19) uit Wedel bij Hamburg, doet de wereld versteld staan. Na een illegale vlucht van Helsinki over het grondgebied van de Sovjetunie zet hij zijn sportvliegtuigje, een Cessna-F 172 op het Rode Plein aan de grond, uitgerekend op 28 mei, de 'Dag van de Grenswachters'. Hoe Rust door de verdedigingsgordel rond Moskou kon geraken, blijft een raadsel. Zijn stunt kost de Sovjet-minister van defensie, Sokolov, zijn baan. ook de chef van de luchtmacht wordt de laan uitgestuurd. Rust staat vervolgens terecht en het vonnis luidt:
a) **vier jaar werkkamp,**
b) **twee jaar cel, verbeurdverklaring van de Cessna en 10.000 roebel boete,**
c) **verbanning naar Gorki, alwaar tewerkstelling gedurende drie jaar in een vliegtuigfabriek.**

43 Met ingang van juli zetten de VS in de Perzische Golf oorlogsschepen in om bescherming te bieden aan olietankers van
a) **Bahrein**
b) **Koeweit**
c) **De Verenigde Arabische Emiraten**

Vraag 86:

Een van de grootste scheepsrampen aller tijden voltrok zich op de 20ste van deze maand bij het Filippijnse eiland Mindoro. Daar kwam een overvolle veerboot in aanvaring met een olietanker. Beide schepen vlogen in brand en zonken kort daarna. De veerboot (Dona Paz) was op weg van het eiland Leyte naar Manila. Volgens de passagierslijst bevonden zich 1493 reizigers aan boord, maar later bleek dat er ook heel wat illegale passagiers meevoeren. Hoeveel er dat waren, weet tot dusver niemand. Reeds is de vrees uitgesproken dat er meer dan 2000 opvarenden omgekomen zijn...
Veel dichter bij huis, namelijk voor de haven van Zeebrugge, kapseisde begin maart de Britse veerboot Herald of Free Enterprise (zie foto). Ook hier was sprake van een catastrofe. Ruim zes maanden na de ramp werd in de binnenhaven van Zeebrugge nog het stoffelijk overschot van een slachtoffer geborgen. Het was de 189ste dode.
Vier maanden nadat de 'Herald' gekapseisd was, kwam een officiële Britse commissie van onderzoek tot de conclusie, dat het ongeluk gedeeltelijk te wijten was aan nalatigheid van de bemanning. Kapitein David Lewry
a) **werd op alle aanklachten vrijgesproken.**
b) **mag nooit meer dienst doen als kapitein op een veerboot.**
c) **werd voor een jaar geschorst**

44 Winnaar het van het 78ste Oud Limburgs Schuttersfeest in Kinrooi werd de schutterij
a) **St. Martinus uit Horn**
b) **St. Mauritius uit Strucht**
c) **St. Sebastiaan, Grote Brogel**

45 Hij kreeg er een hartelijk welkom, compleet met rode loper, militaire erewacht en 21 saluutschoten: de Oostenrijkse president Kurt Waldheim. En het staatshoofd van het gastland prees de bezoeker om diens „edele menselijke waarden". Welk land bezocht Waldheim?
a) **Jordanië**
b) **West-Duitsland**
c) **Zwitserland**

46 Begin jaren vijftig werden vrouwen in Nederland gemiddeld 2,3 jaar ouder dan mannen. Jongens die nu geboren worden, gaan – volgens berekeningen van het CBS – dood, als zij 73,1 jaar zijn, meisjes die nu geboren worden, worden gemiddeld
a) **79,6 jaar**
b) **75,2 jaar**
c) **74,8 jaar**

47 Rudolf Hess overleed op 93-jarige leeftijd. De laatste gevangene van Spandau pleegde zelfmoord door ophanging. In de biografie over Hess lezen wij: „In 1933 kwam Hess in de Rijksdag, waarna hij benoemd werd tot plaatsvervanger van Hitler. Zijn ster steeg tot begin 1940. Toen bleek zijn eigen chef-staf hem te hebben overvleugeld. Dat was de even sluwe als keiharde
a) **Martin Bormann**
b) **Alfred Jodl**
c) **Hermann Göring**

48 Meer dan een miljoen mensen demonstreerden op de tweede dag van augustus, om wraak roepend, in Teheran,
a) **uit protest tegen de dood van honderden Iraanse pelgrims bij ongeregeldheden in Mekka,**
b) **nadat de Iraakse luchtmacht de Iraanse hoofdstad zwaar bestookt had,**
c) **als reactie op de Amerikaanse wraak voor de raketaanval op het fregat Stark.**

49 In zijn begrotingsbrief wees minister Ruding van Financiën er op dat een relatief fors deel van de overheidsuitgaven bestaat uit subsidies. Dit jaar beliepen die subsidie
bedrag van
a) **ƒ 4 miljard**
b) **ƒ 975 miljoen**
c) **ƒ 38 miljard**

50 De opening van het Neder
operaseizoen in het A
dams Muziektheater – 'Tristan und
de' van Wagner – deed heel wa
opwaaien. De reden hiervan was
a) **de veel bekritiseerde regie**
Jürgen Gosch,
b) **de belabberde kwaliteit va**
solisten,
c) **het onaanvaardbare spel va**
Concertgebouworkest.

51 En de NAVO heeft een ni
opperbevelhebber: ge
John Galvin. Hij is de opvolger va
neraal
a) **Bernard Rogers**
b) **Leopold Chalupa**
c) **Alexander Haig**

52 Een greep uit het credo v
politieke partijen. Over
maatschappelijk verschijnsel crim
teit lezen wij: „Iedereen schreeuwt
hardst dat rechtshandhaving
rechtsbescherming duldt. Iedere
bezig het kind met het badwater w
gooien. De anonimiteit, de angst e
wantrouwen dat dat oplevert, zal
weerga niet kennen." Standpunt va
(het)
a) **Gereformeerd Politiek Verbo**
b) **Reformatorische Politieke F**
ratie,
c) **Pacifistisch Socialistische P**

53 Harry van den Bergh va
PvdA zegde begin septe
het lidmaatschap van de Tweede
mer op. Van den Bergh was eer
opspraak gekomen, toen hij ervan
schuldigd werd
a) **met voorwetenschap in aand**
Fokker te hebben gehandeld,
b) **op eigen houtje banden te**
ben aangeknoopt met de Z
afrikaanse verzetsbewe
ANC,
c) **openlijk in verzet te zijn geko**
tegen het officiële beleid va
PvdA inzake de stationering
kruisraketten op de basis Wo
drecht.

54 Volstrekt ongewis is of A
topman Gerrit Jan Heijn no
leven is, maar het ergste wordt
vreesd. Vandaag is het 114 dagen
leden dat hij bij zijn woning in Bloem
daal ontvoerd werd. Het losgeld da
daders, waarschijnlijk vier of vijf pe
nen, hebben geëist, bedroeg ƒ 8,4
joen in contant geld en 1236 diam
ten. Bij de eerste overdracht van
losgeld in de buurt van Wolfheeze w
den ƒ 450.000 en alle diamanten o
gedragen. Nog eenmaal meldden
ontvoerders zich, per brief op 9 dec
ber. Sindsdien is er een absoluut,
heilspellend stilzwijgen. Tien jaar g
den werd voor het eerst een vermo
de Nederlander ontvoerd. Het was
a) **mevrouw Toos van der Valk.**
b) **de Amsterdamse zakenman M**
rits Caransa.
c) **de bierbrouwer Alfred Heineke**

55 Met het INF-akkoord dat
moeizame onderhandelin
gedurende een lange periode tot st
kwam, verdwijnt volgens schatting
van NAVO-experts slechts drie pro
van de internationale kernbewapen
Weet u overigens waarvoor de af
ting INF staat?
a) **Intermediate-range Nuclear F**
ces.
b) **International Nuclear Forces.**
c) **Irremovable Nuclear Forces.**

56 Het Nederlandse damesh
keyteam prolongeerde in L
den de Europese titel. In de finale w
Engeland bedwongen.
a) **Oranje won met 4-2.**
b) **Nadat de wedstrijd in 1-1 w**
geëindigd, won Nederland d
het beter benutten van de st
ballen.
c) **Het duel eindigde in een 0-0 g**
lijkspel. Op grond van een be
doelsaldo kwam Oranje in het b
zit van de titel.

57 Minke uit Epen, Betje uit Eck
rade en Cobi uit Ransdaal w
ren op 'n dag in september eregast
a) **in de sound-mix-show van He**
nie Huisman, waar zij zich
ware sopranen ontpopten.
b) **op de 51ste Centrale Fokveed**
voor zwartbonten. Elk van de d
had reeds meer dan 100.000 li
melk gegeven.
c) **op het galabal van de Verenig**
van Tanzmariechen, afdeli
Mergelland, waar zij een wer
lende show weggaven.

58 Hij zat ruim twee jaar in huis
rest in een dependance van
Nederlandse ambassade in Pretor
Klaas de Jonge. De vrijlating geschie
de in het kader van een uitwisseling v

TENKENNIS

wilt meedingen – en dat kan, indien u ee van het LD bent – dient u uw oplos- adresseren aan:
redactie Limburgs Dagblad,
s 3100, 6401 DP Heerlen.
voldoende als u achter de nummers vragen de juiste letter (het goede ant- invult, bij voorbeeld 1 = c, 2 = a, en- ts. Als u vraag 87 opgelost hebt, zult u n dat de getallen van 1 tot en met 40 in jes onder de foto's door elkaar staan. n ook niet anders. Welnu, in uw ant- achter vraag 87 zet u de getallen in de door u gevonden volgorde. Let wel: u begint linksboven op het tableau en werkt achtereenvolgens in horizontale richting rij voor rij af. Voorbeeld: vraag 87: 7-34-27-15 enzovoorts.

Op de briefkaart c.q. linkerbovenhoek van de enveloppe dient duidelijk vermeld te worden: Oudejaarsquiz.

Iedere abonnee kan slechts één oplossing inzenden.

Oplossingen dienen uiterlijk **zondag 24 januari 1988** in ons bezit te zijn. Vermeld bij uw oplossing uw bankrekening- of gironummer.

Uitslag

Over deze Oudejaarsquiz wordt geen correspondentie gevoerd. Personeelsleden van het LD en hun familieleden zijn van deelneming als hierboven omschreven uitgesloten.

In ons nummer van zaterdag 6 februari 1988 zullen wij de uitslag van de quiz en de namen van de prijswinnaars bekendmaken.

Veel succes allemaal en een voorspoedig 1988.

levenden en vier doden. Bij zijn te- er in Nederland zei De Jonge dat

j wel degelijk wapens en explo- ieven voor de Zuidafrikaanse erzetsbeweging ANC heeft ge- mokkeld en verstopt,
e Zuidafrikaanse beschuldigin- en over zijn samenwerking met et ANC elke grond van waarheid missen,
ij weliswaar sympathiseert met et ANC, maar dat zijn activitei- en voor deze beweging steeds eperkt gebleven zijn tot verbale teun.

9 Nederland zond twee mijnenvegers naar het gebied van de zische Golf. Doel van die missie de internationale scheepvaartrou- aldaar vrij van mijnen te houden. waren de:
Piet Hein en de Prinsendam,
Schiedam en de Maassluis,
Hellevoetssluis en de Maassluis.

0 Op 15 september diende minister Ruding van Financiën in de ede Kamer de begroting voor 1988 de bijbehorende toelichtende nota, Miljoenennota, in. Hieruit blijkt onder er dat de staatsschuld oploopt tot
ƒ 260 miljard
380.000.000 miljoen gulden
ƒ 15 miljard

1 Het gebeurde in Rotterdam bij de wedstrijd Nederland-Cyprus. af de staantribune gooide een, naar r bleek 21-jarige vandaal uit Oss rookbom in het doelgebied van Cy- . De keeper van de gasten werd eschakeld en de wedstrijd ruim drie rtier gestaakt. Nederland won met werd nadien door de strafcommis- van de Uefa met een papieren 0-3 erlaag bestraft, maar kreeg in hoger oep gedaan dat de wedstrijd alsnog gespeeld mocht worden. Dit is in- dels gebeurd. Nederland won met 0. Weet u nog wie na het rookbomin- nt in de Kuip het doel van Cyprus edigde en nog zevenmaal gepas- rd zou worden?
Pantzaras
Charitou
Kleftis

2 Grote beroering in een Brabants kerkddorp, als bekend rdt dat het ministerie van WVC er n 300 asielzoekers wil onderbren- n. Da's veel te veel, vindt de bevol- g ter plekke die de straat optrekt. Het nt tot emotionele taferelen. Uiteinde- valt het allemaal mee; er komen an- nlijk minder asielzoekers. Welk pje wond zich zo op?
Ulecoten
Stevensbeek
Maarheze

3 Ex-minister ..... van Volkshuisvesting had het ABP nooit gun- n mogen verlenen die andere beleg- s in de bouw niet kregen. Met het t naleven van de bestaande subsi- regeling overtrad hij de wet. Aldus Peschar, voorzitter van de Algeme- Rekenkamer, in zijn verklaring voor parlementaire enquêtecommissie. t argument van betrokkene dat hij minister mocht afwijken van de wet- ijke regels, noemde Peschar „com- te onzin". Op welke minister had Pe- ar het gemunt?
Drs. J. Gruijters
Ir. W. Schut
Drs. P. Bogaers

4 Uwe Barschel, ministerpresident van Sleeswijk-Holstein, – dat staat nu wel vast – daadwer- ijk betrokken bij een politiek schan- al van de eerste orde. Het drama ein- de met de dood van Barschel, die op oktober levenloos in zijn hotelkamer Genève werd gevonden. Moord of fmoord? Daarover bestaat nog eds geen volledige zekerheid. Het andaal werd in de openbaarheid ge- echt door een vroegere medewerker n Barschel, Reiner Pfeiffer. Deze be- huldigde Barschel ervan privé-detec- es te hebben gehuurd om het sexle- n van een politieke rivaal in de gaten houden, en opdracht te hebben ge- ven diezelfde persoon aan te klagen gens belastingontduiking. Wie was rivaal?
Barschels sociaal-democratische tegenspeler Björn Engholm,
Klaus Kribben, de man die Barschel na zijn val als premier van Sleeswijk-Holstein als kandidaat voor dit ambt opvolgde,
Gerhard Stoltenberg, CDU-partijleider in Sleeswijk-Holstein.

5 Op maandag 19 oktober stortten eerst in de beurs van Wall eet en vervolgens in effectenbeur- n over de hele wereld de aandelen- ersen in. In Wall Street was er op ze ene dag een koersdaling, die in rgelijking met de daling van de koer- n op 'Zwarte Donderdag' (28 oktober 929)
tien procent groter was,
net zo groot was,
veel geringer was.

Vraag 87:

1. President van een Oosteuropees land dat ook deze winter te kampen heeft met ernstige economische problemen.
2. Hij overleed dit jaar: de Franse toneelschrijver Jean Anouilh.
3. Zuidamerikaanse tennis-ster.
4. Opperbevelhebber van de NAVO-strijdkrachten in Europa.
5. In Midden-Oosten ontvoerde afgezant van de Anglicaanse kerk.
6. Wereldkampioene wielrennen op de weg.
7. Hij getuigde in de spectaculaire Irangate-affaire.
8. Deze officier van justitie hield in de APB-affaire een requisitoir van ruim zeven uur.
9. Een van haar grote hits: So Emotional.
10. Amerikaans ambassadeur in Nederland.
11. Zijn Boerenpartij kwam in 1967 op zeven zetels in de Tweede Kamer.
12. Mijn moeder komt uit Zuid-Korea en zij is zangeres.
13. Ze noemden hem ook wel 'de Turk'.
14. Ik ben de opvolger van Caspar Weinberger.
15. Een knappe jongedame uit Schinveld oogstte triomfen.
16. John Demjanjuk; is hij werkelijk 'Ivan de Verschrikkelijke'?
17. Ex-veiligheidsadviseur die ook getuigde en een zelfmoordpoging deed.
18. Willy Brandt werd geattaqueerd door SPD'ers, toen hij deze Griekse als partijwoordvoerster had aangesteld. Gevolg: Brandt stapte op.
19. Levenslang luidde het vonnis tegen de 'Slachter van Lyon'
20. Een (gehuwde) presidentskandidaat kwam in grote moeilijkheden door zijn relatie met dit fotomodel.
21. Vijfmaal won hij de Ronde van Frankrijk. Enkele weken geleden overleed hij.
22. Hij nam een Oscar in ontvangst voor 'zijn' film De Aanslag.
23. Orson Welles was eens haar echtgenoot.
24. Hij speelde in beroemde films als 'The Dirty Dozen' en de 'Professionals'.
25. Hoofdrolspeler in succesfilm 'Flodder'.
26. Franse zangeres van Egyptische afkomst. Zij werd geboren als Yolande Gigliotti.
27. Ontslagen partijleider van Moskou.
28. Flamboyante entertainer en showpianist die op 67-jarige leeftijd overleed.
29. Fluitiste die regelmatig op het tv-scherm te zien is en beluisterd kan worden.
30. Zinderend slot van een Sovjetrussische schaaktweekamp in Sevilla. Dit is de winnaar.
31. Deze secretaris-generaal van een regerende communistische partij bracht in juni een officieel bezoek aan Nederland.
32. Het Chinese leger trok in 1949 zijn land binnen en bezette het.
33. Kopstuk van de 'Grünen' in West-Duitsland.
34. Komiek, theaterman en reizend ambassadeur voor Unicef, dat was hij.
35. Nam ontslag als directeur van de Tour de France.
36. Succesvolle Franse filmactrice.
37. Alles „ist erstunken und erlogen".
38. Zijn 'Ganz Unten' werd een bestseller.
39. Koning van de gitaristen: Andres Segovia. Hij stierf, 93 jaar oud, in juni.
40. Debuteerde in 1933 als filmacteur naast Joan Crawford in 'Dancing lady'.

66 De eerste democratische verkiezingen in Suriname sinds zeven jaar gaven een spectaculaire uitslag te zien. Zo werd de partij van legerleider Desi Bouterse, de NDP,
a) **tegen alle verwachtingen in winnaar,**
b) **geconfronteerd met een zware nederlaag,**
c) **door de Surinaamse bevolking volledig genegeerd en behaalde zij niet één zetel.**

67 Voor veel beroering zorgde de geplande opvoering van Fassbinders toneelstuk 'Het vuil, de dood en de stad', die uiteindelijk niet door zou gaan. Dit toneelstuk, met vermeende anti-semitische tendenzen, ging eerder wel in première in
a) **Noorwegen,**
b) **Zweden,**
c) **Denemarken.**

68 Meer dan 30 doden en zo'n 80 gewonden was de droeve balans van een inferno in een Londens metrostation. Welk?
a) **Liverpool Street Station**
b) **Victoria Station**
c) **Kings Cross**

69 Als straks op autowegen 120 kilometer per uur mag worden gereden, zal de politie streng op naleving van de maximumlimiet letten, zei minister Smit-Kroes van Verkeer. Naar verluidt kost overtreding van de nieuwe maximum-snelheid de zondaar minimaal
a) **ƒ 140**
b) **ƒ 80 plus voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid gedurende drie maanden,**
c) **ƒ 25 voor elke te hard gereden kilometer.**

70 De Amerikaanse minister van defensie, Caspar Weinberger, hield het voor gezien. Hij trad af. Zijn opvolger heet Frank Carlucci, tot dan toe
a) **veiligheidsadviseur van Reagan,**
b) **ambassadeur van de VS in Buenos Aires,**
c) **leider van de Amerikaanse delegatie bij het overleg tussen Oost en West in Wenen over wederzijdse troepenreducering.**

71 In een langdurige toespraak ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van de Russische Oktoberrevolutie rekent partijleider Gorbatsjov af met het stalinisme en maakt hij duidelijk dat zijn politiek van 'perestrojka' een beslissende wending betekent. Onder 'perestrojka' wordt verstaan
a) **inkapseling**
b) **herstructurering**
c) **herschrijving**

72 De Nobelprijs voor de Vrede werd toegekend aan Oscar Arias Sanchez,
a) **president van Costa Rica**
b) **minister van buitenlandse zaken van Mexico**
c) **premier van Venezuela**

73 De invoering per 1 januari van een nieuw paspoort is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Premier Lubbers besloot hiertoe na een gesprek met staatssecretaris Van der Linden van buitenlandse zaken. Lubbers' ingreep was een gevolg van verzet uit het parlement en het vernietigende rapport van de Algemene Rekenkamer, waarin onder meer staat dat het ministerie veel te grote risico's heeft genomen met de gelegenheidscombinatie KEP, die à raison van ƒ 1,5 miljard gedurende 15 jaar twee miljoen paspoorten per jaar levert. KEP staat voor
a) **Kodak, Elba, Philips**
b) **Kodak, Edah, Philips Duphar**
c) **KNP, Elektrolux, Philips**

74 Op 74-jarige leeftijd overleed in Amsterdam Simon Carmiggelt, Nederlands bekendste columnist. Onmiddellijk na de oorlog begon Carmiggelt, wiens werk enkele jaren geleden gehonoreerd werd met de PC Hooftprijs, in Het Parool met zijn dagelijkse bespiegelingen onder het pseudoniem
a) **Observator**
b) **Waarnemer**
c) **Kronkel**

75 Op de eerste dag van de derde topconferentie tussen Ronald Reagan en Michail Gorbatsjov in Washington zetten de leiders van de twee machtigste naties ter wereld hun handtekening onder het INF-akkoord, dat een eind maakt aan alle kernwapens voor de middellange en kortere afstand. Thans is op hoop van de wereld gevestigd op een doorbraak in de kwestie van de strategische wapens. Al bij hun eerste top, die van Genève in 1985, waren Reagan en Gorbatsjov het er in principe over eens dat het aantal strategische wapens
a) **met de helft moet kunnen worden verminderd**
b) **binnen drie jaar systematisch teruggebracht moet worden tot nul.**
c) **met 10 procent per jaar verminderd moet worden, terwijl er geen nieuwe wapens in die categorie meer vervaardigd mogen worden.**

Samenstelling
FRITS SCHILS

76 De wegenbelasting gaat omhoog (per juli '88 met ƒ 25 voor personenauto's en ƒ 50 voor vrachtwagens). Voorts komt er een elektronische tolheffing bij tunnels, bestaande oeververbindingen en op verschillende wegen. Ook wordt het betaald parkeren in binnensteden uitgebreid. Allemaal maatregelen die tot doel hebben het openbaar vervoer te verbeteren en het fileprobleem in de Randstad te verbeteren. In dit verband gaat de overheid met particuliere beleggers onderhandelen over de aanleg van vier tunnels bij
a) **Amsterdam, IJmuiden, Rotterdam en Alblasserdam**
b) **Amsterdam, Den Haag, Alkmaar en Gouda**
c) **Velzen, Vianen, Rotterdam-Zuid en Geldermalsen**

77 De hele Tweede Kamer tuimelde over Wim Deetman heen. De minister van Onderwijs werd verweten het nieuwe stelsel van studiebeurzen in 1986 overhaast, tegen talloze waarschuwingen in, te hebben ingevoerd. Ook zou hij de Kamer verkeerd hebben ingelicht over het moment, waarop hij definitief besloot met het nieuwe stelsel van start te gaan. De oppositie diende een motie van afkeuring tegen Deetman in, maar CDA en VVD schaarden zich achter de bekritiseerde bewindsman. Hij mocht blijven. VVD-woordvoerder Franssen zei tot besluit van zijn betoog over Deetman in de Kamer:
a) **'Ik voel niets voor een kabinetscrisis, dus laat Deetman maar zitten. Maar hij moet er geen potje van maken.'**
b) **'Deetman heeft ontegenzeggelijk fouten gemaakt, desondanks erkent de VVD de grote verdiensten van deze minister ten volle en is onze partij niet van plan hem te laten vallen.'**
c) **'De samenleving zal voorlopig de naam van Deetman niet los kunnen zien van de problemen rond de invoering van de Wet Studiefinanciering.'**

78 België ging vervroegd naar de stembus en dat bekwam met name de CVP niet zo goed. De partij van Martens leed gevoelig stemmenverlies. Er was winst voor de socialisten, vooral voor de Waalse Parti Socialiste. Premier Martens had in oktober het ontslag van zijn kabinet ingediend, nadat gebleken was dat
a) **de regeringspartijen CVP, PVV, PSC en PRL onder geen beding akkoord gingen met de voorgenomen plaatsing van Pershings en kruisraketten op de basis Florennes.**
b) **binnen de coalitie geen akkoord kon worden bereikt over een compromis ter uitvoering van het arrest van 30 september 1986 van de Raad van State, waarbij de benoeming van José Happart tot burgemeester van Voeren en zijn eedaflegging als burgemeester werden vernietigd.**
c) **de Waalse coalitiepartners geen steun wilden verlenen aan het voorstel van de regering de noodlijdende scheepswerven in Antwerpen met een eenmalige financiële injectie van vier miljard frank te hulp te komen.**

79 Hij overleed op 87-jarige leeftijd in Nieuwegein: kardinaal Bernard Alfrink. Hij gold als een der belangrijkste figuren op het Tweede Vaticaanse Concilie en heeft de katholieke kerk in Nederland geleid tijdens de revolutionaire ontwikkelingen in de postconciliaire jaren. Bijzonder aspect van zijn activiteiten is zijn voorzitterschap van 'Pax Christi' en befaamd zijn uitspraak „Vrede is meer dan de afwezigheid van oorlog. Vrede is ook sociale gerechtigheid en hiervoor hebben juist christenen zich op basis van het Evangelie in te zetten." In welk jaar werd mgr. Alfrink kardinaal?
a) **1960**
b) **1951**
c) **1968**

80 Werner Höfer kwam (opnieuw) in opspraak in verband met artikelen die hij heeft geschreven tijdens de nazitijd in Duitsland, en dit was voor de WDR aanleiding hem het advies te geven zo snel mogelijk op te stappen. Höfer genoot bekendheid als presentator van het discussieprogramma:
a) **Aspekte**
b) **Presseclub**
c) **Der internationale Frühschoppen**

81 Een andere markante Nederlander overleed korte tijd nadien: Joop den Uyl. Gedurende twintig jaar bepaalde hij het gezicht van de sociaal-democratie in Nederland. Het hoogtepunt van zijn politieke loopbaan was het premierschap van het eerste en enige kabinet dat zijn naam zou dragen en dat regeerde van 1973 tot 1977. Het kabinet bestond uit een coalitie van
a) **PvdA-CDA-D'66**
b) **PvdA-CDA**
c) **PvdA-KVP-ARP-D'66-PPR**

82 Twee dagen voor Kerstmis kaapt een 15-jarige jongen een Boeing-737 van de KLM. Dat gebeurt tijdens de vlucht van Amsterdam naar Milaan. Het toestel landt uiteindelijk in Rome, waar het kortstondige avontuur van de jonge luchtpiraat eindigt met de vrijlating van de passagiers en de overgave van de jongen. Welke naam droeg het gekaapte toestel?
a) **Abel Tasman**
b) **Parmentier**
c) **Prins Maurits**

83 Zij was eens 25 dagen koningin van Italië en kreeg nu door een unaniem besluit van de regering van premier Goria toestemming om na 41 jaar ballingschap naar Italië terug te keren. Haar naam is
a) **Geraldine**
b) **Maria José van Savoye**
c) **Antoinette van Bourbon-Parma**

84 Deze Waalse krant werd na de Tweede Wereldoorlog opgericht en heeft 38 jaar bestaan. Na Nieuwjaar verschijnt het verliesgevende blad niet meer. Het dagblad werd in Brussel uitgegeven en heet
a) **La Cité**
b) **La Dernière Heure**
c) **Le Drapeau Rouge**

85 Palestijnse betogers komen in opstand in door Israël bezette gebieden. Er vallen doden en gewonden en veel betogers worden gearresteerd. De twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap doen een dringend beroep op Israël de bewoners van de bezette gebieden te beschermen overeenkomstig het internationaal recht. Bijzonder fel gaat het er in de Gazastrook aan toe, een 258 km2 groot gebied, ingeklemd tussen
a) **Israël, Egypte en Middellandse Zee**
b) **Jordanië en Israël**
c) **Syrië en Jordanië**

● *Als een boer zijn boerderij niet onderhoudt of zijn vee verwaarloost, weet je dat er iets scheef zit. Maar achter de façade van weelde gaat vaak de bouwval van een mislukt ondernemerschap schuil. Dat te moeten vaststellen leidt tot spanningen. Spanningen veroorzaken ook de regelgevingen die paal en perk aan de productie hebben gesteld. Mede daardoor is de nood onder de boeren groot.*

● *De vier Wimmen van de Sociaal-Economische Voorlichtingsdienst, inmiddels het edelste deel van de Limburgse Land- en bouwbond (LLTB). V.l.n.r. ing. Wim van Hoof (43), ing. Wim Nijskens (27), drs Wim Dekkers (44), hoofd van de dienst ing. Wim Engels (37), het plaatsvervangend hoofd.*

BOEREN DOOR DIEP DAL

door JAN VAN LIESHOUT

De doorbraak van een taboe was het afgelopen jaar het meest schokkende nieuws aan het Groene Front. Jos Merkx, geestelijk adviseur van de 25.000 leden tellende Noordbrabantse Christelijke Boerenbond (NCB), verklaarde onomwonden dat in Brabant in 1986 tenminste 25 agrariërs een einde aan hun leven hadden gemaakt, omdat ze het niet meer zagen zitten. De zelfmoorden waren volgens de rector slechts het topje van de ijsberg van de toenemende geestelijke nood onder de boeren. Zijn uitspraak haalde niet alleen de kranten, maar ook het NOS-journaal.

„In Limburg zijn mij geen gevallen van zelfdoding bekend", geeft in Roermond pater dr. Lambert Ramakers, de pastorale adviseur van de 9.000 leden tellende Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), als zijn commentaar.

„Maar dat het de boeren niet goed gaat en dat ze daardoor ontzettend onder druk zijn komen te staan, is een feit. De telefoontjes zijn de laatste jaren duidelijk treuriger geworden. Hieruit spreekt meer leed, pijn en stress; niet alleen op het bedrijf, maar ook in het gezin tussen man en vrouw, tussen ouders en kinderen, tussen jong en oud."

Pater Ramakers beaamt dat veel nood wordt gecamoufleerd. Het is taboe om erover te spreken. Het is dan ook niet al goud wat er blinkt. Niet zelden gaat achter de façade van welstand de bouwval van een mislukt ondernemerschap schuil. Dat te moeten vaststellen leidt tot spanningen. Een boer is taai. Maar ook zijn weerstandsvermogen kent grenzen. Er zijn er dan ook die ram overspannen raken of door een hartinfarct worden geveld. De druk is te groot geworden.

Je merkt dat op boerenvergaderingen. Plots springt er iemand op om geheel buiten de orde fel uit te varen tegen de voorlichters die enkele jaren geleden tot bedrijfsaanpassing en -vergroting adviseerden. „Meer! Meer!", indoctrineerden zij. Veehouders werden grascolleges gegeven om nog meer runderen te kunnen inscharen. Uitgekiende foktechnische programma's leidden tot een hogere productie van melk met nog meer vet- en eiwitgehalte. Daartoe werden ook ligboxenstallen gebouwd, waarin de koe zich nog behaaglijker voelt. Er was geld, want er werd gesubsidieerd en gepremieerd.

Maar merkwaardigerwijs hield in Limburg bij ligboxstal 1001 het sprookje op.

„De nieuwbouw van stallen ligt stil", stelde ir. Jos Gommans, directeur van Landbouwbelang tijdens de algemene vergadering van de met de LLTB gelieerde aan- en verkoopcoöperatie. Ook wordt er amper nog gerenoveerd.

Mastodontische M's

De boeren kregen de rekening van hun ondernemerschap en vakmanschap gepresenteerd. In hun meesterschap hadden zij te weinig rekening met de twee mastodontische M's gehouden: de M van Markt en de M van Milieu.

Om de afzet hàd de boer zich niet of nauwelijks hoeven te bekommeren. Wat teveel werd geproduceerd werd opgeslagen om in magere maanden te worden benut. De vette jaren wilden echter maar niet verstrijken. Er ontstonden boterbergen van 'buiten categorie'. Om van de voorraden af te komen werd de melk gequoteerd.

Na een melkquotum kwam er een mestquotum. Ook werden maxima aangegeven voor het gebruik van mest en is een uitrijverbod op komst, waardoor mest voor bepaalde duur moet worden opgeslagen. De opslagcapaciteit is niet toereikend. Aanvragen voor een bouwvergunning stagneren. Daarbij komt dat België geen mest uit Nederland meer toelaat. Bijgevolg wordt er thans op grootscheepse schaal mest gesmokkeld, zo onthulde een varkenshouder uit het Land van Weert tijdens de algemene vergadering van de LLTB. Met apostolische ijver poogde hij de vergadering achter zich te krijgen voor een SOS-bericht aan minister Braks. Een akkerbouwer uit Wanssum protesteerde. „Jaren hebben jullie zien aankomen dat er een mestgeving zou komen, maar desondanks werd maar uitgebreid."

Een 'boe'-geroep ging op. Andermaal leed de solidariteit schipbreuk.

Daarom had pater Ramakers de eucharistieviering, die volgde, bewust in het teken van de grondgedachte 'Samen Verder' geplaatst. Hij bad om wijsheid, 'opdat wij de spanningen niet onnodig vergroten en de tegenstellingen niet verder opschroeven' en riep op tot 'actieve solidariteit'.

„Draaglast kun je niet altijd verminderen, draagkracht echter wel verhogen", zo hield hij de algemene vergadering voor. Zelf ging de Lazarist voor. Maar evenals artsen moet hij in toenemende mate doorverwijzen naar de Sociaal Economische Voorlichtingsdienst van de LLTB – 'een bolwerk van daadwerkelijk solidariteit'.

Wimmen

De dienst zetelt in het Landbouwhuis. Aan het hoofd staat drs. Wim Dekkers. Zijn rechterhand is mr. ing. Wim Engels. Voorts zitten er nog twee Wimmen bij de dienst die exclusief de administratieve krachten zestien mensen telt. Het zijn ing. Wim van Hoof en ing. Wim Nijskens. De sociaal-economisch voorlichters kunnen in het Landbouwhuis worden geconsulteerd, maar houden ook zittingsdagen in de regio of komen op aanvraag aan huis.

Tips van derden worden met prudentie behandeld, zo verzekeren de Wimmen: „Wij gaan niet uit onszelf naar iemand toe. We moeten weten, dat we welkom zijn."

In 1987 werd de Sociaal Economische Voorlichtingsdienst van de LLTB meer dan 2.000 keer geraadpleegd. Met andere woorden één op de vier boeren nam het afgelopen jaar contact met dit edele deel van de LLTB op. Nu zijn cijfers betrekkelijk. Er komen ook mensen uit weelde; boeren die een schenking willen doen. In het merendeel der gevallen gaat het echter om doffe ellende en diepe tragiek. Niet zelden barsten boeren in tranen uit of verzuchten zij: „Wat hadden onze ouders het met hun zuinigheid en harde werken toch veel beter!"

Die tijd is voorbij. De boer is een directeur geworden, zijn boerderij een fabriek. Hij moet verstand van economie hebben, fiscaal onderlegd zijn, enige juridische kennis in huis hebben. Aan de irritaties proef je dat teveel op hem afkomt. Formulieren schrikken af. Ultimatieve data veroorzaken stress. Pijn doet het hen ook om alsmaar als de grote vervuiler te worden afgeschilderd.

Hét probleem is echter de rentabiliteit en daarmee de continuïteit van een bedrijf.

Nu is er altijd sprake van nood geweest. In het begin van de jaren zeventig hadden er ook afvloeiïngen plaats. De nood was toen echter onzichtbaar, want oplosbaar. Er was werk genoeg. Bovendien waren de banken toeschietelijker. Ze keken meer naar het onderpand dan naar de rentabiliteit van een bedrijf. Men leefde van geleend. Armoede kon met weelde worden gecamoufleerd.

Het wreekt zich nu regelgevingen paal en perk aan de productie hebben gesteld. Met minder inkomsten moeten toch dezelfde lasten worden gedragen.

De sociaal-economische voorlichters bezien of door middel van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen de druk kan worden verlicht. Ze verzorgen de bijstandsaanvragen die met adviezen en cijfers worden onderbouwd. De beslissing ligt echter bij burgemeester en wethouders.

Schuldsanering

Indien de aanvrage wordt afgewezen, treden de sociaal-economische voorlichters in gesprek met de schuldeisers, van wie de bank preferent is. Ze proberen tot een schuldsanering te komen. Zijn de crediteuren niet tot medewerking bereid dan is een openbare verkoop onontkoombaar. De bank is echter veelal voorstander van een onderhandse verkoop. Ook concurrerende crediteuren vangen liever iets dan niets. In de meeste gevallen is dat iets weinig meer dan 20 procent. Voordeel van zo'n schuldsanering is dat de boer zijn gezicht niet verliest – het heet dat hij zijn boerderij heeft verkocht – en dat hij schuldenvrij kan verder leven.

Mede daardoor bleef in Limburg het aantal faillissementen in de agribusiness beperkt.

Waren glastuinders in het begin van de jaren 80 en champignonkwekers een paar jaar geleden de zorgenkinderen, momenteel zijn het v varkenshouders. Dat komt o eind 1986/begin 1987 de varken zen zijn ingestort. De arbeid brengst daalde met 60 procent f 70,– tot f 28,– per varken. Willekens, de voorzitter van L bouwbelang, gewaagde tijdens d gemene vergadering van een 'dr tische wending'.

Schrijnend blijven de naweeën v melkquotering. Talrijk zijn de rechtvaardigheden. Boeren, netjes bleven, kregen minder qu dan melkveehouders die met a hun quotum probeerden te v men. Dat maakt dat boeren elk concurrent zijn geworden; dat opstelling veel harder is geworde van: laat ik bouwen dan kan buurman het niet meer. En dus de buurman een bezwaarschrift

Bedrijfsopvolgin

Een andere complexe zaak is de drijfsopvolging, niet alleen van de fiscale problemen, maar ook dat er vaak meer gegadigden Vroeger was dat zo'n punt niet werd gewoon uitgebreid. Nu is weg afgesneden. Als een bedrij volger zich voor de maximum moet inkopen, zijn rente en aflo hoger dan zijn inkomen. Dat kent dat bedrijfsopvolging een o gelijkheid is geworden, als het niet wil meewerken. Het proble nog onvoldoende aan de opper te, maar het komt.

Vooralsnog blijft bedrijfsbeëind hét meest penibele probleem. O voorkomen dat bedrijfsbeëindige een vacuüm terecht komen, is na vereist, zo opperen de belange hartigers van de boeren.

In Brabant heeft men daarmee r ervaringen. De Noordbraba Christelijke Bond organiseerde het tweede achtereenvolgende cursussen voor agrariërs die als volg van arbeidsongeschiktheid, regelgevingen van de overheid wel om financiële redenen we gedwongen hun bedrijf te bee gen.

„De ervaringen zijn erg positief dus rector Merkx. „De mensen den het fijn dat er aandacht aan wordt besteed; fijn om elkaar te moeten; fijn dat ze hun verhaal k kunnen; fijn dat er begrip en be diging is."

„In Limburg zijn we zover nog ni aldus pater Ramakers, de pasto adviseur van de LLTB. „Het is no zeer een taboe; boerentrots, zo wilt. Als je uit de turf bent ge ken, reageer je nu eenmaal an dan in loondienst bij de DSM. Nie min zijn we volop bezig om LLTB-cursus voor bedrijfsbeëi gers samen te stellen, want ook Limburg is de nood groot. Of er drijfsbeëindigers zijn geweest die als gevolg van het isolement, wa zij zijn terecht gekomen, van het ven hebben beroofd, is mij niet kend."

De Sociaal-Economische Voorl tingsdienst van de LLTB zijn e min gevallen van zelfdoding beke „Wel dat het gebeurt", aldus Wim Dekkers, het hoofd van dienst. „Het is een verschijnsel da alle geledingen van de maatschap ook onder jongeren voorkomt. Ik echter geen verband durven te gen."

Dat deed rector Merkx van de N duidelijk wél. De schok van zijn o hulling trilt diep na.

Lazarist citeert gretig uit herderlijke brief van Amerikaanse bisschoppen

'OVERHEIDSBELEID OORZAAK VAN ONTSPORINGEN IN DE LANDBOUW'

ROERMOND – „Het was toeval", verzekert pater dr. Lambert Ramakers (58), sinds 1974 pastoraal adviseur van de 9.000 leden tellende Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB). Maar in 'Land en Vee', de LLTB-bijlage in het agrarische weekblad 'Boer en Tuinder', werd zijn artikel over 'Meer rechtvaardigheid in de landbouw' in twee achtereenvolgende edities afgedrukt. Het was een van de zeven afleveringen die de Lazarist wijdde aan het herderlijk schrijven van de Amerikaanse bisschoppen over 'Economische rechtvaardigheid voor allen'.

Het verwondert pater Ramakers dat die brief in Nederland zo weinig bekendheid heeft gekregen. „Zeker als je in acht neemt hoe de brief tot stand is gekomen. De bisschoppen hebben er zes tot zeven jaar over gedaan. Economen, landbouwdeskundigen, werkgevers, werknemers: allen kregen zij het woord en wederwoord. Normaal nemen bisschoppen het woord. In Amerika gaven zij het woord. Inhoudelijk is de brief dan ook verschrikkelijk de moeite waard.

Nu kun je Amerikaanse toestanden niet zonder meer op Europa van toepassing doen zijn. Toch gelden principes en bijbelse gezichtspunten evenzeer voor Europa.

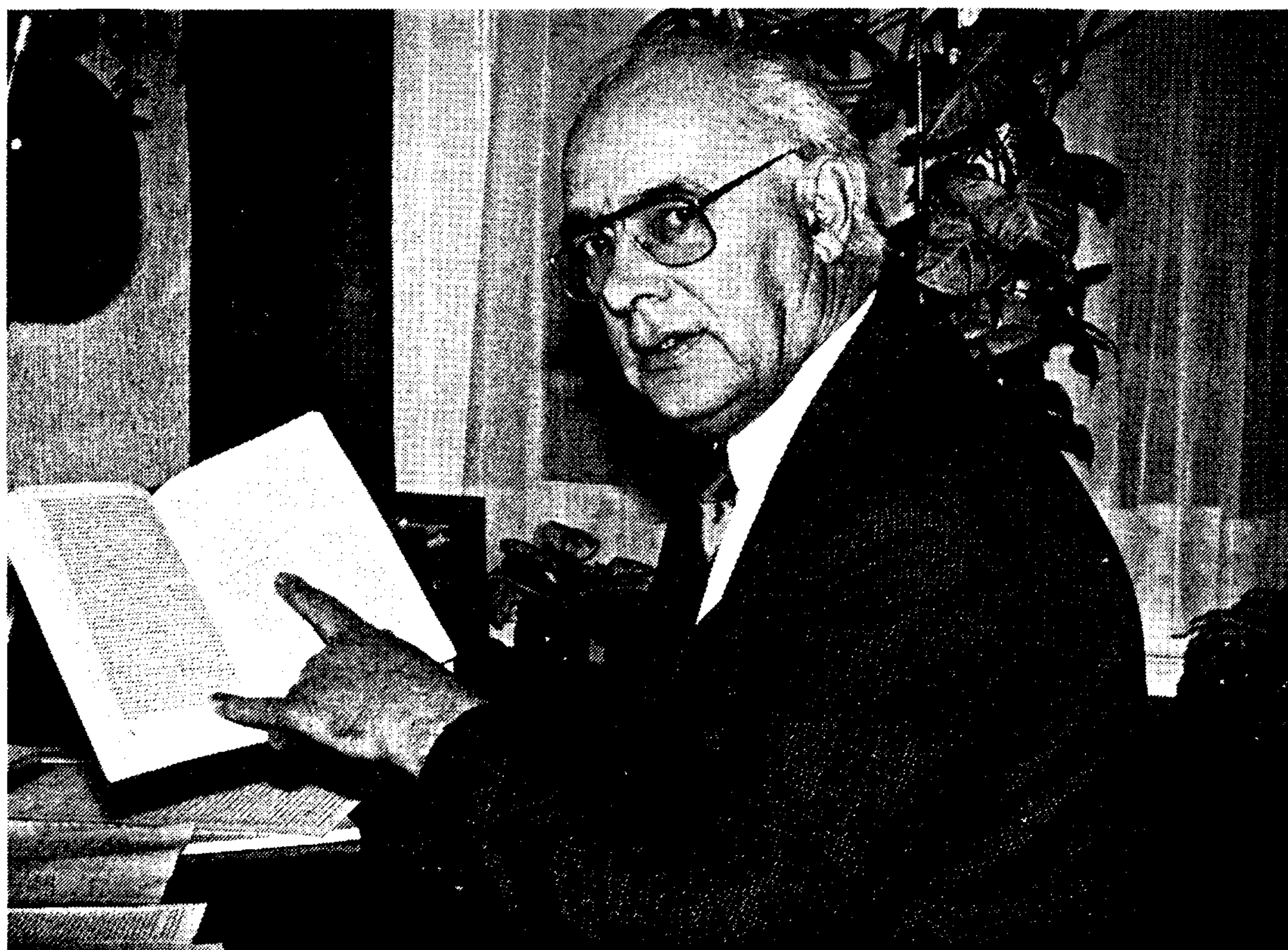
Ook in Amerika hebben veel boeren moeite om de gevolgen van de grote investeringen te verwerken die ze in de jaren zeventig hebben gedaan om hun bedrijven te kunnen uitbreiden of aan te passen aan eisen van technologie, grootschaligheid en specialisatie. Door de minder gunstige omstandigheden van nu lukt dit sommigen maar ten dele of helemaal niet. Met als gevolg: enorme schuldenlasten, faillissementen en gedwongen bedrijfsbeëindigingen.

De Amerikaanse bisschoppen aarzelden niet om vooral het overheidsbeleid aan te wijzen als veroorzaker van deze ontsporingen. Stimuleringsmaatregelen, toeslagen op landbouwprijzen, gesubsidieerde kredieten en aanvullingsdiensten hebben een onrechtvaardige uitwerking: de grootste boeren worden onevenredig hoog bevoordeeld.

De Amerikaanse bisschoppen bepleiten daarom spreiding van agrarisch bezit; solidariteit onder de boeren; een hernieuwd wij-gevoel. Ook doen ze een ondubbelzinnige oproep tot een coöperatieve benaderingswijze in de aankoop van voorraden en machinerieën en in het verhandelen van de producten.

Behartenswaardige bladzijden", vindt pater Ramakers.

„Waar vind je ooit eerder zo'n ruime en meelevende behandeling van landbouwproblematieken in herderlijke brieven van bisschoppen? In Nederland niet!"

● *In toenemende mate wordt pater dr. Lambert Ramakers geconfronteerd met de nood onder de boeren. Hij werd op 15 maart 1929 in Kessel geboren. Zijn vader was bosarbeider. Hij trad in bij de Lazaristen, promoveerde in Leuven tot doctor in het kerkelijk recht, doceerde aan het grootseminarie van Larazisten in Helden-Panningen, het Theologisch Instituut te Eindhoven en aan de HTP te Heerlen, werd om gezondheidsredenen rector in een bejaardenhuis te Meijel, waar hij zo voorspoedig herstelde dat hij in 1974 de functie van pastoraal adviseur van de LLTB aanvaardde. Tevens is hij aalmoezenier van de Limburgse Vrouwenbeweging (LVB), de Vereniging voor Voortgezet Onderwijs in Limburg (VVOL) en van de Limburgse Bejaardenbond. De pastoraal adviseur van de LLTB verheelt niet grote bewondering te hebben voor de wijze, waarop de Amerikaanse bisschoppen in een herderlijk schrijven de overheid aanwezen als dé veroorzaker van de ontsporingen in de landbouw.*

„Predikanten of pastoors zijn altijd passanten, maar de gemeenschap blijft bestaan”

DOMINEE ZONDER MASKER

„Ik moest onlangs preken voor een gemeenschap van binnenschippers in het Duitse Duisburg. Ik was er samen met mijn man, Arjen, naar toe gegaan. Iedereen keek enorm verbaasd op toen ik mij na enige tijd omkleedde, en vervolgens in mijn toga verscheen. Wat bleek: ze hadden al die tijd gedacht dat Arjen de dominee was. Achteraf zeiden ze dat ze eigenlijk alleen uit beleefdheid waren blijven zitten en dat het maar goed was dat ze dit niet van tevoren geweten hadden. Maar ze gaven ook toe dat ze toch wel genoten hadden en dat het best wel aardig was. Kijk, dat vind ik eerlijk; dat je aanvankelijk vooroordelen kunt hebben en achteraf kunt erkennen dat het wel meeviel.”

De overrompelde, behoudende binnenschippers kunnen vergeven worden: aan het woord is — nog nagenietend — dominee Irene den Ouden, Nederlands hervormd predikant te Grevenbicht, gehuwd met een gynaecoloog en moeder van twee kinderen: Natalie (10) en Gideon (9). In zekere zin hadden de binnenschippers gelijk: Irene den Ouden lijkt in de verste verte niet op het cliché-beeld van een dominee (haar echtgenoot overigens ook niet).
Er valt niets zalvends of statigs aan deze 34-jarige, spontane blondine te bespeuren; je denkt eerder met een schoolhoofd of een 'public relations-manager' te maken te hebben. En dat klopt ook enigszins: het zijn beroepen die zij heeft uitgeoefend voordat zij predikant werd.
Haar stem is te zacht en heeft te weinig volume of bereik voor een donderpreek over hel en verdoemenis, en haar ogen stralen vaak een zeer ondominеese guitigheid uit. Ze twinkelen soms erg oneerbiedig. „Lichaam en geest zijn één,” meldt zij opgewekt. „Mijn man zorgt als arts voor het lichamelijke en ik voor het geestelijke. Toch mooi geregeld?”
Het wordt pas écht verwarrend als je ook nog met haar praat. Zo kan zij in wat minder oppervlakkige gesprekken eerder de indruk wekken een joodse schriftgeleerde te zijn dan een Nederlands hervormde dominee. Zij is sterk oecumenisch ingesteld, weet veel van andere geloofsrichtingen en godsdiensten, praat daar ook graag over, citeert volop uit de joodse Talmud (in het Hebreeuws) en kent ook Grieks en Latijn. Een goede mop is echter ook aan haar besteed.

Uitgangspositie

Ze lijkt dus om te beginnen al helemaal niet op een dominee, is bovendien vrouw, protestant, en sterk gericht op oecumene. In Limburg lijkt uitgerekend die combinatie voor een predikant niet echt de ideale uitgangspositie te zijn. Eerder dit jaar raakte dominee Den Ouden in Grevenbicht dan ook betrokken bij een meningsverschil met een nieuwe pastoor over een oecumenische dienst voor de doop van een kindje uit een protestants/katholiek huwelijk. Vol enthousiasme wilde zij de zaak bespreken op basis van de bestaande overeenkomsten op dat gebied, maar kreeg nul op het rekest. Uiteindelijk ging de dienst door, maar met een pastoor uit een ander dorp.

Het gebeuren kwam via deze krant en later ook via de andere Limburgse media in de publiciteit. Grevenbicht gonsde. Tot overmaat van ramp werd dominee Den Ouden enige tijd daarna op een wat ongelukkige wijze geciteerd in het landelijke dagblad Trouw ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Nederlands-hervormde kerk in Grevenbicht. Haar uitlatingen, uit een lang vraaggesprek gerukt (dat overigens nooit gepubliceerd werd), leken een 'bunkerpositie' van de Nederlands-hervormde gemeenschap te bevestigen — iets in de trant van veel uithoudingsvermogen en 125 jaar protestants overleven in 'bezet gebied.' Het was in het geheel niet de bedoeling van haar betoog.
Het kenmerkt dominee Den Ouden echter dat zij haar uitspraken en verantwoordelijkheden niet uit de weg gaat. Geen verongelijkte kreten als: „Zo heb ik het niet gezegd.” Met een vastberadenheid die menig politicus nog eens zou sieren, staat zij pal achter haar tekst. Persoonlijk heeft zij echter wel wat moeite met het ontbreken van de volle context bij een zo gevoelig onderwerp.

„Neem dat citaat in Trouw. Mijn betoog was dat protestanten in het katholieke Limburg een minderheid vormen, maar dat het behoren tot een minderheid grote voordelen kan hebben. Ik ben afgestudeerd op (de bijbelse de geschriften over) Ester, een joodse vrouw die naar Perzië gedeporteerd werd. Die was daar dus een minderheid. Het gevolg was dat zij zich heel bewust werd van haar afkomst, haar wortels, en daar heel alert mee bezig was. Dat kan voor elke minderheid gelden: weinig kan veel,” concludeert dominee Den Ouden.

● „...een vragend zoeken, iedere keer weer met grote verwondering.”

● „Een ontwapenend jaar, zowel mondiaal als voor iedereen persoonlijk.” Foto's: PETER ROOZEN

Muren

Maar als het aan haar ligt, zal zij iedere muur tussen protestant en katholiek of welk geloof dan ook met een slopershamer bewerken. „Soms worden er muren opgetrokken die helemaal niet nodig zijn; men heeft gewoon angst voor elkaar. Maar als je elkaar echt ontmoet, blijkt er veel meer te kunnen dan je ooit voor mogelijk hield. Mensen trekken grenzen, God niet.”

Terug dan naar de kwestie rond de oecumenische doopdienst in Grevenbicht waar de nieuwe pastoor niet aan wilde meewerken. „Ik denk dat die aanvaring is voortgekomen uit onbegrip. Ik vind het jammer dat dit heel overtrokken is, dat het een blokkade heeft gevormd, terwijl je juist harmonie zou willen.”
„Kijk, de doop is een groot goed in de oecumene, een erkend sacrament in de protestantse en de katholieke kerk. Als we echt gaan knabbelen aan zaken die in onderling overleg tot stand gekomen zijn — die dus gewoon goed afgesproken zijn — dan doet me dat groot verdriet. De doop is een keuze voor de gemeenschap van de Heer en nooit voor een bepaalde kerk. En als die keuze voor de Heer vooropstaat, maakt het geen verschil of je een kind in een protestantse of katholieke kerk laat dopen.”

„Er zijn veel gemengde huwelijken in een plaats als Grevenbicht. Het zou goed zijn als we allemaal dezelfde informatie hadden over de afspraken die gemaakt zijn, alsmede over de plaats waar de marges liggen en waar niet.”

En de huidige relatie? „Die is nog wat afwachtend. Als zich weer zo'n situatie voordoet zal er wel weer overleg plaatsvinden. Als je elkaar beter leert kennen, zijn dergelijke dingen volledig bespreekbaar. Maar let wel: in Limburg zijn gelukkig ook nog plaatsen waar het nu anders gaat; flexibel en in goed overleg.”

Gemeenschap

„Zo'n geval is trouwens nooit een kwestie voor een individuele predikant of een pastoor, maar het is de gemeenschap die de vragen moet stellen. In de protestantse kerk spreekt de kerkeraad zich over die dingen uit; het is nooit een kwestie van een dominee die alleen maar 'à titre personnel' spreekt. Dienaren des Woords, zoals predikanten of pastoors, zijn altijd passanten; maar de gemeenschap blijft bestaan.”
Dominee den Ouden nuanceert ook de rol van de publiciteit. „In kranten wordt vaak een conflict gemaakt van iets wat geen echt conflict is, maar het is prettig voor een krant om stof te hebben om de gemoederen weer eens wakker te schudden. Trouwens, het is ook goed om je te realiseren wat er gebeurd is. We moeten alert zijn op wat er gebeurt in de eigen kerk en in het bisdom hier in Limburg; we moeten weten waar we voor kiezen en de consequenties daarvan aanvaarden. Daar kan de krant met informatie bij helpen. We moeten niet altijd naar de ander wijzen.”

Maar hoe groot is nu de handicap een vrouwelijke dominee in het katholieke Limburg te zijn? „Ik moet daar altijd om lachen. Het gaat toch niet om man of vrouw te zijn, maar om mens te zijn? Het is trouwens eerder een voordeel een vrouwelijke predikant te zijn, het werkt drempelverlagend. Mensen praten veel makkelijker met je.”

Stewardess

Irene den Ouden werd als Irene Ligtelijn (slechts één voornaam) op 21 januari 1953 geboren in Amsterdam. Speelde zij met bijbels op een kansel terwijl andere meisjes met poppen stoeiden? „Ben je mal! Ik wilde stewardess worden. Mijn zusje is dat trouwens ook geworden, bij de KLM. Dat leek me prachtig.” Het werd echter de pedagogische academie en een baan als onderwijzeres en plaatsvervangend schoolhoofd in Nieuw Vennep.
Uitgekeken op het beschermde en veilige onderwijsmilieu in Nieuw Vennep en vervuld van de behoefte om de wereld eens te verkennen, nam zij daarop een baan aan bij de luchtvaartmaatschappij Martinair, in het promotie-team en bij de party-service. „Daar heb ik grote mensenkennis opgedaan. Daar zie je ook het contrast tussen mensen die zich alles kunnen permitteren en de schaduwzijde van de glamour.” Het gevolg was een bezinning op het probleem: hoe zit de wereld eigenlijk in elkaar?

Op de vraag of je haar uiteindelijke keuze een roeping moet noemen, reageert zij weifelend. „Sommigen zullen het misschien zo willen noemen. Zelf vind ik het een vragend zoeken naar de zin van het bestaan, iedere keer weer met grote verwondering. Dingen gebeuren bij mij nooit vanzelf maar zijn bijna altijd het gevolg van ontmoetingen met mensen.”

Na een verhuizing naar Limburg (omdat haar man, toen nog studerend voor de specialisatie gynaecologie, een opleidingsplaats in Duitsland kon krijgen) ontmoette zij in Venlo een vrouwelijke predikant. „Na alles wat die aan leed had meegemaakt vroeg ik haar na verloop van tijd hoe het mogelijk was dat zij nog kon geloven, met zo'n levensverhaal.” Eerder in haar leven had dominee Den Ouden ook zo'n ervaring gehad met een rabbijn in Amstelveen die zijn hele familie in de tweede wereldoorlog was kwijtgeraakt, maar niet zijn geloof.

Liberaal

„Wij waren thuis niet zo van een vaste kerk. Mijn ouders waren gereformeerd en hervormd en ik ben nooit in een vaste richting gestuwd. Het was een erg liberale opvoeding. En bij familie van mijn man zitten veel artsen, maar geen predikanten.”

De vraag naar het waarom van geloven werd haar te machtig en Irene den Ouden ging met succes theologie studeren in Brussel. Grevenbicht werd uiteindelijk haar eerste gemeente. „Het is een verrukkelijk vak, ik zou het niet meer willen missen. Grevenbicht en ik passen heel goed bij elkaar; het is een gemeente waar heel veel kan en mag, en waar ik mezelf kan zijn. Die spontaniteit past goed bij mij.”

DOOR
RON BROWN

Om haar beeld van de Grevenbichtse gemeenschap te schetsen verwijst zij naar een toespraak die kort na de 'doop-affaire' gehouden werd tijdens een receptie voor het 125-jarig bestaan van de Nederlands hervormde kerk. De spreker was de heer J. Knoors, directeur van de Mavo te Born en onder meer voorzitter van de (katholieke) Harmonie Aurora te Grevenbicht. Hij verwees aanvankelijk naar een kleine play-back show tijdens een recente feestavond waarbij de dominee in de rol van een wat wilde dame conform het draaiboek in de armen van een diaken sprong. De heer Knoors sprak de hoop uit dat dit bij een volgend feest mogelijk de armen van de pastoor zouden kunnen zijn.
Irene den Ouden: „Zijn toespraak was heel treffend. Hij stelde dat de oecumene in Grevenbicht een gegeven is, dat men elkaar altijd heeft kunnen vinden. Hij vond het jammer dat we onze joodse broeders en zusters moeten missen, maar sinds de oorlog is hier geen joodse gemeenschap meer. Je ziet, de oecumene heeft hier een breed draagvlak; niet alleen onder katholiek of protestant.”

De vraag in welk teken zij het nieuwe jaar zou willen plaatsen, overvalt haar, maar het antwoord komt desalniettemin meteen en gedecideerd: „Ik hoop dat het een ontwapenend jaar wordt. Op twee gebieden. Op mondiaal niveau, dat de doorbraak in het akkoord dat Gorbatsjov en Reagan getekend hebben, een vervolg mag krijgen. En voor iedereen op persoonlijk niveau, dat de mensen gewoon hun masker eens afdoen en dat zij ontwapenende momenten kunnen hebben met andere mensen.”

De ogen gaan weer twinkelen: „De dokter zegt: in je onderbroek ben je allemaal hetzelfde. Dat zie je vooral in een ziekenhuis, daar telt wàt je bent niet meer mee. In het gewone komt het bijzondere aan het licht. Als mensen dat masker maar eens zouden afzetten...” Irene den Ouden heeft het in ieder geval al lang niet meer op; soms tot consternatie van haar omgeving.

ROYAL Heerlen Tel. 714200

Iedere dag davert er de gulle lach

en Big Foot lacht zich te pletter als hij Ronald Reagan ziet als filmster

U wilt lachen ★ en ★ u zult lachen

Dagelijks voorst. om 3.30 6.30 9.00

BIGFOOT en de HENDERSONS

MAXIM Heerlen ☆ Tel.: 714200 Nederlandse première

DE DAVERENDE LACHFILM VAN MEL BROOKS!

SPACEBALLS

Dagelijks om 2.30 7.00 4.30 9.15

★ 5 films ★ 5 tractaties voor het hele gezin

U vindt onze programma's op pagina 303 van de Gouden Gids op Teletekst

RIVOLI Heerlen Tel.: 715922

STEVEN SPIELBERG Presents INNERSPACE A JOE DANTE Film

Non-stop amusement met Steven Spielberg's fantastische kerstsurprise

Dagelijks om 3.45 6.15 8.30

ROYAL Heerlen Tel. 714200

Grandioos vo... zelfs de allerkle...

Vanaf heden dagelijks om 2.00

GEHEEL NEDERLANDS GESPROKEN

Walt Disney presenteert: "DE REDDERTJES"

RIVOLI

Super avonturen voor de jeugd

Dagelijks om 2.00

Prijzen vanaf ƒ 7.50

MASTERS OF THE UNIVERSE

Heden donderdag oudjaarsavond: Royal laatste voorstelling om 3.30 Rivoli laatste voorstelling om 3.45 Maxim laatste voorstelling om 2.30 ☆ Nieuwjaarsdag zijn onze theaters normaal open Voorstellingen als bovenstaand

Onroerend goed

Nuth. **STARMANS** Onroerend Goed. Tel. 045-243899.

Te koop gevraagd in Oostelijke Mijnstreek HUIZEN tot ƒ 150.000,–. Wij maken gratis taxatie. Aanbiedingen aan Wijman + Partners Vastgoed. Tel. 04750-15135 b.g.g. 045-711822.

SCHINVELD. A ge Water 31, halfvr. woonh. m. gr. tuin, keld., woon/eet. + salonk., badk. m. douche, luxe keuk., m. aanb., 4 gr. slpk., gr. zold., nieuw dak + electr. dubb. glas + hardh. koz. Opp. 395 m2. Vr.pr. 165.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543. Vraag de info-folder.

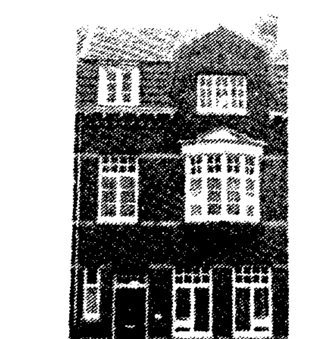
BRUNSSUM, Touwslager 37, tussenw. m. carport, hal, woonk., keuk., berg., tuin, 3 ruime slpk., douche + v.w., gr. zold. m. vlizotrap. Vr.pr. ƒ 116.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543. Vraag de info-folder.

BRUNSSUM, De Insel 14, halfvr. woonh. m. gar., keld., L-vorm. woon/eetk., badk., keuk., bijkeuk., berg., 4 slpk., zolder. Vr.pr.: ƒ 108.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543. Vraag de info-folder.

BRUNSSUM, Jupiterstr. 79, halfvr. woonh. m. gr. tuin + carport, keld., keuk., woonk., terras, dubb. berg., 3 slpk., zold. m. vaste trap, dubb. glas, nieuwe electr. opp. 342 m2. Vr.pr.: ƒ 122.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543. Vraag de info-folder.

BRUNSSUM, Torenstr. 71, tussenw., keld., bet. woonk., keuk., tuin, 3 slpk., electr. geh. vernieuwd. Vr.pr. ƒ 75.000,- k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5 Brunssum. 045-254543. Vraag de info-folder.

KONINGSBOSCH Haverterstr. 66, halfvrijst. woonh. m. gar., carport, tuin, woonk., gr. hal, keuk., 3 slpk., badk. m. ligb., + toil., zold. m. vaste trap, vr.pr. ƒ 124.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de info-folder.

Te koop/te huur centr. Heerlen. Nieuw: electro, c.v., hardhout, thermopane, iso dak, tuin op zuiden. Tel. 045-711617.

Jong gezin zoekt oudere WONING te koop met grote tuin in leenhof/Kakert, Heerlen of Brunssum. Opknappen geen bezwaar. Prijs tot ± ƒ 83.000,–. Tel. 045-719943 liefst na 17.00 uur.

Te k. mooi gel. vrijst. woning, Willem-II-ln. 9, SCHAESBERG. Goed onderh., perc.opp. 550 m2. Geheel onderkelderd, ruime garage, ruime keuken, 4 slpk. Richtpr. ƒ 254.000,– k.k. Tel. 04406-14084.

Te k. Venweg Brunssum geh. gerenoveerde TUSSENWONING met veel extra's o.a. luxe eiken keuken, luxe badk. met ligbad, geh. geïsoleerd, grote tuin met garage, vraagpr. ƒ 105.000,- k.k. inl. Tanis Ass. Bodemplein 7, Brunssum, tel. 045-251389 of 258280.

HEERLEN, Bronkstraat 45, tussenw. m. c.v., bet. woonk. m. open haard, keuk., m. compl. aanb. terras, 3 slpk., zold. m. vlizotrap, vr.pr. ƒ 110.000,– k.k. Van Oppen BV, Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de info-folder.

Te h. **LANDGRAAF** (Schaesberg De Kakert) bungalow in bosrijke omgeving, gr. tuin rondom. Inl. 04459-2386.

Diversen

PROFICIAT. Mia en Wil Heuts met jullie 35-jarig huwelijk. U kunt feliciteren ond. tel.nr. 04490-15362. De familie.

STOKKUM: België, Burgershuis, Koppelstraat 10. Inlichtingen, tel. 32 11 75.51.65.

Open huis

Vandaag tussen 12 en 1 uur a.d. Grasbroekerweg/hoek LTM-weg 8 fraai halfvrijst. herenhuizen met gar. Ind. o.a.: hal, woonk. 40 m2, keuken, bijkeuken, gar. 1e verd.: 3 slaapk., ruime badk. en vaste trap naar hobbyzolder. Bent u verhinderd, bel dan voor afspraak of brochure naar:

Aquina Makelaardij b.v.
045-715566

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

Deeln. gevr. v. CARNAVALSMARKT te Gronsveld in 't gemeenschapshuis op zo. 10 jan. '88. Inl. 045-310025/325781.

Contacten/clubs

CONTACTBURO Limburg. Bemidd. privé-adr., kamerverh. Maaspaviljoen a.d. Maasbrug. Roosteren-Maaseik. Tel. 04499-3003.

De **NATIONALE** Life Lijn, tel. 013-321395 7 dagen per week geopend.

MAKE-LOVE. Tel. 06-32032180.

DROOMLIJN 06-32032299.

6 meisjes bij **YVONNE,** privé + escort, ma. t.m. vr. 10 tot 22.30 u. 045-425100.

„DE JACHTHUT" Haanrade-Kerkrade, Grensstraat 23, Gabi, Regina, Karin, Elke, ma.-zo. 20-4 uur; 31/12 gesloten, 1/1 '88 open. Tel. 045-463943.

Nieuw! **NATASJA.** Nieuw! Bel 06-320.320.70.

NIEUW! Ariane voor privé en escort. Tel. 04750-31693.

QUEENSCLUB. Geopend va. 14 u., zat. va. 20 u. Holzstr. 103, Kerkrade. 045-451391.

„EROLANDVIDEOTHEKEN" Stationstr. 31 Sittard. In Maastricht t.o. Brusselse Poort. Filmzaalkabines.

Escortservice Diana. Tel. **045-320905**. Dagelijks geopend va. 9 u. 's morgens. Ook tijdens feestdagen.

CLUB 2000 Rijksweg nrd. 22a, Geleen, tel. 04490-42315 met Eva, Monique, Flora, Linda, Sabrina, Natalie, Louzinette en Elvita. Dag. van 11-24 u. zat. tot 18 u.

CONTACTBURO Lucie voor bemiddeling v. adressen. Geleen, 04490-50921.

Eve **PRIVÉ**. Bel voor afspraak tel. 045-457357.

KITTY. Privé en escort van ma. t/m zon. Tel. 045-222356. Tev. meisjes gevr.

Nieuw **ROYAL.** 06-32032024.

NIEUW Peggy privé, tel. 04490-54927 van 11.00 t/m 18.00 uur ma. t/m vr.

PRIVÉ-CLUB Margo, Nathalie, Brigitte, Suanna, Maria, Jessy, Tresy. Geop. ma. t/m vr. 10-23 u. Rijksweg-Zd. 131B, Geleen. 04490-48448.

"RYANCO" bemidd.buro in privé-adressen. Tel. 04749-4258.

CLUB 2000 Rijksweg-Nrd. 22a, Geleen. Tel. 04490-42315 met Eva, Monique, Linda, Flora, Louzinette, Sabrina, Nathalie en Elvita. Dag. 11-24, 28, 29 en 30 ook geopend. 31 dec. tot 18 u.

SITTARD. Hallo, Marina verwelkomt u dagel. v. 12-24 u. 04490-28256.

Club **BUBBLES** met Inge, Kim, Rosie, Belinda, Sabrina, Kelly, Pascalle en Jacqueline. Geopend ma. t/m vr. van 10.00 tot 24.00 uur, za. tot 18.00 uur. Rijksweg-Zuid 131, Geleen, tel. 04490-42313. Wij wensen iedereen prettige feestdagen.

NIEUW Liane escortservice en privé. Tel. 045-228275.

JUAN. Deze week, iedere dag vanaf 10.00 uur privé (esc.) Tel. 045-259603.

Nieuw! Escortservice met Marly en Marlies. Dag en nacht: **045-230012**.

Nieuw **PRIVÉ** Suzie, Rijksweg Centrum 85 Geleen v. 12.00 tot 24.00 u. Tev. ass. gevr.

ESCORTSERVICE. Lady B en vriendinnen voor bij u thuis of in hotel. Bel tot diep in de nacht: 045-228586. Tev. ass. gevr.

CLUB 2000 zaterdag 2 jan. geopend van 12-18 u. 04490-42315.

Namens de **RIVERSIDE-CLUB** wensen wij u een voorspoedig en gelukkig 1988 en v.a. 4 jan. heten wij u allen weer van harte welkom. Dijk 2, Ohé en Laak, tel. 04755-1854.

Auto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Tel. 045-750794.

Zoekt U een luxe- of BEDRIJFSAUTO'S? Let op! Diverse personen bussen, bestelauto's, open laadbakken. Alle typen bestellers en luxe auto's. Steeds 50 stuks voorradig. Donny Klassen b.v., Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel.: 043-635222 of 634915. Na 19.00 uur 611895. Maastricht.

Loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S gevr., ook wrakken. 045-752997 ook na 18 uur.

INKOOP goede auto's. Contant geld. P. Joosten, Scharnerweg 3. 043-634978.

Gebr. ONDERDELEN van recente schade-auto's, tevens te k. jonge schade-auto's, Deumens, Haefland 20, Brunssum, 045-254482.

De hoogste prijs in Limburg bet. ik voor uw loop of defecte AUTO'S, bel nu 045-254081 ook 's avonds.

Wij geven het meeste voor loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. U belt, wij komen direct. Tel. 045-411480.

OPSPORING verzocht naar uw loop-, sloop- of schadeauto's. Ik betaal de hoogste prijs in Limb.! Echt waar bel maar 045-254049 ook 's avonds.

Wij betalen ƒ 400,– tot ƒ 20.000,– voor uw AUTO. Schade of def. geen bezw. Ook sloop. 045-720200.

Te k. gebr. AUTO-ONDERDELEN. Akersr. Nrd. 350, Hoensbroek, tel. 045-224123.

Te k. VOLVO 245 grijs kent. i.z.g.st. sunroof, trekh., LPG, bwj. '80, bord.rood, radio, APK gek. 04404-1439.

Te k. CITROEN Visa super E nov. '82, wit, 67.000 km pr. ƒ 5900,–, Platz 2, Klimmen, tel. 04405-3654.

SUZUKI Alto bj. '83, km.stand 60.000 z.g.a.n., vr.pr. ƒ 6450,–, kleur wit. Tel. 045-714509/715372.

Te k. VOLVO 264 GL autom., schuifd., trekhaak, div. extra's, bj. '77. Vr.pr. ƒ 4000,-. J. v. Goyenstr. 10 K'rade. Tel. 045-454666.

Te k. MAZDA 323 autom. bwj. '79, Ford Fiesta bwj. '83, Ford Escort bwj. '83, Opel Ascona D bwj. '79, Mercedes 250 lpg, bwj. '77, alles apk gekeurd. Terborchstr. 15 Brunssum. Tel. 045-259769.

LADA 1300 type '79, nwe. banden + apk. Pr. ƒ 850,-. 045-218698.

Terugname v. financ.bank: MERCEDES 250 Benzine, mod. '79, ƒ 5850,–. Emly H.O. Tel. 04498-54510.

Te k. CHEVROLET Malibu '79 8 cyl., autom.-aircond., trekh. Chr. Kisselsstr. 30 Sittard, tel. 12525.

Te k. Ford FIESTA bwj. 5-84, km.st. 82.000, grijs kent., t.e.a.b. Steenkoolstr. 1 Hoensbroek.

Te k. MITSUBISHI Galant bwj. '77. Torenstr. 20, Oirsbeek.

VOLVO 343 GLS bwj. '81, nw. banden, nw. uitl., APK 9-88, zeer gaaf, stereoinst., get. glas, trekh., km.st. orig. 74.000. Vraagpr. ƒ 5250,–; Tel. 045-229760 of 045-252246.

Te k. VW Golf GTI bwj. mei '82, prijs ƒ 15.750,–; Tel. 04492-2042.

MERCEDES 230 4 cyl. kl. groen autom. veel extra's bouwj. '79 APK vraagpr. ƒ 5900,- Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te k. van dame Honda CIVIC 3 d luxe GLX 5 speed bouwj. '81 APK gek. kl. bruin metall. m. sportwielen half leren dak sunroof ƒ 4750,- Pr. Hendrikstr. 4, Nieuwenhagen.

BMW 318 bouwj. '79 m '80 APK rood i.z.g.st. vraagpr. ƒ 4800,- tel. 045-317794, b.g.g. 727644.

Te k. mmoie RENAULT 5 bouwj. '79, APK km. 78.000 pr. ƒ 1500,-, Aartshertogenstr. 15, tel. 323823.

Te k. Ford CAPRI 1.6 S bouwj. '80, tel. 045-352652 tussen 12 en 13 uur.

Te k. Opel KADETT GSI bouwj. '85, kl. wit, Beekstraat 13, Brunssum.

Te k. TRIUMPH TR 7 (zwart) bouwj. '79, 66.000 km. iz.g.st. APK gek. tel. 045-259367 na 13 uur.

Te k. PEUGEOT 104 bouwj. '77 mooi wagentje ƒ 1250,-, tel. 04490-53368.

Te k. Ford FIESTA bouwj. '78 ƒ 1900,- Lintjensweg 2, Munstergeleen, tel. 19291.

Mooie Opel MANTA '78, APK 6-'88, sp.wielen, m.o.z. LPG ƒ 2350,–. 045-225913.

ROVER 2400 turbo diesel 1985, i.z.g.st., Dir. auto, vr.pr. ƒ 17.000,–. Gasthuisgraaf 8, Ind.terr. Noord Sittard, 04490-22810.

Te k. FORD Escort 1100 L bj. '81 kleur rood i.z.g.st. ƒ 5950,–. 04490-28179.

Fiat Sittycar Sittard
"Knutselkoopjes"
Talbot Horizon 1.5 1981 ƒ 1250,–
Renault 4 L 1980 ƒ 500,–
Opel Ascona 1.9SR APK ƒ 700,–
Austin Mini 1100 spec. 1977 APK ƒ 450,–
Honda Accord coupé 1978 APK ƒ 700,–
Honda Accord EX 1980 APK ƒ 2900,–
Datsun Laurel 1980 APK ƒ 2900,–
Pres. Kennedysingel 8-12 Sittard
Tel. 04490-17544

AUDI 100 GL 5E '78 stuurbekr., pullman bekl., sportv. + stereo ƒ 2500,–. Tel. 04499-1230.

Te k. in st. v. splinternw. **FIAT** Ritmo 60 L bj. '84, kl. rood met keuringsrapp. ƒ 6950,–. Inl. 043-254462.

Ford CAPRI i.g.st. ƒ 850,–. Tel. 045-750232.

Te k. 2 CV 6 Club, '84, wit, slechts 23.000 km, i.z.g.st., ƒ 6250,–. Tel. 04492-2760.

CITROEN Visa Super E, 4-cyl., bwj. '80, APK, zuinig. 045-716177.

Te k. apart mooie OPEL Kadett Berlina, alu. velgen, Koni's, nieuwe banden etc. Pr. n.o.t.k. Tel. 04454-3292.

Te k. voor liefhebber prachtige Ford CAPRI 2.0 S nov. '79, (1e lak, 1e eig., sportvlg., schuifdak, nw. band,m sure stereo), blauwmet. Geen 2e zo mooi. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Te k. Ford GRANADA 2.8 GLS autom. z.g.a.n. bouwj. '80, APK 24-9-88 acc. stereo vraagpr. ƒ 7500,- tel. 04498-56929.

Te k. zeer mooie BMW mod. 320, zender + sportvelgen '78, pr. ƒ 4750,–, Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Te k. Ford GRANADA 2300, dec.'82, centr. vergr. schuif-kanteldak, trekh. + gas, apk tot 12-'88, pr. ƒ 8750,–, tel. 04752-2047.

Te k. DATSUN Cherry, bwj.'79, vraagpr. ƒ 500,–. Caumerweg 38, Heerlen.

Te k. Ford GRANADA, apk tot eind '88, schuifd., trekh., absol. nieuwst., pr. ƒ 750,–, tel. 045-254049.

VW DERBY LS 77 APK okt.'99 Renierstr.3, Kerkrade, tel. 045-413435.

Opel KADETT City bouwj. '78 APK gek. tot 8-88 vraagpr. ƒ 1450,- inr. mog. Hyacinthstr. 51, Kerkrade-West, tel. 045-415379.

VW GOLF diesel, bouwj. 27-11-79 m. APK '89. Goede motor ƒ 3250,- tel. 045-324668.

VW JETTA LD 4 drs. sterfgeval APK bouwj. 5-81 ƒ 6250,-, tel. 045-740915.

Te k. Ford ESCORT bestel '82 APK '88 i.z.g.st. ƒ 4950,-, tel. 316940.

Te k. VW GOLF C 1300, bwj. 7-'85 kl. atlasgrijs. Tel. 045-463853.

Te k. prachtige Ford FIESTA 1.1 super, type '80, te bevr. Op gen Hoes 81, Brunssum.

Te k. Ford TAUNUS 2300 V6 bouwj. '73, tel. 04493-2328.

Wij betalen ƒ 100,- tot ƒ 1000,- voor uw Peugeot 504 GL of Renault 18 Mercedes 4 cyl. benz. Datsun Violet VW bus, Toyota Hi-Ace en div. Toyota's, tev. alle merken SLOOPAUTO'S, tel. 045-325955.

Te k. Opel ASCONA 16 S bouwj. 6 '78 auto i.z.g.st. APK gekeurd, vraagpr. ƒ 2450,-, Dr. Poelsstr. 42, Schaesberg - Kakert.

MERCEDES 190 bj. '83, km.stand 52.000 aut., met schuifdak, kleur wit, vele extra's z.g.a.n. vr.pr. ƒ 34.500,–. Tel. 045-714509/715372.

Te k. Opel MANTA bj. '78. Inr. mogl. Caumerweg 70, Heerlerbaan.

VW Jetta LD diesel M '82 z. mooi en een eig. ƒ 6800,–. 045-454087.

Te k. GOLF diesel m. gerev. motor, gespoten, type '79 ƒ 3200,–. Zien is kopen. APK tot 6-11-'88. Tel. 045-752747.

FORD Escort 1300 L autom. + APK bj. '78 ƒ 1350,–. Tel. 045-725884.

Te k. Ford TAUNUS type 1.6 GL Bravo '83, pullman bekleding z. mooi. ƒ 5950,–. Tel. 045-457777.

Ford FIESTA de luxe '79 APK z. mooi ƒ 2450,–. Tel. 045-454087.

Auto's hallo, OPGELET. Wij betalen ƒ 300,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto, ook sloop. Tel. 045-411572.

FORD Fiesta '79 ƒ 3900,-; Taunus 1600 GL '80 ƒ 4300,-; Taunus 1600 '79 met gas ƒ 2400,-; Datsun Cherry '79 ƒ 3600,-; Fiat 127 1050 CL '80 ƒ 3400,-; Mitsubishi Sapporo coupé '79 ƒ 4500,-; Toyota Tercel '79 ƒ 3500,-; Opel Kadett '78 de luxe ƒ 3500,-; Kadett coupé '78 ƒ 3200,-; Ascona '78 ƒ 2900,-; Renault 5 GTL '80 ƒ 2400,-; Honda Civic '79 ƒ 1900,-; Simca Chrysler 1308 '78 ƒ 650,-. Oude Landgraaf 101 Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-311078.

SUNBEAM 1300 LS 3-drs. type '79, apk goedkeuring. Pr. ƒ 950,-. 045-218698.

Te k. SAAB 99 GL CM 3 bj. '78 als nieuw. Vr.pr. ƒ 2650,-. Tel. 04490-20066.

VOLVO 740 GL automatic 1985, 1e eig., wit, div. extra's, km.st. 55.000. I.st.v.nw. Tel. 045-270999.

Terugname v. financ.bank: Honda ACCORD Autom., '78, ƒ 2350,–. Emly H.O. Tel. 04498-54510.

Terugname v. financ.bank: Ford SIERRA 1.6 GL, m. lpg, 5-drs., '84, ƒ 13.950,–. Emly H.O. Tel. 04498-54510.

Te k. FORD Escort 13 L bj. '80 nw. type. Vr.pr. ƒ 5250,-. R. Visscherstr. 15 Heerlen-Molenberg.

SAAB 96 v. liefhebber i.z.g.st., apk 9-'88, bj. '77 ƒ 4500,-. Mergelsweg 148 Heerlen. 045-718728.

Te k. AUDI 80 v. '78, apk tot 7-'88. Pr. in overl. Rozenstr. 15 Schinveld.

Te k. VW GOLF 1.3 GL 5d. bouwj. '84, 38.000 km. in nw.st. inr. mog. Tel. 045-463211.

VW POLO Derby LS m 80 nieuw model APK ƒ 2950,-, tel. 045-454087.

MAZDA 323, bouwj. '79 APK zeer mooi, tel. 04490-26551.

MAZDA 323, bouwj. '78 APK 3 drs. i.z.g.st. tel. 04490-21546.

Opel type MANTA Hatchback '80 APK zeldz. mooi Hamerstr. 37-39, Heerlen (bij ABP).

Te k. HONDA Civic bwj. '77. Vraagpr. ƒ 1150,–; APK-gek., techn. i.pr.st. Tel. 045-271762.

Te k. TOYOTA Corolla '81 APK zeer mooi, 04458-2189.

Te k. mooie Opel KADETT 1.3 3-drs., APK '81. Pr. ƒ 5700,–; Tel. 043-625329.

Opel ASCONA '77 als nieuw! APK '88. Seingeverstr. 8, Hoensbroek-W.

Te k. BMW 318 bwj. '80 in uitst. st., div. acc. Op den Dries 14 Eygelshoven.

Te k. KADETT Stat. '76, APK 1-89; Kadett '75, APK 5-88; Toyota Corolla '73 APK 9-88. Zeswegenln. 19. Tel. 045-724959.

Opgelet! Wij betalen de hoogste prijs voor uw AUTO. U belt - wij komen. Ook sloop. Tel. 045-416239.

VW Transporter, 2 ltr., bj. '80, ƒ 5000,– excl. btw; Mitsubishi Galant, '81, lpg, ƒ 5250,–; BMW 316, bj. '81, met deurschade, ƒ 6000,–; BMW 316, als nieuw, '78; Opel Kadett, 5-drs., Stationcar, Diesel, 1985; Citroën GSL X3, '81, ƒ 2500,–; Ford Sierra Laser 2 L, 4-drs., m. lpg, '84, ƒ 15.500,–; VW Golf Sprinter, '80, ƒ 6900,–; Opel Kadett Stationcar 1.2 S, '83, ƒ 10.250,–, Opel Kadett 1.3 N, '81, ƒ 7900,–; Opel Ascona 1900 N, '79, ƒ 3750,–; Mazda 323, '83, ƒ 9750,–, VW Jetta, '80, ƒ 5500,–; Honda Civic automaat, '80 de luxe, ƒ 5750,–; Opel Kadett 1200 '79 ƒ 5000,–; Opel Kadett Stationcar, '80, 1.3 S, ƒ 5500,–; Garantie, financ., inruil mog. AUTO WEBER, Baanstr. 38, Schaesberg, bij markt. Tel. 045-314175.

Nog enkele gloednieuwe SKODA'S 1988. Aan de oude prijs voor ƒ 9.995,- met 2 jaar garantie. Alleen bij garage Central Geleen, Rijksweg c79.

Opel Kadet 3 drs. nw. type blauwmet. 1985 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128, Heerlen (naast Hendriks Textiel).

Fiat Uno 45 Fire wit 6600 km. '87 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Fiat Panda 45 S grijsmet. 5 bak 1985. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Ford Escort Estate (combi) 1.3 bravo groenmet. '82 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Renault R11 TSE met alle extra's blauwmet. nov. '84 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Renault R5 GTL super 5 roodmet. T '85 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Renault R5 automaat zilvermet. 1981 AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Te k. Ford FIESTA 1.1. 57.000 km bouwj. sept. '84 spec. uitv.; Ford Sierra XR 4 i bouwj. '83 72.000 km Mgr. Hanssenstr. 6, Nieuwenhagen.

Toyota type STARLET '81 als nieuw m. APK Rotterdamstr. 24, Heerlen.

Ford Sierra april '86
70.000 km., autómaat, open dak, metallic, benzine-uitvoering.
Bedrijfswagen
in perfecte staat.
Vaste prijs ƒ 25.000,–
incl. BTW. Reacties op werkdagen 045-2115[...] de heer Smeets.

FORD Fiësta 1.1 GL Ghia '81, zeldz. mooi, APK. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Volvo 343 DL 3 drs. blauwmet. 1982. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Honda Integra 5 drs. blauwmet. 1986. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Mazda 626 GLX 5 drs. nw. st. 1983. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

VW Golf 3 drs. nw. type bronsmet. 1985. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Opel Kadet 1.6 D 3 drs. wit 1982. AUTO GARANT b.v. Schelsberg 128 (naast Hendriks Textiel) Heerlen.

Te k. INNOCENTI 120 bouwj. '81 APK gek. rood 53500 km, tel. 045-259130.

Koopje! Ford TAUN[...] L APK bouwj. '79 [...] tel. 045-243007.

Te k. Ford CAPRI [...] APK 10 '88, i.z.g.st. te[...] 243007.

MAZDA 323 bouwj. [...] prima auto, APK to[...] ƒ 2950,-, tel. 04406-131[...]

SEAT-dealer A.C.H., [...]gdrubbenweg 20 te H[...]broek. Tel. 045-222455 [...] te koop aan: Seat Ibi[...] GL '87 en '86; Seat M[...] 1.5 GLX '87 en '86; [...] Fura L '84; Subaru Mi[...] Subaru 1600 '80; Su[...] 1800 4WD stat.car [...]maat '85; Subaru 180[...] Turbo '86; Solara 1.6 [...] '81 en '80; Horizon '79 [...]nault Fuego '80; R5T[...] '80 en '78; R14TL '77; [...] '79; R12TL '76; Fiat [...] '81 en '79; Fiat 131 '80; [...] Taunus 2000 GLX '79; [...]subishi Celeste '77; [...] Derby '78; Zastava 110 [...] Sunbeam 1000 '79. In[...] snelle fin.

Auto-Info

☆ Concurrerende prijzen
☆ Specialist in het BALANCEREN UITLIJNEN van uw wagen
☆ Winterbanden
☆ Sneeuwkettingen

ROUWETTE autobanden
Putweg 49 KLIMMEN Tel. 04405-1286

Nog enkele gloednieuwe
SKODA'S 1988
aan de oude prijs voor ƒ 9.995,–
Met 2 jaar garantie
Alleen bij garage
CENTRAL GELEEN
Rijksweg-C 97

140464

VRIENDEN VAN HET Limburgs Dagblad

Exclusieve, 5-daagse carnavalsreis naar
Schwarzwald
Schenkenzell
Hotel Sonne
Datum: 13 t/m 17 februari
Prijs ƒ 475,– p.p. (toeslag 1-p. k. ƒ 40,–)
(op vertoon van uw vriendenpas ƒ 20,– extra korting p.p.!)
U verblijft op basis van halfpension in kamers die zijn voorzien van douche/w.c.
Prijs incl. reis- en annuleringsverzekering en twee excursies.
U kunt bij alle Limburgse Dagblad-kantoren en de VVV-Vaals boeken voor deze reis.
Bij boeking dient ƒ 100,– p.p. te worden voldaan. 118696

Bent u nog geen lid van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad", dan kunt u ook bij een van de kantoren terecht, waar men uw aanvraag zal noteren. Als lezer van het Limburgs Dagblad is dat geheel gratis.

De anti-raket raket nu in Kerkrade.

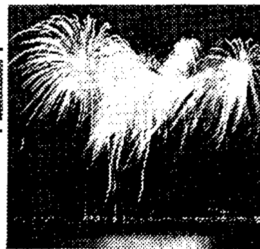
Wij wensen u de sportieve uitdaging voor een goed en vooral flitsend 1988

De Renault 21 2.0L Turbo
175 pk, acceleratie van 0-100 km in 7,4 sec. met o.a. standaard ABS

Primeur voor Limburg Nu in onze showroom

2 januari geopend.

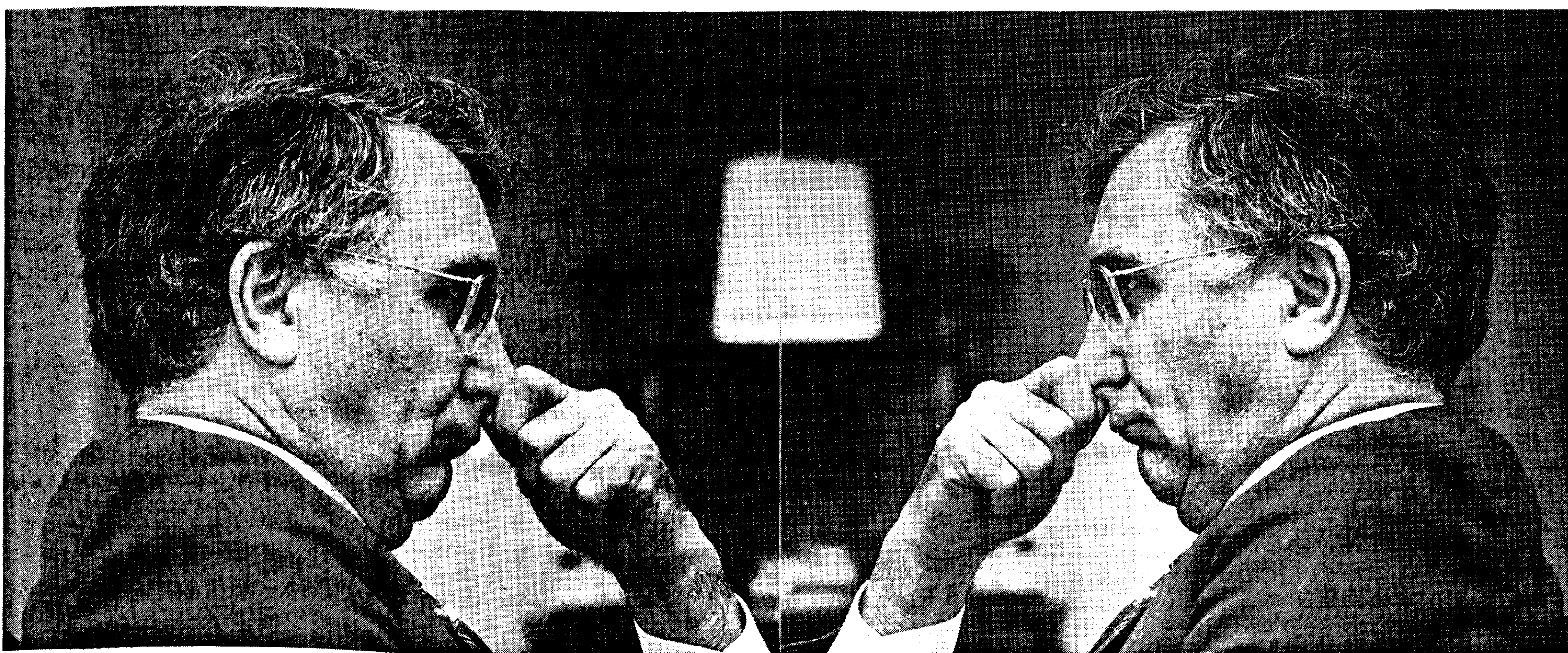
RENAULT KERRES KERKRADE
De Renault-dealer voor Kerkrade e.o.
Domaniale Mijnstraat 25, telefoon 045-452424

Bij de jaarwisseling 1987/1988 bedraagt de regionale werkloosheidscomponent voor Limburg 0,8 en voor het herstructureringsgebied 2,0. Over de hele provincie gezien, wijkt de werkloosheid voor mannen niet meer af van het landelijk gemiddelde m.a.w. de regionale component voor mannen is zegge en schrijve 0,0, nul komma nul. In het herstructureringsgebied is de component voor mannen 1,1. Cijfers die 'sinds mensenheugenis' niet zijn geregistreerd in Limburg.

Onmiskenbaar resultaat van tien jaar onvermoeid en onversaagd herstructureren. Nu die periode zijn einde nadert, aan gouverneur dr. Sjeng Kremers en PNL-deputé drs. Jef Pleumeekers de vraag voorgelegd, of wat bereikt is een voldoende hecht fundament vormt om de stap naar het op eigen benen verder gaan met vertrouwen tegemoet te zien. Verleden, heden en toekomst van een herstructureringsgebied gecomprimeerd in een beschouwing bij de jaarwisseling.

door WINUS DE ROUW

●*Van welke kant je het ook bekijkt van links of van rechts, er is in Limburg een unieke herstructureringsoperatie verricht.*

Gouverneur Kremers en deputé Pleumeekers rotsvast overtuigd:

Limburgse 'perestrojka' op een hecht fundament

Perestrojka's, wederopbouwope- ...s vinden niet alleen ver ...ons bed plaats. Ook ...urg heeft een ...strojka'-periode van tien ...achter de rug en neemt ...s een aanloop om de hele ...ructurerings-operatie met ...es af te ronden. De ...ofie die hieraan ten grond- ...igt? Gouverneur Kremers ...t er niet veel woorden ...r nodig. Je moet een visie ...wikkelen en het doel voor ...n houden. De weg die naar ...doel leidt, loopt vaak door ...onverlichte tunnel en ...t soms meer weg van de ...gprocessie van ...ernach dan van een ...singvrije zonbeschenen ...snelweg, maar met ...arding en geduld komen ...uiteindelijk waar we ...en willen.

...moet er tien jaar voor nemen" be... de twee 'paarden' die in het gou...ement het eerste bit in hebben, ...eer herstructurering aan de orde ...n die is in het gouvernement aan de ...van de dag. De heren Kremers en ...meekers, want zij vormen het lei...gevende span, hebben er een rots...vertrouwen in, dat Limburg weldra ...langer aan het Haagse handje hoeft ...pen doch als selfsupporting regio ...nderen kan voordoen, hoe wij de ...n hier internationaal aanpakken.

...t dát is, volgens beide heren, wel ...elijk geworden de afgelopen jaren, ...Limburg zich niet moet afzetten te...de perifere ligging ten opzichte van ...Randstad doch zich zoveel mogelijk ...t laten voorstaan op zijn centrale ...nationale ligging in West Europa. ...wegen, waarlangs handel en indu..., wetenschap en cultuur zich van ...naar oost en van noord naar zuid ...egen, kruisen veelal Limburg. Het ...ze unieke situatie, die zichtbare re...aten heeft afgeworpen. Waar tot ...r tien jaar niets van dat al was, telt ...astricht thans niet minder dan tien ...nationale instituten. De uitbrei... van het vliegveld en van het bedrij...complex daar rondomheen is zo ...zamerhand een (grotendeels inter...onaal) gebeuren geworden dat een ...enoom leven leidt. Steeds meer be...en en industrieën zien eigener be...ng in, dat uitbreiding en/of nieuw... in het zuiden met zijn nog royaal ...wezige levensruimte en goede ver...ingen aanzienlijk meer plussen ...t dan vestiging in de steeds meer ...slibbende Randstad. Het ten koste ...veel geduld en onzettend veel moei...p gang gebrachte proces, regelt zich ...er en meer zelf.

...enmalig

...t dat de heren hun werk gedaan heb...n en met de handen ineengestrengeld ...tevreden gevulde feestbuiken kun...n constateren dat het goed was, wat ...daan is. Er ligt nog een brok werk ...araan nog heel wat te kluiven valt. ...venaan de lijst de Oostelijke Mijn...eek. Maar alvorens op de problemen ...te gaan, wil de gouverneur ook dáár ...st kijken naar wat gepresteerd is. ...ergeet niet, dat de Mijnstreek een ...oces achter de rug heeft dat eenmalig ...We hebben zoiets in Nederland nog ...it meegemaakt. Een herstructure... van die omvang, 75.000 arbeids...atsen in een geografisch vrij klein ge...d. Oud-president directeur Bogers ...n DSM zaliger wees ons er al op, te ...ken naar andere gebieden die iets ...rgelijks hebben meegemaakt. De Bo...age, Wales enz. Reis eens door die ...eken. Je hoeft dan geen groot geleer...te zijn om te kunnen constateren dat ...t hier in Nederlands Limburg door de ...nk genomen nog niet zo slecht ge...urd is. Hier is op een redelijk korte, ...het nog te lange, termijn een nieuwe ...onomische infrastructuur tot stand ...bracht". De gouverneur wijst erop, ...t de monocultuur van de mijnbouw in ...mburg fundamenteel is doorbroken. ...e Open Universiteit in Heerlen. De ...ijksuniversiteit in Maastricht. De ...ijksdiensten rondom Heerlen en ...erkrade. De internationale instituten ...Maastricht. Een jong vernieuwd be...sleven. Wijzend vervolgens op de ...e problemen in de scheepsbouw en ...vliegtuigbouw in de rest van Ne...rland: "Bij ons is dat proces van in...rpingen en sluitingen van grote be...ven achter de rug. Hier is hard ge...kt en beslist wel iets tot stand ge...acht".

...puté Pleumeekers: „Vergeet bij dat ...s niet dat de oplossing van de pro...len in eigen streek gezocht moest ...den tijdens een paar energiecrises, ...ens een zware economische recessie, ...s een enorme toevloed van vrouwen ...de arbeidsmarkt, plus een teruglo...de pendel naar Duitsland, plus het ...werken toen nog van de gevolgen ... een geboortegolf in deze streek. ...en alle stromen in en ondanks een ...ulatie van tegenwerkende ontwik...ingen, is er een gigantische operatie ...goede verricht".

...ngelengeduld

...rdt evenwel de zoeker specifiek op ...Oostelijke Mijnstreek gericht, dan ...we dat de mono-cultuur van de ...n-industrie is vervangen door de mo...cultuur van de schrijftafels. „Maar", ...et oordeel van de gouverneur, „la...we in elk geval blij zijn dat we dat ...st hebben". Deputé Pleumeekers ...eelt evenwel de wens naar meer in...triële bedrijvigheid voor deze streek .... „Maar ook daar wordt stevig aan ...rokken". Beide heren prijzen in dit

● *Gouverneur Kremers en deputé Pleumeekers plussen en minnen de verworvenheden van tien jaar herstructureren.*

kader de inzet van Heerlens burgemeester Piet van Zeil. „Een man die een brede visie koppelt aan een engelengeduld. Een man die anderen er in toenemende mate van weet te overtuigen dat niet elke gemeente voor zich het heil moet zoeken, maar dat men gezamenlijk verantwoordelijk is en over grenzen van gemeenten en gebied heen moet kunnen kijken".

Rituele dansen

Het kan niet anders of aan de basis van de invulling van Limburgs wensen ligt een aangepaste infrastructuur. Een adaequaat vliegveld, goede spoorverbindingen met binnen- en buitenland evenals goede verbindingen over de weg. Het kan niet uitblijven. Aan de orde is het hete hangijzer van vandaag, de versnelde en ongefaseerde aanleg van Rijksweg-73, de autoweg van Boxmeer naar Venlo én het opgeheven handje van mevrouw Smit-Kroes, die aan de realisering daarvan niet wil meewerken. Bij de becijfering van de kosten komt zij op een bedrag van ruim 35 miljoen gulden, waar de provincie nog niet aan 25 miljoen komt.

Niet meer dan 'rituele dansen' in de ogen van de gouverneur, die we 'niet al te serieus' moeten nemen. „Ik begrijp dat wel, mevrouw Smit-Kroes wil speelruimte houden, maar de vraag naar die versnelde aanleg is zo redelijk en zo klemmend, dat haar uiteindelijke beslissing niet anders dan positief zal zijn". Ook hij ziet duidelijk in, dat het niet alleen die 7 miljoen gulden zijn die Rijkswaterstaat moet voorschieten, maar ook de consequentie daarvan: het blokkeren van een geldstroom van vele tientallen miljoenen gedurende een reeks van jaren.

De gouverneur vergelijkt het touwtrekken om de RW-73 met een concours hippique: „Daar maak je ook mee dat paarden met veel bravour een geweldige aanloop nemen en dan ....vlak voor de stellage weigeren ze. Wat doe je dan? De pikeur brengt ze opnieuw in startpositie en ..... hop er overheen. Daar zijn we nu mee bezig, met dat opnieuw in stelling brengen!". Vraag: „Wie is de pikeur?", aannemende dat we weten wie het paard is. De gouverneur: „We spelen pikeur in wisselende combinatie". Blijft open de vraag, wat er gebeurt, als het paard de pikeur uit het zadel werpt....

Een probleem apart is de infrastructuur in de Oostelijke Mijnstreek. De ontsluiting van de binnenzijde van dit gebied is in de ogen van gouverneur en deputé 'beslist niet optimaal'. Zorgen vooral om Dentgenbach. De ontsluiting van 'dit enige grote industrieterrein dat Limburg nog beschikbaar heeft', heeft de hoogste prioriteit.

Deze gebrekkige infrastructuur is „een gevolg van wat zich daar een kleine eeuw geleden heeft afgespeeld, toen er een gat in de grond werd gegraven om steenkool te delven. Er begon zich toen iets te ontwikkelen maar veel planologie heeft daaraan niet ten grondslag gelegen". Aan verbetering van deze situatie wordt hard gewerkt, „maar te langzaam". Volgens deputé Pleumeekers is het juist op dit punt dat gemeentes bereid moeten zijn over eigen grenzen heen te kijken en bereid moeten zijn aan algemene belangen de voorkeur te geven boven gemeentelijke belangen. Voorganger in deze: Heerlens eerste burger Piet van Zeil.

Het is opvallend, hoe vaak de naam van minister mevrouw Neelie Smit-Kroes van Verkeer en en Waterstaat valt, wanneer de Limburgse problematiek geïnventariseerd wordt. Rijksweg-73, Middenlimburgse kanalen, vliegveld, spoorverbindingen, Eurocontrol. En Limburg maar lelijk kijken als het antwoord weer eens 'nee' luidt of de minister zich terughoudend opstelt. Maar handelt Limburg dan zoveel beter? Als mevrouw Smit-Kroes een kruiwagen grind extra vraagt uit de Middenlimburgse grond, klinkt het hier ook uit alle kelen univoce en fortissimo 'neen!'.

Roos! Voltreffer! De gouverneur veert op: „Maar de minister wil geen kruiwagen grind. Als we haar zin doen wordt het hier nog erger dan een Zwitserse gatenkaas. Dan moet degene die in Limburg het licht uitdoet, vertrekken vanaf het vliegveld, omdat hij rondom omgeven is door onpeilbaar diep alles verzwelgend water!" Het antwoord op de vraag, of dat vliegtuig dan begeleid wordt door Eurocontrol, slikt de gouverneur maar in.

Limburgs voormannen blijken ten volle de overtuiging te zijn toegedaan, dat de afgravingen in Midden-Limburg hun limiet naderen. Deputé Pleumeekers: „De ruimte om nog veel te doen wordt steeds kleiner. Bovendien hebben we niet gezegd, dat het niet kán. We hebben voorgesteld sámen te zoeken naar alternatieven, die dat grind kunnen vervangen. We zijn zelfs bereid dat onderzoek mee te financieren. We willen positief meewerken de problematiek van de nationale markt te helpen oplossen".

De gouverneur: „De portefeuille van mevrouw Smit-Kroes is op dit moment voor Limburg onmiskenbaar van grote betekenis". Maar ook de belangrijkheid van de verschillende portefeuillehouders wisselt. „Wie ons in deze en andere tijden ook altijd fantastisch geholpen heeft – dat mag best eens gezegd zijn in dagen waarin het de man niet voor de wind gaat – is minister Deetman van Onderwijs en Wetenschappen. Hij heeft voor Limburg ontzettend veel gedaan". Volgt opsomming van alle projecten van onderwijs, opleiding en wetenschappelijke vorming tot en met de vele verworvenheden bij het PNL-overleg van vorige maand, waarbij de United Nations University de kroon spant. Minister Deetman deed zijn weldoend werk doorgaans in stilte. Édoch effectief!

Middelpunt

Een heel ander chapiter. Bestond er een half jaar geleden in Limburg nog grote vrees dat het grotelijks ondergewaardeerd zou worden in de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening, welke nota over enkele maanden het licht zal zien, deze vrees is thans omgeturnd in een verre van vermetel vertrouwen. „Er staat veel meer in dan oorspronkelijk de bedoeling was", vat gouverneur Kremers dit vertrouwen samen. Het blijkt allemaal gebeurd te zijn 'in 's lands belang', want „als niet corrigerend was ingegrepen, zou Nederland zichzelf tekort doen en dat is het laatste wat nagestreefd moet worden". En „door Limburg een belangrijke rol te laten spelen doet Nederland zichzelf een groot genoegen", stelt Limburgs gouverneur met een onmiskenbaar ironische ondertoon vast.

Wat hij bedoelt te zeggen is, dat 'Den Haag' bij het samenstellen van de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening aanvankelijk uitging van het verkeerde principe, namelijk dat de Randstad het middelpunt is van de wereld. Als je vervolgens vaststelt, dat de Westduitse markt belangrijk is voor Nederland en je gaat dan lijnen trekken volgens het normale patroon, dan lopen die lijnen via Arnhem-Nijmegen; de rest is buitengebied. Kortzichtiger kan het nauwelijks, „want als je nu eens aanneemt dat de Randstad wel eens niet het middelpunt van de wereld zou kunnen zijn, en je legt de kaart van West-Europa op tafel en je bekijkt dan hoe de stromen lopen, dan constateer je, dat er inderdaad een geweldige stroom loopt van de Randstad naar West-Duitsland, maar dat er een al even belangrijke stroom loopt van Engeland via de binnenkort te realiseren Kanaaltunnel, via Frankrijk, België, het Luikse en Maastricht naar Aken-Düsseldorf enz. Een stroom van een belangrijkheid die zeker vergelijkbaar is met die andere. Daar is men in Den Haag geleidelijk van doordrongen. We gaan er daarom zonder tegenbericht vanuit, dat Limburg in de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening de aandacht krijgt die het toekomt", aldus de gouverneur, geen tegenspraak duldend, ook niet vanuit Den Haag als straks de nota verschijnt.

Vertrouwen?

Merkwaardig is natuurlijk wel, gezien in het licht van de vele belangen die Limburg in Den Haag heeft, dat de provincie begin december tijdens het PNL-debat schitterde door afwezigheid. Twee maanden tevoren permitteerde het kabinet zich 'deze stunt' en toen kregen de ministers fris van de lever de oren gewassen. En niet zo'n klein beetje. Dit keer was het kabinet zes man sterk aangetreden en was er ter andere zijde slechts een handjevol Kamerleden terwijl de publieke tribune, op enkele ambtenaren na, leeg was. Vergissing of manifestatie? Minister De Korte buitte de situatie in elk geval onmiddellijk uit. Hij merkte fijntjes op, dat het kabinet desgewenst bereid geweest was voltallig aan te treden en dat de ostentatief lege tribune „wel een bewijs zou zijn, dat Limburg het volste vertrouwen heeft in dit kabinet". Touche!

„Geen vergissing en geen manifestatie!", zegt deputé Pleumeekers. „We hadden Statenvergadering en Limburg moet ook bestuurd worden". Er bleken bovendien twee deputés in het gebouw van de Tweede Kamer aanwezig te zijn geweest tijdens het onderhavige debat, maar zij hadden hun handen vol met de reddingsoperatie 'Opera Forum'. „En dan", zo zegt de gouverneur, „hadden we daags tevoren alle Limburgse Kamerleden hier in huis. Hun hebben we alle informatie verschaft en we weten dat de Limburgse belangen bij hen in goede handen zijn. Dat hoeven we niet ook nog eens vanaf de tribune te controleren".

Prima

Een gesprek in deze dagen met de gouverneur is niet volledig, als niet ook de burgemeestersbenoeming van Kerkrade aan de orde wordt gesteld. Hij blijkt onder geen enkele voorwaarde bereid 's mans naam te noemen. „De sollicitatietermijn is nog niet eens gesloten". Hij zegt het bovendien te betreuren, dat er zoveel gespeculeerd wordt over de opvolging van burgemeester Smeets. "We kennen voor de benoeming van burgemeesters in Nederland een zeer zorgvuldige procedure. Wat mij betreft zal ik daar geen inbreuk op maken. Het enige wat ik kan zeggen is, dat Kerkrade een prima burgemeester krijgt".

Al even prima wordt de herindeling van Noord-Limburg, want ook daarover wensen beide heren zich op het tijdstip waarop dit interview plaatsvond, niet te uiten. „Het duurt wellicht even, omdat we aan kwaliteit voorkeur geven boven snelheid", is de enige uitspraak die aan hun overigens spraakzame monden ontsnapt.

Feest

Zelfs als er geen reden is om te feesten wordt in Limburg dat manco aan argument aangegrepen om feest te vieren. Is dat wellicht ook de reden om in 1989 het feit te vieren (niet te herdenken!), dat het 150 jaar geleden is, dat de beide Limburgen van elkaar gescheiden werden?

De gouverneur wil er inderdaad een feest van maken, „niet omdat onze wegen zich indertijd gescheiden hebben, maar omdat we 150 jaar voortreffelijk samenwerken als twee gescheiden provincies in twee verschillende landen. We zullen in Europa ver moeten zoeken om een vergelijkbaar voorbeeld te vinden".

De feestelijkheden zullen over een heel jaar worden gespreid en wel zodanig dat er zoveel mogelijk mensen bij betrokken zijn. De feesten zullen bestaan uit deels apart te entameren activiteiten, voor een ander deel zullen evenementen die toch gepland zijn in het kader worden geplaatst van deze 150-jarige samenwerking. De bedoeling is bijvoorbeeld om tijdens het WMC, dat in 1989 weer in Kerkrade zal plaatsvinden, een dag te wijden aan de muziekbeoefening in beide Limburgen.

Niet uitgesproken maar zeer duidelijk aanwezig bij de beide gesprekspartners was de hoop, dat dít Limburg in de dagen van die feesten kan bogen op een geslaagde 'perestrojka'. Daaraan gekoppeld de wens, dat het Limburg aan de andere kant van de Maas er niet minder goed in zal slagen de problematiek van de mijnsluitingen te overwinnen, waarmee het thans geconfronteerd wordt. Ons verleden is hun heden, ons heden hun toekomst, onze toekomst hun perspectief.

Recht uit het hart

Als u gouverneur Kremers 's nachts wakker zoudt schudden en u zoudt hem recht op de man af vragen, waaraan hij denkt als hij de volgende woorden hoort, krijgt u van hem onverbloemd deze antwoorden:

PPR?
„Interessant onderdeel van het geheel, voor zover het de Limburgse politiek betreft".

Smit-Kroes?
„Zeer bekwame, harde bewindsvrouw, met wie het uiteindelijk goed zaken doen is".

Miljoenenlijntje?
„Het voortbestaan ervan moet bekeken worden in het kader van onze spoorverbindingen met het buitenland. Wie daarnaast hecht aan het voortbestaan ervan kan dit belang het beste dienen door het kopen van kaartjes!"

TGV?
„Voor dit gebied van grote betekenis. Minder belangrijk is, of de halte bij ons komt of bij de Belgische of Duitse buren. Maar voor ons is van doorslaggevend belang, dat het Euregiogebied bereikbaar is".

Kremers Maffia?
„Uiterst belangrijke club. In ernst: voor een openbaar bestuurder is het belangrijk dat hij deel uitmaakt van en toegang heeft tot circuits, waar ideeën ontstaan, waar beslissingen genomen worden en waar beslissingen beïnlvoed kunnen worden. Ik heb tien jaar lang geprobeerd dat circuit zorgvuldig te onderhouden, met name ook buiten deze provincie. Wie in de materie duikt, ziet dat dit zijn vruchten heeft afgeworpen. Ik vind dat zo'n netwerk van grote betekenis is. Mijn goede vriend Harry Beckers van de Shell heeft het eerst het woord 'maffia' gebruikt, maar hij komt uit Heugem en daar geven ze een speelsere inhoud aan dat begrip dan in de rest van het land. Hoe je het ook noemt, het hebben van relaties is belangrijk".

Limburgse Kamerleden?
„Een stel goedgemotiveerde mensen die voor Limburg veel gedaan hebben en nóg veel doen en die waar het het behartigen van de Limburgse belangen betreft bereid zijn over de grenzen van de eigen partij en van de eigen fractie te kijken".

Geen Uitbreiding Vliegveld Beek?
„De naam geeft al aan wat ze willen. Dat willen wij dus niet!".

Limburg, Limburgers en 1988?
„Na een goede viering van de jaarwisseling de handen ineen slaan en alle krachten bundelen om straks inderdaad op eigen krachten voort te kunnen gaan".

DE VROUW DIE AFSTAND NAM

Ooit was ze wereldrecordhoudster op de 1500 meter, de 3 x 800 estafette en de Engelse mijl. Ze griste een bronzen medaille weg bij de Olympiade in Mexico en werd gekozen tot sportvrouw van het jaar 1969. Toch kennen vrijwel uitsluitend de gevorderde veertigers haar als atlete, omdat ze zich tegenwoordig verre van de 'moeder der sporten' houdt. De dagen dat Maria Gommers de sintels teisterde liggen weer twee decennia achter ons. Maria Gommers toen was een bundeling van kracht, toewijding, eerzucht en liefde voor de sport. Achter haar vrolijke lach ging een dosis felle wilskracht schuil. Jarenlang hield ze hardnekkig huis op de 800 en 1500 meter, totdat ze in 1969 resoluut kapte met atletiek. De tijden zijn veranderd en Maria Gommers heet inmiddels Maria Hoogakker. 48 jaar en stralende moeder van twee dochters. Een vrouw die ook nu nog met beide benen in de wereld staat, vol interesse voor andere dingen. Ze fietst, zwemt, gymt en loopt een keer per week door de heide. Maar voor alles wat er tegenwoordig over het tartan schuift, heeft ze weinig oog meer. Mede op aandringen van haar kinderen („Mam, waarom zeg je altijd nee tegen journalisten?") trekt Maria Gommers nog eenmaal de stoute schoenen aan en snelt door de muffe wandelgangen van de atletiekstadions. Kijkt naar toen, het Mexico-epos, en naar straks. „De essentie van de sport is hetzelfde gebleven, maar het randgebeuren is veranderd. Is beter geworden. De atletiekbanen, de verzorging, de individuele en psychische begeleiding. Vroeger was je nog een amateur-pur-sang. Je werd er geen cent wijzer van. Geen sponsors, geen premies. Je moest het in je eentje opknappen." Maria Gommers heeft het in haar uppie opgeknapt.

● *De halve finale in Mexico. Maria Gommers (148) snelt met haar onafscheidelijke zonnebril naar de eerste plaats.*

● *Maria Gommers. Thuis met de twee Siamese katten. „Ik ben gewoon een mens als ieder ander en wil dat ook blijven".*
Foto: DRIES LINSSEN

Maria Gommers: „In Mexico zei iedereen: Marie, die loopt weer niet tactisch"

door
FRANS DREISSEN

Thuis bij Maria Gommers. Haar man is naar het werk, de kroost is naar school en buiten regent het. Het verleden herleeft, zij het bij wijze van hoge uitzondering. Het tekent de bescheidenheid van de voormalige Unitas-atlete, die bijna twintig jaar na dato nauwelijks iets wil weten van die glorieuze momentopnames uit de jaren zestig. Ook in huis herinnert niets meer aan de heroïsche tijden van haar alter ego. Ze zijn er wel nog, de medailles, foto's, gouden tientjes en plakboeken, waarmee vooral vroegere sportcoryfeeën zich in de doffe vergetelheid mee omringen. Alles is netjes opgeborgen in een grote doos op zolder.

Maria Gommers heeft er afstand van gedaan. Op een manier waarop ze ook een punt zette achter haar atletiekcarrière. Nuchter en vrij resoluut. „Atletiek was mijn hobby. Ik deed het voor mijn plezier. Na die bronzen medaille in Mexico kreeg ik soms het gevoel dat ik geleefd werd. Ik kreeg uitnodigingen, verzoekjes om interviews en dat wilde ik niet. 'Marie, dan had je maar niet zo snel moeten lopen', werd er vaak geroepen. Maar ik wilde niet meer. Ik vond dat het meer met sportverdwazing dan met sport te maken had. Er waren andere interesses. Ik wilde bijvoorbeeld naar de muziekschool of eens naar de schouwburg. Bovendien wilde ik gaan trouwen en kinderen krijgen. Daarom heb ik na de Europese kampioenschappen in 1969 ook gezegd: en nú is het 'schluß'. Ik wilde eindelijk weer mezelf zijn...."

Het verleden werd begraven en verzoeken voor interviews diplomatiek afgewimpeld. „Wat geweest is, is geweest. Voor mij hoeft al die poespas niet meer." Toch wordt, als die verbleekte herinneringen weer worden opgerakeld, een lichte trilling merkbaar op de gevoelige seismograaf van het gemoed. „Het was een verdomd leuke tijd, waar ik zeker geen spijt van heb gehad. Ik maal er echter ook niet om, dat ik er na de Europese kampioenschappen in 1969 (zilver op de 1500 meter, red.) mee gestopt ben."

Anno 1987 komt atletiek bij de gemoedelijke, maar soms o zo serieuze Maria Gommers pas op het vijfde plan. „Af en toe kijk ik naar de tv, maar ik blijf er beslist niet voor thuis. Ik loop elke week met een stel dametjes op de heide. Gezellig kletsend en zo. Puur voor mijn plezier. Ook houd ik wel eens een spreekbeurt op een lagere school. Ik geef dan antwoord op vragen, vertel hoe ik tot de atletiek ben gekomen en zeg vooral dat je alleen voor je plezier moet sporten."

Af en toe glipt er een uitnodiging door de gleuf van de brievenbus. „Maar ik geef er bijna nooit gehoor aan. Alleen als ik het zelf leuk vind en ik die dag niets beters te doen heb. Onlangs was er een bijeenkomst van oud-olympiërs. In het kader van de promotie voor Amsterdam '92. Heel leuk en reuze gezellig. Ik heb er onder anderen Ada Kok nog getroffen, Fanny Blankers-Koen en enkele atletes waarmee ik zelf heb gelopen. Daar ga ik dan met plezier naar toe. Er is ook een vriendenclub van de KNAU (atletiekunie). Dat is echter iets voor later. Voor als ik oud ben. Ik voel me nog niet zo oud, al begin ik het wel te worden. Ik heb voorlopig nog geen behoefte aan dat soort reünies."

Terug in de tijd. Het niet eens zo verre verleden herleeft, herinneringen borrelen op. Maria Gommers was behalve een rappe loopster ook een trendsetter. Ze droeg een aanzienlijk steentje bij aan de emancipatie van de vrouw in de atletiek. De Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie achtte afstanden boven de 800 meter in die dagen ongezond voor de frêle beentjes van de vrouwen. Gommers forceerde een doorbraak. „De 800 meter was destijds al heel wat", pakt de thans in Hoensbroek woonachtige oud-olympiër de draad weer op. „Wie de 800 meter wilde lopen moest eerst een test doen. Als je de beproeving doorstond en je volgens de bezorgde officials fit genoeg over de eindstreep kwam, dan mocht je je pas echt op die afstand storten."

De 1500 meter was al helemaal uit den boze. Dat was geen afstand voor het 'zwakke geslacht', maar voor goed getrainde en gespierde mannen. „Ik liep heel erg graag langere afstanden. De 1500 meter was gewoon een stukje langer dan de 800 meter. Zelf liep ik ook af en toe 15 kilometer als training. Daar kreeg ik een uitstekende conditie door. Aan tempotraining had ik zeer zeker in de beginfase een gruwelijke hekel"

Maria Gommers was een laatbloeister. Ze trok pas op haar twintigste voor de eerste keer de spikes aan. Jarenlang liep ze op nationaal niveau als figurante mee; getraind door Ben Kusmic. Maar hoe zwaar de trainingsschema's ook waren, van een grote vooruitgang was nauwelijks sprake. Toch rees bij Kusmic het vermoeden dat zijn pupil meer potentie bezat, dan tot op dat moment was gebleken. Bij een medische keurig in het najaar van 1966 kwam aan het licht dat Gommers leed aan bloedarmoede. Een euvel dat door medische begeleiding van wielerdokter Visser uit Rotterdam en masseur Sjeng Collard snel werd verholpen. Succes bleef niet uit.

Op 24 oktober 1967 werd Maria Gommers wereldnieuws. „Het was een zachte herfstavond", herinnert de atlete zich de aanval op het wereldrecord 1500 meter, dat in dat jaar voor het eerst op de officiële recordlijst was geplaatst. „Ik had 's middags verlof genomen, om me op de race te concentreren. De omstandigheden in het stadion in Sittard waren ideaal." Kusmic was zelfs zo overtuigd van de krachten van Gommers, dat hij het niet nodig achtte dat ze door toploopsters gesteund zou worden. Hij kreeg uiteindelijk het gelijk aan zijn zijde. Solo verpulverde ze de oude besttijd. Met 4.15.6 minuten was Nederland na het tijdperk Fanny Blankers-Koen weer een wereldrecord rijk.

● *De ontvangst van Maria Gommers in haar woonplaats. Overweldigend en groots. „Maar voor mij hoefde die poespas allemaal niet".*
Foto: PETER ROOZEN

„Dat wereldrecord was makkelijk meegepikt", bagatelliseert Gommers twintig jaar later haar prestatie. „Alles en iedereen concentreerde zich op de 800 meter, de langste afstand toen op het olympisch programma. Maar het verbreken van records blijft een spel. De ene keer verlies je, de andere keer win je." Het wereldrecord leverde veel publiciteit op. „Trainers uit tal van landen vroegen hoe ik trainde of kwamen hoogstpersoonlijk naar het stadion. Ze wilden het naadje van de kous weten. Zelfs in Rusland verschenen er artikelen over mijn trainingsmethode."

Voor Maria Gommers was de mondiale besttijd echter niet meer dan een aanloop naar het echte grote spektakel: de Olympische Spelen van Mexico in 1968. „Ik was in die tijd al 28. De leeftijd speelde in zoverre een rol dat ik weinig kans maakte om me in een trainingskamp voor te bereiden. In een atleet van tegen de dertig investeert niemand natuurlijk veel geld. Vandaar dat ik met beide benen zo hard ben gelopen, dat de heren niet meer om me heen konden." Evenals Ilja Keizer voldeed Gommers op 30 juni in Osnabrück aan de kwalificatie-eis.

Pech bleef haar niet bespaard (beenblessure), maar vóór Mexico was ze weer volledig hersteld en pikte ze met Ilja Keizer en Tilly van der Made in Sittard en passant nog het wereldrecord 3 x 800 meter mee (6.15.5). Een betere generale voor de Olympiade kon het trio zich niet wensen. Voor de chemisch research-assistente ging een droom in vervulling.

„Mexico was het hoogtepunt i
carrière. Ik had het geluk dat d
len ver van huis werden gehou
dat ze op grote hoogte plaatsv
Dat betekende dat je een goede
tie moest hebben, vanwege het
gere zuurstofgehalte in de ijle
Ik zie ze nog in mekaar klappen
jonge talentjes. Alleen omdat
over een goede conditie besc
Loopsters van wie ik de wedstr
garandeerd verloren zou hebb
als de Joegoslavische Vera."

De concurrentie was vooral h
voor de ijzersterke conditi
Gommers en het doorzettingsv
gen. „Ik was een goede temp
ster en won al mijn series. To
iedereen: Marie, die loopt we
tactisch. Ik dacht zelf: ze kunn
de pot op, ook in de halve final
ik me niet verrassen." Gomme
teerde de beste tijd. Op de me
bele 24e oktober zaten kort voo
dernacht honderdduizenden N
landers aan de tv gekluisterd o
800 meter-spektakel mee te ma
„De finale verliep totaal ande
kreeg wel zenuwen, maar daar
ik wel van. Ik had ook een paar
len rond mijn wedstrijden. Ik l
tegenstelling tot de meeste a
loopsters altijd vrij hard in. I
ook veel tijd nodig voor een
strijd, want vlak voor de race g
me in het kleedlokaal altijd s
kleren aantrekken. Zo was dat
Mexico. Ik was al blij dat ik
eindstrijd zat. Dat was wat ik
bereiken."

„En toen gingen ze van start. V
hard. Ik liep als laatste." Vie
derd meter voor de eindstree
niemand meer een cent voor d
sen van Maria. De Unitas-atlet
haar krachten echter goed ve
en met de ervaring van zes
training in Mexico in gedachte
had gemerkt dat een plotselin
spanning funest was voor een
sprint – wachtte zij tot tweeho
meter voor de finish met haar s
fensief. „In de laatste bocht h
toegeslagen. Tactisch misschien
dom, maar op dat moment da
een goede keuze te hebben
maakt." Uit zesde positie s
Gommers naar de derde (2.02
greep op enkele centimeters na
het zilver, dat naar de Roem
Ileana Silai (2.02.5) ging. De A
kaanse Manning was onbereikba

„Ik was dolblij. Iedereen uit he
derlandse kamp kwam naar me t
feliciteerde me. Ik dacht aan
Mijn ouders, de trainer. Het
fantastische momenten." Het
overwon de teleurstelling die
masseur Sjeng Collard te verw
kreeg. De Steindenaar werd v
dig op het vliegtuig naar huis g
omdat hij tegen de afspraken i
wielrenners van de 100 km-tijdr
tamine-b-injecties had toeged
„Collard wist dat hij verkeerd
was, maar hij deed het verantw
We hebben samen de boel in de m
wat opgeblazen, zodat hij in elk
in Mexico kon blijven tot na mij
ce."

De ontvangst in Nederland was
saal, de ambiance geweldig. „En
kom je weer bij de sportverdwa
Kom je thuis, blijkt dat alles vo
geregeld is. Ik moest zelfs enkele
gen naar mijn broer in Nijmegen
wege de huldiging in mijn woonpl
Stein. De burgemeesters van St
Sittard en Geleen moesten alle
op één dag kunnen. Ik heb nog
zegd dat ik best bereid was om
dag met pa in de auto achterin on
kenbaar naar Roermond te gaan
dan even later mét de sneltrein
aan te komen. En dat is tenslotte
gebeurd. Uiteindelijk werd het
nog een leuke feestelijke dag. M
om nu te zeggen dat ik daarvan g
ten heb..."
In vergelijking met de tegenwoor
atletieksterren, heeft Maria G
mers eigenlijk weinig tastbare he
neringen aan haar Mexico-avon
overgehouden. „Zilveren dekscha
en vooral veel gouden tientjes, o
het motto 'je hebt brons geha
maar voor ons was het goud wa
De reacties van de mensen waren
weldig. Maar het meest heb ik
genoten van de brieven die ik in
xico kreeg. Ik heb ze allemaal b
woord." Het verzilveren van
bronzen was destijds al erg moe
„Ik heb ooit een dagboek bijge
den voor het Limburgs Dag
Daar kreeg ik toen een tegoe
voor Quanjel voor."

Terug naar het heden, waar het
fessionalisme de atletiek bestorm
waar de geboorte van het Grand
circuit enkele jaren geleden de h
crisie definitief heeft begraven.
leefde voor de sport en vond het l
Het was de grootste invulling n
mijn werk. De atleten van nu wo
meer verwend. Ze worden be
door gulle sponsors, maar daar
wordt de druk om te presteren
groter. Vroeger was dat allee
niet. Ze zeggen wel eens: ston
maar in de schoenen van de hu
generatie, dan had je geld verdi
Maar dan pareer ik steeds met
kreeg niets en heb toch een leuke
gehad."

Maria Gommers, een talent dat
veel vallen en opstaan en nog me
ver goed is geworden. Een vrouw
leefde voor de sport. De tijden zij
lang verbeterd en vergeten. De he
neringen vaag en verbleekt. M
Gommers is nu Maria Hoogak
„Gewoon een mens als ieder ande
dat wil ook blijven. Dit was mijn
ste interview sinds jaren. Vermo
lijk ook weer het laatste..."

ERKRADE – Het ijngrachttheater Kerkrade stond gelopen maanagavond behoorlk op z'n kop. De arlijkse uitverkieng van de sportan, sportvrouw n sportploeg – en evenement dat et Limburgs Dagblad jaarlijks orgaiseert – geldt traitiegetrouw als afluiting van het oorbije sportjaar.

portieve hoogtandjes, show, aresten en natuurjk de aanwezigeid van de Limurgse sportmenen zélf, dat is het ecept voor deze evue waarbij ook onderden LD-leers present waen, lezers die (via oting) het geluk adden een entreeaart te kunnen bemachtigen voor eze happening.

Fotograaf DRIES LINSSEN maakte ijgaande foto-impressie van de Limburgs Dagblad Sportrevue 1987'.

ZIE OOK PAGINA 35.

Aan de Limburgs Dagblad Sportrevue 1987 werkten mee: Koninklijke Van Kempen Begeer, Zoetermeer (trofeeën), organist Peter Houben/Muziekhandel Arons Heerlen, Wijngrachttheater Kerkrade (realisatie), Dries Linssen Heerlen (fotografie), Halbo Show Equipment Cadier en Keer (geluid), 't Boetiekje Heerlen (bloemen-entourage), Afdeling PR en Promotie en redactie van het Limburgs Dagblad.

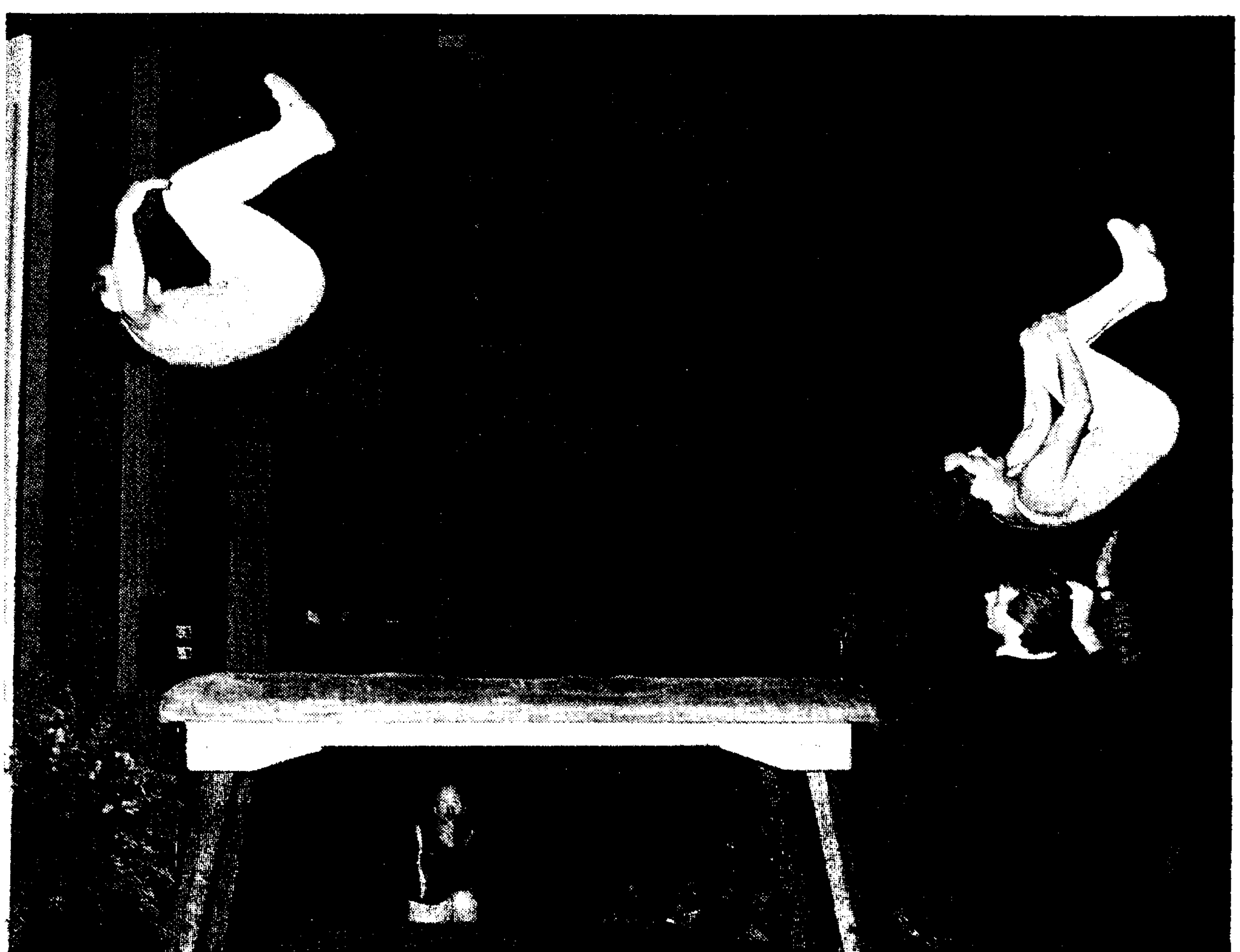
● Geen sportavond zonder 'Oude Glorie'. V.l.n.r. **Jean Lambrichs** (73), Tour de France-vedette in de jaren dertig en veertig; **Jan Notermans** (54), 25 keer Nederlands elftal; forumleider **Jos van Wersch** (adjunct-hoofdredacteur Limburgs Dagblad); zwemster **Ada Kok** (40), 2x zilver in Tokio en goud in Mexico; **Sjefke Janssen** (68), Tour-renner en Nederlands kampioen

● De 'nummers 3' op het podium. Harry Muré, chef van de LD-sportredactie, overhandigt Ad Postma, trainer van worstelclub Simson uit Schaesberg, de bronzen medaille. Rechts naast Postma staat wielrenner Peter Winnen en zwemster Ingrid Moers, die ook 'brons' kregen

● De 'zilveren plakken' op de bühne. Jan Rietman interviewt Jean Bessems, super-biljarter uit Cadier en Keer. Naast hem Eveline Hamers uit Meerssen (nationaal kampioen tennis) en trainer Hermans van SVN uit Nieuwenhagen (promotie naar hoofdklasse). Rechts Roda JC-international Wilbert Suvrijn, die – als Sportman van 1986 – deze uitreiking voor z'n rekening nam

● Turndemonstratie door Olympia uit Nieuwenhagen. Pechvogel van de avond was turner Paul Kusters die tijdens het inspringen een lelijke blessure opliep. Na behandeling in het ziekenhuis kon hij echter naar huis. Beterschap!

● Jan Rietman (rechts) interviewt Rocco Granata, de Italiaans-Belgische zanger die onverslijtbaar is en die inmiddels 30 miljoen (!) platen heeft verkocht

● Donna Lynton, de Amerikaanse zangeres, tijdens het succesnummer waarin zij een clown uitbeeldt. Achter de vleugel: Jan Rietman, behalve presentator ook (afgestudeerd) musicus

● Hoogstandje door vier kunstwielrijders van 'Heidebloem' uit Heerlerheide, het beste dat Nederland in deze tak van sport te bieden heeft

Joop Drost, directeur van het Limburgs Dagblad, reikte de gouden medailles uit. Hier is hij in geanimeerd gesprek met Sportrevue-presentator Jan 'Los Vast' Rietman en 'gouden winnares' Carla Beurskens

● De finale van de Sportrevue '87. Sportmensen en artiesten luiden, zwaaiend naar het publiek, het jaar uit...

SITTARD en omgeving

SITTARD

Johnnie van Nijkerk
KAPSALON
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.
Oude Broeksittarderweg 13 - Tel. 04490-19015. Sittard

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
JAN PALMEN
Shell Zelftankstation en wasstraat
Leyenbroekerweg 102, Sittard
Tel. 04490-15009

Autoschade Kurvers
Nusterweg 67ª, Sittard. Tel. 04490-16066
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar. Wij wensen onze vrienden en relaties
EEN VOORSPOEDIG EN GELUKKIG 1988

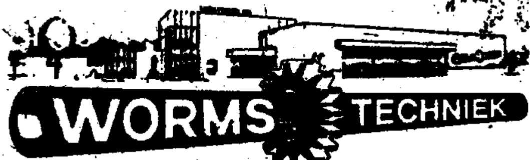
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1988
Warmtetechnisch installatiebureau
R. v.d. Brock B.V.
Stationsplein 16, Sittard. Telefoon 12470

Automobielbedrijf HAVÉ
Austin-Rover • Industriestraat 31, Sittard. Tel. 04490-15195
wenst zijn clientèle een
GELUKKIG NIEUWJAAR

Onze klanten en vrienden een gelukkig en voorspoedig 1988
Caris en Reiner B.V.
Industriestraat 29, Sittard. Tel. 04490-12230
Gas-, water- en sanitaire installaties

Garage H. Frijsinger
Overhoven 69, 6136 EB Sittard
☎ 04490-11428
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

JOIN AUTO'S
J. Zwakhalen
Klaverstraat 1
6135 GR Sittard
Tel. 04490-14769
Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

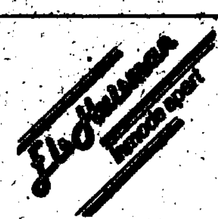

Sittard, Bergerweg 49
Tel. 04490-27878
Specialist in: - pijpleidingen en kabelwerken
- verhuur van machines en gereedschappen
Gelukkig nieuwjaar

Jongeneel b.v. produkten voor de bouw
Handelsstraat 5, Handelscentrum Bergerweg Sittard. Tel. 04490-18844
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

BOUWBEDRIJF
C.J. Savelkoul b.v.
dir.-eig.: H.A.S.M. Kessen
Utiliteitsbouw, nieuwbouw, renovatie, onderhoud
Hoofdvestiging: Nieuwstadterweg 3, tel. 04490-15637, Sittard
Nevenvestiging: Locht 163, Kerkrade, tel. 045-417066
Zalig nieuwjaar

DE SPAR
A. Rutten-in 't Zandt
Veestr. 22, Sittard
Wenst u allen prettige kerstdagen en een zalig nieuwjaar

Paardestraat 38, Sittard
Kouvenderstr. 85, Hoensbroek

SIMUNT
JUWELIERS - DIAMANTAIRS
Limbrichterstraat 32 Sittard. Tel. 04490-21965
Grote Gracht 11, Maastricht. Tel. 043-253081
Wij wensen allen een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar

FA. WIDDERSHOVEN J.W.
SLAGERSBENODIGDHEDEN
Overhoven 33, Sittard. Tel. 04490-26250
GELUKKIG NIEUWJAAR!

Slagerij J. Cremers
Romeinenstraat 8. Tel. 22718. Sittard
Baandert 42. Tel. 13558. Sittard
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

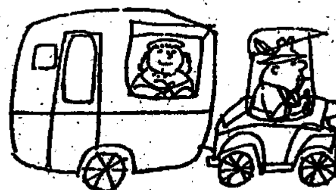
Fa. Vink's Slagerijen
Steenweg 18 - Paardestraat 22, Sittard
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988.
Friture en snackbar DE ROTONDE
John, Loly en Tanna

DAMESMODE „ELLY"
Veestraat 24, Sittard. Tel. 04490-11984
Wij wensen onze klanten en bekenden een voorspoedig nieuwjaar toe. Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1987

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en bekenden
FAM. DEN DEKKER-SCHMEITZ
Dorpstraat 38 - Broeksittard

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988

Haarwerken Limburg bv
Stationsstraat 4, Sittard,
tel. 04490-10731

Jongen Recreatie
Dr. Nolenslaan 105
6136 GL Sittard
Tel. 04490-15623
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

BORN

Marmer- en steenhouwersbedrijf
J. Reijnen
6121 JT Born, industrieterrein Sluisweg
Mortel 10. Tel. 04498-53493
SPECIALITEIT GRAFMONUMENTEN
wenst vrienden, cliëntèle en bekenden een zalig nieuwjaar, dankt voor het genoten vertrouwen in afgelopen jaar en hoopt iedereen in het nieuwe jaar weer naar wens te kunnen bedienen.

wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wensen een gelukkig en voorspoedig 1988
demandt b.v.
hoveniersbedrijf
groenstraat 23, 6121 kj born
telefoon 04498-51808

ZONWERINGEN - ROLLUIKEN - BEDRIJFSDEUREN
04498-54776
wenst al zijn cliëntèle een gelukkig nieuwj

Wij danken u voor het genoten vertr in het jaar 1987 en wensen alle cli vrienden en bekenden een gelukk voorspoedig 1988
Loonbedrijf W.J. Fuc
Obbichterweg 2, Born
Telefoon 04498-55209

NIEUWSTADT

Autorijschool L. Habets
Limbrichterstraat 10, 6118 AL Nieuwstadt. Tel. 04498-54672
wenst haar leerlingen en oud-leerlingen een
GELUKKIG NIEUWJAAR

Wij wensen u allen een voorspoedig 1988
KAPSALON
AD. ERNST
VOOR HEM EN HAAR
Haverterstraat 26
6118 CD Nieuwstadt. Tel. 54053

Wij wensen een gelukkig en voorspoedig 1988 aan vrienden en onze gasten uit
CAFÉ DE PIEP
HEIN EN LENIE HABETS
Limbrichterstraat 10, Nieuwstadt
Tel. 04498-54672

Aan al onze clientèle, vrienden en bekenden hartelijk dank voor het genoten vertrouwen in 1987.
Wij wensen u allen een voorspoedig 1988.
RESTAURANT OP DE VOS
RIJKSWEG 11, NIEUWSTADT. TELEFOON 53008

Heidy en Jan Feller Café De Duif
Millenerstraat 13, Nieuwstadt. Tel. 54310
Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

FIRMA MUYRIS, Haverterstraat 15, Nieuwstadt, wenst allen een zalig nieuwjaar.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers

BLOEMENHUIS EN TUINCENTRUM DE HAZELAAR
wenst vrienden en clientèle een bloeiend 1988

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
FRANS KLAASSEN
Rijwielhandel
Limbrichterstraat 8
Nieuwstadt

MUNSTERGELEEN

Shoeshop „Frejo" en pedicure
Peterstraat 10, 6151 EB Munstergeleen
Telefoon 04490-18445
wenst alle klanten en bekenden het allerbeste in 1988
's Maandags gesloten, 's donderdags koopavond

PK slagerij p. keulers
Houbeneindstraat 1
Munstergeleen
Telefoon 04490-13054
Wij wensen u allen een vooorspoedig 1988.

Dames- en herenkapsalon
Modern
Munstergeleen-Putt
Wim Kevin-Lies Hanssen
Overstraat 18
wenst u allen een voorspoedig 1988

Café 't Trepke"
Peterstraat 9
Munstergeleen
☎ 04490-24288

ROOSTEREN

GARAGE KUSTERS
Maaseikerweg 38, 6116 AG Roosteren.
Tel. 04499-1071
wenst zijn clientèle, vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig Nieuwjaar

Supermarkt COURAGE, Maasheuvel 1, Roosteren wenst alle clientèle een voorspoedig 1988 en bedankt hen voor het genoten vertrouwen.

Timmerbedrijf SANDERS B.V., Lanterdijk 3, Roosteren, wenst alle clientèle en familie een voorspoedig 1988.

Wenst zijn clientèle een gelukkig nieuwjaar. Goossens Hout- en Graanhandel B.V., Molenstraat 57, Roosteren. Tel. 04499-1096.

LIMBRICHT

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Antiek- en electrowinkelier
Sjra Vleeshouwers-Hermans
Burg. v. Boxtelstraat 4, Limbricht. Tel. 04490-15502
Zwartbroekstraat 5, Roermond. Tel. 04750-11772

GREVENBICHT

INTERNATIONAAL HANDELS- EN TRANSPORTBEDRIJF
DE ZWART B.V.
Julianalaan 58-60, Grevenbicht
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1987.
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1988

SCHILDERSBEDRIJF
NIEUWSTRAAT - GREVENBICHT
Wij wensen al onze vrienden en cliënten een gezond en kleurrijk nieuwjaar

W. Zenden-Buijsen
Boulevard 5 - Grevenbicht
Tel. 04497-1706
wenst u allen een voorspoedig 1988

Gelukkig nieuwjaar! Schmeitz, Textiel - Woninginr. - Babyart. Julianalaan 3, Papenhoven-Grevenbicht. Tel. 04497 (1376).

SUSTEREN

FA. SUESTRA
RIJWIELEN - BROMFIETSEN en aanverwante artikelen
Hendriklaan 2, 6114 CL Susteren
Tel. 04499-1379
WENST HAAR CLIENTÈLE EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

SUSTEREN

direktie en medewerkers wensen u een voorspoedig 1988

carrosserie philippen b.v.
baakhoverweg 45, susteren. tel. 04499-2929

Taxibedrijf Bor-Ta
Ook taxibusje voor groepsvervoer
24-UURSSERVICE
wenst cliëntèle, vrienden en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1988!
Tel. 04498-53000

URMOND/BERG A.D. MAAS

Wij danken u voor het in ons bedrijf gestelde vertrouwen in het jaar 1987 en wensen u in alle opzichten een voorspoedig nieuwjaar.
schildersbedrijf autospuitinrichting en tectyl m.i. station
VERHAEG
Heirstraat 30 6129 PK Urmond
Telefoon 04495 - 2553

Jan en Fieny Halbersma-Ruijters
Torenstraat 1, 6129 EE Urmond. Tel. 04495-5829
wenst clientèle een gelukkig nieuwjaar

Wij wensen al onze klanten benevens famil bekenden een in alle opzichten gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.
BREMMERS B.V.
Horeca- en levensmiddelengroothandel
STEENWEG 3 - BERG a/d MAAS

Int. handels- en transportbedrijf
MEULENBERG B.
Urmond. Tel. 1273
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten ver... in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nie...

Kwaliteitsslag... WILLY HUB... Beatrixplein... Berg aan de M... Tel. 04495-1... wenst u all... een voorspoedig...

J. Steins-Römers, ...terstr. 2, Berg-U... Telefoon 1683. ... del + postagentsc... al onze klanten v... dank voor het gen... trouwen in 1987. ... sen u een zalig ... spoedig nieuwjaar

EINIGHAUS...
Jongerencentr...
CARN...
wenst allen een ... en voorspoedig ...
Heistraat 6, Einig...

UBACHSBERG

Een voorspoedig 1988 wenst aan clientèle, familie, vrienden en bekenden
Loonbedrijf

stimulans'

Limburgs sporttrio droomt van Seoul

Van onze sportredactie

[K]ERKRADE – Ze ston[de]n er stralend bij, de [Li]mburgse sportman, [sp]ortvrouw en sport[plo]eg van het jaar 1987. [Arn]old Vanderlijde en [Car]la Beurskens werden [een] paar jaar geleden al [uitg]eroepen tot Limburgs [...]sten', maar zij waren [tij]dens de LD-Sportrevue [in] het Kerkraadse Wijn[gra]chttheater even blij [al]s Annemarie Cox, die [al]s teamgenote van Anne[mi]ek Derckx 'debuteerde' [op] het hoogste platform.

[„Ee]n fijne afronding van een suc[ces]vol sportjaar,' was de eensluidende reactie van het bekroonde [tri]o. Of, zoals Arnold Vanderlijde zei: 'Ik heb al vaker in het zonnetje gestaan, maar het is toch [el]ke keer opnieuw een grote eer [en] een extra stimulans om verder [te] gaan op de ingeslagen weg.'

[Al]s Arnold Vanderlijde na de [Ol]ympische Spelen van Seoul [pr]ofessional wordt, zal hij waarschijnlijk niet door de Nederland[se] boksmanager Henk Ruhling [wo]rden gecontracteerd. „Ik heb [co]ntacten in Amerika. In februari [ga] ik naar Miami om te trainen. Ik [de]nk dat ik daar een basis kan leggen voor mijn verdere toekomst." [Het] grote doel blijft voorlopig [Se]oul. „Daar is de hele voorbereiding op afgestemd. Mijn wedstrijden in de Bundesliga zijn prima [vo]or de opbouw."

[Zee]r belangrijk wordt het toernooi [in] Bangkok in april. „Die wedstrijden worden voor de Olympische [sch]eidsrechters de generale repetitie. Omdat een bokser vaak afhankelijk is van de persoonlijke [vo]orkeur en visie van de juryleden, moet ik in Bangkok een goe[de i]ndruk maken."

[Vo]or de Cubaan Felix Savon ligt [Ar]nold Vanderlijde voorlopig [n]iet wakker. „Ik heb hem nog [n]iet kunnen verslaan, maar ik [he]b nog een jaar om te trainen. Savon is niet onaantastbaar. In Tsjechoslowakije ging hij recentelijk k.o. tegen een Rus. Het is trouwens nog maar de vraag of ik Savon in Seoul tegenkom. Het kan best zijn, dat hij de finale niet eens haalt."

Volgens Arnold Vanderlijde dienen er zich de komende maanden meerdere, nieuwe zwaargewichten aan. „Bij alle toernooien die ik tot nu toe heb meegemaakt, stuit je op nieuwe tegenstanders. Er komen steeds nieuwe gezichten, helemaal uit het niets, net zoals ik vier jaar geleden."

„Als je Carla Beurskens midden in de nacht wakker maakt met de mededeling dat ze meteen een marathon moet lopen, dan zelfs legt ze de 42 kilometer binnen de 2 uur en 35 minuten af". Deze uitspraak van Cor Lambregts typeert hardloopster Carla Beurskens. Een constante atlete, die zeer professioneel met haar 'vak' bezig is.

Een onbetwiste topper ook, wier bekendheid tot ver buiten de provincie- en landsgrenzen reikt. Geen wonder ook dat de Belfeldse hardloopster met ruime meerderheid van stemmen werd uitgeroepen tot sportvrouw van Limburg. „Een titel die me zeker nog deugd doet", glimlachte de 'koningin van de weg' amper twee dagen dag na haar terugkeer vanuit Hawaii.

Carla Beurskens reisde afgelopen jaar kris-kras door de wereld. Won wegwedstrijden in Amerika, zegevierde in de marathon van Nagoya in Japan (2.28.27) en Honolulu (2.34 uur), verpulverde onlangs de Olympische limiet in Tokio (2.26.52, tweede) en pikte tussendoor onder meer nog de nationale titel 15 kilometer mee. Het is slechts een greep uit de successtory van de inmiddels al 35-jarige atlete, die dit jaar het WK noodgedwongen liet schieten.

„Verzadigd ben ik echter nog lang niet. Ik heb mijn speren nu op Seoul gericht. Samen met Cathrin Dörre, Ingrid Kristiansen, Rosa Mota en Lisa Martin reken ik me tot een van de medaillekanshebsters. Ik moet alleen nog wat meer leren vechten. Dat gebeurt enerzijds door onder meer met Cor Lambregts te trainen en anderzijds door wedstrijden in Amerika te lopen waar de concurrentie scherp is. 1987 was uiteraard een fantastisch jaar. Ik hoop dat 1988 dat nog kan overtreffen".

„Eerst slagen voor het theoretisch deel van mijn studie fysiotherapie en dan volop voorbereiden op Seoul". Meer wensen heeft Annemarie Cox, de jongste helft van het 'gouden' Limburgse kanoduo Derckx/Cox, voorlopig niet. In Limburg krijgen de winnaars van het zilver tijdens het WK kano in de K2-500 meter al lang de erkenning waar ze recht op hebben. Ditmaal in de vorm van de titel sportploeg van het jaar 1987. Landelijk was het echter roeien met de riemen die men had.

Daarin lijkt nu verandering te komen. Met het oog op Seoul heeft het koppel hun kano 180 graden mogen draaien. Het vechten tegen de stroom in heeft plaatsgemaakt voor een fikse stroomversnelling in de vorm van optimale faciliteiten ter preparatie op de Olympische Spelen. „Dat moet natuurlijk het hoogtepunt worden", zegt Annemarie Cox, die bij afwezigehid van haar partner de honneurs waarneemt.

De zilveren medaille in Duisburg tijdens het WK kwam als een verrassing van de bovenste plank. „Ook voor ons", bekent Annemarie Cox. Gehoopt werd op een plaats in de finale, maar onder de bezielende leiding van trainer Piet Bogie werd het een tweede plaats.

Kano-minnend Nederland kijkt inmiddels reikhalzend uit naar Seoul. „We krijgen in elk geval voldoende faciliteiten", verwijst Cox naar de vele trainingsstages, die vanaf februari op het programma staan. Of tijdens het laatste optreden van het K2-koppel, Annemiek Derckx doet na de Olympische Spelen een stapje terug, de kroon op het werk wordt gezet? „Een medaille zou fantastisch zijn. Daarvoor is echter niet alleen een optimale voorbereiding voldoende, maar ook een beetje geluk...".

● *De Limburgse sportkampioenen 1987. Vlnr: Carla Beurskens, Arnold Vanderlijde en Annemarie Cox (teamgenote van Annemiek Derckx).*
Foto: DRIES LINSSEN

Verkiezingsuitslag

HEERLEN – Aan de door het Limburgs Dagblad georganiseerde verkiezing Limburgs sportman, sportvrouw en sportploeg van het jaar 1987 deden weer vele honderden lezers mee. Verreweg de meeste stemmen werden uitgebracht op bokser Arnold Vanderlijde, atlete Carla Beurskens en het kanoduo Annemiek Derckx-Annemarie Cox. De overige stemmen gingen merendeels naar de vijf per categorie voorgedragen kandidaten. De verkiezing leverde weliswaar tientallen andere kandidaten op, maar die verzamelden slechts een zeer gering percentage van de stemmen, variërend van 1 tot 10.

SPORTMAN

1. Arnold Vanderlijde	484
2. Jean Bessems	90
3. Peter Winnen	71
4. Marc Delissen	44
5. Tom Nijssen	41

SPORTVROUW

1. Carla Beurskens	603
2. Eveline Hamers	78
3. Ingrid Moers	63
4. Carla Kleintjens	55
5. Claudia Elissen	23

SPORTPLOEG

1. Annemiek Derckx – Annemarie Cox	238
2. SVN	176
3. KSV Simson	163
4. Herschi Vlug en Lenig (dames)	93
5. Pancratiusbank VCH	43

Draf- en rensport vindt ritme terug

[D]EN HAAG – Voor het eerst sinds lange tijd kunnen de betrokkenen bij draf- en rensport tijdens oud en nieuw terugblikken [o]p een, over het algemeen genomen, geslaagd jaar. De toto-om[ze]tten zijn in belangrijke mate gestegen. Het prijzengeld ging [o]mhoog. De strenge invoerbepalingen op dravers werden afgeschaft. In de draverfokkerij nam het aantal dekkingen toe. De [re]nsport stabiliseerde zich.

[T]egenover al dit moois staat een [st]erk afgenomen bezoek aan de ba[ne]n. Alles op rij gezet lijkt de toe[ko]mst desondanks zonnig. Draf- en [ren]sport hebben de moeilijke periode, die in 1981 begon, overwonnen. [In] dat jaar begon het bezoek aan de [ban]en en het spel op de totalisator [te]rug te lopen. In vijf jaar nam de [om]zet af van 132 tot ongeveer 80 [m]iljoen.

[H]et totaal te winnen prijzengeld zal [in] 1988 worden verhoogd met 1,3 [m]iljoen gulden. Het afgelopen jaar [b]edroeg de stijging ongeveer een [k]wart miljoen. Het aantal meetings [(d]agen waarop de wedstrijden wor[de]n gehouden) zal met 13 toenemen [to]t 344.

[J]o Govers, secretaris van de Stich[ti]ng Nederlandse Draf- en Ren[s]port: „We moeten de sportbeoefe[na]ar meer mogelijkheden bieden. [En] dat gebeurt nu dus ook. Over de [eer]ste elf maanden bedroeg de ge[mi]ddelde koersbezetting ruim acht. [E]r wordt voor minstens vier prijzen [p]er koers gereden. De kans op een [p]rijs is dus niet gering. Bovendien is [he]t prijzengeld in bijzondere draverijen het komende jaar gebracht op [m]inimaal 15.000 gulden. Overigens [z]ou het aantal deelnemers toch iets [o]mhoog moeten. Zeker de ruime [ba]nen als Duindigt, Groningen en [Sch]aesberg vragen om grotere vel[den]."

De rensport doet het nog steeds minder goed dan de drafsport, hoewel het voortbestaan wel aannemelijk lijkt. „De rensport is nog steeds een zorgenkind. De volbloedfokkerij reageert langzaam. Er is steeds aanvulling uit het buitenland nodig, zolang de Nederlandse fokkerij niet aan de vraag kan voldoen. We hechten er aan, dat de combinatie van draverijen en rennen op de banen Duindigt en Schaesberg blijft bestaan. Er zal al het mogelijke aan worden gedaan de rensport te behouden. Maar niet ten koste van alles", aldus Govers.

De draf- en rensport zijn sterk afhankelijk van de totalisator. De sinds 1981 dalende omzetten,die naar een onafwendbaar einde leken te leiden, deden de politiek besluiten de totalisatorvergunning voor de duur van 20 jaar te verlenen aan een sterke professionele organisatie. In 1986 deed de Engelse multinational Ladbroke zijn intrede. In dat zelfde jaar werden tien wedkantoren geopend. In die gelegenheden konden tot zo'n halve dag voor de aanvang van de koersen weddenschappen worden afgesloten. Het resultaat viel niet tegen. De omzet stabiliseerde zich. Ladbroke zag toen al af van de ontsnappingsclausule in het contract, waarin was vastgelegd dat de Engelsen binnen drie jaar het recht hadden de toto in Nederland voor gezien te houden.

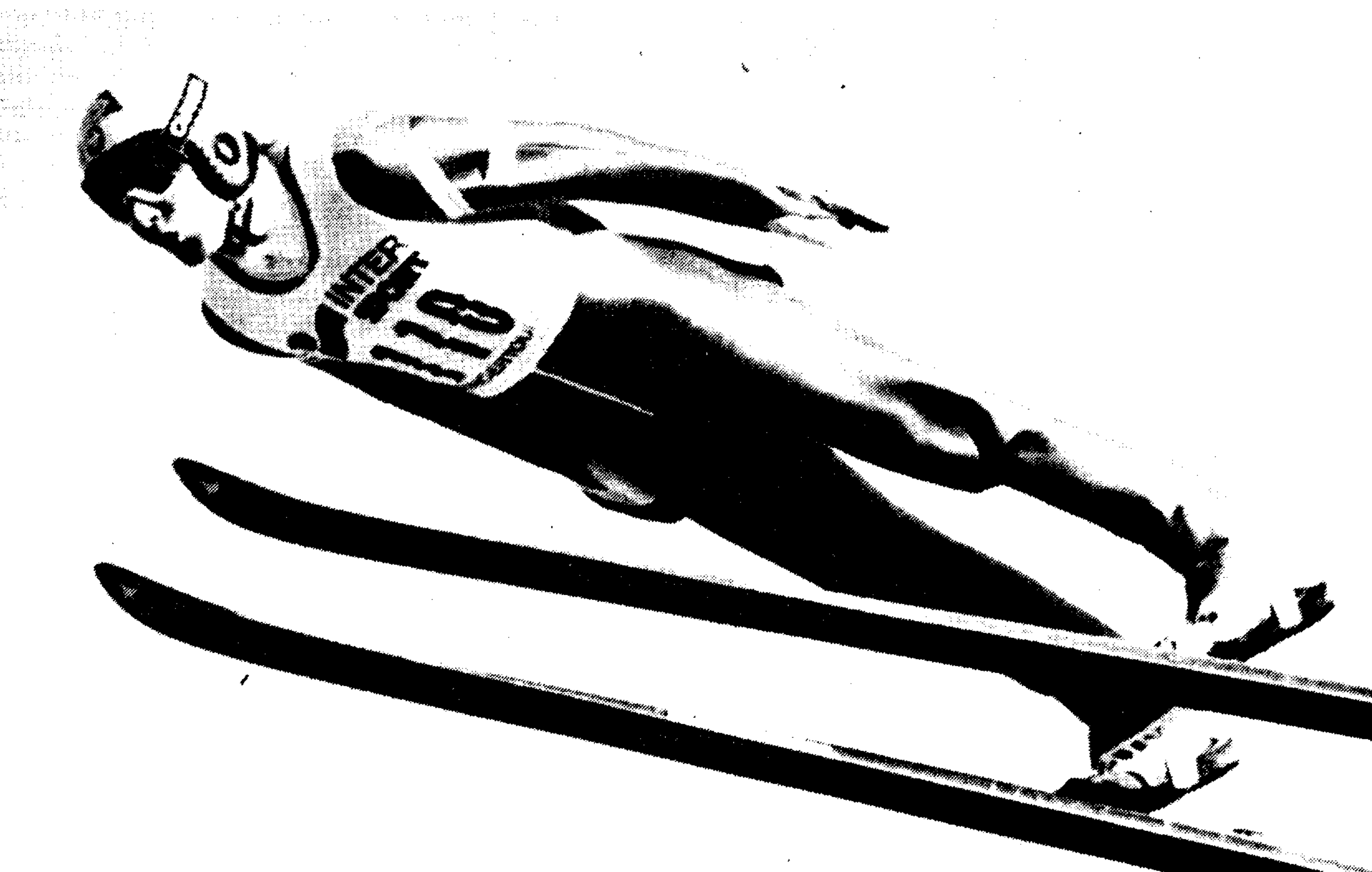
Het aantal wedwinkels breidde zich in 1987 uit tot 46. Precies volgens de planning. De omzetstijging zal ten opzichte van 1986 ongeveer een derde bedragen. In 1988 zal het aantal wedkantoren met nog eens 75 worden uitgebreid. Uiteindelijk wordt gestreefd naar 250 van die gelegenheden.

Fred de Boer, commercieel directeur van Ladbroke, hoopt op een definitieve doorbraak van het W-5 spel.

„De omzet is ons tot nu toe tegengevallen. We hadden gehoopt aan het eind van dit jaar wekelijks zo'n twee ton om te zetten. Een bedrag van 150.000 tot 180.000 zou acceptabel zijn geweest. Nu wordt er, als er geen jackpot staat, niet meer dan een ton omgezet. De distributie is echter het grote probleem. Het postkantoor is niet bij uitstek een interessante plaats om een weddenschap af te sluiten. Een wedkantoor is uitnodigender."

Toto/Lotto

[H]AMBURG – De trekkingen van de West[d]uitse Midlotto van woensdag 30 december [l]eidden het volgende resultaat:
[T]rekking A: 12-17-22-25-27-46.
[R]eservegetal: 6.
[T]rekking B: 9-11-12-27-35-46.
[R]eservegetal: 8.
[S]piel '77: 4 7 4 5 9 2 4.

● *Pavel Ploc, twee records op één dag.*

Pavel Ploc terug van weggeweest

OBERSTDORF – De Tsjechoslowaak Pavel Ploc heeft in Oberstdorf de eerste springwedstrijd van de Vierschansentournee gewonnen. In Beieren sprong Ploc 116 en 117 meter, twee schansrecords. Hij beëindigde met zijn zege de successenreeks van de Fin Nykänen, die in Oberstdorf tweede werd.

Ploc lijkt de grootste concurrent van de Fin bij de strijd om het Olympisch goud. In 1985 leek de loopbaan van de Tsjechoslowaak voorbij, toen hij in Harrachsdorf een zware val maakte. De Nederlander Gerrit-Jan Konijnenberg werd in Oberstdorf 111de, met een sprong van 69 meter en een waardering van 31,6.

Stand wereldbeker na zeven wedstrijden: 1. Nykänen 120 p; 2. Ploc 117 p; 3. Parma 71 p.

Blubber in proloog

PARIJS – De tiende editie van de woestijnrally Parijs-Dakar is woensdag in Cergy-Pontoise, een voorstad van Parijs, begonnen in de modder. De proloog over 4,5 kilometer werd bij de motorrijders gewonnen door de Belg Guy Huynen. In het gecombineerde vierwielersklassement was de winst voor de Fransman Lartigue.

Jan de Rooy, de onder nummer één rijdende Brabantse vrachtwagenchauffeur, kwam op de velg van zijn rechtervoorwiel binnen. Hij had lek gereden. In totaal verschenen 602 voertuigen aan de start voor de rally door stof en zand, die over ruim 13.000 kilometer gaat.

De twintigdaagse race door de Sahara begint pas echt, nadat de rijders op 1 januari uit de Zuidfranse havenstad Sète in Algiers zijn aangekomen. Van het parkoers gaat 85 procent over nog niet eerder gebruikte trajecten. De karavaan doet in het noordwesten van Afrika de landen Algerije, Niger, Mali, Mauretanië en Senegal aan. Achtduizend kilometer van Parijs-Dakar wordt gebruikt voor het houden van klassementsproeven.

De monsterrally eiste de afgelopen negen jaar veel levens, waaronder dat van organisator Thierry Sabine in 1986. De aantrekkingskracht van de woestijn wordt echter steeds groter.

In de editie van 1988 startten liefst acht coureurs met formule-1-ervaring, onder wie Ickx, Laffite, Reggazzoni en Tambay. Maar ook toprijders uit de rally-wereld als Kankkunen en Vatanen, de winnaar van vorig jaar. Bij de motorrijders is de favorietenrol voor de Fransman Neveu, die de laatste twee PD's won.

De belangrijkste Nederlandse deelnemers zijn Kees en Mieke Tijsterman bij de personenwagens, Jan de Rooy, de titelverdediger bij de vrachtwagens en Pierre Karsmakers bij de motoren.

Uitslag proloog 4½ km:
MOTOREN: 1. Huynen (Belg) Suzuki in 4 minuten en 25 seconden; 2. Grasso (Italië) Yamaha op 17 sec; 3. Terruzzi (Italië) Honda en Bontoux (Frankrijk) Yamaha, beiden op 27 sec; 5. Rahier (Belg) Suzuki op 31 sec; 6. Findanno (It) Suzuki op 40 sec; 7. Lalay (Fr) Honda op 44 sec; 8. Medardo (It) Yamaha op 47 sec; 9. Picco (It) Yamaha op 56 sec; 10. Peterhansel (Fr) Yamaha op 1.01.
AUTO'S: 1. Lartigue/Maingret (Frankrijk) Mitsubishi in 4 minuten en 2 sec; 2. Raymondis/Cano (Fr/Spanje) Range Rover op 9 sec; 3. Feider/Janssens (Lux-/Belg) Range Rover op 10 sec; 4. Béguin-/d'Aboville (Fr) Mitsubishi op 12 sec; 5. Toleman/Lee (GB) Austin op 13 sec; 6. Briavoine/Briavoine (Fr) Proto op 15 sec; 7. Cowan/Syer (GB) Mitsubishi op 16 sec; 8. Arnoux/Bodet (Fr) Buggy op 18 sec; 9. Auriol/Auriol (Fr) Buggy en Smith-/Fieuw (VS/Belg) Range Rover op 19 sec; 11. Vatanen/Berglund (Fin/Zweed) Peugeot op 20 sec.
VRACHTWAGENS: 1. Bernau (WDI) MAN 5.44; 2. Moskal (Tsjech) Liaz op 13 sec; 3. Signer (Zwits) MAN op 16 sec; 4. Krejsa (Tsjech) Liaz op 18 sec; **5. De Rooy**/Geusens-/Duisters (Ned/Belg/Belg) DAF op 26 sec; 6. **Dieker/Ketelaars/Smith** (Ned) DAF z.t.

Vreugde in Calgary: één centimeter sneeuw!

CALGARY – Daags voor het begin van het Olympische jaar hebben de organisatoren van de Winterspelen in Calgary opgelucht adem gehaald. Een forse daling van de temperatuur, tot acht graden onder nul in de provincie Alberta, heeft het zachte december-weer verdreven. De centimeter sneeuw, die in Calgary waar van 13 tot en met 28 februari de Winterspelen worden gehouden, viel, was een bron van vreugde.
Op Mount Allen, waar de Alpine skiwedstrijden worden gehouden, ligt inmiddels reeds 30 centimeter sneeuw, die als goud gekoesterd wordt. Volgens Canadese meteorologen kan de nu ingevallen koude nog weken aanhouden.

Toptijden in Rusland

LENINGRAD – De Russische schaatstop heeft het oude jaar uitgeluid met een serie toptijden in het overdekte Lenina-complex in Leningrad.

Igor Zjelezovski zegevierde op de 333 1/3 meterbaan op zowel de 500 als de 1000 meter. De 24-jarige schaatser uit Minsk knalde naar 37.07 en 1.14.27. Specialist en Olympisch kampioen op de 500 meter, Sergej Fokitsjev, moest op zijn favoriete afstand genoegen nemen met een tweede plaats (37.39).

Europees- en wereldkampioen Nikolaj Goeljajev excelleerde op de 1500 meter. Met 1.56.02 bleef hij Bronislav Snetkov en nieuwkomer Jurij Sjulga net voor. Op de vijf en tien kilometer was het op Jurij Klujev na de oude garde die de toon aangaf. Klujev won de 5000 meter in 6.59.29. Konstantin Korotkov en Dimitri Botsjkarjov stelden hun Olympische kandidatuur met een tweede (6.59.72) en derde plaats (6.59.81). Sergei Berezin was veruit de sterkste op de 10.000 meter met 14.26.26.

GELEEN en omgeving

GELEEN

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een voorspoedig 1988.

TER VEEN B.V. GELEEN

Fabriek: Industrieweg 15. Tel. 04490-41414

Aannemersbedrijf van grond- en kabelwerken
P.H. Brandts en Zonen B.V.
Heiweg 4, 6161 DA Geleen. Tel. 04490-42493
WENST ALLE RELATIES EEN VOORSPOEDIG 1988

BRAMUCO B.V.
Heiweg 4, 6161 DA Geleen. Tel. 04490-49300
WENST ALLE RELATIES EEN VOORSPOEDIG 1988

Caessens Assurantiën
Uw bekend adres voor al uw verzekeringen
Rijksweg Zuid 195, Geleen. Tel. 04490-50047
dankt alle cliëntèle voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig nieuwjaar

Zalig nieuwjaar aan onze cliëntèle
Brood- en banketbakkerij
Dominique Eussen en Zoon
PIETERSTRAAT 5, GELEEN. TELEFOON 41724

STEIN

WIJ DANKEN U VOOR HET GENOTEN VERTROUWEN IN HET JAAR 1987 EN WENSEN U
EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG 1988
TIMMERBEDRIJF JANSSEN
Maasbanderkerkweg 5, Stein. Telefoon 04495-1706

J. Keulers
Autohandel en sloperij. Steskensstraat 39, Stein
Tel. 04490-35060
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

Foto Hans Jonker
Winkelcentrum II Stein. Tel. 2216
wenst haar klanten een zalig en voorspoedig nieuwjaar en zeggen dank voor het genoten vertrouwen in 1987

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.
JAN STIJNEN
Administratiekantoor B.V. Assurantiën B.V.
Heerstraat Zuid 2, Stein. Tel. 04490-33666

SPAUBEEK

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen al onze klanten, vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig 1988.
Slagerij W. Vroemen-Huynen
Hobbelrade 7, Spaubeek. Tel. 04493-1382

Voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 zeggen wij onze cliëntèle hartelijk dank. Wij gaan voort met voor de belangen van onze cliëntèle op te komen en wensen haar een in alle opzichten gelukkig nieuwjaar.
P. CLAESSEN
Burg. Eussenlaan 3 - Spaubeek - Tel. 04493-1628
Wasbeton, tegels voor terras en opritten

SNACKBAR
„'t Trepke"
Zandstr. 10, Spaubeek
wenst u allen een voorspoedig 1988

BEEK

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig 1988

NISSAN-DEALER
CRUTZEN AUTO'S
Stationsstraat 115 Beek (Bij overweg)

Verzorging van:
diners, party's, recepties, hors d'oeuvres en koude buffetten
Maastrichterlaan 122, Beek
Tel. 04490-71994
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

VOORSPOEDIG 1988!

RENÉ HERMANS
COIFFURES
Nieuwstraat 17, Beek. Tel. 04490-75921
Wij wensen u allen een voorspoedig 1988

Beeker Tuincentrum
J.F. WALTHER
Adsteeg 31, 6191 KH Beek (L.). Tel. 04490-72881
Alles voor uw tuin
Wij wensen u allen een voorspoedig 1988

ELSLOO

Fa. Th. FRISSEN & Zn.
Specialist in sierpleisterwerk
wenst cliëntèle en bekenden een voorspoedig 1988
Michiel de Ruyterstraat 24
6181 AR Elsloo ☎ 04490-72848

VERHUURBEDRIJF TANKSTATION
Jos Erkens
Verhuur van caravans, bestelbusjes, campers, aanhangwagens, betonmolen, steigerblokjes, schuifladder, dekzeilen enz.
wenst zijn cliëntèle een zalig nieuwjaar
Koolweg 11-13, Elsloo
Tel. 04490-71925

Auto- en schadebedrijf
John Dohmen
Schutterstraat 2, Elsloo
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1988

Bekkers Tectyl
Schutterstraat 5
Elsloo. Tel. 04490-79060
wenst alle klanten en bekenden het allerbeste in 1988

MEERS

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.
SLAGERIJ J. LAMBRICHTS-LEMMENS
Grotestraat 33, Meers-Stein
Tel. 04490-1297

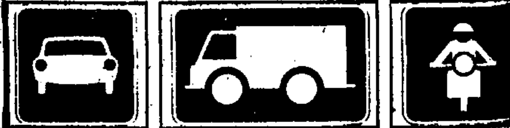
Kapsalon Bertine
voor hem en haar. Past. Erckenstr. 7, Meers. Tel. (04495) 46 56. Wij wensen u allen een voorspoedig 1988.

NEERBEEK

Wij wensen familie, vrienden en bekel een gelukkig en voorspoedig 198
MIEP EN SJEER
Café „De Keulstee
NEERBEEK - ☎ 04490-73311

SCHINNEN

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1987 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1988
Canisius-Henssen B.V
STROOPFABRIEK — SCHINNEN (L.)

AUTORIJSCHOOL PIET CUYPERS
Dorpstraat 73, Schinnen. Tel. 04493-3757, wenst zijn clienté vrienden en kennissen een in alle opzichten gelukkig 1988

SLAGERIJ JULES HOUTVAST
STATIONSSTR. 4 - SCHINNEN - TEL. 044
wenst zijn cliëntèle, vrienden en bekend een voorspoedig 1988

Café 't Schöpk
John, Elly en kinderen
Nagelbeek 4, Schinnen
wenst alle vrienden en bekenden een gelukkig nieuwjaa

Wij wensen onze vrienden en r een voorspoedig en gelukkig

INSTALLATIEBEDRIJF
ALB. GEELEN B
STATIONSSTRAAT 58ᵃ - VEEWEG 4 - SCH
TELEFOON 04493-1916

SPAR-SUPERMAR P. WETZELS
Nieuwe Markt 1ᵃ, Schinnen
wenst zijn cliëntèle, familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988

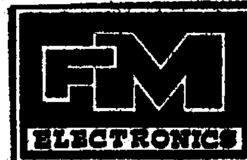
SCHINNEN

Z.N. aan familie, vrienden en begunstigers.
HAR MEENS
Winkel aan huis
Hoeverveldweg 3
Schinnen

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1987 en wens een gelukkig en voorspoedig 1988
„Prima" vogelvoeders
Vogel- en zaadhande J.M. OTTEN & ZN.
DORPSSTRAAT 40ᵃ, SCHINNEN
TELEFOON 04493-1378

- *Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1987.*
- *Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1988 toe.*

FRITS MEURIS ELECTRONICS
Markt 36, Sittard. Telefoon 04490-14115
Uw adres voor excellente electronica

Meex Technische Installaties bv
en
Meex Installatie Bedrijf bv
wensen al haar relatie een voorspoedig 1988
Akerstraat Noord 69 Brunssum
Postbus 13, 6430 AA Hoensbroek
Tel. 045-223320

Lessen onderwijs

Opleiding CHAUFFEURS-DIPLOMA CCV-B, startdatum 16 januari as. ANWB en FAM verkeersschool Leo Cremers, Reeweg 82, Landgraaf, tel. 045-312558. Opleiding voor motor, auto, schakel en automaat, vrachtauto, autobu en aanhangwagen.

ANWB auto- + motorrijschool Wischmann & Zn., Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed.vervoer, pers.vervoer, bederfelijke goed., gevaarlijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 Space Cap. Start cursus chauffeursdiploma 23-01-'88.

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
F.D.O.-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco
Ook 40+ (gehuwde) parencursus stijldansen
Onthoudnummer: 04493-4343

Huwelijk/ kennismaking

Iedere dond., vrijd. en zat. gez. DANSAVONDEN in café De Pijp, Maastrichterlaan 4, U.o.W. (Landgr.).

ORIENT EXPRESS wenst u een voorspoedig Nieuwjaar. Morgen va. 10.00 uur Frühschoppen, Va. 20.00 uur 's avonds orkest duo Party. Van harte welkom. Stationstr. 116 t.o. station Hoensbroek.

Jongeman, gescheiden, 37 jaar, zoekt een serieuze kennismaking met jonge VROUW tot 38 jaar. Kind geen bezwaar, in bezit van huis en goede baan. Br. (liefst met foto) o.nr. HK 648, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Heer, 37 jr., 1,70 m, z.k.m., na moeilijke periode, lieve eerlijke vrouw, ± 34 tot 38 jr., voor rel. Br.m. foto op erew. ret. o.nr. HK 643 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

HUWELIJKSRELATIE-BURO "Patricia". Info 045-461235.

Jonge man 27, univ. niveau, zkt. langs deze onsymp. weg serieuze kennismak. met lieve VRIENDIN van ong. gelijke leeft., doel = huw. br.o.nr. HK 645 Limburgs Dagblad. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Sportieve man, 42 jr., zoekt KENNISMAKING met dito vrouw, geen bartype. Br.o.no. HO 372 aan Limb. Dagblad, Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

ORIENT EXPRESS. Ieder weekend dansen met gezellige muziek. Dinsdgs trio Kwatsch. Vrij entree, Van harte welkom. Stationsstraat 120, Hoensbroek, t.o. station.

Dame zoekt nette REPRESENTATIEVE heer v.a. 45 jr. v. danscursus half jan. Begin. of gevord. Br. o.n. MA 369 LD, Stationsstr.27, 6221 BN Maastricht.

Heden SILVESTERPARTY aanvang 20 uur. Café dancing „Helberg", Akerstraat Nrd. 150, Hoensbroek.

LIEVE I. Ik hou van jou. Mijn inziens kan een persoonlijk gesprek zinvol zijn. Het sluit misverstanden uit.

Bal voor ALLEENSTAANDEN. Oudejaarsavond, nieuwjaarsdag, zaterdag en zondag. Café Metropole, aan de Rijksweg te Beek.

Caravans/ tenten/boten

JAARSTALLING (afgesloten), voor caravans, boten e.d., te Sittard. Vanaf ƒ 150,– + btw. Tel. 04492-2601.

KERST- en nieuwjaarsshow: va. 19 dec. t/m 9 jan. Dealer voor Limburg, van Abi Beyerland, Wilk, Viking caravans, Walker en Heinemann vouwwagens. Nu reeds aanwezig de nog fraaiere 1988-modellen van de in 1987 best verkochte Beyerland Vitesse caravans, ruime keuze uit gebruikte caravans en vouwwagens, tevens een uitgebreide onderdelen- en accessoiresshop, o.a. wintertenten, kachels en c.v.-materialen etc. etc. Voor service en kwaliteit naar Langs de Hey 7, ind.park nrd. Tel. 13634. Op zon- en feestdagen gesloten. De Olde Caravan BV Sittard.

Kerst- en nieuwjaarsshow tot 9 januari, met hele scherpe aanbiedingen in caravans (Gruau, Predom) en vouwwagens (Trigano, Scout en Combi Camp). Kom eens kijken in Koningsbosch: RIDDERBEKS, Prinsenbaan 135 en 167, Koningsbosch, tel. 04743-2213.

Nieuw Nieuw Nieuw!
Met gepaste trots presenteren wij ons als nieuwe dealer van de toercaravans:
Chateau- en home-car
De 1988-modellen zijn binnen, welkom op onze show! Ook vertegenwoordigen wij nog steeds de intercamp en de vernieuwde Ifa.
Ralon Caravans
Brommelen 58A, Geulle, 045-645079

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Meer dan 1000 soorten STEENSTRIPS vanaf ƒ 9,50 per m2; stenen vanaf ƒ 0,35 p.st. Het meeste uit voorraad leverbaar. Frepa Staringstr. 123-125, Heerlen-Molenberg (achter Philipsfabriek) Tel. 045-423641.

KANTELDEUREN en rolluiken bestellen? Straten Voerendaal bellen (ook voor industrie) Tenelenweg 8-10 tel. 045-750187.

Wij willen van part. een WONING kopen. Mag ook oud of te renoveren huis zijn. Reacties: 045-219373, s.v.p. na 17 uur.

RTV/muziek

Te k. TX 81 Z, incl. sounds en ST software. Tel. 045-223825.

Landbouw

Agra-Bouw Kallen B.V. voor BOUWEN, isoleren, ventileren enz. Kerkrade. Tel. 045-464545.

ONDERDELENBANK Schinnen, tel. 04493-2715.

VEESCHEERMACHINES Econoom. Nieuw en gebruikt, Ivomec e.a. Vitafarm Haelen, tel. 04759-3565.

Jij komt toch ook nieuwjaarsdag naar het RUITERSBAL te Simpelveld in zaal Frijns.

Groothandelsprijzen
Golfplaten, grijs en zwart alle afm. P.V.C. golfpl. glashelder. Nu ook bouwhout, kepers en balken, div. afm. A.L. Langen b.v., Borrekuilstr. 70, ind.terr. Borrekuil Geleen, tel. 04494-45900.

MESTDISTRIBUTIE Kurstjens. Alle soorten drijfmest, kalkslib DSM en champignonmest. P. Pustjens, Nunhem, tel. 04759-3565. Tel. auto 06-52107893.

Wij wensen u als landbouwers, een voorspoediger 1988
H. Neven B.V. Bunde.

Vakantie/recreatie

"De SKIWERKPLAATS" verhuur, verkoop, inruil, onderhoud. Ook langlauf. Eikenderweg 16, Heerlen.

Diversen

GEBIT . gebroken? Klaar terwijl u wacht. Hoonhout. Akerstraat Nrd. 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Limburg tv-service, tel. 045-314122.

Zondag 3, 17, 31 januari SNUFFELMARKT in Pavillon Valkenburg. Inl. 045-213386.

Gevraagd ORKEST voor carnavalszondag en maandag. Te bevr. tel. 04752-2870.

Gerard Hermans PARAGNOST voor toekomst en problemen. Stoppen met roken. 073-139065.

Nieuw in Geleen. Lichamel. ONTSPANNINGS-MASSAGE (geen sex). Tel. 04490-54052.

Diepvries- en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230, 24-uurs service.

VRIENDEN VAN HET Limburgs Dagbla

Exclusieve 8-daagse vliegreis af Brussel naar
Tunesië (Sousse)
Hotels: Shems El Hana** El Hana Beach*****
Datum: 13 t/m 20 februari (carnaval)
Prijzen: Shems El Hana ★★★★ ƒ 890,– p.p.
El Hana Beach ★★★ ƒ 765,– p.p.
(toeslag 1-p. k. resp. ƒ 75,– en ƒ 30,–)
(op vertoon van uw vriendenpas ƒ 25,– extra korting p.p.!)
U verblijft op basis van halfpension in kamers die zijn voorzien van douche/w.c., balkon.
Prijs incl. reis- en annuleringsverzekering en drie excursies, vervoer Limburg-Brussel v.v. U kunt bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en de VVV-Vaals boeken voor deze reis.
Bij boeking dient ƒ 100,– p.p. te worden voldaan. 118696

Bent u nog geen lid van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad", dan ook bij een van de kantoren terecht, waar men uw aanvraag zal noteren. Als le het Limburgs Dagblad is dat geheel gratis.

'Werkonderbreking' in zesdaagse Keulen

Peloton viert Silvesternacht

Van onze verslaggever

KEULEN – In de zesdaagse van Keulen stappen de renners vanavond om half twaalf van de fiets, maar het betekent niet het einde van het evenement. De 'werkonderbreking' heeft te maken met de Silvesternacht. Traditiegetrouw is er dan in de Kölner Sporthalle sprake van een happening, die voortduurt tot in de vroege ochtend. Van koersen is in ieder geval rond de jaarwisseling geen sprake.

Nieuwjaarsdag om kwart over twee 's middags komen de renners pas terug op de piste; eerst de amateurs en daarna de profs. Het programma eindigt vrijdag overigens al om 21.00 uur, maar daar staat tegenover, dat 2 januari (de slotdag) vanaf twee uur 's middags tot twee uur in de nacht van zaterdag op zondag koersbedrijvigheid is.

Gisteren brachten ongeveer vijfduizend personen een bezoek aan het evenement. Drie koppels gaven elkaar in de spits van het klassement weinig toe. Het verschil was alleen in punten uit te drukken. De Liechtensteiner Roman Hermann en zijn Westduitse teamgenoot Andreas ('Andy') Kappes voerden de rangschikking aan.

De stand: 1. Roman Hermann-Kappes 108 p; 2. Tourné-De Wilde 99 p; 3. Thurau-Clark 93 p; 4. op 1 ronde Sigmund Hermann-Schlaphoff 153 p; 5. Diehl-Günther 93 p; 6. Doyle-Oerstedt 69 p; 7. op 2 ronden Bincoletto-Hess 78 p; 8. op 7 ronden Ilegems-Hess 93 p; 9. op 11 ronden Rellensmann-Wyder 32 p; 10. op 12 ronden Penc-Cerny 22 p; 11. en laatste op 17 ronden Frank-Schröpfer 23 p.

Stamsnijder in vorm voor NK

LOENHOUT – Anderhalve week voordat hij zijn nationale titel veldrijden verdedigt in Hulsberg, heeft Hennie Stamsnijder nog eens onderstreept, dat er op prolongatie van het kampioenschap gerekend moet worden. In het Belgische Loenhout was de wielerprof uit Enter gisteren de sterkste van liefst 94 deelnemende beroepsrenners en amateurs.

De Loenhoutse cyclocross werd overigens een compleet Nederlandse aangelegenheid. Op het erepodium werd 'Stammie' geflankeerd door Huub Kools en Henk Baars.

Bij de nieuwelingen kon een Belg, Danny van Steenbergen, op de overwinning beslag leggen, maar de tweede tot en met vijfde plaats waren voor Nederlanders: tweede Groenendaal, derde Van der Heyden, vierde Smit, vijfde Ter Kinderen.

Uitslag profs en amateurs: 1. Stamsnijder 1.09.12; **2. Kools**; **3. Baars**; 4. Hautekeete; 5. De Brauwer; 6. De Bie; **8. De Vos**; **12. Stofmeel**. De wedstrijd vormde de afsluiting van de strijd om de Europabokaal voor amateurs. **Eindstand Europabokaal:** 1. Polen 254 punten; 2. België en **Nederland** 235 p. **Persoonlijk:** 1. Pich (Tsjech), **4. Guyt**, **5. Van der Ley**.

Cubaanse volleybalsters vernederen DDR in toernooifinale

Kampioen als schietschijf

Van onze medewerker PAUL DEMELINNE

APELDOORN – De hoofdprijzen van het vijftiende volleybaltoernooi in Apeldoorn zijn een prooi geworden voor Panini Modena (mannen) en Cuba (vrouwen). De Italiaanse lijstaanvoerder bedwong de 'eeuwige tweede' Zweden in een fantastische finale met 3–2 (6–15; 6–15; 15–6; 16–14; 17–15). De Cubaanse vrouwenploeg demonstreerde een onaantastbare vorm tegen de DDR. De Europese titelhouder fungeerde bij tijd en wijle als schietschijf: 3–0 (15–11; 15–11; 15–6).

De superioriteit van Cuba, op jacht om de wereldhegemonie over te nemen van China, ontnam de vrouwenfinale elke vorm van spanning. De bijna 3.000 toeschouwers kregen een puntgave demonstratie van spongsouplesse en aanvalskracht voorgeschoteld door de donkere atletes uit Midden-Amerika.

De Cubaanse equipe speelt van alle topploegen wellicht het meest simpele volleybal. Wars van tactische beschouwingen, met twee spelverdeelsters en een orthodoxe stopopstelling uit de jaren zestig. Aan het net waren evenwel de piepjonge Regla Bell (16) en Magaly Carfaval (18) ook door de lange DDR-blokkeersters niet te stoppen. Laat staan de net 20 jaar geworden Mireya Luis. De frêle, slechts 1.74 meter grote Mireya Luis met arm- en beenspieren als soepele kabels, zweefde met een vanzelfsprekend gemak keer op keer hoog boven het Oostduitse blok uit dat de bal alleen maar langs hoorde fluiten. Slechts één enkele keer wist de DDR-aanvoerster Arina Radfan s' werelds beste aanvalster te stoppen. In de kleine finale bij de vrouwen was Olympus uit Sneek niet opgewassen tegen naamgenoot Olimpia Ravenna: 0–3 (5–15; 14–16; 15–17).

Panini Modena heeft volkomen terecht de palmares van dit prestitieuze indoor-volleybalevenement voor zich opgeëist. Niet alleen hield Modena gisteren verrassend Cuba aan de teugel, tegen Zweden moest men een 0–2 achterstand in sets wegwerken.

Bovendien werd het concentratievermogen zwaar op de proef gesteld toen in de vierde ronde op matchpoint voor Zweden (13–14) de krachtmeting onderbroken moest worden omdat de airconditioning in de volgepakte Erica-hal opnieuw overtollig condenswater liet vloeien. Raoul Quiroga maakte het pakhuis lires dat hij maandelijks opstrijkt, weer volledig waar. Met een reeks verwoestende smashes hielp de Argentijn zijn ploeg aan een verlenging. Daarin gaf de in vele Europacup-duels geharde squadra ondanks de tot het bittere einde strijdbare Zweedse formatie de winst niet meer uit handen.

Drievoudig toernooi-winnaar Cuba had in de strijd om de derde en vierde plaats het nodige te stellen met een onbevangen spelend Finland. Pas na ruim twee uur capituleerden de noorderlingen: 3–1 (15–4; 5–15; 15–12; 15–10).

In de staartregionen zorgde Animo uit Sneek op de valreep voor een stuntje. Na in de vroege ochtenduren in Apeldoorn te zijn teruggekeerd van een tussendoor afgewerkt toernooi in Brussel, versloegen de Friezen in hun afsluitende treffen het gedevalueerde Frankrijk met 3–2.

Ondanks de absentie van de nationale teams hebben tijdens dit derde lustrumtoernooi een recordaantal toeschouwers (bijna 10.000) hun weg naar een nieuwe comfortabele accomodatie in Apeldoorn gevonden. Haaks daarop staat het gegeven dat tijdens deze editie het aantal echte topduels beperkt is gebleven. Debet daaraan was het streven van de organisatie om zoveel mogelijk Oranje-klanten in clubverband binnen te halen. Hetgeen tot gevolg had dat het onderlinge krachtsverschil binnen het deelnemersveld aanzienlijk was.

Eindstand dames: 1. Cuba; 2. DDR; 3. Olimpia Ravenna; 4. Olympus Sneek; 5. Ambassadors; 6. Dynamo; 7. Deltalloyd/AMVJ; 8. Zweden.
Eindstand heren: 1. Panini Modena; 2. Zweden; 3. Cuba; 4. Finland; 5. West-Duitsland; 6. Minas Belo Horizonte; 7. Animo Sneek; 8. Frankrijk; 9. Dynamo.

Manon Bollegraf zet opmars voort

Van onze tennismedewerker

BRISBANE/HEERLEN – Manon Bollegraf is doorgedrongen tot de derde ronde van het dames dubbelspel van een internationaal tennistoernooi in Brisbane. Met de Zwitserse Christiane Jolissaint won de Heelsster uit Assen in twee sets (6-2 6-3) van de Westduitse combinatie Claudia Porwick/Wiltrud Probst.

In het enkelspel plaatste Manon Bollegraf zich voor de kwartfinales. De Drentse tennister won in de achtste finales gemakkelijk van de Australische Elizabeth Smylie: 6-1,6-1.

● Caroline Houben uit Beek is er niet in geslaagd de halve finale van het A-toernooi in Warmond te bereiken. In de kwarteindstrijd tegen de Leidse Margot van Overloop kon zij het net zoals Pascalle Druyts een dag eerder niet bolwerken: 0-6, 6-7.

● In het internationale jeugdtoernooi in Hoensbroek zorgde Jossie Krings uit Simpelveld bij de meisjes tot en met 16 jaar voor de grote verrassing. In de beslissende game van de wedstrijd in de tweede ronde was zij de sterkste over de Heerlense Katja Rettberg: 7-6. Jossie Krings ontmoet nu Andrea Krischer uit Beek die met 10–4 Vivian van de Bogaard uit Tegelen versloeg. Bij de jongens zorgde Olaf van Hattum uit Kerkrade voor de verrassing. Hij versloeg de derde geplaatste Bas Kuckelkorn uit Simpelveld met 13–4. De Maastrichtenaar Bart te Nijenhuis won weer gemakkelijk met 12–2 van Mike Meuwissen uit Simpelveld. De verrassing van de tweede ronde Marco Smit uit Sittard plaatste zich ook voor de derde ronde door met 8–6 Armand van Gastel uit Hulsberg te verslaan.

SPORT KORT

● **MAASTRICHT – Behalve hervatting van de training en een oefenwedstrijd tegen en in Maasbracht, zondagmorgen, hebben de MVV'ers ook hun traditionele nieuwjaarsreceptie: zondag van 14.00 tot 16.00 uur in het supporterscafé van De Geusselt.**

● STEIN – Almania heeft het zaalvoetbaltoernooi van De Ster voor eerste elftallen uit het amateurvoetbal gewonnen. Het zilver was voor VV Born, terwijl de organiserende club het brons veroverde. VV Sittard en Haslou eindigden als vierde en vijfde.

● **BRUNSSUM – De Brunssumse voetbalvereniging RKBSV houdt op 1 januari om twaalf uur in de kantine een Nieuwjaarsreceptie.**

● ST. PAUL – Bij internationale zwemwedstrijden in St. Paul op Reunion in de Indische Oceaan heeft de Zwitserse zwemmer Dano Halsall het Europese record op de 50 meter vrije slag op 25 meter banen verbeterd en gebracht op 22,04 seconden.

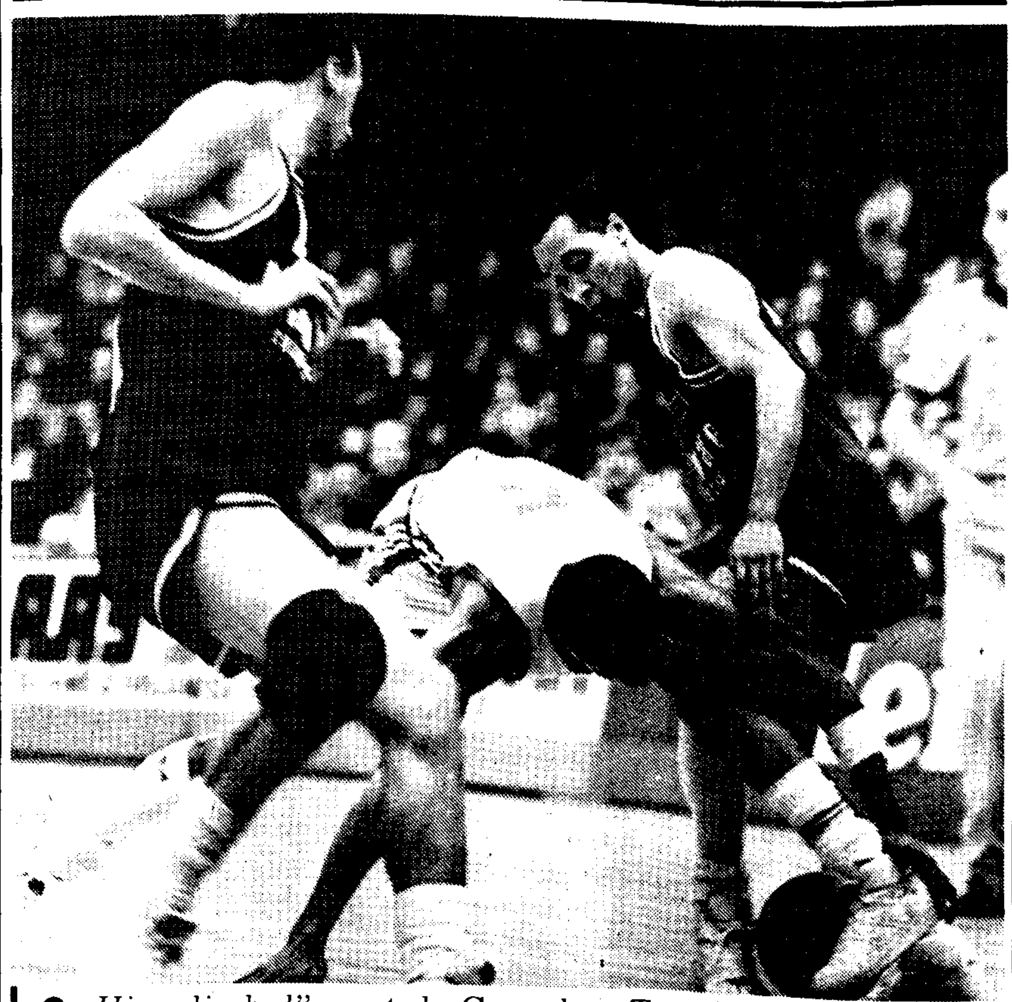
● **BEEK – Jacques Josten en Robin van Olphen gaan niet mee met het Nederlands handbalteam, dat het nieuwe jaar start met een vijflandentoernooi in Spanje. Josten, 113-voudig international, heeft bedankt wegens werkzaamheden. Van Olphen zegde als gevolg van rugklachten af. Het is twijfelachtig of de Aalsmeer-speler dit seizoen nog in actie zal komen.**

● BERLIJN – Het beroep van de Westduitse prof-biljarter Dieter Müller tegen zijn uitstoting uit de Westduitse biljartbond is verworpen. De DBB stelt zich op het standpunt dat een professional niets te zoeken heeft in een amateurbond.

● **LEIPZIG – De volleyballers van Martinus hebben in Leipzig hun verwachte plaats in de finalegroep van het Europa-Cuptoernooi voor landskampioenen voor bijna honderd procent veilig gesteld. De Amstelveners wonnen in de Oostduitse stad in anderhalf uur met 3-0 (15-13, 15-9, 15-4) van SC Leipzig, waardoor de tweede wedstrijd op 9 januari in Nederland een formaliteit is geworden.**

Oefenvoetbal

Zondag 3 januari
Maasbracht MVV, 10.30 uur.
RKBSV-Schuttersveld, 14.30 uur.

● *„Hier die bal", zegt de Canadees Tony Sims tijdens de strijd van zijn ploeg in de Haarlemse basketbalweek tegen het Weerter Miniware. Links Chris van Dinten, rechts Keith Williams.*

Weertenaren kopje onder

HAARLEM – Miniware Weert heeft ook de tweede wedstrijd in de Haarlemse basketbalweek verloren. Dit maal ging de ploeg ten onder met 69–92 tegen het nationale team van Canada.

In deze voor een 3.000 koppig publiek zeer aantrekkelijke confrontatie waren de eerste minuten voor Weert: 6–1. De Canadezen kwamen sterk terug tot 13–14 en leidden bij rust met 34–41. In de tweede helft trok Canada de touwtjes nog iets strakker aan. Miniware kwam niet meer tot enige dreiging. De schotkracht was zoek. Keith Williams van de Weerter ploeg werd met 19 punten uitgeroepen tot meest waardevolle speler.

De stand: 1. Canada 2-4; 2. Hapoel Golon (Isral) 1-2; 3. Den Bosch 1-0; 4. Miniware Weert 2-0. In de andere groep won Chicago met 94-91 van Australië. Hier is de stand: 1. Chicago 2-4; 2. Australië 2-2; 3. Francana Sao Paolo (Brazilië) 2-2; Den Helder 2-0.

● *Theresa Andrews gaf tijdens KLM-Swim Meet in Maastricht en Kerkrade instructies aan een nieuwe generatie Amerikaanse zwemsters. Een vaste job in de sport, waarin zij twee gouden medailles won, ziet zij de komende jaren echter nog niet zitten.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN.

Olympisch kampioene verzorgt gehandicapte kinderen

Theresa Andrews mist klatergoud niet

Van onze medewerker PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – „Na het behalen van twee Olympische zwemtitels heb ik nauwelijks nog tien keer gezwommen. Ik had er genoeg van". Het is een van de markante uitspraken van de Amerikaanse Theresa Andrews, die bij KLM-Swim Meet als assistent-coach van de vier teams uit haar land fungeerde. Haar werk bestond grotendeels uit het maken van analyses. Als ze dezer dagen terugkeer naar de Verenigde Staten neemt ze haar werk als fysiotherepaute in een ziekenhuis voor gehandicapte kinderen weer op.

In Los Angeles veroverde Theresa Andrews goud op zowel de 100 meter rugslag als op de 4x100 meter wisselslag. „Het is vreemd", zegt thans de 25-jarige Amerikaanse, „maar ik blijk nu nog steeds ook in het buitenland geweldig populair te zijn. Elke week krijg ik aanvragen voor handtekeningen, al of niet op een foto. De brieven komen uit Europa en Australië. Zo'n bezigheid als het verzamelen van handtekeningen vind je bij ons in Amerika niet. Maar ik heb er geen problemen mee om aan de wensen van niet-landgenoten te voldoen. Het enige, dat de mensen in Amerika verwondert is, dat ik na het winnen van die Olympische medailles nog moet werken.

Typisch Amerikaans. Zij denken, dat de winnaars en winnaressen van Los Angeles hun kostje voor de rest van het leven gekocht hebben. In ons land krijg je in het baseball, als je de top behaalt, wettige contracten. In de zwemsport krijg je een medaille. Daarna is het over en uit."

Het viel Theresa Andrews niet moeilijk om een punt te zetten achter haar carriere. Zij verlangde er zelfs naar. „Vergeet niet, dat ik bijna veertien jaar bezig ben geweest in deze tak van sport", verduidelijkt zij. „En de laatste zeven jaren daarvan waren bijzonder zwaar omdat ik toen bij de Amerikaanse selectie zat. Bovendien moest ik ook nog geregeld opdraven voor mijn universiteit (in Florida, red.)."

„Na de Olympische Spelen, toen ik gestopt was en moest aftrainen, ben ik mezelf als het ware vaak tegengekomen. Ik had typische ontwenningsverschijnselen, die soms vreselijk waren. Het was niet alleen een zaak van het lichamelijk allemaal weer op een rijtje te krijgen, maar zeker ook geestelijk. Tot op dat moment trainde ik gedurende zes dagen in de week elke dag zes uur. Die knop kun je niet zomaar terugdraaien. Toch heb ik het kunnen klaarspelen. Naast het feit dat ik aftrainde, heb ik mij geheel op mijn studie geworpen en daar intensief alle aktiviteit ingestoken. Binnen twee jaar had ik het restant van mijn universitaire studies achter de rug. Ik ben nu een echt gelukkig mens, die van het leven geniet."

Zo genoot ze in de voorbije dagen onder meer van het Limburgs bier, dat ze kwalificeert als 'zalig licht'. Ze houdt van gouden juwelen, die ze dan ook met verve draagt. Maar bovenal houdt ze van haar ouderlijk huis.

„Vanaf mijn veertiende tot mijn 21-ste heb ik steeds bij andere families gewoond. Thuis waren we met twaalf kinderen. Ik miste mijn familie. Nu geniet ik er volledig van. Geen haar op mijn hoofd, die voorlopig aan een echtgenoot denkt. Het is heerlijk bij mam en daddy."

Haar werk als fysiotherapeute in een gespecialiseerd ziekenhuis voor jonge gehandicapten in Maryland ziet zij als een soort 'schuldbesef'.

„Wat ik heb meegemaakt kunnen die kinderen niet. Door mijn persoonlijke inzet kan ik hun iets schenken. Voor hun zullen nooit de parades plaatsvinden zoals wij, Olympische kampioenen, ze hebben meegemaakt in Florida, Washington, Dallas, Los Angeles, Maryland etcetera. Dit werk geeft me voldoening. Nog tien jaar. Dan kom ik weer voor honderd procent terug in de zwemsport, maar dan als coach van een Amerikaans team."

Starre houding bond bij KLM-Swim Meet

Denise Weerd vrank en vrij

Van onze medewerkster NICOLE FRAMBACH

MAASTRICHT – Op de laatste avond van KLM Swim Meet werd er nog een Limburgs record gevestigd. Hiervoor zorgde Denise Weerd op de 50 meter vrije slag. Als startzwemster van de winnende MZ en PC-ploeg tikte zij na 31.02 seconden aan, 0.2 seconden sneller dan het oude record.

Het was opvallend, dat juist Denise Weerd zo geweldig presteerde, temeer omdat KLM Swim Meet haar eerste wedstrijd was na zes weken non-activiteit wegens geblesseerde schoudergewrichten.

De Beekse studente won in dit sterke deelnemersveld maar liefst vijf individuele nummers. Daarnaast behoorde zij drie keer tot een zegevierende estafetteploeg.

Ook Nautilus-zwemmer Jurgen Langen (50 meter schoolslag jongens) leverde een goeie prestaie. In een zinderende finale tikte praktisch vijf zwemmers gelijktijdig aan. Met slechts een handbreedte verschil moest Langen genoegen nemen met de tweede plaats achter de Dordrechtenaar Baars.

Overigens blijkt deze tweede aflevering van de KLM Swim-meet een groot succes te zijn geweest voor de organisatie. Probleemloos ving men de ruim 400 deelnemers op in de zwembaden 'De Dousberg' in Maastricht en 'D'r Pool' in Kerkrade. Organisator Gerard v.d. Heyden toonde zich na deze constatering verbolgen op de Koninklijke Nederlandse Zwembond.

„Dit jaar konden wij er niets meer aan veranderen, maar voor het volgende jaar moet geregeld worden, dat de hier gezwommen tijden meetellen voor de limieten van het Nederlands kampioenschap. De KNZB heeft zich star opgesteld door de limieten eerst te laten tellen na 1 januari."

Uitslagen 200 Meter rugslag meisjes 13-14 jaar: 1. U. Westheim (MZ en PC) 3.32.13. **200 Meter rugslag jongens 13-14 jaar:** 1. Bram van Haandel (Hydra) 2.24.62. **200 Meter rugslag meisjes 15-16 jaar:** 1. P. Stastra (LZ 1886) 2.30.33. **200 Meter rugslag jongens 15-16 jaar:** 1. Milco Hogerbrug (Nautilus) 2.18.96. **200 Meter rugslag meisjes 17 jaar en ouder:** 1. J. de Vries (Raket) 2.32.9. **200 Meter rugslag jongens 17 jaar en ouder:** 1. G. Keutgen (Raket) 2.13.64. **100 Meter vrije slag meisjes 13-14 jaar:** 1. Manon Masseurs (HPC) 1.00.97. **100 Meter vrije slag jongens 13-14 jaar:** 1. B. Faries (Cape Coast) 0.57.78. **100 Meter vrije slag meisjes 15-16 jaar:** 1. J. Lak (Rapido 82) 1.01.0. **100 Meter vrije slag jongens 15-16 jaar:** 1. Patrick Tonnard (MZ en PC) 0.55.7. **100 Meter vrije slag meisjes 17 jaar en ouder:** 1. Denise Weerd (MZ en PC) 0.59.66. **100 Meter vrije slag jongens 17 jaar en ouder:** 1. Danny Reinitz (HAA America) 0.56.50. **50 Meter schoolslag meisjes 13-14 jaar:** 1. Sonja Stein (VZC) 0.36.87. **50 Meter schoolslag jongens 13 14 jaar:** 1. Jurgen Langen (Hellas) 0.33.48. **50 Meter schoolslag meisjes 15-16 jaar:** 1. Tara Bolivar (Sec) 0.33.5. **50 Meter schoolslag jongens 15-16 jaar:** 1. Stefan de Kort (De Meerval) 0.31.5. **50 Meter schoolslag meisjes 17 jaar en ouder:** 1. Denise Weerd (MZ en PC) 0.35.0. **50 Meter schoolslag jongens 17 jaar en ouder:** 1. A. Bellaart (HPC) 0.33.41.
Estafette 4 x 50 meter wisselslag: Meisjes 13-14 jaar: 1. America 2.14.26. **Jongens 13-14 jaar:** 1. America 2.02.82. **Meisjes 15-16 jaar:** 1. America 2.12.10. **Jongens 15-16 jaar:** 1. MZ en PC 2.03.29. **Meisjes 17 jaar en ouder:** 1. MZ en PC 2.07.6. **Jongens 17 jaar en ouder:** 1. America 1.56.96.

Oranje geschaakt

NUENEN – Nederland is er niet in geslaagd het OHRA-schaaktoernooi in Nuenen te winnen. Weliswaar eindigden de Nederlandse meisjes in matchpunten gelijk met het Poolse team, maar één bordpuntje besliste in het voordeel van laatstgenoemde.

Beide teams wonnen hun laatste wedstrijd met 3½–½. Nederland kwam tegen Engeland snel voor via Silvia de Vries uit Wormer, die haar tegenstandster mat wist te zetten. Via regelmatige overwinningen van Natasja Paulssen uit Maastricht en Patricia de Wit uit Den Bosch liep Nederland uit naar 2–0. Misjelle Donker kwam in een dame-eindspel niet verder dan remise. De Poolse meisjes hadden veel moeite met het Westduitse team. Nadat echter op twee borden verschillende kansen op de winst gemist waren, konden de Poolse meisjes de drie punten veilig stellen, die voor de eindoverwinnig nodig waren.

Eindstand: 1. Polen 5 matchpunten, 9½ bordpunten; 2. Nederland 5 matchpunten, 8½ bordpunten; 3. West-Duitsland 2 matchpunten, 4½ bordpunten; 4. Engeland 0 matchpunten, 1½ bordpunten.
Scores Nederlandse meisjes: Patricia de Wit 1½ uit 3; Silvia de Vries 2 uit 3; Natasja Paulssen 3 uit 3; Misjelle Donker 2 uit 3.

● De 23-jarige Israëliër Alon Greenfeld heeft woensdag het schaaktoernooi in Groningen gewonnen. Greenfeld speelde zijn laatste partij, tegen de Poolse kampioen Kuczynski, remise. Doordat ook zijn concurrenten Van der Wiel en Hickl het punt deelden, behield Greenfeld zijn halfje voorsprong op de drie naaste belagers. Howell en Vanheste sprongen naar de met o.a. Van der Wiel gedeelde tweede plaats door winstpartijen.

● **Met nog een ronde in het vooruitzicht is de spanning tijdens het Limburgs jeugdschaakkampioenschap te snijden. Gaston Dörenberg in de beginfase door tegenslag geteisterd herstelde zich en wist uit de derde tot en met zesde ronde de volle vier punten te halen.**

Raymond Honings liet hier en daar een puntje liggen, maar in een zinderende partij tegen Van Gool sloot hij bij de kop aan. Mark Huizer won verrassend van Danny van Drongelen. Aan kop staan nu Arts, Dörenberg, Huizer en Honings met elk 4½ punt. Omdat deze vier nog niet tegen elkaar gespeeld hebben in het toernooi ontmoeten zij elkaar in de laatste ronden. In de groep tot 16 jaar heeft Oscar Lemmers de kop heroverd en lijkt zijn titel te gaan prolongeren. In de vijfde ronde versloeg hij zijn rivaal Maarten Strijbos die nu alleen op de tweede plaats staat.

Wim Voncken heeft titel in bereik

VEENDAM – Dressuurrijder Wim Voncken uit Beek heeft opnieuw met zijn paard Barbados beslag gelegd op een overwinning in de dressuurcompetitie voor dekhengsten. Het was de vierde zege op rij voor Voncken, die 27 punten meer vergaarde dan zijn naaste concurrent. Mocht Voncken ook een van de twee resterende wedstrijden op zijn naam schrijven, dan is hij zeker van de landstitel.

Trainerscarrousel

● NIJSWILLER – Ger Klein heeft zijn contract bij vierdeklasser SV Nijswiller met een jaar verlengd.

● BRUNSSUM – Het tweejarig dienstverband tussen Langeberg en John Wolters eindigt na afloop van het huidige seizoen.

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
EO
10.15 Vrouw zijn. Vrouwenmagazine vanuit de Veenderhoeve bij Veenendaal.
10.55 -11.10 Televisie fruitmand. Muziekprogramma met geestelijke liederen. Presentatie: Heleen van Dijk.
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
15.30 Onder moeders vleugels (Little woman). Amerikaanse speelfilm uit 1949 van Mervyn LeRoy. Eén voor één trouwen de zusjes March, maar Jo blijft over. Zij zoekt haar toekomst in het schrijven.
17.30 Journaal
17.46 -18.05 Tijdsein-buitenland. Actualiteitenrubriek.
18.15 Jezus, profeet in de Islam.
18.30 Cursus Doelgericht ondernemen. Voorlichtingsprogramma.
18.45 Cursus Moderne Chemie. Voorlichtingsprogramma.
19.00 Nathalie (Little girl on the farm). Tekenfilmserie. Afl.: Verre huizen.
19.24 Highlight. Gesprekken met bekende artiesten waaronder Leon Patillo, Donna Summer en Phil Keaggy.
20.00 (TT) Journaal
20.28 Liefde voor het leven. Reportage vanuit Afrika over een baby-opvangtehuis in de woestijn.
20.55 Tussen poedersuiker en kaarslicht. Gevarieerd programma met een terugblik op het jaar 1987. M.m.v. o.a. de Zweedse zangeres Charlotte Höglund, de Finse Kozak Viktor Klimenko, het Albatros Mannenkoor, Dianne Marchal, Laetitia Schouten, Regina Ederveen en Vicky Brown. Presentatie: Henriëtte Laan, Jan van den Bosch en Hans Le Poole.
23.07 Op de grens van Oud en Nieuw. Slotwoord gesproken door ds. J.H. Velema.
NOS
23.15 Voor de klap op de vuurpijl. Rechtstreekse uitzending uit het theater Frascati te Amsterdam van het afjaarlijkse optreden van het Willem Breuker Kollektief. M.o.m. Mondriaan Strings, Jenny Arean, J.A. Deelder en Wim T. Schippers.
23.55 Vuurwerk
00.10 -01.30 Na de klap op de vuurpijl. Vervolg van de rechtstreekse uitzending.

Nederland 2

NOS
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
17.00 Adam en de zilveren cornet. Kinderverhaal.
17.25 Dieren-dingen. Serie natuurfilms. Afl.: Eet me niet op.
17.45 Paspoort voor Turken.
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.20 Straatje om... Kerstvakantie-uitje voor kleuters die op weg zijn naar Sesamstraat. Tekenfilmpjes.
18.40 Sesamstraat
19.00 Journaal
VARA
19.12 (TT) Nederland verkeert. Informatief programma over het thema 'veilig verkeer'. Presentatie: Hanneke Kappen.
19.37 Labyrint. Spelprogramma gepresenteerd door Peter Jan Rens.
20.27 •• De baas in huis (Who's the boss?). Amerikaanse comedyserie met Tony Danza, Judith Light, Katherine Helmond, e.a. Afl.: Bruiloftsklokken? (Wedding bells?). De vader van Samantha's hartsvriendin gaat hertrouwen. Tony wordt nu gevraagd getuige te zijn, en komt zo in de stemming dat hij en Angela gaan dromen over een gezamelijke toekomst.
20.52 Bedankt lieve mensen. TV-registratie van het afscheidsconcert van de Zangeres zonder Naam.
22.30 Journaal
VERONICA
22.40 •• Programma van het jaar. Koos Postema presenteert dit programma, waarin de opmerkelijkste personen en gebeurtenissen van 1987 de revue passeren. M.m.v. Julien Clerq, Brazil Tropical, BZN, e.a.
VARA
00.00 -01.00 De VARA feliciteert. Speciaal oudejaarsprogramma waarin TV-makers elkaar, opmerkelijke programma-fragmenten aanbieden.

Duitsland 1

10.00 Tagesschau
10.05 Programma-overzicht
10.15 •• Concert vanuit de Alte Opera in FRankfurt. Het Radiosymfonie Orkest van Frankfurt o.l.v. David Zinman met Christian Zacharias, piano speelt pianoconcert in G gr.t. van Ravel.
10.45 Der Schatz von Lima. Documentaire over de zoektocht naar de historische schat van Lima.
11.30 ARD-Sport extra: IJshockey voor landskampioenen: Bondsrepubliek Duitsland - Sovjet-Unie. Samenvatting. Commentaar: Peter Ziehe.
11.50 WK Skiën. Afdaling voor heren. Commentaar: Peter Ziehe.
13.00 (TT) À la carte. Informatieve serie. Afl.: Nordwestlich vom Paradies.
13.45 Kirche im Koffer. Portret van Heinzpeter Schönig, de enige katholieke zielzorger voor circusmensen.
14.30 Der Mondschimmel. 3-Delige TV-film van Brian Hayles. Met: Sarah Sutton, James Greene, David Pullau, e.a. Afl.3.
15.15 Scotts letzte Fahrt (Scott of the antartica). Engelse speelfilm uit 1948 van Charles Frend. Met: John Mills, Harold Warrender, Derek Bond, e.a. In 1910 begint een Britse Zuidpool-expeditie o.l.v. Robert Falcon Scott. Zijn doel is als eerste de Zuidpool te veroveren. Maar als zij uiteindelijk aankomen blijkt de Noor Amundsen hun al voor geweest te zijn. Op hun moeilijke terugtocht vinden de vijf mannen van de expeditie de dood.
17.00 Expeditionen ins Tierreich. Natuurdocumentaire over het korten van de dagen en de gevolgen daarvan voor dieren.
17.45 Tagesschau
17.55 Hier und Heute
18.19 Losberg. Serie. Afl.: Heimliche Heirat.
18.50 Falcon Crest. Amerikaanse serie. Afl.: Rätselhafte Begegnung.
19.57 Programma-overzicht
20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
20.05 Nieuwjaarstoespraak van de bondskanselier.
20.15 ARD-Silvesterwunschkonzert. Oudejaarsprogramma vanuit Essen met Shirley Bassey, Roy Black, Rudi Carrell, Umberti Tozzi, e.a.
00.05 Nachts in Paris. Amusementsprogramma met fragmenten uit Parijse shows en revues.
01.05 -02.45 Müllers Büro. Oostenrijkse speelfilm uit 1985 van Niki List. Met: Christian Schmidt, Andreas Vitasek, Barbara Rudnik, e.a. Max Müller, een privé-detective in Wenen krijgt van een adembenemende blondine de opdracht haar verdwenen verloofde te zoeken. Samen met zijn assistent Larry belandt hij in de Weense onderwereld.

Duitsland 2

09.50 Programma-overzicht
10.00 Heute
10.02 •• Peters Popshow. Peter Illman presenteert: Bryan Adams, Bonfire, Lisa Dalbello, Dépêche Mode, Kool & The Gang, Gianni Nannini, Pet Shop Boys, Willy de Ville, e.v.a.
12.50 Heute
12.55 Reit im Winkl: Hinüber - herüber. Impressies uit een dorp in Ober-Bayern.
13.25 ■ Kalle und die geheimnisvolle Karussell. Speelfilm van Stig Olin naar het boek van Astrid Lindgren. Met: Eskil Dalenius Sven Almgren, Elof Ahrle, e.a.
14.45 Die Schatzinsel. TV-film in vier delen naar de roman van Robert Louis Stevenson. Deel 3. Met: Michael Ande, Ivor Dean, Jacques Dacqmine, e.a.
16.20 Rock in Liga. Aspecten uit de kultuurszene van de USSR.
16.45 Heute
16.50 Bilder eines Jahres. Met kanttekeningen van Karlheinz Rudolph.
17.50 •• Oudejaarsconcert 1987. De Berliner Philharmonie o.l.v. Herbert von Karajan voert de volgende werken van Wagner uit: 1. Siegfried-Idyll. 2. Ouverture van Tannhäuser. 3. Vorspiel und Liebestod uit Tristan und Isolde.
18.56 Programma-overzicht
19.00 Heute. Aansl.: Toespraak van de Bondskanselier.
19.20 Knallbonbons. Amusement.
20.45 Willi wird das Kind schon schaukeln. Duitse speelfilm uit 1971 van Werner Jacobs. Met: Heinz Erhardt, Erika von Thellmann, Hannelore Elsner, e.a. De voetbal-club 'FC-Jungborn' zit in de problemen. Willi Kuckuck zit in het bestuur en hij heeft tot dan toe de problemen weten te verdoezelen. Zijn methode: een rijke tante in Zuid-Amerika wijsmaken dat je dochters trouwen. Waarop tante Elaine elke keer 15.000 gulden overmaakte.
22.05 ■ (TT) Arsen und Spitzenhäubchen (Arsenic and old lace). Amerikaanse speelfilm uit 1944 van Frank Capra. Met: Gary Grant, Priscilla Lane, Josephine Hull, e.a. De toneelcriticus Mortimer Brewster heeft twee charmante tantes. Ze wonen in een uithoek van Brooklyn, alwaar Mortimer het knappe buurmeisje Elaine leert kennen. Hij staat op het punt met haar te trouwen, wanneer hij een lijk in het huis van zijn tante's ontdekt. Die zijn niet bepaald verrast.
23.58 Klokkengelui t.g.v. jaarwisseling.
00.00 Feuerwerk und Musik. Concert no 26 (versie voor blazers), van Händel, uitgevoerd door de Münchener Bläser-Solisten o.l.v. Wolfgang Sawallisch, vanuit kasteel Schleissheim.
00.20 -01.50 Prosit Neujahr! Met hits en sterren het nieuwe jaar in.

Duitsland 3 WDF

15.35 Teletekst-overzicht
16.00 Trickfilmschau. Tekenfilms met Barney Bear en zijn vrienden.
16.10 Am Samstag kam das Sams zurück. Poppenspel van de Augsburger Puppenkiste.
17.00 Wir bitten zum Tanz. Dansrevue met Geir Bakke, de volksdansgroep Getuza, Stefan Nagel, e.v.a. Presentatie: Michael Birkmeyer sterdanser bij de Weense staatsopera.
18.30 ■ Der 90. Geburtstag oder Dinner for one. Sketch van Freddie Frinton en May Warden. Regie: Heinz Dunkhase.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
20.05 Nieuwsjaarstoespraak van de bondskanselier.
20.15 -00.05 Endspurt '87: Der Augenblicke ist mein...Oudejaarsavond-programma. Presentatie: Ursula Karven.

Duitsland 3 SWF

14.15 Räuber, Gendarm und ein Dienstmädchen (Guardia, Ladro e Cameriera). Italiaanse speelfilm uit 1958 van Steno met o.a. Nino Manfredi, e.a.
15.40 ■ Ödenwaldstetten: Ein Dorf ändert sein Gesicht. Filmreportage.
16.20 Ödewaltstetten: Dorfalltag heute. Reportage.
17.10 Regula radelt herum. Beeldverhaal van Michael Keller.
17.40 Sport-Spitzen
18.00 MS Franziska. Serie met Paul Dahlke, Klaus Knuth en Femke Boersma. Afl.: Pfannkuchen und Jenever.
18.58 Schlagzeilen
19.00 Abendschau/Blick ins Land
19.26 Hier Zandmannetje
19.30 Knalbonbons met Mircea Krishan.
19.35 ■ Der neunzigste Geburtstag oder Diner for one. Sketch van en met Freddie Frinton. Regie: Heinz Dunkhase.
19.55 Der Fluch des rosaroten panthers (Curse of the Pink Panther). Engelse speelfilm uit 1983 van Blake Edwards met o.a. Ted Wass, David Niven en Robert Wagner. Een jaar na de spoorloze verdwijning van inspecteur Clouseau ontvangt zijn oude rival inspecteur Dreyfus de opdracht om Clouseau en de fameuze diamanten op te sporen. Dreyfuss zet een niet al te capabel mannetje op het karwei.
21.40 Knallbonbons mit Mircea Krishan.
21.45 Opernkonzert. Operafragmenten van Verdi en Wagner uitgevoerd door het NDR Omroepkoor en Orkest, en de Staatsoper uit Hannover o.l.v. Aldo Ceccato. Regie: Günter Bock.
22.55 Mary & Gordy: Spass an der Verwandlung. (herh.)
23.58 Champagner-Galopp: Tanzende Sektkorken und Feuerwerk.
00.02 Das tosende Himmelbett (Pigen og Pressefotografen). Deense speelfilm uit 1962. Regie: Sven Methling. Met o.a. Dirk Passer, Ghita Nörby, Paul Hagen, e.a. Bastian, fotograaf bij een kleine krant in Kopenhagen, leidt een aangenaam leven. Voor de variatie zorgden de knappe vrouwen, die hij bij zijn werk moet fotograferen. Alleen vermoedt hij daardoor niet, dat de donkerharige Irene hem sinds jaar en dag bemint...
01.35 -01.40 Laatste nieuws

● JUNE ALLYSON, MARGARET O'BRIEN en ELIZABETH TAYLOR
...als de zusjes March in de Amerikaanse speelfilm 'Onder moeders vleugels'. (Nederland 1 – 15.30 uur)...

19.23 Intermezzo
19.25 Oshin. Japanse serie.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws en sportberichten
20.10 Kwidam. Videospelletjes met Marleen Gordts.
20.30 Silvestergala 1987: Gershwin concert. Rechtstreeks vanuit de Koningin Elisabeth-zaal te Antwerpen. Koninklijk Filharmonische Orkest van Vlaanderen o.l.v. Günther Neuhold met solisten: 1. Ouverture Girl Crazy, Gershwin. 2. Symfonische Dansen, L. Bernstein. 3. Fragmenten uit Porgy and Bess, Gershwin. 4. Rhapsody in blue, Gershwin.
21.15 De zomer van de witte haai (Jaws). Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Steven Spielberg. Met: Roy Schneider, Robert Shaw, e.a. Het Amerikaanse kuststadje Amity wordt onveilig gemaakt door een reuzenhaai, maar het strand wordt niet afgesloten om het toerisme niet af te schrikken. De sheriff, Martin Brody besluit de haai te doden.
23.15 -00.50 Springen. Belgische speelfilm uit 1986 van Joop de Decker. Met: Mark Verstraeten en Ingrid de Vos. Axel Woestewey en Pipo Himmelsorge zijn directeur en onderdirecteur van een luxueus en zeer origineel bejaardentehuis. Pipo houdt van de vrouw van Axel, maar om haar te krijgen moet hij Axel uit de weg te ruimen.

België/TV 1

15.00 Kadans. Groots dansspektakel.
15.50 Jambon d'Ardenne. Belgisch-/Franse speelfilm uit 1977 van Benoit Lamy. Met: Annie Girardot, Ann Petersen, Christian Barbier, e.a. In de zomer komen de toeristen in groten getale naar een klein plaatsje in de Ardennen. Een hevige concurrentiestrijd begint tussen de horeca-exploitanten, die tot een kleine oorlog uitgroeit.

● ROY BLACK
...als gast in het amusementsprogramma 'ARD-Silvesterwunschkonzert'. (Duitsland 1 – 20.15 uur)...

17.15 Beach boys party in Knokke.
17.55 Nieuws via teletekst
18.00 Tik Tak. Kinderserie. (herh.)
18.05 Fame. Amerikaanse serie. Afl.: Woorden. Met: Debbie Allen, Eric Grimple, Lee Currein, e.a.
18.50 Het is maar een spel (Just a game). Engelse jeugdfilm van Nicholas Bond Owen met Hugh Ross.
19.15 Uitzending door derden: Programma van de Groene Omroep.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws en sportberichten
20.10 Kunst-zaken
20.20 Mike's music (1). Compilatie van muzikale fragmenten uit vroegere Mike-programma's.
20.30 Carrousel. Show met Gaston en Leo. M.m.v. Ivonne Verbeeck.
21.20 Mike's music (2).
21.35 Hoger lager special. Feestelijke eindejaars-uitzending.
22.30 Mike's music (3).
22.40 Allemachtig 1987. Het gala van de Gouden BeRTjes. Feestelijk Gala waarin op ludieke manier wordt teruggekeken op de BRT-programma's van het voorbije jaar en waarbij verdienstelijke personen en programma's de trofee het Gouden BeRTje wordt uitgereikt. Presentatie: Marleen Gordts en Mark Uytterhoen.
23.55 Mike's music
00.00 Nieuwjaarswens
00.05 -03.00 Mike's music (4).

België/TV 2

19.00 Zonen en dochters (Sons and daughters). Australische serie. Met: Peter Phelps, Pat MacDonald, Tom Richards, e.a. Mike's tijdelijke job op de atletiekpiste brengt Jeff in verwarring.

Alexise Yerna, Annie Frantz, Anna-Maria Gastronovo, e.a.
22.45 -23.30 Bouquins. Boekenrubriek.

SSVC

12.55 Children's SSVC. Kinderprogramma met Ratman. Presentatie: Debbie Flint en Martin Stanford.
13.10 Playschool
13.30 Nieuws en weerbericht
13.50 Knots landing. TV-serie. Afl.: The people vs Gary Ewing.
14.35 Children's SSVC. Kinderprogramma. Vandaag met 'Ivor the engine'. Presentatie: Debbie Flint en Martin Stanford.
14.45 Bugs Bunny looney Christmas tales. Tekenfilms.
15.10 The Scarlet Pimpernel. Film.
17.25 Cue Gary's Christmas! Amusementsprogramma.
18.00 Christmas Robbins. Amusementsprogramma.
18.45 Nieuws en weerbericht
19.00 'Allo 'Allo. TV-serie.
19.25 Five days one summer. Film met Sean Connery, e.a.
21.15 The Beiderbecke tapes. Film met James Bolam, e.a.
22.30 Nieuws en weerbericht
22.45 Review of the year 1987. Overzicht over het jaar 1987.
00.00 -00.55 Huey Lewis & the news. Muziekprogramma.

Sky Channel

07.30 The DJ Kat Wake-Up Club
07.35 The DJ Kat Show. Gevarieerd programma voor het hele gezin.
08.35 •• UK Despatch. Muziekprogramma.
09.05 •• Soul in the City. Muziekprogramma.
10.05 •• Heartline. Muziekprogramma.
11.05 •• The Nescafe UK Top 40. Muziekprogramma.
12.05 •• Pop Formule. Muziekprogramma.
13.05 Another World. Drama serie.
14.00 Roving Report. Aktualiteiten.
15.00 Transformers. Animatieserie.
15.30 Skippy. Avonturenserie. Afl.: Best man.
16.00 •• The Smash Great Video Race. Muziekprogramma.
17.00 The DJ Kat Show. Gevarieerd programma voor het hele gezin.
18.00 Batman. Aktieserie. Afl.: A death worse than fate.
18.30 Hogan's Heroes. Komische serie. Afl.: The dropouts.
18.57 The Uniroyal Weather Report
19.00 The Paul Hogan Show. Komische serie.
19.30 Get Smart. Komische serie. Afl.: And only two ninety-one.
20.00 Paul Hogan's England. Komische serie.
20.57 The Uniroyal Weather Report
21.00 WWF's Main Event. Worstelen.
22.15 Ford Ski Report
23.00 •• Monsters of Rock. Muziekprogramma.
00.00 •• The Smash Great Video Race. Muziekprogramma.
01.02 -01.05 Uniroyal Weather Report

België/RTBF 1

15.00 Teletekst
16.00 Ecran de vacances. Kinderprogramma met om: 16.00 Sainte Montagne. 16.25 De Smurfen. 16.55 Tao Tao. 17.20 Le roi Salomon et l'abeille. 17.25 Mimi Cracra.
17.30 Nouba nouba. Tekenfilms.
18.00 Chacun chez soi. Amerikaanse comedyserie met Arne Sultan, Earl Barret en Brian Coke.
18.25 Carrefours. Gevarieerd programma met om: 18.30 Croisillons. 18.45 Rubrique service.
19.00 Journaal
19.03 Ce soir. Regionaal programma.
19.26 Quick et Flupke. Tekenfilm.
19.30 Journaal en weerbericht
20.00 Superman. Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Richard Donner. Met: Christopher Reeve, Margot Kidder, Marlon Brando, e.a.
22.20 Golden Eighties. Frans/Belgische speelfilm uit 1985 van Chantal Akerman met o.a. Fanny Cottencon, Lio en Delphine Seyrig.
00.00 Nieuwjaarswensen
00.05 Ca c'est Paris. Amusementsprogramma.
01.00 -02.20 Tarzoon, la honte de la jungle. Belgische getekende speelfilm uit 1975 van Picha en Boris Szulzinger. Met o.a. Bernard Dhérans, Claude Bertrand en Pierre Trabaud.

België/RTBF 2

19.30 Journaal (Simultaanvertaling in gebarentaal)
20.00 Chansons Gitane. Operette van Maurice Yvain, uitgevoerd door de Opéra royal de Wallonie, m.m.v.

Super Channel

07.00 The Blunders. Tekenfilm.
07.30 The Magic Lollipop Adventure. TV-serie.
08.00 Nino Firetto Totally Live. Muziekprogramma.
09.00 Sons and Daughters. Australische serie.
09.25 Harlem Globetrotters. Tekenfilm.
09.50 Ghostbusters. Tekenfilm.
10.15 Heathcliff. Tekenfilm.
10.25 Rod's Christmas Concert. Kerstconcert.
11.30 Jim'll Fix It. Programma waarin mensen hun dromen waar kunnen maken.
12.00 Some Mothers do'ave'em. Komische serie.
12.30 Wild World. Natuurdocumentaire. Afl.: From Aardvark to Zebra.
13.25 The Goodyear Weather Forecast
13.30 Sons and Daughters. Australische serie.
14.00 Wagon Master. Film met Ben Johnson, e.a.
15.40 The Goodyear Weather Forecast
15.45 Hippo. Kinderprogramma.
16.00 Nino Firetto Totally Live. Muziekprogramma.
17.00 Formula One. Muziekprogramma.
18.00 Super Sonic. Muziekprogramma.
19.00 Lionel Richie. Muzikale special.
19.30 Tina Turner. Muzikale special.
20.30 Tom Petty. Muzikale special.
22.00 Super Channel News. Nieuws voor Europa.

22.10 The Goodyear Weathe[r] cast
22.15 The Non-stop Music Muziekprogramma.
01.15 -03.10 King Kong. Fil[m] Fay Wray, e.a.

TV5

16.05 La fiancée qui venait du Film met Thierry Lhermitte, e.
17.40 Aujourd'hui en Franc[e] portages.
18.00 Récréation. Kinderpr[ogram]ma.
18.40 Des chiffres et des Spelprogramma.
18.55 Flash info. Nieuws-over
19.00 Le grand échiquier. A[muse]mentsprogramma.
21.55 -00.15 Bourrasque de **tes.** Amusementsprogramma.

FilmNet

07.00 ■ Monkey business. Ko[medie] met The Marx Brothers, e.a.
09.00 Dumbo. Animatiefilm.
11.00 Annie. Musical met Quinn, Albert Finney, e.a.
13.00 Pinkeltje. Animatiefilm Aart Staartjes, e.a.
15.00 Oliver! Musical met Moody, Oliver Reed, e.a.
17.30 Country. Drama met J Lange, Sam Shepard, e.a.
19.00 Gotcha! Thriller met Lin[da Fio]rentino, Anthony Edward, Nick e.a.
21.00 Desperately seeking S Komedie met Madonna, Rosan[na Ar]quette, e.a.
23.00 Back to the future. Avo[nturen]film met Michael J. Fox, Lea T[homp]son, e.a.
01.00 The breakfast club. met Emilio Estevez, Molly Ring[wald,] Judd Nelson, e.a.
03.00 Pitié pour les rats. Dram[a met] Xavier Deluc, e.a.
05.00 Framed. Aktiefilm met Jo Baker, Conny van Dyke, e.a.

RTL-Plus

06.30 -08.30 Guten M[orgen] Deutschland. Ontbijtshow bij plus.
17.00 Gewinn zu Beginn
17.05 Die Springfield story. T rie.
17.50 RTL-Spiel
17.55 Jetzt ist Silvester
18.53 7 vor 7 - die Bilder des T
19.05 RTL-Spiel
19.15 Rugantino - Hilfe ich bin ze. Italiaanse speelfilm van Pas[quale] Festa Campanile met Adriano C[elen]tano, Claudia Mori, Maria G. S e.a. Een fantastische jongen in 1830 de straten van Rome ker. Adriano, de lieveling va vrouwen is op zoek naar nieuw desavontuurtjes. (om 20.00 uu[r on]derbroken door reklame)
21.00 Nun macht mal schön. S
21.05 Dolles Dall-As. Karl Dall rast zijn liefste gasten.
21.30 Nun macht mal schön. S
21.40 Wer bin ich? Quiz met p nenten over prominenten. Pres[enta]tie: Rainer Holbe.
22.15 RTL-Spiel
22.20 Nun macht mal schön. S
22.30 Die Moderatorenhitpa[rade] Susanne, Isolde, Helga en Jo stellen hun nieuwste hits voor.
22.40 Nun macht mal schön. S
22.45 Der eifersüchtige Othello liaanse korte speelfilm uit 19 van Sergio Martino met Aldo Ma ne, Sydne Rome, e.a. Adriano, vrijgezel, bekijkt in Rome een ning, die hij huren wil. Als hij uit raam kijkt, ziet hij een meisje dat moord wil plegen. Het lukt hem te redden, maar als zij haar baarheid tonen wil, verschijnt O lo, haar jaloerse hond ten tonele.
23.05 New York, Rio, Tokio. muzikale wereldreis met Ro Blanco.
23.30 Die feurige Cavallona. liaanse korte speelfilm uit 19 van Sergio Martino met Tomas lian, Edwige Fenech, e.a. Cava is mooi, opwindend en sexy. erop uit om alle mannen in de het hoofd op hol te brengen. haar aardig lukt.
23.55 Count down bis 1988
00.00 1988
00.05 Neujahransprache
00.10 Sexy Clip. Erotiek in gelui beeld.
00.40 Ein teurer Flirt. Italiaanse speelfilm uit 1975/76 van Sergio tino met Enrico Montsano, Ba Bouchet, e.a. Salvatore, een te ramentvolle verleider, heeft het munt op Barbara, de vrouw van chef.
01.00 Weerbericht
01.05 Horoskop
01.15 -01.20 Betthupferl

RADIO

Radio 1

(Ieder heel uur nieuws.) 7.03 Auto in? AVRO aan! (7.30 Nieuws) 9.05 Arbeidsvitaminen. (10.50-10.59 Leuterkoek en zandgebak) 11.50 Uit het plakboek van de revue... 12.05 De burgemeester is jarig. 12.56 Mededel. voor land en tuinbouw. 13.08 Radiojournaal. 14.05 Koperen Ko en Nikkelen Nelis. 16.05 Echo-Magazine. 18.35 Man en paard. 19.02 Country time. 19.55 Maria ter Steeg. 20.02 Voor wie niet kijken wil. 22.00 Omzien. 23.05 Van oud naar nieuws. 0.02-7.00 Nieuwjaarsnacht.

Radio 2

(Ieder heel uur Nws.) 7.03 Het levende woord. 7.10 Vandaag... donderdag. 8.03 Hier en Nu. 8.54 Ontmoeting. 9.03 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.03 Plein publiek. Vandaag: daklozen. 11.30 De familieshow. 12.30 Middagpauzedienst. 13.03 Hier en nu. 13.20 De lopende band. 14.03 Mixer. 15.03 Coupe soleil. 17.03 Hollandse hits. 19.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

7.03 De havermoutshow. 9.03 Tros gouden uren. 12.03 Allemachtig, het is alweer bijna '88.18.03 De Avondspits. 19.02 Ferry Maat's soul- en disco show. 20.02 Soft soul show. 21.02 De CD Show. 23.02-0.00 Sesjun op CD.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Veronica's meesterwerken. 11.00 Muziek voor miljoenen. 13.02 Nederland Muziekland Klassiek. 14.00 Metromonium in Konsert. 15.30 Zeggen en schrijven. Senza parole (3): Het grote verzoek. 18.00 Nws. 20.00 Nieuws.

Radio 5

6.00-6.49 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Tijd. 10.00 Kiekeboe. 12.00 Nws. 12.05 Kruispunt. 12.25 Vertel me wat. 12.30 Da Capo. 12.53 In gesprek met de bisschop. 13.00 Nws. 13.10 Echo buitenland. 13.30 De Derde Wereld. 14.00 O kwadraat. 14.20 Zin in muziek op 5. 14.40 Een droom van een mens. 15.00 Het dossier. 16.00 Oud en nieuws op Zee I. 17.25 Marktber. 17.30 Scheepspraat. 17.35 Postbus 51. 17.55 Mededel. en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 KRO-literair: Lezen voor de lijst. 18.40 Turks programma. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.00 Gereformeerde kerkdienst vanuit Zwijndrecht. 20.30 Follow through, Engels voor gevorderden. 21.15 Klussen. 21.45 Pronto. 22.15-22.45 Sociale zekerheid.

R.O.Z

7.15-7.59 Ochtendmagazine: act., achtergronden, weerber. service en muz. 8.05, 9.02, 10.02, 11.02 en 12.02 ROZ-nws. 12.05-12.59 Middagmagazine: act, achtergronden, het weer, service en muziek. 13.05, 14.02, 15.02, 16.02 ROZ-nws. 17.02 Regionaal weerber. 17.05 ROZ-Actueel, nws. en reportages uit Limburg. 17.20 Anno toen: geschiedenissen uit Limburg. 17.50 Limburg musiceert. 18.05-18.07 ROZ-Nieuws.

BRT 2

5.30 De eerste ronde. (6.00-6.30-7.00-8.00 Nieuws; 7.30 Nieuws en RVA-berichten.) 9.00 Visum. 10.00 Nieuws. 10.03 Parkeerschijf. (10.30 In het spionnetje.) 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1987. 13.00 Nieuws. 13.10 De middagpost. (13.30 Het schurend scharniertje.) 14.00 Hitbox. 17.00 Focus. 17.10 Amazone. 18.00 Over stuur. 19.10 Nieuws. 19.20 Funky Town. 22.00 Nieuws. 22.05-7.00 Nieuwjaarsnachtprogramma. (0.00 Nieuws.)

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Besinnliche Worte. 9.05 Musikexpress. 10.00 Gut Aufgeleht. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 13.00 Frischauf. 14.05 Musikzeit heute: Country and Western. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight. 17.05 Oldiekiste. 18.00 Regionalnachrichten: BRF-Aktuell. 18.35-1.00 Silvesterparty.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen, Deutschland! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Lieder-Lotto. 12.00 Mahlzeit. 14.00 Viva. 15.00 Prima. 16.00 Musikduell. 18.00 Ententanz. 19.00 Prost Mahlzeit. 0.00 Mit Schwung ins neue Jahr.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 12.07 Gut aufgelegt. 14.05 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Musik-Express. 19.00 Das gab's auf einmal. 20.05 Der Opernball. 22.00 Auf ein altes - auf ein neues. 23.59 Ins neue Jahr.

...derland 1

-09.35 Nieuws voor doven en ...hthorenden
RKK
-11.50 **Missa in die festo.** Van ...enbrock. Uitgevoerd door het ...ants Orkest o.l.v. André van der ...; Groot Omroepkoor en het Slo...ks Philharmonisch Koor uit Bra...va. Concert vanuit de Kathedrale St. Jan te Den Bosch.
-13.05 **Nieuws voor doven en ...hthorenden**
Crescendo, is dat een Ita...ns gerecht? Twee programma's ... plezierige muziekbeoefening.

Sissi, de jonge keizerin. ...s/Oostenrijkse speelfilm uit 1956 ... Ernst Marischka. De jonge keize... Sissi kan het slecht vinden met ... schoonmoeder. Wanneer zij ...der wordt, beslist Sophie dat Sis...iet voor haar eigen kind kan zor...
Applaus. Cultureel programma ...resenteerd door Tineke de Groot, ...a Neslo en Erik van der Hoff.
Journaal
Nieuwjaarstoespraak door de ...rzitter van de KRO, Mr. B.A. ...mitz.
De Band. 6-Delige jeugdserie. ...: Bakboord.
Tekenfilmfestival
Cursus Portrettekenen en ...ilderen. Les 1.
Comedy hour. Met: 1. Throb. ...erikaanse comdyserie met Diana ...nova, Jonathan Prince en Mare... Burrell. 2. Mijn dochter en ik. En...se comedyserie met Richard ...ullivan, Tim Brooke-Taylor, Jon ...twright, e.a.
(TT) Journaal
De soundmix show. Zes kan...aten zingen live op de muziek van ... grote idool. Presentatie: Hennie ...sman.
Twee banen op één kussen... ...ecutive stress). Engelse comedy...rie met Penelope Keith en Geof... Palmer.
Sport op vrijdag 1988. Bijzon...e aflevering waarin tal van top...rters terugkijken op 1987, en ...ruitblikken op 1988. Met o.a. de ...mpische Winterspelen te Calgary, ... Zomerspelen in Seoul en het EK-...etbal in West-Duitsland. Presenta...: Kees Jansma en Hansje Bun...oten.
In 't holst van de nacht ...ghtheat). Canadese politieserie. ...: Mafia (Tonight's news). Een am...euze TV-verslaggeefster brengt ...ar eigen leven in gevaar wanneer ...een reportage rond een mafia-fa...ie maakt.
Journaal
-00.05 **Nieuws voor doven en ...chthorenden**

...ederland 2

Nieuwjaarsconcert 1988 van...Wenen. Uitgevoerd door de Wie... Philharmoniker, het Wiener Kna...nchor en het ballet van de Wiener ...aatsoper o.l.v. Claudio Abbado. ...erken van Strauss, Jos. Strauss en ...auss sr. (Eurovisie-uitzending)
Studio Sport: Skispringen van... Garmisch Partenkirchen.
Schijnbewegingen. Program...a over voetbal en dans.
Bach en nog eens Bach. Ge...rieerd programma, waarin op mu...ek van Bach beurtelings wordt ge...eeld, getapdanst, gezongen, ges...ngd en door straatzangers uitge...erd. Uitvoerenden: Jazzpianist ...ith Jarret, de alt Maureen Forres..., de cellist Anner Bijlsma, de Cam...dge Buskers, e.a.
●● **Muziek uit Suriname.** Uit...voerd door het Surinam Music En...mble, opgenomen in de Meervaart ... Amsterdam.
Medelanders Nederlanders. ...ogramma voor Surinamers, Sra...antongo & Sarnami. Documentaire ...ver de talen van Suriname.
Nieuws voor doven en slecht...orenden
Straatje om... Tekenfilmpjes.
Sesamstraat
Journaal
...RO
Nieuwjaarstoespraak van de ...VRO-voorzitter, de heer G.C. Wallis ... Vries.
Prijs je Rijk. Spelprogramma ...presenteerd door Fred Oster.
Mini sportpanorama. Rubriek ...aarin minder bekende sporten wor...en belicht. Vanavond: verslag van ... W.K. 'Optimisten'. Presentatie: ...ck van der Voorn.
'V'. Amerikaanse SF-serie met ...arc Singer, Faye Grant, Michael ...onside, e.a. Een onbekende ver...etsgroep stormt het kantoor van ...cience Frontiers binnen en eist op...eldering over de gewonde toestand ...an Nathan Bates. Maar niemand ...chijnt er iets van te weten. Diana ...robeert ondertussen de macht terug ... krijgen.
Reis om de wereld in 80 vra...en. Leerzaam spelprogramma ge...resenteerd door Catherine Keijl.
Journaal
...ON
De ontmoeting (The meeting). ...merikaans TV-spel van Jeff Stet...on. Met Gylan Kain en Frank She...herd.
Berichten van de Wilde gan...en
Nieuws voor doven en slecht...horenden
...RA
Voetbal. Verslag van de tradi...onele nieuwjaarswedstrijd tussen ...e KHFC - Oud Internationals.
...55 -01.25 **Terrible Joe Moran.** ...merikaanse speelfilm uit 1984 van ...oseph Sargent. Met: James Cag...ey, Art Carney, Floyd Patterson, ...a. De beroemde oud-bokser Joe ...oran leeft, gebonden aan een rol-stoel, teruggetrokken in New York. Hij deelt zijn huis met een andere oud-bokser, Troy. Wanneer zijn kleindochter bij hem komt wonen, krijgt zij de kans zijn memoires te schrijven.

Duitsland 1

10.00 Tagesschau
10.05 ●● La fille mal gardée oder Vergebliche Vorsicht. Ballet van Heinz Spoerli naar Jean Dauberval. Het ballet van Hazel danst op muziek van Louis Ferdinand Hérold en Peter Ludwig Hertel. Choreograaf: Heinz Spoerli. M.m.v. de Wiener Symfoniker o.l.v. John Lanchbery. (herh.)
11.25 Der Lorbeerkranz. Volkstoneelstuk van Jochen Huth vanuit het Ohnsorg-theater in Hamburg. Met: Heidi Kabel, Karl-Heinz Kreienbaum, Heidi Mahler, e.a. Regie: Karl-Heinz Kreienbaum.
13.00 ARD-Sport extra: Internationale Nieuwjaars-skispringen vanuit Garmich-Partenkirchen. Commentaar: Manfred Vorderwülbecke.
15.45 Robinson Crusoe: Die Abenteuer eines Seemanns aus York. Poppenspel naar de gelijknamige roman van Daniel Defoe.
16.55 (TT) Die Murmel. TV-film van Christine Nöstlinger. Met: Irmgard Först, Brigitte Mira, Rosemarie Gerstenberg, e.a. (herh.) De drie zusters Anna, Berta en Cilli wonen samen in een huurwoning. Op een dag krijgt Cilli van haar werkgever en doosje met een knikker erin. Anna en Berta ontdekken dat de knikker magische krachten heeft. Als Cilli ook van deze kracht profiteren wil, gaat de knikker verloren. Maar toch gebeurt er iets wonderbaarlijks.
18.00 ●● Freu dich der Dinge. Een concert met de Fischer-koren vanuit Stuttgart. Met o.a. fragmenten uit de opera's La Traviata en Carmen.
19.00 Das Wort zum Jahresbeginn. Meditatie.
19.05 Wo der Regenbogen schläft. Documentaire over natuurparken in Utah.
19.58 Programma-overzicht
20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
20.15 (TT) Das Fenster zum Hof (Rear Window). Amerikaanse speelfilm uit 1954 van Alfred Hitchcock. Met: James Stewart, Grace Kelly, Wendell Corey, e.a De persfotograaf zit voor enige tijd door een beenbreuk in een rolstoel. Uit verveling bespiedt hij zijn overbuurman en komt zo een misdaad op het spoor. Hij zet zijn vriendin aan naar bewijzen te zoeken. Ze raken beiden in dodelijk gevaar.
22.05 Claire Berolina. Oost-Duitse film over de legendarische Berlijnse volkszangeres en caberetière Claire Waldoff. Met: Maria Mallé, Dorit Gâbler, Zuzana Kocurikova, e.a.
23.35 Tagesschau
23.40 Shoot out - Abrechnung in Gun Hill. Amerikaanse speelfilm uit 1970 van Henry Hathaway. Met: Gregory Peck, Pat Quinn, Robert F. Lyons, e.a. Na zijn vrijlating uit de gevangenis gaat Clay Lomax op zoek naar zijn voormalig vriend Sam Foley om met hem af te rekenen. Bij een bankoverval had Sam hem namelijk neergeschoten en was er zelf met de buit vandoor gegaan. Daar Sam weet dat Clay zich wreken wil, huurt hij drie mannen om Clay te schaduwen.
01.10 Tagesschau
01.15 -01.20 Nachtgedanken. Overpeinzingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

10.05 Programma-overzicht
10.10 øø Befanas Geschenk. Sprookje op ijs met Toller Cranston en Norbert Schramm.
11.10 Heute
11.15 Bilder eines Jahres. Met kanttekeningen van Karlheinz Rudolph. (herh.)
12.15 ●● Nieuwjaarsconcert 1988. Wiener Philharmoniker o.l.v. Claudio Abbado m.m.v. het ballet van de Wiener Staatsoper en de Wiener Sängerknaben. Ouverture van Die Fledermaus, polka's en walsen van Johann en Josef Strauss.
13.30 ■ Der Froschkönig. Animatiefilm van Lotte Reiniger naar het sprookje van de gebroeders Grimm.
13.40 Gritta vom Rattenschloss. Naar het sprookje van Bettina en Gisela von Arnim. Met: Nanja Klier, Hermann Beyer, Fred Delmare, e,a.
15.00 Die Wicherts von nebenan. TV-film. Met: Stephan Orlac, Maria Sebaldt, Jochen Schroeder, e.a.
16.30 Heute
16.35 Wenn der weisse Flieder wieder blüht. Duitse speelfilm uit 1953 van Hans Deppe. Met: Magda Schneider, Willy Fritsch, Romy Schneider, e.a. Theresa en Willy zijn pasgetrouwd en hebben het niet breed in het na-oorlogse Wiesbaden. Willy is musicus en besluit zijn geluk elders te proberen. Het huwelijk loopt stuk en onder een nieuwe naam maakt 'Willy' carrière. Na jaren keert hij terug naar Wiesbaden.
18.10 Tschukotka - Ufer des Andenkens. Russische documentaire over leven en overleven aan de rand van de Ijszee.
19.00 Heute. Aansl.: Toespraak van de ZDF-intendant Professor Dieter Stolte.
19.20 Die Wicherts von nebenan. 12-Delige serie. Afl.: Trennung schmerzt. Met: Maria Sebaldt, Stephan Prlac, Jochen Schröder, e.a.
20.10 (TT) Männer. TV-film van Doris Dörrie. Met: Heinz Lauterbach, Uwe Ochsenknecht, Ulrike Kriener, e.a. Julius Armbrust, midden 30 en ontwerper, heeft alles wat zijn hartje begeert: geld, succes en een gezin. Dan ontdekt hij dat zijn vrouw er een minnaar op na houdt: een werkloze graficus. Hij besluit vermomd in diens chaotische woongemeenschap te gaan wonen.
21.45 Heute
21.50 Die Las Vegas Show. Gala-avond vanuit het Convention Center in Las Vegas, gepresenteerd door Pit Weyrich. Met: Siegfried & Roy, Dean Martin, Ray Charles, Sammy Davis jr., Frank Sinatra, e.v.a.
23.20 Ein Amerikaner in Paris (An american in Paris). Amerikaanse speelfilm uit 1951 van Vincente Minnelli. Met: Gene Kelly, Leslie Caron, Oscar Levant, e.a. De Amerikaan Jerry Mulligan leeft als schilder in Parijs. Hij deelt zijn zolderwoning met de concertpianist Adam Cook. Wanneer Jerry hals over kop verliefd wordt op een jonge Francaise, kan hij niet weten, dat het de vroegere verloofde van hun gezamelijke vriend Henri was.
01.10 -01.15 Heute

● *PIA ZADORA*
...als gast in het showprogramma 'Die Las Vegas Show'. (Duitsland 2 – 21.50 uur)...

23.20 Von Folk bis Rock. Hoogtepunten uit de WDR-Folkfestivals.
00.00 -00.05 Laatste nieuws

Duitsland 3 WDF

15.35 Teletekst-overzicht
16.00 Die goldenen Gans. Sprookjesfilm.
17.05 Die Prinzessin und die Zauberorgel. Fins poppenspel.
17.30 Johnny, bye-bye. Documentaire over een DDR-burger die in het Westen op zoek gaat naar zijn moeder.
18.15 Der Sternenhimmel im Monat Januar. Astronomisch magazine van en met Erich Übelacker.
18.30 Die rote Zora und ihre Bande. Serie naar de gelijknamige roman van Kurt Held. Afl.: Der Kampf mit dem Kraken.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met sport en nieuws.
20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
20.15 Geheimnisse des Meeres. Natuurdocumentaire serie van Jacques Cousteau. Vandaag: Zeevogels.
21.00 Die Entdeckung - Der Weg der Ute Lemper. Filmportret van deze actrice.
21.30 ■ Soweit die Füsse tragen. 6-Delige serie van Fritz Umgelter naar de roman van Josef Martin Bauer. Met: Heinz Weiss, Harro Riviere, Ferdinand Anton, e.a. (herh.)
22.55 Quak-show. Sketches met Franse humor.

Duitsland 3 SWF

13.30 Eine Arbeit fürs Leben. Afscheid van Prof. Gerhard Weilhelm als leider van de Hymnus-Chorknaben. Filmreportage.
14.50 ■ Alles in Butter (La cuisine au beurre). Franse speelfilm uit 1963 van Gilles Grangier. Met o.a. Fernandel.
16.15 Kostbarkeiten: Bilder aus Ägypten.
16.30 Der Prinz im Aufzug. Beeldverhaal van Edith Nesbit.
17.00 Im Unterrock bis ans Ende der Welt: Maria Stuart - Wirklichkeit und Legende. Documentaire.
18.00 MS Franziska. Serie met Paul Dahlke, Klaus Knuth en Femke Boersma. Afl.: Verspätung.
19.00 ■ Der müde Theodor. Klucht met Willy Reichert.
20.45 Neues
20.50 Royal Gala 1987. Liefdadigheidsgala m.m.v. Elton John, Art Garfunkel, The Bee Gees, e.a.
22.50 Picone schickt mich (Mi manda Picone). Italiaanse speelfilm uit 1984 van Nanni Loy met Giancarlo Giannini, Lina Sastri en Clelia Rondinella. De raadselachtige verdwijning van de fabrieksarbeider Picone zorgt ervoor, dat zijn vrouw Luciella op onderzoek uit gaat. Een zekere Salvatore helpt haar en samen vinden ze uit, dat Picone al tijden een dubbelleven leidde en nooit in de fabriek heeft gewerkt.
00.45 -00.50 Laatste nieuws

België/TV 1

12.15 Nieuwjaarsconcert uit Wenen. Wiener Philharmoniker o.l.v. Claudio Abbado m.m.v. die Wiener Sängerknaben en het Ballet van de Nationale Opera van Wenen spelen werken van Strauss, Joh. Strauss en Jos. Strauss.
13.30 (TT) Jaaroverzicht 1987
15.00 -17.40 Reis rond de wereld in 80 dagen. Amerikaanse speelfilm uit 1956 van Michael Anderson. Met: David Niven, Fernandel, Frank Sinatra, e.a. Phileas Fogg heeft voor 20.000 pond met de leden van zijn Londense Club gewed dat hij de reis rond de wereld kan maken in tachtig dagen. Een avontuurlijke reis begint.
17.55 Nieuws via teletekst
18.00 Tik Tak. Kinderserie. (herh.)
18.05 De tovenaar van Oz (The wizzard of Oz). 52-Delige tekenfilmserie naar de boeken van Frank Baum. Afl.41: Licht in de duisternis.
18.30 Bingo: Chris Isaac in concert.
19.15 Uitzending door derden
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws en sportberichten
20.10 Weerbericht
20.20 Gejaagd door de wind (Gone with the wind). Amerikaanse speelfilm uit 1939 van Viktor Fleming. Met: Clark Gable, Vivien Leigh, Olivia de Havilland, e.a. De mooie, egoïstische Scarlett O'Hara trouwt tijdens en na de Amerikaanse Burgeroorlog nog twee keer, maar wordt beide keren weduwe. Uiteindelijk trouwt ze voor de derde keer met de avonturier Rhett Butler.
22.20 Nieuws en weerbericht
22.35 Gejaagd door de wind. Vervolg.
00.10 -00.15 Coda: Het Nieuwe Jaar, van Erich Kästner in een vertaling van A.G. Christiaens.

België/TV 2

18.45 Babel. Migrantenmagazine voor Turken.
19.00 Zonen en dochters (Sons and daughters). Australische serie. Met Peter Phelps, Pat McDonald, Tom Richards, e.a.
19.25 Oshin. Japanse serie van Yukiko Okamoto en Sugako Hashida. Met Ayako Kobayashi en Shiro Ito.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws en sportberichten
20.10 Weerbericht
20.20 Kwidam. Videospelletjes met Marleen Gordts.
20.25 Stardrift: Sacha Distel. Optreden van Sacha Distel tijdens het Star Festival Knokke Heist 1987. Regie: Jacques Servaes.
21.05 De prijs (The prize). Zweedse satire op de Nobel-prijs van Stellan Sundahl en Anders Alhen. Met o.a. Elisabeth Banke, Lars Erik Friberg en Cecilia Haglund. Bekroond met de Gouden Roos Montreux 1987.
21.30 -22.25 Elton John in Australië. Live met het Symfonie Orkest van Melbourne.

België/RTBF 1

12.15 Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen: Wiener Filharmoniker o.l.v. Claudio Abbado m.m.v. die Wiener Sängerknaben met solisten: werken van Jos., Joh. en R. Strauss. (Eurovisie-uitzending)
13.30 Schansspringen te Garmich-Partenkirchen. (Eurovisie uitzending)
15.30 Tekenfilms
15.45 Samson et Dalila. Amerikaanse speelfilm van Cecil B. de Mille met o.a. Hedy Lamarr, Victor Mature en George Sanders.
17.50 Nouba Nouba Special. Kinderprogramma.
19.00 Journaal
19.03 Ce soir. Regionaal journaal.
19.26 Quick et Flupke. Tekenfilmserie.
19.30 Journaal en weerbericht
20.00 Le Bounty. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Roger Donaldson met o.a. Mel Gibson, Anthony Hopkins en Laurence Olivier.
22.05 Cocktail maison. Amusementsprogramma.
22.50 -23.20 Laatste nieuws

België/RTBF 2

19.00 Landbouwinformatie
19.30 Journaal. (Simultaanvertaling in gebarentaal)
20.00 Gilbert sur scène. Theaterspel van Yves Bunstad.
21.25 -22.20 Nous jeunes. Jongerenmagazine. Afl.: Vivre son avenir.

SSVC

13.30 Nieuws en weerbericht
13.35 World cup rugby special. The All Black Enterprise.
14.35 Children's SSVC. Kinderprogramma met o.a. A mouse, a mystery & me. Presentatie: Debbie Flint en Martin Stanford.
15.05 The wind in the willows. TV-serie. Afl.: Auld lang Syne.
15.35 Bleu Peter review of the year. Terugblik op 1987.
16.05 Stage coach. Film met Ann Margaret, e.a.
17.50 Final score
18.05 Nieuws en weerbericht
18.20 Top of the pops. Presentatie: Peter Powell & Gary Davies.
18.55 The A-Team. Amerikaanse serie. Afl.: The Crystal Skull.
19.40 Coronation Street. TV-serie.
20.05 Carry on camping. Film met Sidney James, e.a.
21.25 The Beiderbecke tapes. Komische thriller serie.
22.45 Nieuws en weerbericht
23.00 -00.35 Twilight zone - The movie. Film met Dan Aykroyd, e.a.

Sky Channel

07.30 The DJ Kat Wake-Up Club
07.35 The DJ Kat Show. Gevarieerd programma voor het hele gezin.
08.35 ●● Get Set, Go. Muziekprogramma.
09.30 Australia's Bi Centennial. Programma ter ere van de 200ste verjaardag van Australië.
13.30 Another World. Drama serie.
14.30 Swatch Fashion TV - FTV. Programma over mode.
15.00 Transformers. Animatieserie.
15.30 City Lights. Brian Linehan ontmoet bekende mensen uit de showbusiness.
16.00 ●● Bondstec here comes the weekend. Muziekprogramma.
17.00 The DJ Kat Show. Gevarieerd programma voor het hele gezin.
18.00 Batman. Aktieserie. Afl.: A riddle a day keeps the riddler away.
18.30 Hogan's Heroes. Komische serie. Afl.: Easy come, easy go.
18.57 The Uniroyal Weather Report
19.00 The Paul Hogan Show. Komische serie.
19.30 Best of 1987
20.30 Big Valley. Western serie. Afl.: The murdered party.
20.57 The Uniroyal Weather Report
21.00 The Deadly Ernest Horror Show - Blood of the vampire. Film.
22.45 Paris to Dakar Rally. Motorsport.
23.00 Us College Football Rose Bowl 1988.
01.57 -02.00 The Uniroyal Weather Report

Super Channel

07.00 Dorothy in the Land of Oz. Tekenfilm.
07.30 Strawberry Shortcake in the Big Apple. Kinderprogramma.
08.00 Nino Firetto Totaly Live. Muziekprogramma.
09.00 Sonny Hayes and Co. Amusementsprogramma.
09.25 Harlem Globetrotters. Tekenfilm.
09.50 Ghostbusters. Tekenfilm.
10.15 Dr. Who: Revengeof the cybermen. SF-film.
12.00 Rock Around the Dock. Muziekprogramma.
13.55 The Goodyear Weather Forecast
14.00 Bringing Up Baby. Film met Katherine Hepburn, e.a.
16.00 Nino Firetto Totally Live. Muziekprogramma.
17.00 Formula One. Muziekprogramma.
18.00 Super Sonic. Muziekprogramma.
19.00 Shirley Bassey. Muzikale special.
20.00 Flying Leathernecks. Film met John Wayne, e.a.
22.00 Super Channel News. Nieuws voor Europa.
22.10 The Goodyear Weather Forecast
22.15 Long Weekend. Film met John Hargreaves, e.a.
00.10 Super Sonic. Muziekprogramma.
01.10 -02.10 Formula One. Muziekprogramma.

TV5

16.05 Embarquement immédiat. Amusementsprogramma.
17.20 Les papas. Humoristisch programma.
17.30 Nouvelles du monde. Filmpje.
17.45 La divine sieste de papa. Vierdelige serie. Afl.: 3.
18.00 Récréation. Kinderprogramma.
18.40 Des chiffres et des lettres. Spelprogramma.
18.55 Flash info. Nieuwsoverzicht.
19.00 L'étoile. Opera.
20.45 Les papas. Humoristisch programma.
20.50 Nouvelles du monde. Filmpje.
21.05 Fragonard... un temps retrouvé. Documentaire.
22.00 Journal Télévisé
22.30 -23.30 Ravel, premier musicien de France. Muziekprogramma

FilmNet

07.00 I am the law. Drama met Otto Krüger, Guliano Gemma, Claudia Cardinale, e.a.
09.00 Desperately seeking Susan. Komedie met Madonna, Rosanna Arquette, e.a.
11.00 Defiance. Melodrama met Art Carney, Jan-Michael Vincent, e.a.
13.00 Sheena, queen of the jungle. Avonturenfilm met Tanya Roberts, Ted Wass, e.a.
15.00 Splash. Komedie met Daryl Hannah, Tom Hanks, e.a.
17.00 The river. Avonturenfilm met Patricia Walters, Sissy Spacek, Mel Gibson, e.a.
19.00 The journey of Natty Gann. Drama met Meredith Salenger, John Cusack, e.a.
21.00 Return to Eden. Mini-serie met Rebecca Gilling, James Smillie, e.a.
23.00 Death tolls seven times. Horrorfilm met Jennifer O'Neill, e.a.
01.00 Le tueur du dimanche. Thriller met Georges Wood, Rufus, Sophie Ladmiral, e.a.
03.00 The verdict. Drama met Jean Gabin, Sophia Loren, Paul Newman, e.a.
05.00 Let's scare Jessica to death. Horrorfilm met Kevin O'Connor, Barton Heyman, Zohra Lampert, e.a.

RTL-Plus

17.00 Gewinn zu Beginn
17.05 Die Springfield Story. TV-serie.
17.50 RTL-Spiel
17.55 Ein starker Anfang. Adviezen voor na de feestdagen.
18.15 Metty geht. Spelprogramma.
18.53 7 vor 7 - die Bilder des Tages
19.05 Nur eine Frau. Concertprogramma.
19.30 Twilight Zone. Serie. Afl.: 1. Seelenwanderung. 2. Ein unlösbares Problem.
20.15 RTL-Spiel
20.20 Programma-overzicht
20.30 Die Unerschrockenen. Amerikaanse avonturenfilm uit 1968 van Andrew V. McLaglen met John Wayne, Katherine Ross, Jim Hutton, e.a. Op weg naar de Bahamas wordt Chance Buckman opgeroepen om een grote oliebrand te blussen. Samen met zijn helpers Joe en George bestrijden ze op een spektakulaire manier de brand.
22.30 Negresco. Duitse politiefilm uit 1967 van Klaus Lemke met Ira von Fürstenberg, Gérard Blain, Serge Marquand, e.a. De jonge fotograaf Roger maakt de mysterieuze dood van een bevriende kollega mee. Wat de dode nalaat is minder dan niets. Alleen een opdracht, die nooit vervult wordt, want plotseling verzeild Roger zelf midden in het moordkomplot.
00.00 Weerbericht
00.10 Horoskop
00.15 -00.20 Betthupferl

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

■ = zwart/wit programma
●● = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 54, 56 en 60
Duitsland 1: 9, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29 en 37
Duitsland 3 (WDF): 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40 en 46.
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8.
België/RTBF 2: 28 en 42.
RTL Plus: 7 en satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet.
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Kabel- en CAI-abonnees:
voor kanalen zie schema exploitant

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 102,1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

RADIO

Radio 1
(Ieder heel uur nieuws.) 7.03 Het Gebouw. 12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 13.08 Hier en Nu. 13.35 Kerk vandaag. 14.03 V.I.P.-roem. 16.05 Radio 1 vrijdageditie. 19.02 St. Kitts van de Bovenwindse. 20.02 Water en vuur. 21.02 Jazztime. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Stemband. 2.02 Oh, wat een nacht. 5.02-7.00 Ook goeiemorgen.

Radio 2
(Ieder heel uur Nws.) 7.03 Het levende woord. 7.10 Ontbijtshow. 8.45 In gesprek met Pater Adri Maat. 10.03 Wat U ons ook toewenst... 11.50 Pater Adri Maat. 12.03 Echo. 12.15 Première 1989, met om 14.30 Nieuwjaarsconcert. 15.30 Gerard de Vries draait op verzoek. 17.03 Nederlands hitwerk. 18.02 Nieuwjaarstoespraak door de heer G.C. Wallis de Vries. 18.06 Radiojournmaal. 18.15 Minjonmagazine. 19.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
(Ieder heel uur nws.) 7.03 Ook goeiemorgen. 9.03 Goud van oud. 11.03 Simone Walraven. 12.03 Bart en de Zwart. 15.03 De Top 40. 18.03 De Avondspits. 19.02 Jeroen van Inkel. 20.30 Rob Stenders. 22.02-0.00 Countdown Café.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Vroeg Ochtendconcert. 8.00 Nws. 9.00 Smetana Kwartet met altviool. 9.30 Intermezzo. 10.00 Werken van Schubert. 11.10 Nieuwjaarsconcert. 11.50 Pauzeprogramma. 12.15 Vervolg Nieuwjaarsconcert. 13.30 Nieuws. 13.32 Onbekend. 14.00 Orgelbespeling. 14.30 Klein bestek. 15.30 Uit de schat der eeuwen, een zwerftocht door onze rijke historie. 16.00 Crème du Baroque. 17.15 Cantates van J.S. Bach. 18.00 Nieuws. 20.02 Europees Concert Podium. 22.02 Horizon. 22.30-0.00 Jazz.

Radio 5
6.30-6.40 Scheepvaart- en Martber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 De Voorspellers. 10.00 Oud en nieuw op Zee I. 11.00 Een leven lang. 12.00 Nws. 12.05 Toegift. 12.15 Vrijzinnig Vizier. 13.00 Nws. 13.10 Het gebouw. 14.00 Slappe appelflappen. 15.00 Het Spoor. 16.00 Muziek uit het Gebouw. 16.30 Welingelichte Kringen. 17.55 Mededel. en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.03 Nieuwjaarstoespraak. 18.06 Radiojournaal. 18.15 Minjonmagazine. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.30 De gemeente anno 1988. 21.00 Schoolagenda. 21.15 Zicht op Israël. 21.40-22.00 Theologische verkenningen.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94 extra: live met (geluk)wensen van luisteraars. 11.03 (Geluk)wensen van bekende limburgers. 12.03-12.59 Limburg all stars big band. 17.03-17.59 Speulentere speciaal.

BRT 2
7.00 Nieuws. 7.10 Dag en dauw. 8.00 Nieuws. 8.20 Brussel X. 10.00 Nieuws. 10.03 Platenpoets. (11.00 Hetweekend-weerbericht door Armand Pien.) 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1987. 13.00 Nieuws. 13.10 HadieMicha. 14.00 De stemming. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Focus. 17.10 Pa, zing eens A. 18.00 Moe, hoor eens hoe. 19.00 Nieuws. 19.10 Hitriders. 21.00 Wat zijn dat voor toeren? 22.00 Nieuws. 22.05 Country-side. 23.30-2.00 Twee tot twee. (0.00 Nieuws.)

Belg. Rundfunk
6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 9.05 Musikexpress. 10.00 Gut aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.40 Neujahrsconzert. 14.05 Am anderen Ende der Erde Reisebericht aus Australien und Neuseeland. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight: Euro-Tops. 17.05 Oldiekiste. 18.40-21.00 Konzertabend: Meisterwerke der Klassik und Romantik.

Luxemburg/RTL
5.30 Musik nonstop. 9.00 Katerfrühstück. 11.00 Lieder-Lotto. 12.00 Mahlzeit. 14.00 Viva. 15.00 Prima. 17.50 Sport-Shop. 18.00 Ententanz. 19.00 Luxemburg 13 31. 21.00 Happy Sound. 22.00-1.00 Traumtänzer.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 11.10 Neujahrsconzert 1988. 14.05 Heimatmelodie. 15.00 Was darf es sein? 17.00 Musik-Express. 18.05 Schellack-Schätzchen. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress.

HEERLEN – Van het oude naar het nieuwe jaar glijden we straks met veel show, amusement en ontspanningsfilms. In eigen land neemt de Zangeres zonder Naam om 20.52 uur op Nederland 2 afscheid. Onder de titel 'Bedankt lieve mensen' brengt de Vara vanavond het afscheidsconcert van de Zangeres zonder Naam op televisie, dat eind november in de Tilburgse Stadsschouwburg werd opgenomen. Tranen vloeiden bij tijd en wijle rijkelijk. De Zangeres (gehuld in een sprookjesachtige zalmkleurige kreatie, zo laat de Vara weten), begint de avond met een medley van successen uit de dagen van weleer.

Show en amusement troef met oud- en nieuwjaar

Vervolgens treden een lange stoet van collega-artiesten op. Te zien zijn, ondermeer, Lex Goudsmit, Albert Mol, Vader Abraham, Tineke, Willeke van Ammelrooy, Mieke, Ivan Heylen. Een van de hoogtepunten werd -uiteraard- gevormd door de massale samenzang van het nummer 'Mexico'.

Ook op Nederland 2 (om 22.40 uur) luidt Veronica 1987 uit met 'Het programma van het jaar'. Daarin wordt teruggeblikt op de opmerkelijke gebeurtenissen van de voorbije twaalf maanden. De muziek in 'Het programma van het jaar' wordt verzorgd door Julien Clerc, Eddie Christiani, Brigitte Nielsen, BZN. Rond twaalf uur is er een optreden van Brazil Tropical.

De BRT-televisie heeft ditmaal 'de langste adem' want tot vannacht 3.00 uur presenteert Mike Verdrengh daar heel wat topsterren, die in eerder dit jaar te zien en te horen waren. Bij de Duitse televisie wisselen ARD en ZDF elkaar af met heel wat show. Eerst op Duitsland 1 vanaf 20.15 uur een groot verzoekprogramma (met o.a. onze Limburgse Jean van Ree) en na middernacht 'Prosit Neujahr' met bekende sterren en groepen als The Bee Gees, Tina Turner, Howard Carpendale, Roland Kaiser, Tony Marshall, Klaus und Klaus, Mireille Mathieu, Caterina Valente, Mixed Motions, Nicki, Adriano Celentano, Alain Delon en de orkesten van James Last, Ray Conniff en Horst Jankowski. En als jaarlijkse traditie is er natuurlijk morgen vanaf 12.15 uur bij vrijwel alle zenders het Nieuwjaarsconcert vanuit Wenen.

Willy Schobben 65 jaar trompettist. Zijn hele leven was één hoogtepunt

'Ik heb bijzonder veel geluk gehad en nooit hard gewerkt'

– door harrie cremers –

KERKRADE – Weinigen weten het, maar als kind van vijf had hij enorme last van ademhalingsmoeilijkheden. Voor WILLY SCHOBBEN was het dus verre van zeker dat hij ooit trompettist zou worden, laat staan dat de nu 72-jarige 'maestro' dat instrument 65 jaar zou gaan bespelen. Een zeldzaam en briljant jubileum dus van een Maastrichtenaar die, nadat hij 45 jaar over de wereld heeft rond gezworven, nu dan in Kerkrade zijn definitieve 'thuishaven' heeft gevonden. „Ik ben niet ontdekt, ik ben spelenderwijs begonnen. Mij hoor je niet zeggen dat ik, óóh zo hard heb gestudeerd. Ik heb gewoon geluk gehad, zonder hard te werken. Achteraf bezien is mijn leven één hoogtepunt".

En, ben er maar zeker van, de carrière van Willy Schobben is nog lang niet ten einde. Daar is hij nog té vitaal voor. Zo luistert de nu 72-jarige trompettist op zaterdag 16 januari met zijn big band het galabal van de oud-prinsen van Kerkrade op. Dat gebeurt in kasteel Ehrenstein. Voor hem en zijn achttien muzikanten wordt dat een topavond, één van de grote uitschieters waarop Schobben, zoals hij zegt, zich nu al verheugt. Ongetwijfeld komt daar dan ook zijn 65-jarig jubileum als trompettist ter sprake.

Muzikale familie

Willy Schobben woont tegenwoordig in een gezellige flat aan de Kerkraadse Markt, nadat hij al eerder van Nuth naar Maastricht was verhuisd. „Maar die band van vroeger, die gezelligheid van toen, die vond ik in m'n geboortestad niet meer terug. Toen m'n vrouw Karna vorig jaar kwam te overlijden was ik een hele tijd overstuur. Gelukkig dankzij een gezamenlijke kennis van ons, Lie Grooten, ben ik er nu weer bovenop. Die heeft me goed opgevangen. Ik Kerkrade heb ik het nu best naar mijn zin".

Als de dag van gisteren herinnert Willy zich nog zijn jeugdjaren. „We waren, thuis in Maastricht, met z'n tienen. Vijf zoons, vijf dochters. Dat was dus goed verdeeld. Toen mijn broer met een bugel thuis kwam, was ik erg nieuwsgierig. Ik was vijf, zes jaar en ik wilde het eigenlijk ook wel eens proberen. Maar, mijn vader was daar niet zo blij mee vanwege de moeilijkheden die ik had met m'n adem. Hij moest voor mij elke nacht het bed uit. De dokter werd dus ingeschakeld. Die zei 'laat hem zijn gang maar gaan, misschien is het wel goed'. En zo was het ook. Ik was zeven toen alle ongemakken waren verdwenen en toen kreeg ik ook m'n eerste trompet. Bij mijn vader speelde ik in de fanfare. Later hadden zochten ze bij het harmonie-orkest 'Kunst door Oefening' een invaller. Ze hadden daar een zieke en ze moesten op concours. Ik ging er heen. ja, wat herinner ik me nog? Na de Muziekschool ging ik naar het Stedelijk Symphonie Orkest, later heette dat het L.S.O. Ik studeerde nooit, ik was te speels. Als ik de trompet in mijn handen nam, dan blies ik gewoon wat mopjes. Wèl heb ik wat aan conditie-training gedaan om m'n uithoudingsvermogen wat 'op te peppen'. Maar goed ook, want in de jaren zestig, zeventig - toen ik veel omroepwerk bij de AVRO deed - speelde ik zo'n zeventien, achttien uur per dag. Het was de periode waarin ik een hit had met 'Mexico'. Ik heb er in 1962 nog een gouden plaat voor gekregen. Ik praat nu overigens niet over dat nummer 'Mexico' van Luis Mariano uit de jaren vijftig, dat een paar jaar geleden nog eens door de Zangeres zonder Naam op de plaat werd gezet. Neen, dit was een totaal andere compositie".

● Hoeveel trompetten heeft Willy Schobben in 65 jaar versleten?

● WILLY SCHOBBEN (met hond Michael)

heb in mijn leven ongeveer twintig trompetten versleten. Je wilt zo nu en dan wel eens verandering aan je lippen"...

(FOTO: DRIES LINSSEN)

„Nou, dat is een behoorlijk aantal. Kijk, een trompet kan natuurlijk wel wat hebben, daar gaat het niet om. Hij slijt wel, maar je hoeft dat ding nu ook weer niet weg te gooien. Maar je wilt wel eens veranderen, vaak ook uit commercieel oogpunt. In Amerika hebben ze me wel eens een gouden instrument gegeven en ik voelde me dan min of meer verplicht om daar op te spelen. En dan nog eens twee gouden trompetten heb ik hier in Holland gekregen. Maar, in totaal? Ik schat dat ik er twintig heb gehad. Toen ik nog thuis was bij mijn ouders, gebruikte ik ze royaler. Als ik tegen mijn vader zei 'ik wil een nieuwe trompet' dan kreeg ik die ook. Zo ging dat toen".

Over de langste adem gesproken. Bij een optreden, hoe lang hou je het als trompettist vol? Met deze vraag hebben we Willy Schobben op z'n stokpaardje: „Hoe langer ik speel, hoe méér conditie ik krijg. Ook op de bühne. Solo wil wil ik vooraf nog wel even met de big band meespelen. Een paar nummers, clandestien. Zeg maar 'om te proeven'. Ja, nu ben ik 72 en dan merk je natuurlijk de mankementen die gaan komen aan de lippen. Uiteraard, dat kan ik niet ontkennen. Ook al weet je het door je routine en ervaring een beetje te camoufleren. Maar zo gauw het een beetje gaat haperen, dan speel ik liever niet. Want ik wil niet 'afgaan' zoals dat heet".

Zwitserland

Willy Schobben was zeventien toen hij wegging uit Limburg. Hij wilde na het Symphonie Orkest bij een fijn dansorkest. In het amusementsvlak, zoals hij dat noemt. „Kijk, als je klassieke muziek speelt, dan heb je een bepaalde instelling. Maar die moet je ook hebben ten opzichte van amusementsmuziek. Wil je het goed doen, dan is het allemaal even moeilijk. Zo repeteerde ik in m'n AVRO-tijd 's ochtends met de big band voor de 'Danstest' en 's middags werd ik bijvoorbeeld 'uitgeleend' aan het Omroeporkest of aan het Radio Philharmonisch Orkest om een werk van George Gershwin te spelen. Ook zat ik wel eens als solist bij het Concertgebouw Orkest, in die tijd onder leiding van Rafael Kubelik".

Willy Schobben kwam van Maastricht in Groningen terecht. „Ja en toen ging ik het vak eigenlijk leren. Ik was toen de 'baby van het

Met de big band op het galabal van oud-prinsen

orkest', want na mij kwam iemand van 35 jaar. Ik was eigenlijk een kind voor die mensen. Maar dat heeft niet zo lang geduurd. Op een gegeven moment kwam de legendarische John Kristel met zijn KRO-Troubadours en daar ben ik toen bij gegaan. Bij de opening van de nieuwe AVRO-studio in 1936 ging ik daar in dienst, maar in 1939 had ik er weer genoeg van. Ik ben nu eenmaal een onrustig type. Terug dus naar John Kristel, op tournmee naar Denemarken. Daar leerde ik m'n vrouw ook kennen. Van Denemarken weer naar Zwitserland en toen ging het orkest naar Noordwijk. Alleen ik bleef achter, het was nog een hele rel. Maar ik scheen toch een goede neus gehad te hebben want op 10 mei brak de oorlog uit".

Drie-en-een half jaar bleef Willy Schobben in Zwitserland en in 1946 ging hij weer terug naar zijn oude liefde, de AVRO. „Met Pi Scheffer en Bep Rowold heb ik The Skymasters geformeerd".

Zelf speelde Willy Schobben ook nog bij 'De Zaaiers' en het Cosmopolitain Orkest van Jos Cleber, allemaal huisorkesten van de AVRO. Maar toen er in 1968 financiele moeilijkheden waren en het orkest 'en bloc' werd ontslagen - Schobben woonde toen nog in Utrecht - lonkte hij na ruim veertig jaar weer terug naar Limburg. Eigenlijk is het de schuld van de TROS dat hij weer terug ging naar z'n 'stekkie', want daar vroeg men de medewerking van Schobben bij een tv-opname op Kasteel Hoensbroek. Willy logeerde toen in Nuth en daar is hij daar dan ook maar gebleven!

'Monsieur Toots'

De dirigeerstok heeft Willy Schobben nooit kunnen laten liggen. „Maar het is voor mij wel nooit iets anders dan een hobby geweest. Tegen onkostenvergoeding en niets anders. De eerste harmonie heb ik gehad toen ik nog in Hilversum woonde en ook was ik dirigent van harmonie-orkesten en fanfares in Zeist, Utrecht, Zwijndrecht, Meerkerk, Gorcum en Nuth. Om maar een paar plaatsen te noemen. Maar het werd me toch wel een be[...] veel".

Schobben heeft nu nog de h[...] vol aan z'n big band en niet [...] geten het Seniorenorkest, [...] Maastricht onder zijn le[...] staat.

Wanneer hij ooit een ander i[...] ment had mogen kiezen da[...] het wel de trombône gewee[...] ben trouwens ook altijd ge[...] weest op de viool en het k[...] gel". Bij het opmaken van [...] lans wil Willy Schobben oo[...] wel even kwijt dat hij mee[...] eens werd verward met de [...] eens bekende musicus [...] Thielemans. „Als ik aan [...] kwam - toen was er nog con[...] vroegen ze me om een han[...] ning. Zelfs wanneer ik park[...] op de Markt in Maastricht [...] werd ik aangesproken. Zo [...] trant van 'Ah, monsieur T[...] mans'. Ik heb Toots wel eens [...] gesteld om een grapje uit te [...] Hij zou dan moeten opkome[...] mijn trompet en ik met zijn [...] harmonica. Maar bij de tv [...] het grappige daar niet va[...] Trouwens in Aken vragen de[...] sen me, gek genoeg, of ik [...] 'Herr Millowitsch' ben. dat [...] ken ze dan omdat ik die dikk[...] op heb. Gewoon grappig".

● Willy Schobben, hee[...] op z'n 72ste nog wens[...]

„Op die leeftijd denkt bijna i[...] een dat hij of zij nog iets hee[...] mist. Maar het klinkt héél, [...] simpel. Mijn leven, mijn carri[...] één hoogtepount geweest. Va[...] begin tot nu toe. Voor mij ho[...] niets meer bij te komen. A[...] mag doen wat ik nu doe, da[...] ik tevreden".

Zondag aanbieding eerste elpee met Circus Square Jazz Band

Limburgse en Amerikaanse jazzklanken op de plaat

HEERLEN – Komende zondagmiddag wordt om 15.30 uur in het Grand Hotel te Heerlen het eerste exemplaar van een nieuwe elpee aangeboden waarop zowel de Limburgse Circus Square Jazz Band als The New Black Eagle Jazz Band uit Boston zijn te beluisteren. Tijdens dit gratis toegankelijke gebeuren verzorgt de Circus Square Jazz Band de muzikale omlijsting.

Over de totstandkoming van deze elpee zegt Paul Zelders (Landgraaf), leider en bandlid van het eerste uur bij de CSJB: „In oktober organiseerden wij samen met de New Black Eagle Jazz Band een concert ter nagedachtenis van onze in oktober 1986 overleden trombônist Noël Poyck. De belangstelling voor dit gezamenlijke optreden was enorm en van dit concert werden opnamen gemaakt voor deze elpee op het label 'Feel the jazz'. We hebben de Black Eagles leren kennen tijdens een van onze tournees door de Verenigde Staten. Bijzonder goede muzikanten, die nu ook onze vrienden zijn geworden. We vinden het een hele eer om met dit wereldvermaarde orkest samen op de plaat te staan, een hoogtepunt in ons bestaan".

Toni Willé heeft nu een eigen band

(Van onze showpagina-redactie)

AMSTENRADE – TONI WILLÉ, de vroegere leadzangeres van Pussycat (wereldhit 'Mississippi'), heeft nu haar eigen band. De première, het eerste optreden, kan iedereen komende zondagmiddag meemaken tijdens de nieuwjaarsreceptie die vanaf 15.00 uur in zaal Jan van Cep aan de Hoofdstraat 11 te Amstenrade wordt gehouden. Dat gebeurt dan meteen onder het motto 'Een nieuw jaar, een nieuw geluid'.

De TONI WILLÉ-BAND bestaat uit Anton Masius (baspartijen), Frank Heijnen (solo), Michael Erens (toetsen), Hans Houben (drumsticks), manlief Lou Willé (ritmische begeleiding) en de zang komt natuurlijk van Toni.

Behalve de première-voorstelling van de Toni Willé-Band zorgt de CEP-Band komende zondagmiddag bovendien voor een behoorlijke portie country-muziek. Die band bestaat behalve uit Henk Dragstra, Jan Roberts en Wim Halmans ook uit de vier belangrijkste leden van het destijds erg populaire Pussycat: Betty Dragstra, Marianne Veldpaus, Toni en Lou Willé.

● *De TONI WILLÉ-BAND met v.l.n.r. Michel Erens, Anton Masius, Lou Willé, Toni Willé, Hans Houben en Frank Heijnen. (Foto: Jeffrey Ong).*